

BİRİNCİ DERS

BİLİMSEL KOMÜNİZM

ATILIMLA DAYANIŞMA KOMİTESİ

BİRİNCİ DERS

BİLİMSEL KOMÜNİZM; DAR ANLAMDA (ÜRETİM BİÇİMLERİ KISACA.)

KONUSU: Kapitalizmin ortadan kaldırılması için gerekli yol ve araçları gösteren, yeni komünist toplumun yaratılması sırasında yürürlükte olan kanunları ve insanın her yönden gelişmesi için gerekli ekonomik, sosyal ve manevi şartları açıklayan, komünist toplumun karmaşık organizmini izah eden, toplum süreçlerinin, insan yararına, bilinçli ve amaçla uygun olarak yönetimini öğreten bir bilimdir.

Bu Marksizm-Leninizmin dar anlamda bir bölümüdür. GENİŞ ANLAMDA ise:

1. Marksist felsefe
2. Marksist ekonomi politik
3. BİLİMSEL Komünizm

Marksizm ve Leninizmin bütünü oluşturuyor. Bu bilim sürekli gelişim halindedir. Bunu çağımızda geliştiren zenginleştiren Dünya Komünist ve İşçi Partileridir. Özellikle de Sovyetler Birliği diğer sosyalist ülkeler partileri...

1. Bilimsel Komünizm - devrimden önceki problemleri çözer. (Devrimci yoldan Kapitalizmi devirmeye giderken önünde duran problemler.)
2. Devrimden sonraki problemleri çözer. (Sosyalizmin temellerini atar.)

NEDEN BİZE ÖZGÜ BİR ÖĞRETİ OLMAZ? ÇÜNKÜ KAPİTALİZM Enternasyonaldir.

1. Bilimsel Komünizm incelediği konular itibariyle enternasyonaldir.
2. Bilimsel Komünizm tüm dünya işçi sınıfları deneyimlerinin özümsemesi itibarı ile de enternasyonaldir.

3. Bilimsel Komünizm yaratıcı gelişim halinde olan bir öğretilerdir.

KAYNAKLARI :

1. Toplumsal Maddi kökü:

Geçen yüzyılın başlarında ve 1. yarısında Buharın makinada işletme gücü olarak kullanılması, giderek yeni makinelerin bulunması.

Kapitalist gelişmenin alabildiğine hızlanması. İşçi sınıfının sayıca güçlenmesi... Korkunç sefalet ağır iş koşulları, patronların bireysel öldürülmesi... Makinaların parçalanması. Şilezyalıların, Çartistlerin ayaklanması.

Patronların alabildiğine lüks içinde yaşamaları. Bu gelişimi bu yeni toplumsal fenomenlerin bilinmesi bir ihtiyaç haline geldi.

Gruplaşmalar, örgütlenmeler doğdu. Tartışmalar... Öğreti sorunu artık çözümlenmesi artık zorunluluktan. Tarihi bir aşamaya gelinmişti. İşte yeni Kapitalist toplum gelişiminin ve Sanayi tekniğinin getirdiği sorunlara ilk kez Marks ve Engels esaslı bir Bilimsel yöntemle, açıklamayı getirdiler. Sömürüyü göstermekle kalmadılar, Kapitalist düzeni yıkıp yerine sosyalizmi kurmayı gösterdiler.

2. Marksizmin fikirsel kaynakları, geçtiğimiz yüzyılda.

- a. Alman Klasik felsefesi,
- b. İngiliz Ekonomi Politigi,
- c. Fransızların sınıf mücadelesi öğretileri,
- d. Ütopik sosyalizm.

Daha çok burada Ütopik Sosyalistler üzerinde duracağız. Belli başlıcaları:

Owen

Fourier

Saint-Simon

Thomas Morus

Şeyh Bedrettin

Rus utopistleri.

Utopistler :

1. Özel mülkiyetin sömürsünü, soygununu,
2. Emegin değerini,
3. Kapitalizmin ortadan kaldırılması, sosyalizmin kurulması gerekliliğini görmüşlerdi.

EKSİKLİKLERİ :

1. Toplumların gelişme yasalarını göremiyorlardı.
2. Toplumu değiştirecek gücü bilmiyorlardı.
3. Sınıfsal çıkarları dikkate almıyorlardı.

BİLİMSEL KOMÜNİZMİN DOĞUŞU :

1. Marks ve Engels kendilerinden önceki tüm geçmiş ütopistleri, Alman K. Felsefesini, İngiliz Ekonomi Politliğini, Fransız sınıf mücadelesi öğretilerini, onların öncülerini araştırıp değerlendirdiler.
2. Toplumun tarihini, gelişme yasalarını incelediler.
3. Doğa bilimlerinin de önemli sonuçlarını öğrenip işlemekten geri kalmadılar. (Örnek: Robert Mayer'in enerjinin akımını ve dönüşümünü bulması. Örneğin, su içinde ışığı da taşıması, ve bunun incelenmesi. Schwan ve Schleider'in organik hücreyi bulması. Darwin'in evrim teorisini bulması. Bunların hepsinden yararlandı ve değerlendirdiler. Yanlış yanlarını gösterdi. Bilimi ayaklarının üzerine dikelttiler.

3 asır önce Marksizm-Leninizm çıkabilir miydi ? Hayır. Çünkü, işçi sınıfı gelişmemişti.

Demekki, Marksizm Toplumun maddi kökünü, geçmişini bütünüyle değerlendirilmesi, yaşama bağlı, hayattan çıkmış, yaşam sürdükçe gelişecek çağımızın egemen bilimidir.

Onlar, Toplumun altyapısının üstyapıyı belirlediğini yani üretim ilişkilerinin üstyapıyı belirlediğini koyuyorlar. (Din, politika, felsefe, sanat, hukuk, devlet, v.s.) Altyapıyı değiştirmeden, üstyapısında değişmeyeceğini, bunu değiştirecek olanında işçi sınıfı olduğunu açık ve net bir şekilde koyuyorlar.

NEDEN İŞÇİ SINIFI ?

İŞÇİ SINIFININ TARİHİ MİSYONU

1. Kapitalist düzende en az, sosyalist düzende en çok çıkarı olduğundan.
2. En örgütlü sınıftır.
3. En bilinçli sınıftır.
4. Enternasyonal ve Enternasyonalist bir sınıftır.
5. Bütün diğer emekçilerin çıkarlarını savunuyor.

Bu misyonundan ötürü devrimi o -işçi sınıfı- yapacaktır. Onun hedefi Sosyalizmdir.

1. Bilimsel Komünizm, işçi sınıfının hedefini, mücadele biçimlerini ve içeriğini nasıl belirler ?

İşçi sınıfının sınıf mücadelesinin son hedefi kapitalizmi ortadan kaldırmak, sosyalizmi kurmaktır. Daha devrime varmadan işçi sınıfı ekonomik, politik, ideolojik savaşım sürdürür. Belli bir tarihi aşamada devrim yapılır. O zamana kadar işçi sınıfı Marks'ın dediğine göre zorunlu reformist düzeltmeler sağlayacaktır. Bir takım kazanımlar elde etmeden devrimi yapmasını asla öğrenemeyecektir. Gelecek ileimdiki mücadeleyi bir birine bağlayacaktır. Örnek: Bir grev bir toplu sözleşme. Maden-İş.

Burada reformistlerin yaptığı gibi yalnız "ekonomik yanını düzeltmek" Sol revizyonistlerin yaptığı gibi yalnız "politik" yanını savunmak değil, ikisini de birden savunmak, birbirine bağlamak.

Bugünü geleceğe bağlamak gerekiyor. Hareket basamak basamak yükseliyor. Bu her basamakta eğer sosyalizm amacını gözardı ederse oportünizme düşer.

İşçi sınıfı tüm çalışmaların toplumsal ve politik çıkarlarını her an aktif savunmak zorundadır. Çünkü başarısı da buna bağlıdır. Demek ki, amacı, ne günlük mücadelenin koşulları ve gerekleri içinde eritip feda edecek. Ne de amaca giden yolda bu günlük çıkarları, bazı ara geçiş basamaklarına sırt çevirecek.

Marks ve Engels Komünist Manifestoda komünistler için, şöyle diyorlar :

"Onlar, işçi sınıfının doğrudan doğruya karşılarında duran hedef ve çıkarları için mücadele veriyorlar, ancak şimdiki hareketin içinde aynı zamanda hareketin geleceğini temsil ediyorlar."

2. Bilimsel Sosyalizm, işçi sınıfının strateji ve taktiğini hangi ilkelere dayanır?

- a. İşçi sınıfı strateji ve taktiğinin saptanmasında tarihsel materyalist dialektiği Bilimsel Komünizmden kılavuz edinmiştir. Bu konuda Lenin şöyle diyor: "Ancak mevcut bir toplumun istisnasız tüm sınıflarının karşılıklı ilişkilerinin bütünlüğünü nesnel (somut) olarak gözönünde tutulması ve giderek bu toplumun nesnel gelişim basamağını olduğu gibi bu toplum ile diğer toplumlar arasındaki karşılıklı ilişkilerin de hesaba katılması, ilerici sınıfın doğru taktiğinin dayanağı olarak hizmet edebilir. (durgunlukları içinde değil dinamikleri içinde ve geleceğin bakış açısı içinde....)
- b. Demokratik ve Sosyalist mücadelenin ilişkileri.
- c. Reform ve devrim ilişkileri.
- d. Mücadelede ulusal ve uluslararası bakış açısı ilişkileri.
- e. Mücadele biçimleri sorunları (Özel ve genel yasallıklar.)
- f. Barış ve güvenlik içi savaş konuları.

Bunların hepsi işçi sınıfının strateji ve taktiğinin temel konularıdır.

Strateji : İşçi sınıfının hedefe ulaşmak için programladığı savaş yolunun bütünüdür.

Taktik : Bu savaş yolunda, belli durumlarında esnek eylem biçimidir.

3. Demokratik mücadele ile Sosyalist mücadelenin sıkı ilişkisi üzerinde neden duruyoruz ?

İşçi sınıfı demokratik istemleri sonuna dek desteklemek durumunda olduğu, bazı hallerde küçük burjuva unsurlarının bu mücadeleden çekildikleri, bu durumda da onların

demokratik hakkını da savunma işçi sınıfına düştüğünü Marks ve Engels belirtmiştir.

- Basın özgürlüğü
- Dernek Kurma
- Bağımsız işçi Sosyalist Partisi, Komünist partisi kurma.

Bu özgürlükler olmaksızın işçi sınıfı hareket edemez.

Lenin bu konuyu daha da geliştirdi. Emperyalizm aşamasına varan kapitalizm demokratik haklar konusunda daha da tutucu olunca,

Lenin: Demokratik mücadele verirken işçi sınıfının

- a. Sosyalist devrim hazırlıkları ile
- b. Sosyalist devrime yetiştirmekle, eğitmekle hiç bir zaman çelişmediğine aksine demokratik mücadele vermeyen bir işçi sınıfı devrim için hazırlanamayacağını koydu. (Lenin, Devlet ve İhtilâl, kitabı.)

".... Demokrasinin sonuna dek geliştirilmesi.

Böyle bir gelişimin biçimlerinin bulunması, pratikteki denemesi, v.b. bunların hepsi, sosyal devrim uğrunda mücadelelenin birleştirici görevlerinden birini oluşturur...."

Reformlarla devrimi birbirinin karşısına koymamak ve bir yanı gözardı edip diğer yanı mutlaklaştırmamak.....

4. Enternasyonalizmle sınıf savaşının ulusal biçimi arasında nasıl bir ilişki vardır ?

- a. Kapitalizm uluslararasıdır. Dolaysı ile işçi sınıfı da enternasyonal mücadele verir. (Komünist Manifesto) "Bütün ülkelerin işçileri birleşin! "

- b. Aynı zamanda ulusal karakter taşır.

Her ülkenin gelenekleri, tarihsel koşulları, ulusal benliğine uygun karakteri vardır. Bu koşulları göz önüne alarak gidilmelidir, bu devrime giden yolda zenginleşir.

- c. Marksizm-Leninizm hiç bir zaman kalıp değildir. Bir ülkenin koşulları diğer ülkeye uymaz.

Ancak değişmez olan, şu veya bu şekilde kapitalist sömürünün yerine Sosyalizm kurmaktır. Bu yolda da burjuvazinin mutlaka direneceğidir.

Bu direnişi kırmak için de mutlaka yapılması gereken şeyler vardır :

1. İşçi sınıfının bağımsız öncü partisi olmalı.
2. Proleterya diktatörlüğü.
3. İttifaklarını kurmak. Diğer demokratik güçlerle bağdaşıklıklar, işçi sınıfının birliğini sağlamak, kurmak.
4. Ulusal sorun - programlı ilkeli.
5. İşçi sınıfının politik ordusunu, maddi gücünü (^{Silahlı} Siyasal güç) oluşturmak. Devrime girmek, onu korumak.
6. Enternasyonalist olmak.

5. Marksizmin-Leninizmin mücadele biçimleri sorunu karşısındaki tavrı nedir?

Engels işçi sınıfının üç alanda, savaş yürütmek zorunda olduğunu belirtmiştir.

- a. İdeolojik
- b. Politik
- c. Ekonomik.

Bunlardan birini atlamak savaşı başarıya ulaştırmaz.

Sağlar, "Sol"lar mücadelenin verisini mutlaklaştırıyorlar?

- Silahlı
- Silahsız
- Reformlar
- Hepsini birleştirmek, hepsinden yararlanmak...

6. Ekonomik, politik ve ideolojik sınıf mücadelesinin bütünlülük oluşturması ne demektir?

Marks-Engels Komünist Manifestoda :

1. İşçi sınıfının ilk basit hareketlerini - Ekonomik ve sendikal hareketlerini anlatırlar.
2. Bu ekonomik mücadeleden giderek politik mücadele doğar.
3. Sendikalar sınıf okullarıdır. Ekonomik mücadele (güncel savaşım) politik mücadeleye yaklaştırır.
4. Manifesto: "Proleteryanın sınıf oluşturması burjuvaziyi çökertip, politik iktidarı ele geçirmesi" gereklidir.

5. İdeoloji alanda kesinlikle taviz verilmez. İktidar ele geçirildikten sonra da toplumu komünizme ulaştırma mücadelesini işçi sınıfı yürütür. İdeoloji: İşçi sınıfının dünya görüşüdür.
7. Marksizm-Leninizm, işçi hareketindeki, kendiliğindenliğin ve bilinçlenmenin ilişkisini nasıl görür ? MARKSİST-LENİNİST BİR PARTİNİN ZORUNLULUĞU.
1. Kendiliğindenlik: Kapitalist düzen ilişkileri içindeki davranışlar, fakat kapitalizmi yıkmaya yönünde olmayan bilinçtir.
 2. Bilinçlilik ise kapitalizmi devirmeye yöneliktir. Bu bilinç işçi sınıfına götürülmek zorundadır. Çünkü burjuvazinin radyosu, okulu, televizyonu, kilise ve camileri var. İşçi sınıfına bilinci kim götürür: PARTİSİ. Demekki parti zorunludur.
 3. İşçi sınıfını kapitalist zorbalıktan kurtulmak için kendisini yönetecek bir siyasi örgüte ihtiyacı vardır. Bu nedir Komünist PARTİSİ. Yeni tipten komünist Partisini Lenin kurmuştur. Bu parti özetle şu içeriktedir :
 - a. Sınıf mücadelesinin bütün biçimlerini deneyip düzenleyebilecek. Yönetebilecek.
 - b. İşçi sınıfının ve diğer emekçi kesimlerin tüm çıkarlarını, şimdiki ve gelecekteki hedeflerini ulusal ve uluslararası görevlerini birleştirecektir. Yaşama geçirecektir.
- TKP Programından: "....TKP çalışmalarında her şeyden önce ve en başta Türkiye halkının çıkarlarını gözönünde tutar....
- Bununla birlikte Türkiye halkının ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi, yeryüzünde emekçilerin, halkların gerçek demokrasi, sosyalizm ve özgürlük uğrunda evrensel savaşlarının bir parçası olduğunu TKP halkımıza her zaman ve her yerde açıklar. TKP çalışmalarında Türkiye halkını değil, bütün dünya emekçilerinin çıkarları ile bağlı ilkeleri kılavuz ediniyor. TKP proleter enternasyonalizmine sınıksız bağlıdır.

BİLİMSEL KOMÜNİZM GELİŞİMİ

Bilimsel komünizm 5 büyük sıçrama ile gelişim izliyor. Bunlar:

1. Komünist Manifesto.
2. 1. Enternasyonal.
3. Paris Komünü.
4. Lenin dönemi ve 1917, Ekim devrimi.
5. 1945 Sosyalist Devletler topluluğunun doğuşu ve gelişimi.

1. KOMÜNİST MANİFESTO

Marks ve Engels tarafından hazırlanan bu belge sosyalizmin doğum belgesidir.

Bilimsel bir teori olmadan hedefe ulaşmak olanaksızdır.

- a. Komünist Manifesto ile bilimsel olarak işçi hareketi, temellendirilmiş programa ilk kez sahip olmuş, teori ile pratiğin birleştirilmesi gerçekleştirilmiştir.
- b. Komünist Manifesto işçi sınıfının tarihsel görevinin son sömürücü düzen olan kapitalizmi yıkıp yerine sosyalist ve giderek sınıfsız toplumu kurmak olduğunu göstermiştir. (Kapitalizmde emek sermaye çelişkisi)
- c. Bağımsız parti kurmak ve parti teorisinin temelleri manifestoda geliştirilmiştir.
- d. Diğer demokratik güç ve sınıflarla bağdaşıklık kurma zorunluluğunu manifesto getirmiştir.
- e. İşçi sınıfı güncel ve uzun vadeli hedefler için mücadeleyi bir birine bağlama taktiğini göstermiştir.
- f. Manifestoda proleterya enternasyonalizmi teorik olarak kurulmuş, şu ünlü sözlerde: "Tüm ülkelerin proleterleri birleşin !" ifadesini bulmuştur.

MANİFEST'in DOĞUŞU-GELİŞİMİ

1847 Ağustos başında işçiler tarafından BRÜKSEL Adiller derneği kuruldu. İşçiler buna bir program hazırlamak için Marks ve Engels'e görev verdiler. Onlarda bu ilk parti programını hazırladılar.

Daha sonra Adiller Derneğinin adı Komünistler Birliği oldu. Yerel yönetime Marks'da seçildi. Burada çarşamba ve pazar günleri toplantılar düzenleniyordu. Marks dersler veriyordu. İlk atılımlı gelişim burada başladı. Orası bir okul oldu. Komünist görüşler dalga dalga yayılarak işçi sınıfının teorik görüşü oldu.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU
TÜSTAV

2) 1. ENTERNASYONAL

1. Enternasyonal, 1864 yılında bağımsızlık için ayaklanan Polonyayı desteklemek için İngiliz ve Fransız işçilerinin ortak oluşturdukları mitingde kurulmuştur. Bu mitinge Alman işçileri de katılmış, Marks Alman işçilerinin temsilcisi olarak 1. Enternasyonal komitesine seçilmiş, program statüsünün hazırlanmasında çalışmıştır.

Komünistler Birliği 1. Enternasyonalin hazırlanmasında önemli görev yaptıktan sonra dağıldı.

1. ENTERNASYONALİN HEDEFLERİ VE ORTAYA KOYDUĞU BAŞ GÖREV

Enternasyonalin açılış bildirisini Marks hazırladı ve bu 1. Enternasyonal tarafından program olarak belirlendi. Değişik görüşten işçilerin ortak bir mücadele için bir araya gelmesini saptayan bir platform oluşturuldu. Bu manifestonunda temel düşüncelerini içerdi.

HEDEF :

1. Kapitalist toplumun artan refahı sömürünün durumunda değişiklik yapmaz. Sömürü ancak üretim araçlarının toplumsallaşması ile aşılabılır.
2. Politik iktidarı ele geçirmek artık işçi sınıfının görevidir.
3. İktidarı ele geçirmek için işçi sınıfının bir partiye ihtiyacı vardır.
4. İşçiler uluslararası dayanışmaya gereksinim gösterirler ve uluslararası bir güç olarak kendi dış politikalarını saptamalıdır.

ENTERNASYONALİN koyduğu baş görev ise her ülkede bağımsız, kendine yeterli işçi ve komünist partilerinin kurulmasını sağlamak. Birçok ülkeden internasyonale işçiler, işçi liderleri üye oldular, orada yetiştiler, kendi ülkelerinde komünist ve işçi partilerinin temellerini atmaya başladılar. Bilimsel komünizm tüm dünyada işçi sınıfının teorik alanda egemen görüşü haline geldi.

Bütün karalamalara, bütün çamurlara, fiziksel yok etmelere rağmen onun gelişimini burjuvazi engelliyemedi. Yaklaşık 400 yıl önce 1588-1679 yılları arasında yaşamış olan İngiliz filozofu Hobbes şöyle demiş :

"Eğer matematiğin temel ilkeleri insanlığın çıkarları-nadokunsaydı bu ilkeleri yıkmayı denerlerdi."

İşte Bilimsel Komünizmde temel ilkeleri kapitalist-lerin dışında tüm insanlığın çıkarlarına dokunmadığı için tüm emekçilerin egemen görüşü haline geliyor. Tabi 1. Enternasyonal prüzsüz gelişmiyor. Sağ ve "Sol" oportünizme, sapmalara karşıda kıyasıyla mücadele veriliyor.

1. Ekonomik mücadele (yalnızca) Prodhoncular.
2. Politik mücadele-Anarşistler (yalnızca) Baku-nucular.

Bu akımlar zarar verdiği için daha sonraki yıllarda burjuvazi, kaba bir anti-komünizmin yanı sıra bu sekter akımları bilinçli bir şekilde desteklemiş, işçi sınıfının birliğinin bölünmesi için komünist ve işçi partilerinin karşısına çıkarmıştır. Ama herşeye rağmen sosyalizmin bir dünya sistemi, Bilimsel komünizmde dünya işçi sınıfının egemen görüşü olmasını engelleyememiştir.

3) PARİS KOMÜNÜ

Komünü hangi nedenler hazırladı ?

1. Fransız burjuvazisi 1848 devriminde tüm halkın yardım ve işçilerin desteği ile iyice iktidara oturduktan sonra 1851'de işçi hareketlerini bastırdı. Fakat korkusundan 3. Napolyon ordusuna sığındı. Bu işçilerin tepkisine yol açtı.
2. Bu askeri militarist bürokratik sistem kendilerini güvence altına alacak gibi görünüyordu. Fakat, iç politikadaki çelişkiler, dış politikadaki saldırganlık eğilimleri bu sistemin çürüdüğünü kanıtlıyordu.
3. Almanyanın birliğini sağlamak isteyen Bismark (Prusya) Alman sermayedarlarının Alsas-Loren kömür yataklarında gözü vardı. Fransaya saldırdı. Napolyonu Sedan'da yendi, bu da Almanyanın birliği konusunda önemli bir adım oldu. Alsas-Loren Almanların (Prusyalıların) eline geçti.

Orayı istila ettiler. Napolyon yenilince hükümete halk baskıyı daha çok artırdı ve Cumhuriyet kulurdu. Burjuvazi ulusal savunmayı kuracağına söz verdi. Bunun maddi temelleri vardı. Halk kitlelerine dayanarak Prusya istilacılarına karşı ulusal bir savaş verebilirdi. Ancak Fransız burjuvası Prusya istilacılarından çok silahlı işçilerden korkuyordu. Prusya burjuvası ne de olsa kardeşleriydi. Prusya lehine karar verdi, halka ihanet etti. Prusyalılar bir-kaç günlüğüne Parise geldi o da 5 milyar frank savaş tazminatı ödedi. Teslimi onayladı.

Bu öfkenin, tepkinin iyice kabarmasına yol açtı. Artık ülkeyi savunmak burjuva hainlerine değil, işçilere, yurtseverlere düğüyordu.

KOMÜN DOĞUYOR

1. Fransız burjuva hükümeti düşmana teslimiyeti onayladıktan sonra Paris Ulusal Muhafız Birliğini silahsızlandırmaya cesaret edemedi. Birlik küçük burjuva ve işçilerden oluşuyordu.
2. Paris halkı kendini savunmak için bu birlikle birleşti. Elleriindeki silah ve topları canları ve kanları pahasına teslim etmediler.
3. Teslim anlaşmasından sonra bir oyunla Bismark Paris'ten çıktı. Burjuvazi'de silahları almak için işçilere saldırıya geçti. Fakat muhafız birliği dolabı biliyordu. Silahları teslim etmediler. Bu nedenle burjuvazinin saldırısı ile iç savaş başladı.
4. Hükümet Paristen Versay'a çekilmek zorunda kaldı. Büyük burjuvazi ve bürokratlar da hükümeti izledi. Hiç de hazırlıklı olmadıkları bir anda hükümet komünün eline geçti.

İKTİDARA KİMLER GEÇTİ ?

1. 250 Alayı kapsayan Ulusal Muhafız Birliği ve Merkez komiteye seçilen çeşitli sosyalist akımları temsil eden küçük burjuva demokratlarına. Hedefleri Fransa'da demokratik ve sosyalist bir cumhuriyet kurmaktı.

2. 1. Enternasyonale bağılı çeşitli işçi bölümlerine. Bunların sayısı 70.000'in üzerindeydi. Ancak bunlar savaş nedeniyle dağılık ve Marksizmi kavramış değillerdi. Küçük burjuva eğilimleri ağır basıyordu.

18 Mart'da yönetim Ulusal Muhafızların Merkez komitesine geçti. 28 Mart'da genel seçimlere gidildi. 90 üyeden, 15 burjuvalardan gerisi ise işçi ve demokratlardan seçildi. Burjuvalar Komünle çalışmaya korkularından yanaşmadılar. Parise giremediler.

KOMÜNÜN GETİRDİĞİ ÖNLEMLER, BAŞARILARI

1. Komün yönetimi kendini kabul ettirmiş küçük burjuva demokratlardan seçildi. Bunlar arasında 25'de işçi vardı. Kendi ücretlerini işçi ücretlerine oranladılar .
2. Herkese okuma yükümlülüğü getirildi.
3. Fırıncıların gece çalışması yasaklandı.
4. Kadınlara eşit haklar tanındı.
5. Tüm borçlar ertelendi, sahibi şehirden kaçmış zengin evleri yoksullara dağıtıldı. .
6. Yoksulların rehin malları geri verildi, küçük işletmelerin borç ve faizleri ertelendi.
7. Firmalarda işçilere verilen para cezaları kaldırıldı.
8. Patronların terk ettiği firma ve tüm işletmelere devlet adına el konuldu. Yeni ücret düzenlemesi sağlandı.
9. Kiliselere yapılan ekonomik yardım kesildi, kiliseler evlilik, ölüm doğum kayıtlarının tutulması görevi ile sınırlandırıldı. Okullardan din dersi kaldırıldı. Manastırların çoğu halkın yararına sokuldu.
10. Sanatı teşvik edici önlemlerle birlikte müzelerin halk yararına işletilmesi öngörüldü.
11. Enternasyonal alanda da Komünün tavrı çok açıktı. Bir çok ülkenin devrimcisi eşit vatandaş olarak komün içinde savaştılar.

KOMÜNÜN HATALARI VE YIKILIŞI

1. En önemlisi birliği bütünlüğü sağlanmış bir işçi-komünist partisi yoktu. Enternasyonal üyeleri bölük bölüktü. Bu dünya işçi sınıfına partinin zorunluluğunu öğretti.
2. Marks Ulusal İşçi Partilerinin yoğun olarak kurulmasının önemle üzerinde durdu.
2. İktidarı ele geçirdiği halde burjuvazinin üstüne yürümedi, savunma durumunda kaldı. Parlemanto seçimi şöyle mi böyle mi olsun diye vakit geçirdi. Burjuvazinin toparlanmasını sağladı. Bu arada Bismark onbinlerce fransız tutsağının serbest bırakıp fransız burjuva ordusuna kattı. Burjuvalar iyice birleştiler. Bismark para ve silah yardımı yaptı.
3. Şehir içinde düşmanı tam sindirmedi, çok demokrat davranma pahasına şehirde kalan burjuvaların kaçıp gitmelerine göz yumdu. Oysa burjuvazi komüncülerden bulduğunu öldürüyordu.
4. Bankalar el koymadı, borç para istedi. Geceleri bütün paralar ve altın, burjuvalar tarafından kaçırıldı.
5. Burjuva basınına, karşı propagandasına bir yasak koymadı. Kendisi de düzenli bir gazete çıkaramadı. Yaptığı olumlu çalışmaları halka yansıtamadı.
6. Kırsal kesimle-köylülerle, ülke içi ile bağlantı, (bağdaşıklık) kuramadı. Burjuvazi Paris dışında karşı-devrimci askeri gücü yüksek olan birlikler oluşturarak Paris üzerine yürüdü. Tüm şehri kana buladılar. 30 bin komüncü öldürüldü. Onbinlercesi tutuklandı, sürgüne hapise gönderildi. Ya da şehirden kaçtılar. 71 günde komün işçi sınıfı bu tarihi başkaldırıya 100 bin evladını yitirdi.

PARİS KOMÜNÜNDEN ALINAN DERS :

Marks ve Engels komünün ilk gününden itibaren yardım için elinden geleni esirgemediler. Uluslararası dayanışma sağlamaya çalıştılar. Sosyalist milletvekilleri Bebel ve Liebknecht Alman meclisinde KOMÜNDEN yana çıktıkları için iki yıla mahkûm oldular.

Marks ve Engels dünyanın bu ilk işçi devletinden önemli dersler çıkardılar. Hatalarını gösterdiler ve geleceğin işçi devletinin böyle olacağını gösterdiler.

Ve Lenin şöyle diyordu : "BİZİM İKTİDARIMIZ PARİS KOMÜN-CÜLERİNİN ÖLÜSÜ ÜSTÜNDE YÜKSELİYOR."

Paris komününden ders çıkaran Lenin ve Rus işçi sınıfı o hatayı tekrarlamadıkları için, burjuvazi Sovyet Sosyalist devletini gerek 1. gerek 2. Dünya savaşında yıkamadı.

Artık komünizm ideleri tüm dünyada gürül gürül gelişiyor, Sosyalist Dünya Komünist ve İşçi Partileri dünyada önemli maddi bir güçtür. Ona dikkate almadan Emperyalizm tek adım atamıyor.

Gelecek dersimiz : 1. Lenin dönemi ve Ekim devrimi.
2. 1945'den sonra Sosyalist ülkeler topluluğu.

SERMAYE VE SÖMÜRÜ

DERS:3

Bu konunun temel amacı,kapitalist toplumun iki temel sınıfı arasındaki ekonomik ilişkilerin özünü kavramaktır.Sermayenin karakterinin ne olduğunu anlaşılır bir şekilde göstermektir.Bunun temel dayanağı Marks'ın artık-değer teorisinin kavranmasıdır.

1-PARA BİÇİMİNİN SERMAYEYE DÖNÜŞMESİ-BASİT META ÜRETİMİNDEN KAPİTALİST META ÜRETİMİNE GEÇİŞ.

a-Basit meta üretiminde ,üretim mücadele için yapılır.Kendi meta'sına karşılık,başka bir kullanım değeri olabilmektedir.Formülü:M-P-M 'dir.

Örneğin:Üretilen buğdayı balıkla değiştirmek için satmak.SATIN alabilmek için SATMAK.

Bu dolaşım içinde para ancak aracı rolünü üstleniyor.Dolaşımın kendisi Meta'nın kullanım DEĞERİNE yöneliktir.Para burada sermaye değildir.

b- Sermayenin ayrıldığı bir yan,onun başka türlü bir dolaşım biçimi oluşturmasıdır.Para ile satın alma metalar,daha pahalı satılabilmek için alınırlar.
Formül:Para-Meta-daha fazla para.(P-M-P')

c-Demek ki bir değer toplamı,bu sürece sokulma sonucunda büyüyerek geri döner.Büyüyen kısım ARTI-DEĞER'dir.

Örnek: Bir işletmeye harcanan para sonuçta büyüyerek geri döner.

d-Bu sürecin amacı tüketimi sağlamak yada Meta'nın kullanım değerini gerçekleştirmek değil.DEĞERİN değeriendirilmesidir,yani başka bir deyimle ARTI-DEĞERİN elde edilmesidir.

Bu hareket parayı sermayeye çevirir ve para sahibini KAPİTALİST yapar.

2-KAPİTALİZMİN TEMEL EKONOMİK YASASI:artık-değer YASASI

Artık-değer yasasının işleyişinden biliyoruzki:

a,Artık-değerin elde edilmesi fiyat artışlarını bağlamaz.Çünkü eşit değerler mübadele edilmektedir.

Örnek: Bir kalem bir defterle değiştirilebiliyorsa eşit emekle üretilmelerindendir.

b,Fiat artışları serbest rekabet kapitalizmde çok kısa ömürlü süreçtir.

3 c-Ayrıca satış ve alış sürecinde ayrı bir değer doğmaz. Burada üretilmiş değerlerin değiştirilmesi sözkonusudur. Gerçi her kapitalist alırken fiatları azaltmayı,satarken yükseltmeyi dener.Ancak aynı şeyi yaptığı için birbirini dengeler.

Öyleyse

BOYLE OLDUGUNA GÖRE NASIL OLURDA BAŞLANGIÇTAKİNDEN DAHA FAZLA PARA ELDE EDİLİR?

Kapitalist öyle bir meta bulmalıdırki,bu meta'nın kullanım değeri,Değer yaratma özelliğine sahip olmalıdır. İşte bu karakteristik meta,insan çalışma yeteneği,onun iş-gücü yani emektir.

Kapitalistlerin,iş-gücünü pazarda meta olarak bulabilmesi için yepyeni bir üretim ilişkisinin varolması gereklidir.

İşte buda KAPİTALİZM dir.Önündeki Engelleri Kaldırmak için Feodalizmi Devirmek Zorundadır.

SERMAYENİN İLKEL (BAŞLANGIÇTAKİ) BİRİKİMİNDEN NE ANLI YORUZ?

Bir yandan köylülerin topraklardan ve yerlerinden ayrılmaları ile giderek ücretli işçiye dönüşmeleriyle,

ÖTE YANDAN:

Özel mülkiyetin sayıca azolan kapitalistlerin elinde toplanması ile ortaya çıkar.Giderek küçük üreticilerin mülkleri bu kapitalistlerin eline geçer.Küçük mülk sahipleri de ücretli işçi olurlar.Hukusal yönden özgürdürler.(Feodalizmin boyunduruğundan kurtulmuşlardır.)Ancak ekonomik yönden sömürüye boyun eğmek zorundadırlar.Böylece kapitalist üretim biçiminin temel koşulları yerine getirilmişti

KAPİTALİST SÖMURU VE KAPİTALİZMİN ÖZÜ

İnsan iş-gücü gerçekte sahip olduğu(Elde ettiğinden) daha büyük değer ürettiği ve buna kapitalistlerce koyulduğu için KAPİTALİST SÖMURU ortaya çıkar.

İş gücü SATIŞI-İŞ GÜNÜNÜN SATIN ALINMASI-ARTIK DEĞERİN ELE GEÇİRİLMESİ işte kapitalist üretim biçiminin özü budur.

Formül:Para+Meta+Daha fazla para(P M P')

Sermayeyi yaratan insan emegidir.

3-SERMAYENİN ÜRETİM SURECİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

Kapitalist üretim sürecinde,basit meta üretimi sürecinden

farklı olarak:

a-Değer yaratılmasının yanı sıra,

b-Artık-değer de yaratılır,

c-Sermaye kendi kendini değerlendirir. Artı-değerle arttırır.

SERMAYE:

a-Değişmeyen sermaye

b -Değişken sermaye

Olmak üzere ikiye ayrılır.

Değişmeyen sermaye (C) (Constant-kalıcı) olarak tanımlanır. Çünkü üretim sürecinde değeri değişmez. (Makinalar, araçlar v.s) Üretim araçlarının değeri, işçinin emeği ile yeni ürüne aktarılır.

İşçi üretim araçları ile üretim yaparken, emeği ile onlara değer kazandırır.

İşçiye verilen ücret ise (değişken sermaye) dir. (V) (Variabel-değişken) olarak tanımlanır. İşçi yeniden üretebilmek için iş-gücünün yalnız bir bölümünü alır. Gerisi artı-değer olarak kapitaliste kalır.

SÖMURU NASIL ÖLÇÜLEBİLİR?

İş gücü:

a-Gerekli çalışma süresi

b-Fazla çalışma süresinden oluşur.

Örnek: F. Almanya

1969 yılında: Brüt Sonucu:

Gerekli çalışma süresi: 2,52 saat idi.

Fazla çalışma süresi : 5,08 dakika

Net ücret üzerinden :

Gerekli: 2,21 saat,

Fazla : 5,39 saat idi.

Ayrıca net gelirlerin üçte biri dolaylı vergilere gittiğinden

Gerekli: 1,5 saat

Fazla çalışmada: 6,5 saat idi.

Günümüze kadar süre gelen teknik gelişme, pahalılıkta bu dengayı işçiler aleyhine boğmuştur.

Bömek ki sömürü: gerekli iş süresi kısaldıkça mesai yapıldıkça, emek verimi arttıkça yükselir.

MUTLAK VE NİSBİ ARTI-DEĞER

Artı-değerin büyütülmesi iki yoldan gerçekleştirilir.

a-Mutlak artı-değerin üretimi

b-Nisbi artı-değerin üretimi.

a-Mutlak artı-değerin artırılması, ancak gerekli çalışma süresinin dışındaki, fazla çalışma süresinin arttırılması ile olanaklıdır.

Örnek :Çalışma saatini 8'den 10'a çıkarma.

Kapitalizmin başlangıç evrelerinde egemen olan bir yöntemdi.Bu gün ise bu yöntem geçerli olmadığından (8 saatlik iş günü) kapitalistler fazla mesai yöntemiyle amaçlarına ulaşmaya çalışır.

NİSBİ ARTIK-DEĞER

Gerekli çalışma süresi,sürekli kısaltıldığı halde fazla çalışma süresi hiç kısılmayarak,NİSBİ ARTIK DEĞER elde edilir.

Burada artı-değer yarışmasında kapitalizm bir yarışmaya rekabet girer.Ve bu nedenle ÜRETİM güçleri alabildiğine gelişir.

Bu artı-değer avcılığının sonucudur.Böylece kapitalizmin maddi teknik temelide yaratılır.Üretim toplumsal yapılırken,sonuçta mülkiyete özel kişiler,gruplar el koyar.Buda proleterya ile burjuvazi arasındaki çelişkiyi yaratır.

E K O N O M İ P O L İ T İ K

DERS1

3 MARKS'IN META VE DEĞER ANALİZİ

Kapitalist toplumda ürünler meta olarak üretilir. Hatta insan işgücü bile alım-satım nesnesi olur. Kapitalizmin özünü kavrayabilmek için META ilişkilerinin açıklanması gerekir.

META NEDİR?

Meta :Mübadele(değiş-tokuş), satış amacıyla üretilen bir ürün olarak, yani insan emeğinin bir ürünü olarak tanımlanır.

Üreticilerin özel kullanımı için üretilmiş olan maldır. (Bir saat, bir makina, bir ekmek)

Meta üretimi ilkel toplumda ortaya çıkmış, köleci, Feodalizmde gelişmiş kapitalizmde en yüksek aşamaya ulaşmıştır. Öyle ki, Kapitalizmde değerli olmayan şeyler bile META haline dönüştürülmüştür. Örneğin: bazı politikacıların vicdanları gibi.

Sosyalist toplumda da META üretimi vardır. Ancak burada nitelik değişir. Ürünlerin dağılımı insanların verimine yeteneğine göre ayarlanması zorunluluğu, Meta üretimini kaçınılmazlaştırır. (çok çalışan, verimli çalışan daha çok alır.)

META ÜRETİMİ İÇİN HANGİ ÖNKOŞULLAR GEREKLİDİR?

Meta üretimini ve mübadelesini belirleyen en genel koşul meta'nın çeşitliliğidir.

Bir kişi başkaları için üretim yapar. Fakat kendi ihtiyaçlarının karşılanması içinde başkalarının üretimine muhtaçtır. (Toplum için kömür işçisi kömür üretir ama herşeye ihtiyacı vardır.)

Üretici ürettiği malı mübadele edebilmesi için ürettiğinin kendi mülkiyetinde olması gerekir. Buda üretim araçlarına sahip olmasını gerektirir. (Bu yalnız Sosyalist toplumda vardır.)

Köleci toplumdan kapitalist topluma dek üretim toplumsal iş bölümü ile gerçekleştirilir, oysa üretim araçları mülkiyeti toplumsal değil özel, olduğu için temel çelişki burada yatar. (Yani Meta'lar toplum için toplumsal üretilir. Fakat buna el koyan özel mülkiyet ilişkileridir.)

META ÜRETEEN EMEĞİN İKİLİ KARAKTERİ

Karl Marks 1.Cild de:

3

"Meta üreten emeğini, meta'nın değerini yaratırken, kullanım değeri yaratmasında farklı özellikler taşır. Burada(sıçrama noktası)denir" demiştir. Ekonomi politigin kavranması için etrafında döndüğü nokta budur. Bunun açığa kavuşması demek, kapitalist sömürünün mahiyeti ni ve tüm yasalarını kavramamız demektir. Bu nedenle çok önemlidir.

META'NIN İKİLİ KARAKTERİNDEN NE ANLIYORUZ?

Meta'nın ikili karakteri, KULLANIM DEĞERİ İLE MÜBADELE DEĞERİNİN çelişkili birliğinde kendini gösterir.

KULLANIM DEĞERİ :Toplum için üretilmiyorsa kullanım değeri yoktur. Herkes için üretiliyorsa kullanım değeri yararlı özelliklerin toplamı, meta'nın toplumsal yararlılığından çıkar. Yani meta üreticisi, metasına alıcı bulmak istiyorsa başkaları için üretmeli yani toplumsal kullanım değeri üretmek zorundadır. İşe yarar bir şey örneğin bir makina üretmek zorundadır. Topluma yararlıdır. Bir makinayı alalım, kumaş-bez üreten. Kullanım değeri olarak çeşitlendirilirse

a-Pamuk, yünü kumaş, iplik haline getirir.

b-İnsanlar bunu giyer.

c-Perde, örtü olarak kullanılır.

d-Çalıştırılan işçiler para kazanır.

e-Kapitalistler para kazanıyor.

MÜBADELE DEĞERİ: Birde meta'nın mübadele değeri vardır.

Mübadele değeri içinde çeşitli kullanam değeri bakımından çok farklı meta'ların karşılıklı olarak birbiriyle değiştirildiği sayısal bir ilişkiyi dile getirir.

Örnek :Bir gümlük için, beş kilo pirinç, 5kg patates, 10kg un, 1 kg yağ.

ÇEŞİTLİ META'NIN belirli bir miktarda birbirleriyle değiştirilebilmelerini sağlayan temel etmen, kullanım değerinden tamamen bağımsız, ortak yana sahip olmasından ileri gelir. 8 saatte bir gömlek çıkaran emek 8 saatte 5 kg pirinç, 5 kg patates, 10 kg un, 1 kg yağ üretebiliyorsa değiştirilebilir.

Meta insan emeğinin ürünüdür ve bu emek sayesinde değerini elde eder. (Örnek: bir bardak ve hava) HAVA: Değeri yok, kullanım değeri var.

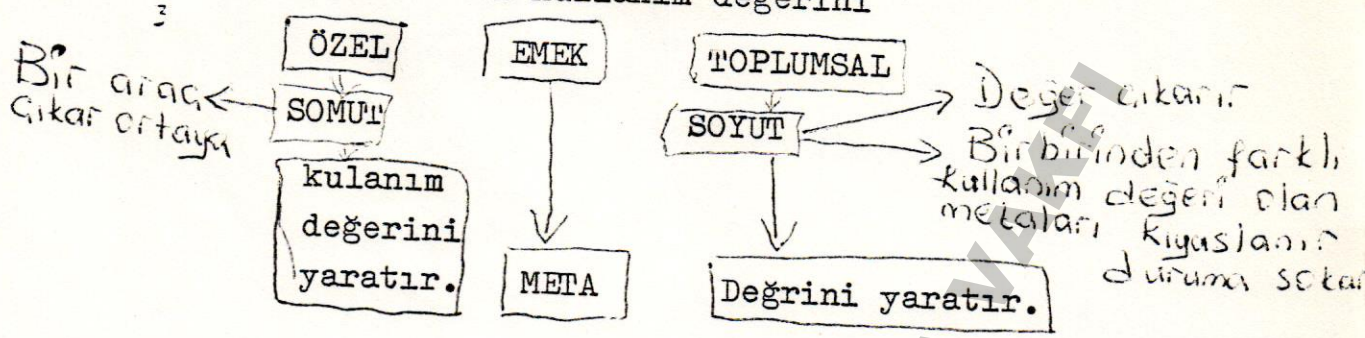
Meta'nın Mübadele Değeri, kullanım değerinden bağımsız olarak değerini bulur. Bunu belirleyen emektir.

DEĞERİ BELİRLEYEN EMEKTİR (Hava çok değerlidir. Ama emek verilerek üretilmediği için parasız, somut mübadele

değeri yok)

META ÜRETEN EMEGIN İKİLİ KARAKTERİ

İnsan emeği: 1-Meta'ların mübadele değerini,
2-Kullanım değerini

Örnek: 1 ton kömür-ayrı kullanım değeri vardır. 300 DM
1 takım elbise- 150 DM
1-radyo. 130 DM

Emeğin ikili karakterini ilk kez Marks tarafından keşfedilmesi, değerin ilk kez insanlar arasındaki toplumsal ilişki olarak belirleme olanağını vermiştir.

ŞEŞİTLİ MAL ARASINDA DEĞİŞ TOKUŞ İLİŞKİSİ NEYE GÖRE GERÇEKLEŞİR ?

Aynı ölçüde emek harcanmasına göre değiş-tokuş gerçekleşebilir.

Bunu belirleyende bireysel çalışma süresi değil, toplumsal gerekli çalışma süresiyle ölçülür.

DEĞER YASASI-META ÜRETİMİNİN TEMEL EKONOMİK YASASI

Meta üretimi ve mübadelesi aslında nesnel ekonomik yasalar uyarınca gerçekleşir.

Basit metaüretimini düzenleyen ilke değer yasasıdır.

Bu yasa, malın sahip oldukları soyut emek miktarına göre yada aynı şey olan "değerlerine" göre mübadele edildiğini söyler.

Mal üretiminin ilişkileri gelişip, mal çoğalınca, iç bölümü yaygınlaşınca mal değişimi olanaksız hale geldi. Mal üreticisinin her biri bir kaç mal ürettiği halde bir çok mala ihtiyacı var. O zaman para ortaya çıkar.

Para-Maldır. (bunu ikinci derste ele alacağız)

Bu değer teorisini iyi kavramak gerekir. Bu değer teorisi Emekçi kitlelerin ve bu günkü koşullarda işçi sınıfının toplumsal zenginliğinin asıl üreticisi olduğunu kanıtlamaktadır.

Marks'ın ortaya koyduğu değer teorisine burjuvazi sürekli saldırmaktadır. Bunu bizler iyi özümlemesek hatalarda yapar, kendimizi ters akımlara bile kaptırabiliriz.

KAYNAKLAR

1-M.L. Partinin Temel Eğitim D ersleri

2-Kapital,1.cilt.1. Bölüm. Karl marks.

3-Anti Dühring-bölüm"konu ve yöntem"F.Engels.

4-"Çalışmamız Maymunun insana dönüşmesindeki payı"

5-Felsefe sözlüğü -Konuk.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

6. Ders

DİYALEKTİK MATERİYALİZM

TOPLUMSAL GELİŞMEDE SINIFLAR VE SINIF MÜCADELESİ

Ağırlik noktaları :

1. Manifesto'da belirtildiği gibi, toplum tarihinin aslında bir sınıf mücadeleleri tarihi olması nasıl açıklanabilir?
2. İşçi sınıfının tarihsel görevi nedir ? Neden işçi sınıfı ve onun partisi kapitalizmin aşılması ve sosyalizmin kurulması savaşımında yönlendirici ve örgütleyici olabilir ?
3. Kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesi, işçi sınıfının ve bağlaşımlarının emperyalist devletlerdeki mücadelesine nasıl bir etki yapar ?

A. Sınıflar nasıl doğdu ?

Sınıflar ve sınıf mücadelesi toplumun belli gelişim yasalarına uygun olarak ortaya çıkarlar. Sınıflar insanın "doğasından" ortaya çıkan şey değildir. Giderek üretim güçleri gelişmiş, insanların yaşamak için gerekli olandan daha çok üretim yapmıştır. Bu fazla üretime bir grup insan el koyunca özel mülkiyet ortaya çıkmıştır. Özel mülkiyet ortaya çıkınca giderek sınıflar doğmuştur. Toplumlar, varlıklılarla, varlık sahibi olmayan uzlaşmaz iki sınıfa bölünmüştür. Böylece sömürenlerle, sömürülenler tarih sahnesine çıkmıştır.

Özetlersek : Sınıfların varlığı iki tarihsel ön koşula dayanıyor.

1. Artık ürün (fazla ürün) .
2. Üretim araçlarının özel mülkiyeti.

B. Sınıflar nedir ?

Marks ve Engels'in bilgilerine dayanarak Lenin "Büyük insiyatif" adlı yapıtında sınıfları tanımlamıştır. Bu yapıtta şu gerçekler yansır :

1. Toplumların sınıflara ayrılmasının temel neden ve belirleyici özelliği üretim araçları ile olan farklı bağlardır. İnsanların üretim araçları ile olan ilişkilerince belirlenir

Burjuva bilginlerinin söylediği gibi toplumun sınıflara bölünmesi, bir sınıfa ait olmakla, uğraş ve yetenek farklarıyla eğitim, tüketim ihtiyaç ve düzeyinin farklı oluşuyla olmaz. Toplumun uzlaşmaz sınıflara bölünmüşlüğü ise, özel mülkiyetin ortadan kaldırılması, kamu mülkiyetinin konulması ile mümkündür. Toplum ancak o zaman dengeli gelişebilir. İşte 2 örnek :

a. Sovyetler Birliği.

b. ABD - 12 milyon işsizlik. Regan'ın kemerleri sıkma politikası.

(Bu örnekler açıklanacak...)

2. Üretim araçlarının özel mülkiyetini elinde bulunduran egemen sınıf, örgütlenme, yönetme ve idare işlemlerini de elinde bulundurur.

3. Sömürücü sınıf doğrudan üreticinin ürettiği ürünün karşılığını ödemediği ele geçirir. Emekçiler ise yalnızca kendi iş güçlerinin yeniden üretimi için gerekli olan kadarınıp bunu da güç bela elde ederler.

Lenin sınıflar arası ilişkilerin farklı karakter taşıyabileceğine işaret etmektedir. Sınıflar arasında sömürü ilişkisi varsa bu ilişki uzlaşmaz karakter taşır ; Tersî durumda uzlaşır karakterdeki ilişkilerden söz edebiliriz. Örnek : Kapitalizmde işçi sınıfı ile emekçi köylüler arasındaki ilişkide olduğu gibi. Sınıflararası bağlaşım kurmanın yolu bu gerçeği bilmekten geçer.

Sınıflarla toplumsal katmanların da birbirinden ayırdedilebilmesi gerekir. Katmanlar sınıfların ayırdedici özelliklerinin tümünü taşımayan insan kümeleridir. Örnek : Aydın ve orta katmanlar gibi...

Karakteristik özelliği ; kendilerine bağlı özerk bir üretim tarzının taşıyıcısı olmamakla belirlenir. (Konu örnekte açıklanacak)

C. SÖMÜRÜCÜ DÜZENDE SINIF SAVASI NEDEN TARİHİN İTİCİ GÜCÜDÜR ?

Sınıf mücadelesinde üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki çelişki dile gelir. Egemen sınıflar her zaman kendilerinin sınıf olarak varolmalarını sağlayan eski üretim ilişkilerinin sürüp gitmesinden yanadırlar. Özel mülkiyeti sıkı sıkı korumak için her çareye başvururlar. Buna karşılık ezilen kitleler, üretim güçlerinin gelişmesini sağlayacak nesnel gelişim ihtiyaçlarına karşılık için savaşırlar. Bu nedenle her zaman köhnemiş düzenin aşılmasından yana olmuşlardır.

Çünkü o düzen ezilen sınıfın giderek eğitim, geçim, konut, sanatsal her türlü ihtiyacını karşılamaz ve baskı altında tutarlar. Buna karşıda ezilen sınıflar, ezenlere karşı savaşmak zorundadır. Proleteryanın çıkarları kapitalizmin aşılması ve sosyalizmin gerçekleşmesi ile birleşir. Çünkü üretim güçlerinin kapitalist çizgideki gelişimi işçi sınıfı ve emekçiler açısından çok kötü sonuçlar doğurur. Örneğin : Artan sömürü, enflasyon, pahalılık, işsizlik, savaş, çevre kirlenmesi, eğitimsizlik v.b. Bunlara karşı, daha güzel bir dünya için ezilen sınıf amansızca savaş verir.

Bu nedenle de sömürücü toplumda sınıf savaşı tarihin itici gücü olur.

D. PROLETERYANIN BU SINIF SAVASINDA ÜÇ TEMEL BİCİMİ NEDİR ?

Marksisizm-Leninizm proleteryanın sınıf savaşında üç temel biçimini birbirinden ayırdeder :

1. Ekonomik mücadele : Proleteryanın sınıf mücadelesinin ilk tarihsel biçimidir. Sınıf savaşı her ülkede, işçilerin ekonomik çıkarlarını korumak için girdikleri savaşla başlar. İşçiler ücretlerini artırılması, çalışma süresinin kısaltılması, çalışma koşullarının düzeltilmesi için mücadele ederler. Bu mücadele sonunda sömürü sınırlandırılabilirliği için büyük önem taşır. Bunun en önemli aracı grevdir. Tek başına bu savaş sömürücü düzeni ertadan kaldıramaz. Ama bu mücadele kaçınılmaz olarak verilmelidir. İşçi sınıfı bu savaşta deneyler kazanır.

2. Politik Mücadele : Bu proleteryanın (işçi sınıfının) sınıf mücadelesinin tayin edici biçimidir. İşçi sınıfının kapitalistlere karşı verdiği mücadele politik olmak zorundadır. Çünkü üretim araçlarına özel mülkiyeti burjuva devletin koruyuculuğu altındadır. Bu nedenle kapitalizmin yıkılması için Burjuva Devlet aracının'da yıkılması, iktidarın işçi sınıfının eline geçmesi gereklidir. Marks 1852'de Weydemayer'e yazdığı mektupta bu gerçeği dile getirirken, Lenin "Devlet ve Devrim" adlı kitabında ancak proletarya diktatörlüğünün politik işlevini belirleyen bu tesi kabul edene Marksist denebileceğini yazıyor.

Politik mücadele, gösterilerden , seçimlerden, parlamentoya kullanılmasından, politik grevlerden, genel grevlerden tutunda burjuvazi ile proletarya arasındaki, sınıf savaşına bağlı olarak, burjuvasinin kitle kırımını gündeme sokmasına göre silahlı mücadeleye kadar varabilir.

İşçi sınıfı bu mücadelenin her türüne göre hazırlıklı olmalıdır. Onda ancak gerçek Komünist partileri vardır ve yönetir.

3. İdeolojik Savaşım : Buda sınıf savaşının 3. temel biçimidir. İdeolojik savaşın Hedef ve içeriği:

Burjuvazinin ideolojisini geriletmek, parçalamak onun iki yüzünü, gününü, yalanını kitlelere göstermek. Bunun yerine kitleleri sosyalist bilinçle donatmaktır.

Özetle işçi sınıfına tarihsel görevini ve devrimci rolünü göstermektir. Bu rolü yerine getirebilmek için Marksizmin bilimsel ideolojisininikâdisine kılavuz etmek zorundadır. Bu konuda tavass yoktur. Ve kaçınılmaz bir mücadele biçimidir. Öyleyse işçi sınıfının politik sınıf mücadelesi, Marksist ideolojik mücadeleye sınıksıya bağlıdır.

Ve sınıf mücadelesinin ekonomik, politik, ideolojik mücadelesi ayrılmaz bir birlik oluştururlar. Proleteryanın uyumlu bütünlük içinde olması gereken mücadelesinin üç değişik yanadır.

Engels "Alman Köylü Savaşı" adlı kitabın 619. sayfasında şöyle diyor : "Mücadele üç yönüyle teorik, politik, pratik-ekonomik uyum ve bağlam içinde ve planlı olarak yürütülür. Bu yoğunlaştırılmaz saldırıda işçi sınıfının gücü ve yenilmesliği vardır.

2. İşçi sınıfının tarihsel görevi nedir ? Neden onun partisi Kapitalizmin aşılması, sosyalizmin kurulmasında yönlendirici ve örgütleyici olabilir ?

a. Neden işçi sınıfı biricik tutarlı sınıftır ?

İşçi sınıfının tarihsel görevi kısaca kapitalizmin devrimle aşılması ve sosyalizmin-komünizmin kurulması biçiminde özetlenebilir.

İşçi sınıfının devrimci karakteri :

× Onun modern büyük üretime sınıksı bağlanmış biricik sınıf olmasından,

× Üretimle birlikte büyümesinden,

× Kapitalizmde bu sınıfın elinde üretim aracı bulunması, emeğinden başka satacak birşeyi olmadığından,

× Toplumun maddi zenginliğinin yaratıcısı olduğundan,

× Küçük üretime dönüş istekleri bulunmamasından, işçi sınıfı biricik öncü tutarlı sınıftır diyoruz.

Sosyalizm toplamsal bir hareket ve bir ideoloji olarak neyin işçi sınıfının çıkarıdır ?

- X Modern üretim gücünün birliği ve örgütlenmesi taşıyıcısı,
- X Sosyalizmin tayin edici maddi-teknik koşulu olan makinayla büyük üretimin gerçekleştiricisi ve üretim içindeki konumuyla sınıfsız toplumu gerçekleştirebilecek birlik sınıf olmasından ileri gelir.
- X Aynı zamanda en disiplinli en iyi örgütlenebilen ve en bilinçli sınıftır. Marksizmin dünya görüşüne dayanır.
- X İşçi sınıfı ilk tutarlı ve gerçek uluslararası sınıftır. "Tüm ülkelerin proleteryası birleşin!"

b. İşçi sınıfının neden Marksist-Leninist bir mücadele partisine ihtiyacı vardır ?

Bunun iki tane ana nedeni vardır :

- X İşçi sınıfı mücadele yürütürken bilimsel bir dünya görüşüne ihtiyaç duyar. Bu Marksizm-Leninizm'dir. Kapitalizmin sömürücü gücünü açığa çıkarır. Bundan kurtulmanın yollarını gösterir. Marksizm-Leninizm işçi sınıfının içinden kendiliğinden doğmaz. Yani işçiler kendiliğinden bunu öğrenmezler. Onlara sürekli öğretilmesi gerekir. İşte bu görevi işçi sınıfının Marksist-Leninist partisi yüklenir. Parti bilimsel sosyalizmle, işçi hareketinin birliğini sağlar. Teori ile pratiğin kaynaşmasında etken olur.
- X Birliği bütünlüğü sağlanmış bir merkezi yönetim ihtiyacından doğar. Çünkü uyumlu, bütünlüğü sağlanmış bir merkezi yönetim olmadan eylemlerin uyum içinde koordinasyonu mümkün değildir.

c. Emperyalizmle oportünizmin ilişkisi nedir ?

İşçi sınıfının devrimci mücadelesinde oportünizmle hesaplaşmak büyük önem taşır.

Oportünizm işçi hareketi içinde burjuva ideolojisinin ve politikasının antimarksist biçimidir.

Sınıf politikasını kabul etmez, burjuvazi ile uzlaşmacı politika izler.

Sağ Sosyal-demokrat liderler, "Kapitalizmin değişebilme yeteneğini taşıdığını" iddia ederler.

Oysa hiç bir dönemde tekelleci sermaye kendiliğinden iktidardan gitmemiştir.

Lenin Emperyalizmle oportünizm arasındaki temel ilişkiyi çok açık ve net olarak ortaya koymuştur.

Küçük burjuvalar ve işçi bürokratları, işçi aristokratları sendikalar, diğer örgütlere sızarak, işçi sınıfının bilincini bulandırır-
lar. İşçi sınıfına sırt çevirirler.

Bilimsel teknik devrim tekellerin kârını artırınca bu tabakalara daha çok pay verme, kendilerine bağlama olanakları artar.

Öte yandan kitle iletişim araçları ile işçi sınıfının, halkın bilinci denetim altına alınarak sömürüye delaylı katkıda bulunulur. Bilimsel-teknik devrim sonucu küçük burjuvalar, aydınlar da oportünizmin tabanını genişletirler.

Oportünizm :

• Marksizmin işçi sınıfının dünya görüşü olduğunu kabul etmes.

• Sağ oportünizm işçi sınıfının dünya görüşünün tarafsız olması gerektiğini ileri sürer.

• Bütün burjuva görüşlerine karşı açık olunması gerektiğini söyler.

• Marksizmin eskimis, dogmatik olduğunu söyler.

• Marksizmin önemi arttıkça, kıyırır, "tameallanması", değişikliğe uğratılması, modernleştirilmesinden söz eder. Bu ona revize etmek, onu çarpıtmak demektir.

Bütün bunlar böyleyken, öten yandan sosyal demokrat görüşler etkisinde kalanlarla birlikte mücadele vermek, savaşlar içinde onların ideolojik yanlışlarını göstermekle savaşımına kasanmak zorunludur.

5. DERS

DİYALEKTİK MATERYALİZM :

ÜRETİM GÜÇLERİ İLE ÜRETİM İLİŞKİLERİ DİYALEKTİĞİ :

1? Ağırlık noktaları :

Üretim güçleri : Üretim yaptığımız alet ve araçların tümü.

Fabrikalar, barajlar, topraklar. Ve en önemlisi bunları işleten insan gücü.

ÜRETİM İLİŞKİLERİ : İnsan iradesinin dışında var olan ve üretim tüketim yaparken ortaya çıkan ilişkilerin tümü. Bunun zorunlu koyduğu bütün, ekonomik ve politik alanda örgütlenmeler.

~~Temel yapı~~ : a) alt yapı : Üretim biçimi

b) Üst yapı : Temel yapının biçimlendirdiği, Devlet, hukuk, politika, sanat, din v.s.

a) Neden üretim ilişkileri ile üretim güçleri arasındaki diyalektik bağın anlaşılması, toplumsal gelişimin anlaşılmasına sağlayan bir anahtardır.

b. Marksizmin sosyo-ekonomik kuruluş kavramı ve temel ile üst yapı anlayışı, toplumsal süreçlerin açıklanmasında ve işçi sınıfının mücadelesinde ne gibi bir önem taşır ?

Marks, Ekonomi Politığın Eleştirisine katkı, adlı yapının önsözünde şöyle diyor:

"İnsanlar, varlıkların toplumsal üretiminde aralarında belirli, zorunlu kendi iradelerinden bağımsız, kendi maddi üretim güçlerinin belli bir basamağına karşılık gelen ilişkiler, yani üretim ilişkileri kurarlar.

Örneğin : Bir işçinin iş aramaya patrona gitmesi, çalışması gündelik alması, bunu yine günlük ihtiyacına vermesi, patronun ise artı değeri biriktirmesi yeniden üretime yöneltmesi v.s.

İşçinin ise avakta kalabilmek için örgütlenmesi, la-ronda^{mücadeles} aparatlarını kurması."

* Bu üretim ilişkilerinin +umu üzerinde hukuksal politik dinst^{sanatsal} bir üst yapı yükselir. Bunu toplumun temel yapısı^{ekonomik} belirler.

* Maddi yaşamının, (varlığın) üretilme tarzı, toplumsal, politik, ve ideolojik yaşam sürecini belirler.

Örnek : Kapitalistçen~~de~~ üretilme tarzı, özel mülkiyete
Sosyalistçen~~de~~ üretilme tarzı toplumsal mülkiyete
dayanır.

* İnsanların varlığını belirleyen onların bilinci değil, tersine onların bilincini belirleyen onların toplumsal varlığıdır.

* Toplumun maddi üretim güçleri, gelişimlerinin belli bir basamağında o zaman ^{kadar} içinde hareket edegeldikleri üretim ilişkileri ile ya da bunların yalnızca hukuksal ifadesi olan mülkiyet ilişkileri ile ilişkiye düşerler.

* Bu ilişkiler üretim güçlerinin gelişim biçimleri olmaktan çıkıp onların ayak bağları durumuna girerler. Derken bir toplumsal devrimler çağı başlar.

* Ekonomik temelın değişmesi ile koskoca üstyapı da tümüyle daha yavaş ya da hızlı dönüşüme uğrar.

Hukuku, örgütleri, gelenek göreneği, politikası, sanatı değişmeye ve toplumsal nitelik almaya başlar.

ÜRETİM İLİŞKİLERİ ÜRETİM GÜÇLERİNİ NE İLİŞKİDE BAĞLIDIR ?

- * İnsanlığın gelişme döneminde kullanılan taş aletler ve gereçler o kadar yetersizdi ki, bir insan tek başına yaşamı için maddi zenginlikleri yaratması mümkün değildi. Bu nedenle insanların birlikte yaşama, doğa güçlerine birlikte karşı koymaları söz konusu idi. Bu taban üzerinde İLKEL KOMÜNAL TOPLUM doğdu.
- * Tarımcılığa hayvancılıkta ilk gelişmeler başladı. İlk işbölümleri ve çalışma verimliliği artmaya yavaş yavaş başladı. Üretim giderek arttı.
- * Bu kazanım devrimci bir etki yapmaktaydı. Üretimdeki "fazlanın" ortaya çıkması ile süzgelimi başarılı avcılar, iyi iz sürerler, iyi hava tahmininde bulunanlar, işinde ustalaşanlar, ödüllendirilmeye başladı. Önce Klan'lar, (ilkel komünal toplumda birbirlerine kan bağları ile bağlı. Amaerki-Ataerki), sonra Gen'ler arasındaki ticaret gelişti. Topluluklar halinde çalışmaya gerek kalmayarak aile üretime, ilk mülkiyet şekline geçişin belirtileri bu oldu. Ödüllendirilen kişiler giderek rahip, bilgin, şef v.s. sıfatlarını aldılar. Bu da toplumun sınıflara bölünmesinin ilk belirtileri oldu.
- * Ortak mülkiyet bir engel teşkil ediyordu. Parçalandı. Yerine sınıf mülkiyeti geçti.
- * Aletler gelişip, üretim artınca, ve bol tüketim alanı sağlanınca fazla ürün mübadele etme olanaklarına kavuşunca, tüm toplumsal ilişkiler temelde bir dönüşüm uğradı. Bir insanın bir diğeri için çalıştırılması. Karşılığında yemekten başka birşey alamaması. İşte tarih sahnesine sönmüş böyle çıktı.

* Sömürünün ilk biçimi KÖLELİK; koruma sistemi, üst yapısı ile geldi. Zora ve giddete dayanan bir üretim biçimi idi. Sonunda büyük ayaklanmalarla yıkıldı. (Spartaküs'ler, Roma 'da, ile ayaklan.)

* Ardından FEODALİZM, ~~koruma sistemi~~. Üst yapısı ile geldi. Burada da zora başvurarak ve angaryaya çalıştırılan köylülerin yıkılması.

* KAPİTALİZMİN ortaya çıkışı. Makinaların devreye girişi, sanayi proletaryasının doğuşu ve toplumsal üretim, kol üretim. Büyük sevinçlikler yaratması.

* Üretimin toplumsal karakteri, Oysa ele geçirilme biçimi yani emek ile sermaye ilişkisi. Ulaşılmazdır.

* Üretim güçlerinin karakterinin, üretim ilişkilerine yansıması yasası. Bu yasa bozulduğu zaman, üretim biçimi değişmek zorunda kalmaktadır.

KAPİTALİZMİN ZERİNDEN KAN OLMASI NÜMERÜN NÜMER ?

* Değil diyoruz.

Çünkü, biryandan insanlığın ferah içinde yaşayabileceği sevinçlikleri yarattı. Bir yandan da üretilen herşeye belli kişiler el koydu ve salınca bir harcamaya girdiler. Yalnızca kâr amaçlandı.

İşsizlik, enflasyon, fiyat artışları, sosyal güvensizlik arttı.

Amerikada 12 milyon işsizlik. PAC'da, Türkiye'de. 30. Kısım 6-10-11.

Emperyalizm gelişti, devletle bütünleşme kapitalizme dönüştü.

* Üretim güçleri de gelişti, Dev teheller doğdu. Üretim güçleri yapıcı değil yıkıcı güçlere dönüştürüldü. Dakikadada milyon dolar silahlanmaya ayrılıyor. Siderak tam kapasite ile geliştirilmeye daha çok kâr getiren işletmeler açılarak üretim güçleri duraklamaya sokuldu.

* Bu gelişmeler başta işçi sınıfı üzerinde etkisini gösteriyor. Yaratıcı olanaklarına kullanamıyorlar. Yorucu aşağılayıcı bir çalışma sistemi.

Eğitimden uzak tutulmuş.

Bunalımların acısı, yükü emekçilerin üstüne yıkılıyor.

Kollektif üretilen makinaların , yığınları işsiz bırakması. Üretim ilişkilerinin bozulması. Üretici güçlerinin gelişiminin engellenmesi, ortaya çıkış ve kapitalizm artık ortadan kalkmak zorundadır. Bunu kaldıracak olanda işçi Sınıfının partisi, komünist Partisi' dir. Diğer katman ve Müttefikleri de örgütlemek zorundadır.

* TARİH SÜRECİNDE TEMEL VE ÜSTYAPI DİYALEKTİĞİ NEDİR ?

1. Temel yani alt yapı üst yapının varlığının dayanağıdır. Onu oluşturur ve içerliğini belirler.

Tarihsel olarak belirlenmiş her temel kendine özgü karakteristik bir üst yapıya sahiptir. Bunu yaratır.

Sermaye ile emek arasındaki ekonomik karşıtlık ;

a. Politik alanda, burjuvazi ve proleterya arasındaki sınıfsal karşıtlığa.

b. Burjuvazi ile proleterya ideolojileri arasındaki karşıtlığa.

c. Örgütsel alanda; Burjuva devleti ve partileri ile Marksist-Leninist partiler, sendikalar ve diğer ilerici örgütler arasındaki karşıtlığa dönüşür.

2. Alt yapı, üst yapı ile olan ilişkide belirleyici rol oynar. Alt yapı da olan değişiklikler, üstyapıya hemen yansır.

Örneğin: Serbest rekabette, demokrasi

Tekelciliğin geliştiği dönemde gericiilik, tepkicilik egemen olur.

3. a) Temel, yani Alt yapıdaki her devrimci, niteliksel dönüşüm kaçınılmaz. Olarak Üst yapısında tümüyle değişmesine yol açar.
- b) Ancak Üst yapı altyapıya oranla görece bir öselliğe sahiptir. Temel yapı bütünüyle değişmeden, bazı alanlarda Üst yapıda değişimler olduğu göslendiği gibi, Temel altyapı değıştikten sonra da, Temel yapıya bağıli etomatik mekanizma gibi hemen değışmez. Bu belli bir süreç alır. Bu da Üst yapının aspi bir bağımsızlığını gösterir.
- c) Üst yapı, mevcut temelın korunmasına, sağılanlaştırılmasına ve geliştirilmesine olduğu kadar, ağılıp dönüştürülmesine de yardımcı olur.
- Üst yapı egemen sınıfların ve kuruluşların, egemen ideolojiye bağıli kurumların tümünün mevcut temelın korunup sağılanlaştırılmasından yana oldukları sa götürmez bir gerçektir.
- Burjuva devleti parti ve örgütleri tüm aparatları bu işi sürdürürken, işçi sınıfının Marksist-Leninist partisi de Sendikalarıda burjuva egemenliğini yıpratır, yıkar. Sosyalist topluma geçiş hazırlar. Sanat edebiyat buna yardım eder. Bu her ikisi Üst yapı kuramıdır.

DİYALEKTİK MATERYALİZM

MADDİ ÜRETİM TOPLUMSAL YAŞAMIN TEMELİ

1. Maddi üretim neden insan toplumunun varlığını ve gelişiminin temelidir ?

a) Toplumun tayin edici maddi varlık koşulları nelerdir?

Doğa ve insanın varlığı olmaksızın, insanlar üretici faaliyetleri ile doğayı kendi amaç ve hedefleri doğrultusunda değiştirmeksizin, toplumsal yaşam da olmaz, giderek toplumsal bir yaşamdan da sözedilemez .

Bu koşullar maddidir. Çünkü doğa ve yasaları somut olarak vardır. canlılar arasında insan, gelişim yasalarına uygun olarak gelişmişlerdir. Vücut yapıları nedeni ile doğayı ele geçirmek zorundadırlar. Çünkü yaşayabilmek için gıda maddeleri, üretmek, konutlar yapmak, giysiler dikmek zorundadırlar.

Doğanın insan tarafından ele geçirilmesi anlamına gelen üretim, doğa yasalarının öğrenilmesini, nesne ve fenomenlerin doğal yapının ve özelliklerini bilinmesini gerektirir.

b) Doğal ön koşulların toplumun gelişimi bakımından ne anlamı vardır?

Önkoşullar arasında, coğrafi ortam, nüfusu oluşturan insanın fiziksel organizması sayılabilir.

Coğrafi ortam, toprak verimliliği, hammadde yada depo yerleri konusunda farklılıklar göstererek emegin üretkenliği konusunda etken olur. Örnek; kayalık yerde tarla, çayırılık yerden daha zor işlenir, daha az verimli olur. Gelişmişliği etkiler.

Gece, gündüz, ay, mevsim, yıl değişimleri de emek üretkenliğini etkiler.

Doğa felaketleri'nde (sel baskını, selzele, gibi) üretici güçlerin ortaya koyduğu ürünleri yok ettiğinden toplumsal yaşam sürecini belirler

Coğrafi ortam, toplumun gelişmesi için zorunlu bir maddi koşuldur. Toplumun gelişmesini hızlandırdığı gibi, engelliyebilir de. Ancak toplumun gelişmesinin belirleyicisi, tayin edicisi değildir.

Örneğin : Coğrafi durumları kötü olan yerlerde iyi olan yerlerden daha ileri toplumsal gelişme sağlayabilmiştir. Örnek: Kazakistanla, Türkmenistanla, Türkiye'yi karşılaştırdığımız zaman Türkiye'nin coğrafi şartları çok daha iyidir. Ama burada toplum daha gelişmemiştir. Bunda üretici güçlerin üretkenliğine ve üretim ilişkilerinin karakterine bağlıdır.

c) Çevremizin kirlenmesinden giderek tahrip olmasından kim sorumludur?

Kapitalist ülkelerde burjuva ideologları çevre kirlenmesinin suçunu artan sanayi üretimine, bilimsel teknik ilerlemeye yığmaktadırlar. Bu böyle değildir. Bunda biricik amaç kâr harsıdır.

d) Yeryüzündeki hammadde tükenmekte ise insanın varlığı tehlikeye mi giriyor ?

Yine burjuva bilginleri iletişim araçları ile dünyada sınırlı hammadde olduğundan bunların tükeneceğini insan varlığını tehlikeye gireceğini yayarak, tüketimden kaçınılmasını, nüfus sınırlandırması yapılmasını önermektedirler.

Günümüzde kömür, petrol, doğal gaz, bakır gibi daha birçok hammadde ve enerji kaynaklarının sınırlı olduğu bir gerçektir. Hammadde yönünden fakir olan ülkelerde olumsuz yönde etkilanmaktadır. Hammadde kullanımında tutumlu olmak sorunludur. Ancak bugün hammadde ekonominin gelişmesini engelliyecek durumda değildir. Kıtalardaki tüm dağların çöllerin bugüne dek büyük bölümüne el sürülmüş değildir. Okyanusların büyük biyolojik alanları, denizaltı zenginlikleri, uzayın alanları daha ortaya çıkarılmamıştır. Marksın belirttiği gibi,

insanlar evrensel üretim yapma yeteneğine sahiptirler. Yani her zaman yeni hammaddeler, enerji kaynakları, ve gıda maddelerini üretimine katabildikleridir. Örneğin: Atom enerjisi, plastik, deniz yosunu uzay olanaklarından yararlanma girişimleri günümüzde bunun kanıtıdır. Bilimsel teknik devrim hergün gelişmekte yeni olanaklar ortaya çıkarmaktadır. Ekonomik gelişimin mutlak bir sınırı olmadığını kanıtlamaktadır.

Aslında Kapitalist sistem, tekelleri aşırı kâr hırsı hammaddeleri akıl sınısı bir sevgiyle planlı kullanılmasını engellemektedir. Sosyalist ülkeler ekonomik topluluğu bunu aşmış, planlı bir şekilde kullanımı başarmaktadır. Diğer ulusların da sosyalizme geçişi ile insanlık önünde sınırsız olanaklar açılacaktır.

e) Toplumsal gelişimde nüfus nasıl bir rol oynar ?

Bireylerin ve belirli bir nüfusun insanlık tarihinin vargeçiliği temel bir ön koşuldur. Nüfus yoğunluğu toplum gelişmesini önemli ölçüde belirleyen bir etmendir. Çok nüfusla ekonomi daha hızlı veya daha az gelişebilir. Bunu belirleyen üretim biçimidir.

Emperyalizmin güdümünde olan devletlerde nüfus planlaması öne sürülerek, gelişmeği nüfusun artmasının engellediğini söylerler.

(56) Oysa ekonomiyi engellenin, savaş, gıda, sömürme, tehdit, rakabet, ideolojik baskı olduğunu gösterirler. 12 Eylülde erke el koyan Cunta'nda ilk kararlarından biri nüfus planlamasını gerçekleştirilmesi olduğu, san üstüne san yaptığına biliyoruz. Ulusal endüstri kurulmadan ilerlemek mümkün değildir. Emperyalist ülkelerde artan işsizliğin sebebi nüfus yoğunluğu değil, aksine tekellerin kâr hırsıdır. Nüfus, toplumsal gelişmenin önemli bir ögesi ve maddi koşullarından biridir. Fakat gelişimin belirleyicisi değildir. Örnek: Hindistan ve Çin. Nüfus yoğunluğunun belirleyicisi üretim yüksekliği, gelişimdir. Örnek: Sanayi bölgelerinde nüfus daha yoğunur. Çünkü üretim üst düzeyde yapılmaktadır.

4

f) Üretim, toplumun gerek varlığı, gerekse olduğundan daha yüksek bir düzeye yükselmesi bakımından neden önemli bir temeldir ?

Tüm insansal varlığın birinci ön koşulu, insanların yaşayabilmek ve yaşama ayak uydurmak zorunda olduklarıdır. Özellikle yeme, içme, giyinme, konutlama ve bazı gerekli şeyler yaşamının parçasıdır. Öyleyse ilk tarihsel olay bu ihtiyaçların karşılanması için gerekli araçların üretilmesidir. Bugün de hala binlerce yıl önce olduğu gibi hergün ve her saat, insanlağı ayakta tutabilmek için üretim yapmak yerine getirilmesi gereken sorunlu bir koşuldur. Üretim olmadan hiçbirşey olmaz, insanlık yok olmaktan kurtulamazdı.

Öyleyse : ÇALIŞMA TÜM İNSAN YASAMININ GEÇİLMİZ TEMEL İHTİYAÇLARIN-
DAN BİRİDİR?

İnsanlar üretilme yalnızca maddi zenginlikler yaratmakla kalmaz, aynı zamanda yaratıcı güçlerini, yeteneklerini, becerilerini ve yetilerini de geliştirirler. Bu bakımdan nasıl ürettikleri, yani onların üretim tarzı, onların yaşamlarının da belirli bir tarzın, belirli bir yaşam biçimini oluşturur. BÖYLECE İNSANLIK TARİHİ İNSANIN ÇALIŞMASI TARAFINDAN YARATILMASINDAN BASKA BİRŞEY DEĞİLDİR?

İnsanların üretim faaliyetlerinin sonucunda bizzat maddi bir ürün ortaya koyar. Yani üretim maddi bir karakter taşır. Ancak ; üretim yalnızca insanla doğa arasında bir ilişki olmayıp, aynı zamanda toplumsal bir karakter de taşır.

Toplumun dışında üretim olanaksızdır. İnsanlara tas başlangıçtan beri topluluklar halinde av avlanış, yiyecek toplama ve üretimde bulunabilmislerdir. Üretim araçlarının geliştirmesi içinde insanlar birlikte çalışma zorunda kalmışlardır. Bu şekilde enek üretkenliği artmıştır.

2. ÜRETİM GÜÇLERİ

İnsanların doğayı değiştirmek, ona etkili olabilmek, onu egemenlik altına alabilmek, giderek doğayı kendilerine mal edebilmek için kullandıkları araçların, tükettikleri güçlerin tümüne birden ÜRETİM GÜÇLERİ deniyor.

İnsanoğlunun kullandıkları araçlar; (toprak, makina, fabrika, aletler) tek başına üretim güçleri olamazlar. Bunların gerçek ÜRETİM GÜCÜNE dönüşmesi için insan emeği ile birleşmesi zorunludur. Aksi halde herşey, çürür işe yaramaz hale gelir. Bu nedenle asıl ÜRETİM GÜÇLERİ Çalışan İnsanlardır. Üretim Güçlerinin nasıl kullanılacağı insanın bilgi ve becerisine bağlıdır. İnsanlar, üretimi harekete geçirerek yeni çalışma (iş) araçları ve nesneler yaratırlar.

Günümüzde bilimsel-teknik devrim üretiminin daha da gelişmesi bakımından temel bir önem taşıyor. Üretim güçlerinin tümünün nitelikçe değişmesine yol açıyor. Bu da birden bire emek üretkenliğini artırıyor. Makina sistemi yerine otomat sistemlerini getiriyor. Enerji kullanımında büyük yenilikler oluyor. Geleneksel hammaddeler yerine yenileri geçiyor: plastikler, estetikler gibi

Yeni teknolojileri kullanılıyor. İnsanın konumu da üretim süreci içinde nitelikçe değişikliğe uğruyor. Boğrudan imalat sürecinden ayrılıp, gözleyici, denetçi, uzman görevlerini yükleniyor. Bu nedenle işçi sınıfının mesleki yapısında da değişiklikler olacak. Emekçileri nitelik düzeyleri yeni boyutlara erişecek. Kafa emeği ile kol emeğinin oranı kafa emeği lehine bosalacaktır.

Bu gelişimi kapitalist ülkelerde tekeller kâr hırsıyla insanlığa belâ olarak kullanma eylimindedir. İşsizlerin artması Neutron, laser silahları yaparak insanlığı tehdit etmektedir.

Sosyalist ülkelerde ise bilimsel teknik devrim insanların maddi ve kültürel ihtiyaçlarının giderilmesi yolunda önemli bir araç olmaktadır.

Demmekki üretim güçlerinin son derece gelişmesi, bir tarafta kapitalist dünyada insanlığı tehdit etmek için kullanılırken, diğer tarafta sosyalist toplumlarda insanlığın mutluluğuna verildiği somut olarak görülmektedir.

Üretim GÜÇLERİ, toplumun daha alt düzeyden, daha üst düzeye doğru zorunlu olarak yönelen bir gelişim sürecidir. Bu insanların istek ve iradelerinin dışında gelişir.

ÜRETİM İLİŞKİLERİ

İnsanlar maddi üretim süreci içinde aynı zamanda temel toplumsal ilişkilerin de doğmasını sağlarlar. İşte bu ilişkilere ÜRETİM İLİŞKİLERİ denir. Yani açarsak, toplumsal yaşamda maddi zenginliklerin üretimi, mübadelesi ve bölüşümü süreci içinde toplumdaki bireyler arasında ortaya çıkan insan bilincinden bağımsız olarak var olan maddi toplumsal ilişkilerin tümüdür.

İnsanlara üretebilmek için üretim araçlarını kullanmak ve harekete geçirmek zorundadırlar. Bu nedenle tüm sosyo-ekonomik kurallarda üretim araçları alınanda insanlar arasında kaçınılmaz ilişkiler kurulmuştur. Eğer üretim araçları kişilere aitse ÖZEL MÜLKİYET, tüm toplumun üyelerine aitse toplumsal mülkiyet vardır.

Bu nedenle mülkiyet ilişkileri en belirleyici ilişkilerdir.

Mülkiyet bir azınlığın elinde ise ilişkilerde sömürüye dayanır.

Mülkiyet toplumun elinde ise ilişkilerde sömürü kalkmıştır.

Üretim ilişkileri üretim güçlerinin zorunlu hareket şekilleridir. Belli bir tarihi süreç içinde gelişir. Bir sığrama ile değişimlere uğrar.

ÜRETİM TARZI

Üretim güçleri ve üretim ilişkileri ayrılmaz bir dialektik birlik oluşturmaları. Bu birliğe ÜRETİM TARZI denir. Açarsak ; Üretim güçleri ile üretim ilişkileri uyum içinde olursa o Üretim TARZI sürer, uyum içinde olmazsa ÜRETİM TARZI bir sığrama ile devrimle değişir. Örnek ; Özel mülkiyetin hakim olduğu toplumda üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki uyum sonuna dek sürmez. Üretimde kollektif karakteri ile üretilene tek kişinin el koyması çelişir. Bu çelişki uzlaşmazdır. Ancak Üretim tarzının değişmesi ile çözülür. Yani devrim yapılarak başka bir ÜRETİM TARZI'na geçilir. Tarih şimdiye dek 5 ÜRETİM TARZI yaşamıştır.

1. İlkel Toplum, 2. Köleci Toplum, 3. Feodalizm, 4. Kapitalizm, 5. Komünizm

Bu ÜRETİM TARZ'ları birbirinin gelişen sorunları aşamalarıdır. Bir sonra gelen bir öncekinden çok ileridir. Bu gelişimi de durdurmak mümkün değildir.

DİYALEKTİK MATERİYALİZMİN TEMEL YASALARI

1- Niceliksel değişmelerin niteliksel değişmelere ve niteliksel değişmelerin niceliksel değişmelere dönüşmesi yasasının anlam ve içeriği nedir ?

a) Doğa ve toplumun gelişmesinde çeşitli ve farklı değişmeler olduğunu gözleriz.Örneğin : ağırlık,büyüklik,uzunluk değişmeleri gibi. Doğada,toplumda;... Bunlar sayısal olarak kavranan özelliklerdir.

Öte yandan yine yeni nesnelerin,süreçlerin ve fenomenlerin ortaya çıktığını,eskilerin yok olup gittiğini,yok olmaya yüz tuttuğunu gelişimin bitimsiz ve yok olmayı oluşturduğunu saptarız.

Her gelişme niceliksel ve niteliksel değişmelerin bir birliği bütünlüğüdür.

Diyalektiğin bu temel yasası doğadaki toplumdaki ve düşünce-deki nicel değişmelerin,sonunda sıçramayla niteliksel değişmelere dönüştüğünü ve yeni niteliksel özellikler taşıyan yeni bir niteliğin doğmasına yol açtığını söyler.

Bu yasa gelişmeyi,eskisinin yok olması ve yeninin doğması biçimindeki bir süreç olarak anlar.

b) Günlük konuşmada " nitelik " kavramı çoğunlukla " özellik " le eş anlamlı kullanılır.Bunlar arasında ilişki vardır.Bir nesne veya fenomen birçok özellik taşıyabilir.Ancak o nesnenin niteliğinin belirlenmesi açısından aslı,öze bağlı özelliğinin ortaya konması önemlidir.

Belli bir nitelik içindeki önemli olmayan,sıradan özelliklerin değişmesi,nitelikte bir değişmeye yol açmaz.

Örneğin: Kapitalist Sosyo-Ekonomik kuruluşun niteliği ücret ile sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişki ile belirlenir.

Bu çelişki varoldukça,kapitalizmin içinde bazı özellikler değişsede,genede kapitalizm ayakta kalır.

Bir nesnenin veya fenomenin niteliğinin kavranması,bunlarla sınırlı kavranmış niceliksel belirlenimlerin de ortaya çıkarmasını sağlar.

Diyalektik Mate. NİCELİK denince,nesnel gerçekteki nesnelerin fenomenlerin büyüklük,küme,yoğunluk yapısal düzen v.b. ölçülebilir dış ve iç belirlenimlerini yansıtan felsefi bir katagoriyi anlar.

Belirli bir nitelik her zaman belirli bir niceliğe bağlıdır. Ancak belirli bir nicelik içinde o niteliği etkilemeyen ya da ancak belirli bir basamaktan itibaren etkilemeye başlayan niceliksel değişmeler bulunması mümkündür.

Örneğin : Kapitalist toplumda işçilerin artması... niceliksel değişmelere yol açabilir.Ancak devrimci bir dönüşüme yol açmaz.Bir niteliğin başka niteliğe dönüşmesi için bir niceliğin değişmesi değil bir çok niceliksel değişimlerin. olmasını gerektirir.

Yani nicelikçe ve nitelikçe değişmelerin birliğini,bütünlüğünü oluşturan gelişme,aynı zamanda süreklilikle süreksizliğini bir birliğini oluşturur.Gelişme süreci hem " yavaş evrimleri hemde yavaş yavaşlığın ani sıçramalarını kesintilerini içinde taşır." (Lenin,Avrupa hareketlerinde farklar S.355)

c) Bu yasanın dünya görüşü açısından taşıdığı önem.

Niceliksel değişmelerin niteliksel değişmelere dönüşmesi ve niteliğin yeni niceliklere yol açması yasası,Marksist Leninist dünya görüşünün vazgeçilmez bir parçası ve işçi sınıfının devrimci teori ve pratiğinin önemli bir dayanağıdır.

Bu yasa evrimci niceliksel değişmeler ve devrimci gelişmenin reformla devrimin teorik arka planını oluşturur.

Sağ oportünizm,gelişmenin evrimci yanını somutlaştırarak kapitalizmden sosyalizme devrimci geçişi kabul etmez.Öte yandan " sol " sekterlerde evrimi küçümseyerek harekete zarar verirler.

2. Karşıtların birliği ve birbiriyle mücadelesi yasası :

a) Lenin karşıtların birlik ve birbiriyle mücadelesi yasasını diyalektiğin özü olarak değerlendirir. Böylece diyalektiğin çekirdeği kavranmış olur.

Örnek : Kapitalist düzende işçi-sınıfı-patronlar. Birlikte olmak zorunda. Bunun yasası. Ama birbiriyle mücadele halinde. Sosyalist sistemle, emperyalist sistemde öyle.

Diyalektiğin bu temel yasası, tüm hareket ve gelişmenin iç kaynağını ortaya koyar. Materyalist diyalektiğin devrimci karakterini büyük ölçüde belirler.

b) Diyalektik çelişki nedir ?

Örnek; kapitalizmde işçi sınıfı ile burjuvazi arasında diyalektik bir çelişki vardır. Bunlar birbirini dışlarlar. Çelişkinin çözümü aralarındaki, mücadeleye ve burjuvazinin yıkılması ile olanaklıdır.

c) Karşıtların birliği, ve birbiriyle mücadelesinden ne anlaşılır ?

Kapitalizmde işçi sınıfı ve burjuvazi birlikte olmak zorundadır. Bu birlik üretim güçlerini , araçlarını geliştirir. Aynı zamanda bu düzenin aşılması nesnel ön koşullarını da hazırlar. Çelişkilerin birbiri ile mücadelesinin yayılması bağdaşmazlık doruk noktasına ulaşması ile birlik aşılır.

Karşıtların birliği zamana bağlı geçecedir. Şartlar olgunlaşınca bu birlik ortadan kalkar, yerini başka birlikler alır. Karşıtların birbiri ile mücadelesi olmadan gelişme olmaz.

Burjuva savları karşıtların birbiriyle mücadelesi olmaksızın da bir bütünlüğün olabileceği görüşünü ileri sürerler. Böylece işçi sınıfı ile burjuvazi arasında uyum olduğunu kanıtlamaya çalışırlar. Oysa bu olanaksızdır. Karşıtların birliği sırasında da mücadele sürüp gitmektedir. Örnek-Sosyalist sistem ve Emperyalizm. İşçilerle-burjuvazi arasında ki savaş.

Karşıtların, birbirleriyle bütünlüğü ve karşıtların birbirleriyle mücadelesinin hangisi mutlaklaştırılırsa yanlışlara götürür. 1. si sağ Oportünizm 2. Sol Oportünizm götürür.

1. Kristalize görmeye 2. ler reformları, demokratik mücadeleyi, devrime geçiş sürecini küçümser, kavgaya zarar verir.

d) Çelişkiler nasıl gelişir ?

Bunlar çeşitli aşamalar geçirir. Doğma, büyüme, gelişme ve çözülme aşamalarıdır. Bu süreçlerde çelişkilerde değişikliğe uğrar. Bunun içinde yeniyi yerine yerleştirme eskiyi birbirinden ayırmak gerekir. Örnek : Kapitalizmin doğuşu, gelişimi çözümü sırasında ki gelişmeler.

İşçi partileri bu gelişmeleri çok iyi bilmek zorundadır.

e) Kaç çeşit çelişki vardır ?

Hareket eden madde gibi çelişkilerde çeşitlidir.

İÇ ÇELİŞKİLER : Her nesnenin sürecin, sistemin iç çelişkileri vardır. Kapitalizm içinde çelişkiler.

DIŞ ÇELİŞKİLER : Sosyalizm ile kapitalizm arasındaki çelişkiler. İç çelişkiler tayin edici rol oynarlar. Dış çelişkilerde etki eder. Toplumsal yaşantı içinde uzlaşmaz ve uzlaşmaz olmayan çelişkiler arasında ayırım yaparız.

UZLAŞMAZ ÇELİŞKİ yine kapitalist toplumdur. Barışçıl çözülmez. Uzlaşmaz olmayan çelişkiler sosyalist toplumda vardır. Barışçıl çözülür. Gelişmiş sosyalist toplumda ortadan kalkar.

Gelişim süreçlerinin incelenmesi bakımından önemli olan bir çelişki temel (BAŞ) çelişkidir.

Çağımızda baş çelişki, sosyalizm ile emperyalizm arasındadır.

3- Olumsuzlamanın olumsuzlanması yasasının içeriği nedir ?

Diyalektik gelişme, eskinin basit bir olumsuzlanması olmayıp olumsuzlanmanın olumsuzlanmasıdır. Yani, eski fenomenin içindeki olumlu olan yeninin içine geçer. Kapitalizmdeki, makinaların olduğu gibi sosyalizme geçip geliştirilmesi. Güzel sanatlar v.s.

Maddi dünyada birinci olumsuzlanmanın yine olumsuzlandığına tanık oluruz. İlkel toplumdaki ortak mülkiyet köleci toplumla olumsuzlanıyor. Kapitalizmden sosyalizme geçerken yine bir olumsuzlanma oluyor ama bu ilkine benzemiyor. Engels'in değişimi ile sarmal bir helezon gibi büyümüş ve çok gelişmiştir.

F E L S E F E

%%%%%%%%%%%%%%%%%%

Felsefe ne demektir ? Sözcüğün kökeni bakımından "bilgiye tutkunluk"tur. Bugünkü içeriği ile, gerek dünyaya ve dünyanın tabi olduğu yasal düzenliklere ilişkin, gerekse insanların dünyadaki konumuna ve dünyayı öğrenip dönüştürme olanaklarına ilişkin görüşlerin teorik temellere dayalı sistemi.... demektir.

Ağırlık noktaları :

- 1- Felsefenin temel sorunu deyince ne anlıyoruz?
- 2- Materyalizm ve İdealizm'den ne anlıyoruz?
- 3- Dialektik materyalist madde kavramının içeriği ve anlamı nelerden oluşur?
- 4- Felsefenin temel sorununa verilen dialektik-materyalist cevap, işçi sınıfı partisinin bilimsel politikasının oluşturulmasında ne gibi bir önem ve anlam taşır?

1- FELSEFENİN TEMEL SORUNU :

a) Engels şöyle diyor : " Tüm felsefenin, özellikle yeni felsefenin temel sorunu, düşünce ile varlık ilişkisi sorunudur. "

"Düşünce - Düşünme " denince, zihinsel faaliyetlerin ve bunun sonuçlarının tümü, yani İNSAN BİLİNCİ anlaşılır. Böyle anlaşılınca VARLIK da bilincin karşısında yer alan bir gerçektir.

Gerek toplum gerekse doğa, bilinçten bağımsız onun dışında bir gerçek olarak VARLIĞI yani maddeyi oluşturur.

Bu nedenle Marksist-Leninist felsefe MADDENİN, BİLİNÇ'LE ilişkisi sorununu inceler. Bunlardan hangisinin daha önce geldiğini ve hangisinin belirleyici olduğunu ortaya koyar. İşte bu, felsefenin temel sorunudur. Maddemi önce gelir?

Bilinçmi önce gelir?

Felsefenin temel sorununun 2.yanı daha var. Bu da bilinci, bilinç dışında varolan varlıkları yani MADDE'yi kavrayıp kavrayamayacağı,maddenin bilgisini edinip edinemiyeceği. Eğer biz maddenin varlığını öğrenemiyor,bilemiyorsak belli bir anlamda,maddi bir dış dünyanın varlığında söz edemeyiz.

Varlık ile düşünce arasındaki ilişki sorununun başka bir yanı daha var. Bizi çevreliyen dünyaya ilişkin düşüncelerimizin dünya karşısındaki durumu nedir?Düşüncemiz gerçek dünyayı bilmeğe,öğrenmeğe yeterlimidir?Gerçek dünyaya ilişkin tasarılarımızda ve kavramlarımızda gerçeğin doğru bir yansımaları üretebilirmiyiz?

Felsefede bu soruların cevapları özel bir yer tutar bunu cevaplandırır,gelişim yasaları maddimidirler yoksa yalnızca düşüncenin ürünüdürler? sorusu yukarıdaki sorulara sıkıca bağlıdır.Bu nedenle Engels bu sorunu Felsefenin "en önemli" sorunu olarak tanımlar.

b) Temel Soruna dialektik materyalist nitelikte bir karşılık aramak ne anlama gelir ?

Dialektik : Doğanın toplumun ve düşünmenin genel hareket ve gelişme yasalarını konu edinen felsefe bilimi,bağımlılığın ve gelişmenin genel teorisi,ve aynı zamanda düşünmenin ve eylemin genel yöntemi olarak Marksçı-Lenin'ci felsefenin bütünleyici parçasıdır.

Diyalektik Materyalizm : İşçi sınıfının ve onun Marksçı-Leninci Partisinin Marks ve Engels tarafından ortaya konan ve Lenin tarafından geliştirilen bilimsel felsefesi ...

İDEALİZM : Her türlü bilinci,maddeden önce birincil,temel ve belirleyici sayan tüm felsefi sistem ve görüşlere verilen genel ad.

Felsefenin temel sorununa tarihte ilk kez Diyalektik ve Tarihi Materyalizm tutarlı bir karşılık verdi.Temel sorunu yalnızca doğa-insan ilişkisiyle sınırlamayıp onu topluma kadar yaygınlaştırdı.

Marks'la birlikte doğanın, toplumun ve düşüncenin tüm alanları temel sorunun içine katıldı. İdealist çözümlerle, idealist-materyalist çözümler arasında git-gel yapan çözümlere hareket alanı bırakmadı.

Felsefenin temel sorununa verilen diyalektik materyalist karşılıkları özetleyecek olursak:

1- Madde bilinçten önce, ondan bağımsız var olur.

Madde ne yaratılabilir ne de yok edilebilir.

Bitimsizdir, her zaman vardır ve varolacaktır.

Tüm değişmeler ve gelişmeler maddi dünyanın içinde yatan nedenlerden kaynaklanırlar ve maddi diyalektik ilişkilerin ürünüdürler.

Madde bilinçten önce ve ondan bağımsız varolur, ama, bilinç maddeden bağımsız değildir.

2- Bilinç, kendi dışındaki ve kendisinden bağımsız varolan maddi dünyayı yansıtır.

Dünya öğrenilebilir, bilinebilir. Ancak maddenin bilinç tarafından yansıtılması, bilincin dış dünya karşısında pasif bir yansıtıcı olduğu anlamına gelmez. Bilinçte yansıma aktif yaratıcı bir süreçtir. Ve son tahlilde insanın dünyayı kendi ihtiyaçlarına uygun şekilde değiştirme faaliyeti olan pratik-maddi faaliyet tarafından belirlenmektedir.

3- Bilincin görece bağımsız olması, insanın pratik eyleminin önünde gitmesini ve eyleme insanın hedefler koymasını olanaklı kılar.

4- Diyalektik materyalizm, birincil olan nedir?

Maddemi bilinçten, bilinçmi maddeden türemiştir?

Sorusuna cevap verirken, bilincin kendisini bir DOĞA ÜRÜNÜ olarak kabul eder.

BİLİNÇ, maddi bir organ olan beynin ve beyin hareketinin bir özelliğidir. Yani madde olmadan bilinç olmaz.

Öte yandan ise maddeyi birincil sayarken, bilincinde gerek bireysel, gerekse toplumsal yaratıcı, ileriye yönelik yanı gözardı edilemez. Bunlar birbirini etkileyerek gelişir. Bilinç gelişmeden de herşey yerinde sayabilirdi.

2- MATERYALİZM VE İDEALİZMDEN NE ANLIYORUZ ?

a) Materyalizm ile idealizmin karşıtlığı neden ileri gelir?

Bir felsefenin nasıl olduğunu yani maddeci mi, idealist mi olduğunu anlayabilmek için hemen, felsefenin Temel sorununa verdiği cevaba bakılır.

Bu sorunun şu veya bu şekilde cevaplanmasına göre Filozoflar iki büyük kampa ayrılırlar.

1- Ruhun, bilincin maddeden önce geldiğini ileri süren ve evrenin herhangi bir tarzda yaratıldığını kabul edenler. Bunlar idealist felsefe kampını oluştururlar.

2- Doğayı, evreni başlangıç kabul eden, bilincin buna bağımlı olarak geliştiğini kabul edenler. Bunlar da Materyalist felsefe kampını oluştururlar.

Materyalizm denince-, maddeyi, doğayı, fiziksel alan belirleyici sayan, birincil alan, düşünceyi, düşünmeyi ruhsal alanda maddenin ürettiğini kabul eden felsefi akımlar anlaşılır.

Materyalizm yani maddecilik insanları, evreni, dünyayı olduğu gibi yani bütün gerçekleri ile kavratmaya yöneltir. Ve insanın toplumdaki belirleyici rolünü bilimsel olarak açıklar.

İdealizm ise bunun karşısındadır. Ruhun, bilincin, düşüncenin maddeden önce geldiğini, maddeyi belirlediğini kabul eder. Dünyayı bütün gerçekliği ile kavratmaz.

b) İdealist görüşleri doğuran etmenler

İnsanlar çevresindeki maddeyi öğrenmeye çalışırken ona önce materyalist bir anlayışla yaklaşır. Günlük yaşamı sonucunda kendi dışında dünyanın varolduğuna, olup bitenleri öğrenebileceğine inanır.

Bunun karşısında idealist dünya görüşü nasıl türer? İdealizm bilgisizlikten türer. Açarsak ; eskiden doğa güçleri karşısında insan (yani yersarsıntısı, gök gürültüsü, şimşek, sel, hastalık) gibi şeyler karşısında aciz ve çaresiz kalınca bunu mucizelere, tanrılara bağlamaya başladılar. Öğrenemediği bilemedikleri herşeyi mutlaka bir gizli güce bağladılar.

Daha sonra toplumların gelişmesi, sınıflara bölünmesi, özel mülkiyetin çıkması, toplumdaki işbölümü idealizmi daha da güçlendirdi. Yani sömürücü her sınıf tarih boyunca idealist felsefeyi güçlendirerek geldi. Sömürüsünü gizlemek için kullandı. Kader, rızık, alın yazısı diyerek sömürünün öğrenilmesini engellemeye bunu düzenliyenin, doğa üstü güçler, tanrılar olduğunu yaymaya, insanları ~~bu~~ böyle yönlendirmeye çalıştılar.

Giderek kafa emeği sömürücü sınıfların tekeline toplandı. Kafa emeğinin maddi toplumsal pratikten kopmasına yol açtı. Kafa emeği ile kol emeği karşı karşıya kondu. "Kafası olan bilinci olan yapar, kazanır denildi. Bizde çok yaygındır (Kafanı işlet sende gemini kurtar.) sözü" böylece toplumu dünyayı belirleyici tek gücün BİLİNÇ olduğunu yaygınlaştırdılar.

Öte yandan sömürücü sınıflar, artık daha planlı bu işi yürütüyor ve yaygınlaştırıyorlar. Kendi yaşam düzeylerinin har vurup harman savurmalarının geçici olduğunu, asıl yaşanılacak yerin öbür dünya olduğunu bunun içinde mücadele değil ibadet etmeleri gerektiğini, camileri, kiliseleri havraları, okulları, üniversiteleri, basın ve yayınları ile yapıyorlar. Bu nedenle idealist felsefe başlangıçta bilgisizlikten çıkmışsada gerici sömürücü sınıfların sınıfların felsefesi haline gelmiştir. Bu felsefe aracılığı ile kapitalizmin bunalımını da gizlemeye çalışıyor, devrimci mücadeleye karşı idealizmi kullanıyorlar.

c) Materyalizm ve İdealizm sınıf savaşında
nasıl bir rol oynar ?

- 1- Dialektik materyalizm, toplumun ve düşüncenin tarihinde ilerici bir rol oynar. İdealizm gerici ve tutucudur. İlerici din adamlarının çıkması bu gerçeği değiştirmez. Çünkü idealizm emperyalizmin felsefesidir.
- 2- Diyalektik Materyalizm, toplumsal ilerleme ile sınıksız bağlı ve ilerlemeden yanadır. Herşeyi iyiye güzele götürmeye, dünyayı değiştirmeye çalışır. İdealizm ise dindar halkın diline yerleştirdiği gibi " Bu böyle gelmiş böyle gider " diyerek tutucu rol oynar.
- 3- Dialektik materyalizm, doğa bilimlerinin bilgisine doğrudan bağlanmıştır. İdealizm de herşey bir bilinmezlik sırrına bürünmüştür.
- 4- Dialektik Materyalizm, batıl inançlarla zorlu bir mücadele içindeyken, idealizm en modern kapitalist toplumlarda bile kitleleri karanlık bir dini bağınazlığa bağlar.
- 5- Dialektik Materyalizm, işçi sınıfının öğrenme isteğinin ve iyimserliğinin bir kanıtıdır. İdealizm ise bunu engellemeye çalışır. Fabrikalarda, işyerlerinde bile öğrenme , tartışma özgürlüğünü yok eder.
- 6- Dialektik Materyalizm, toplumun ilerici sınıflarına bağlı olagelmıştır. Günümüzde ise işçi sınıfının felsefesidir. İdealizm ise sömürücü sınıfa bağlı olagelmıştır.
- 7- Materyalizmle İdealizm arasında oldum olası mücadele sürüp gitmektedir. Bu da toplumdaki sınıflar savaşının bir yansımasıdır. (Kapitalistlerle işçi sınıfı arasında) Bu anlaşmazlık kesinlikle barışmaz bir anlaşmazlıktır.
- 8- Materyalizmle idealizm arasındaki anlaşmazlık, Sosyalizmle Emperyalizm arasında dünya çapında sürüp giden anlaşmazlığın bir parçasıdır.

Bütün bunlar böyleyken; işçi sınıfının bağlaşımları politikasını zedelemek için bizler aceleci davranışlardan kaçınmak zorundayız. Çünkü idealist felsefe bizim halkımızın iliklerine işletilmiştir. İdealist görüşlere sahiptir diye herkes gerici tepkici sınıflarla politik sorunlarda da birlikte olur diyemeyiz. Sol sekterlerin anarşistlerin yaptığı gibi, "dinle savaş" açmayı bizler affedemeyiz. Savaş sömürücü sınıfa emperyalist güçlere karşıdır. Bu savaşlar içinde kitlelere materyalist dünya görüşü benimsettirilebilir.

Burjuva ideolojisi, Materyalizmle idealizm arasındaki bağdaşmaz çelişkiyi gözlerden silmeye çalışır. Felsefenin temel sorununu eskimiş ve bağnazca bir sorun olduğunu öne sürer. Burjuva filozofları ve revizyonist filozoflar "üçüncü yol" kurma girişimlerine geçerek işçi sınıfının dünya görüşünü, yani materyalizmi yadsımaya çalışırlar.

Bu yoldan yürümek isteyen ortacıları Lenin "Ortanın acınası grubu" diye tanımlar. Ve şöyle der: "Felsefenin bu her iki temel yöneliminden dışarıya sıçrama denemeleri, aracılık yapma tutkusu şarlatanlıktan başka birşey değildir" (Lenin, Materyalizm ve Ampriokritisizm kitabı sayfa 344)

Bu gibi girişimler eninde sonunda burjuva ideolojisine yararlı olur.

3- DİYALEKTİK-MATERYALİST "MADDE" KAVRAMININ

İÇERİĞİ VE ANLAMI NEDİR ?

%%%

Bunu en geniş kapsamlı tanımını Lenin yapmıştır. Ampriokritisizm adlı eserinin 124. sayfasında şöyle diyor : "Madde: İnsanın duyularına verilmiş olan, duyularımızca kopya edilen, klişeleştirilen, imgeleştirilen ama duyularımızdan bağımsız varolan, nesnel gerçeği adlandıran felsefi bir katagoridir." Yani kısaca madde bilincimizden bağımsız varolan bir gerçektir.

Biz bu gerçeğe dokunarak,görerek duyularımızla hissederek kavrarız.Madde olmazsa duyularımızla onu kavramak mümkün değildir.Demek ki birincil gelen maddedir.

Bir bütünlük oluşturan madde kendi başına buyruk,bağımsız,metafizik karakterli bir cevher olarak varolmaz. Madde ancak,birbirinden nitelikçe farklı olan sonsuz sayıdaki çeşitli gelişme biçimleri sayesinde,bu biçimlerle varolur.

Görüldüğü gibi Diyalektik materyalizm çeşitli hareket ve gelişme biçimleri dışında kalan salt maddeyi fiziksel maddi özelliklerle bir tutan kendinden önceki tüm madde kavramlarının tutarsızlığını aşar.

Madde zaman ve mekan içinde var olan durmadan hareket eden ve sonsuz çoklukta özelliğe sahip olan çeşitli maddi nesnelerin ve sistemlerin bütünleyici,sonsuz kümesidir.

Tarihte ilk kez Diyalektik materyalizmin madde kavramının kavranması sonucunda toplumda bilimsel ve materyalist bir şekilde açıklanması olanaklı olmuştur.Toplumdaki ilişki ve davranışların da materyalist bir anlayışla açıklanması öğrenilmesi mümkün olmuştur.

Diyalektik materyalist madde anlayışının topluma uygulanması,Marks ve Engel'in üretim ilişkilerini maddi toplumsal ilişkiler olarak kavramalarını ve bu ilişkilerin ideolojik ilişkilere göre birincil ve belirleyici ilişkiler olduğunu bilimsel olarak belirleyebilmelerini de olanaklı kılan adım olmuştur.

Madde kavramı Marksist Leninist felsefenin temel kavramlarından biridir.Bu yüzden idealizm ve burjuva ideolojisinin yoğun saldırısına temel olur.

4- FELSEFENİN TEMEL SORUNUNA DİYALEKTİK MATERİYALİST
KARŞILIK VERMENİN BİR İŞÇİ PARTİSİNİN BİLİMSEL
POLİTİKASININ OLUŞTURULMASINDA NE GİBİ BİR ÖNEMİ
VARDIR ?

Felsefenin temel sorununun işçiler arasında taşıdığı
anlam ve önemi dile getiren Marks ve Engels, "Kutsal
Aile " de şöyle diyorlar.

" İşçiler sanayi efendilerinden ve pratikteki aşağılamaların-
dan yalnızca düşünce yolu ile kurtulacaklarına inanmı-
yorlar. Onlar varlık ile düşünce, bilinç ile yaşam ara-
sındaki farkı büyük bir acıyla duyuyorlar. Mülkiyet ve
Sermayenin, para ve ücretli işin yalnızca düşüncede var
olan birer hayal ürünü olmadığını" söylüyorlar. "Kendi
yabancılaşmalarının maddi yaşamın tamamen pratik tama-
men maddi sonuçları olduğunu ve insanın yalnızca düşün-
cede bilinçte değil, kitle halinde varoluşlarında yaşamın
içinde de insanın olması için yine maddi bir yoldan, ken-
dilerini yaşama yabancılaştıran maddi koşulların ortadan
kaldırılması gerektiğini biliyorlar." diyorlar.

Yani toplumsal durumların maddi temelini kavramak için
gerçeğe materyalist bir tavırla yaklaşmak gerekir. Bu da
dünyayı olduğu gibi incelemek, gerçekleri ve olguları ger-
çek bağlamları içinde görmek demektir. İşte bu tam kavran-
dıktan sonra insana düşen görev:

Maddi ilişkilerin değişmesi için gene maddi bir güce
ihtiyaç olduğunu kavramaktır.

Bu da işçi sınıfının, tutarlı materyalist bir anlayış
temeli üzerinde partisinin bilimsel politikasını kurmak
mücadele vermek demektir.

Kaynaklar ve Okunması gereken Kitaplar :

- 1- Marksist-Leninist Partinin
Temel Eğitim Dersleri Marks-Engels Enstitüsü
- 2- Materyalizm ve Ampriokritisizm Lenin
- 3- Felsefenin Temelleri (Tarihsel Maddecilik) V.A.Malinin
- 4- Felsefenin Temelleri (Diyalektik Maddecilik) "
- 5- Felsefe Sözlüğü Manfred Buhr
Alfred Kosing

MATERYALİST DİYALEKTİK

- 1- Metafizikçi ve diyalektikçi gelişme anlayışları arasındaki karşıtlıklar.
- 2- Diyalektik materyalizm,doğanın ve toplumun yasalarını nasıl belirler.

a) Gelişim nedir ?

Gelişimin konusu nesnenin ve fenomenlerin (dış görünüş) kesintisiz değişmesidir.Gelişme basit bir değişmeden daha fazla bir şeydir.Gelişme belli bir yöndeki değişmedir.

Gelişim maddenin basit görünüş biçimlerinden daha üst düzeydeki karmaşık görünüş biçimlerine geçiş şeklinde gerçekleşir.

Bütün bunlardan zorunlu olarak şu sorun çıkar:

- 1- Gelişme nasıl gerçekleşir ?
- 2- Gelişmenin nedenleri ve itici güçleri nelerdir ?
- 3- Gelişme hangi yönde gerçekleşir ?

b-Gelişim konusunda hangi değişik anlayışlar vardır?

Farklı gelişim anlayışları temelde iki anlayış içinde incelenir.

- 1- Metafizikçi : İdealist öğretiyeye verilen addır.
Diyalektiğin karşısında yer alır.

2- Diyalektikçi görüş:

Her iki görüşte Lenin tarafından isabetli bir biçimde dile getirilmiştir.

Gelişime ilişkin 1.anlayışta kendi kendine hareket,gelişimin itici gücü,kaynağı karanlıkta bırakılır.Gelişim dışı konur.Tanrıya bağlanır.

2.anlayışta asıl dikkat doğrudan doğruya kendi kendine hareketin kaynağının bilgisine yönelir.

1.anlayış yani Metafizik görüş ölüdür,renksizdir,kurudur.

2.anlayış yani Diyalektikçi görüş canlıdır,araştırmacıdır. Tüm varlıkların kendi hareketine götüren anahtarı sağlar. Yalnız bu görüş :

Sıçramalara,

Yavaş yavaş gelişmenin kesintiye uğramasına ve karşısına dönüşmesine,(Bir buğday tanesi,bir devrim v.s.) eskinin yok olup yenisinin doğmasına götüren anahtarı sağlar.(Lenin , Diyalektik sorununa ilişkin S.339)

1.Metafizik anlayış bilimsel değildir.Söz gelimi ilk mikroskop araştırmacıları bir tohumun içinde asıl varlığın minyatür bir görünüşünü bulacaklarını sanıyorlardı.Bu anlayışa göre herşeyi doğa üstü bir düşüncede var olan bir varlık yönetir.Gelişim öğretisi ile hiçbir ilgisi yoktur.Duragandır. İnsanı araştırmaya,öğrenmeye yöneltmez.

2.Diyalektik görüş,gelişimin itici gücünü,nasıl bir gelişim olduğunu ve yönünü,nesnelerin ve fenomenlerin gerek kendi aralarındaki gerekse içlerindeki çelişik bağlamlara dayanarak açıklar.Yalnız bu görüş Dünyayı,evreni kendi gelişmesi içinde bilimsel olarak açıklayabilir.

Ayrıca doğanın toplumun ve düşüncenin içindeki gelişmeyi inceliyerek gelişimin varolanın salt bir yinelemesi olmayıp yeniliklerin,yeni şeylerin oluşumuna yol açtığı sonucuna varır.

c. Bu her iki gelişim anlayışının sınıfsal karakteri nedir?

Marx Kapitalin 1.cildinde diyalektik gelişim anlayışı " burjuva ve onun öğretisine bağlı doktorincileri için bir rezalet ve tüyler ürpertici bir dehşettir;çünkü o gelişim anlayışı varolanın pozitif anlayışı içinde,aynı zamanda onun olumsuzlanması anlayışını,onun zorunlu yokoluşu anlayışını içerir,oluşmuş her biçimi,hareketin akışı içinde yani onun gerici yanıyla da kavrar,hiç bir şeyden etkilenmez,özü itibarı ile eleştirel ve devrimcidir." der.

Dolayısı ile işçi sınıfının bilimsel gelişim anlayışdır. Burjuvazinin sınıfsal çıkarları ve onun dünya görüşü dünyanın olduğu gibi kalmasını ister.Sadece kapitalizmin gelişmesini kabul ederler.Bu da olanaksızdır.

d. Diyalektik anlayışının devrimci işçi sınıfı açısından önemi nedir ?

Şöyle diyor Lenin : "... bir toplumun tüm sınıflarının karşılıklı ilişkilerini ve giderek bu toplumun nesnel gelişmişlik basamağının olduğu kadar, bu toplum ile diğer toplumlar arasındaki karşılıklı ilişkileri gözönüne almadan (gelişmiş anlayışı) ilerici sınıfların doğru bir taktiğine temel olarak hizmet edemez.

Diyalektik Materyalizm, işçi sınıfının tarihsel görevini gerçekleştirmesine katkıda bulunmak bakımından ortaya koyduğu gerçekler şunlardır:

1- Gerek doğada, gerekse toplumda maddi, nesnel bir gelişme olduğu kabul edilir.

2- Bu nesnel gelişmenin bilinmesi, başarılı bir çalışmanın temeli olarak zorunludur.

3- Nesnel gelişme insanların dışında oluşmaz. İnsanların eylemleri, çalışmaları ile gelişme olur. Yani işçi sınıfının olgunluğu örgütlenmişlik düzeyi, toplumsal ilerleme açısından tayin edici bir önem taşır.

4- Diyalektik Materyalizm, mutlak, değişmezlik, oluşumu bitmiş toplumsal durumların varlığını kabul etmez.

Pasifliğe, tutuculuğa ve köhnemiş eski ilkelere karşı çıkar. Gelişmişliği bunun sürekliliğini ve bilincinde bunu kavrayacağı kabul eder. İşçi sınıfının ve onun partisini yeni alana yöneltir.

5- Diyalektik materyalizm, işçi sınıfına tüm nesneleri ve fenomenleri bağlamlarıyla, karşılıklı ilişki ve etkileşimleri ile kavramayı öğretir.

2- Diyalektik Materyalizm doğa ve toplumun yasalarını nasıl belirler ?

~~~~~

a) Maddi nesnelerin ve fenomenlerin (dış görünüş) gelişmesi bunlar arasında bir bağlam ve karşılıklı ilişki kurulmasını şart koşar. Bu ilişki bir birini etkiler.

Birbirlerini karşılıklı koşullar.Bunun için genel ve evrensel bağlamlardan sözedilir.Bunun temelide maddidir.Bilinçten önce gelir.Diyalektik-Materyalizm,bu bağlam ve koşulların bağın aralarındaki ilişkiyi ilişkiyi ortaya çıkarmayı şart koşar.

"Bir nesnenin bilgisini gerçekten edinebilmek için,onun tüm yanlarını,tüm bağamlarını ve bağını kavrayıp araştırmak gerekir." diyor Lenin." Heryanlılığı istemek bizi hatalardan ve katılıklardan koruyacaktır." diye ekliyor.(Bir kez daha sendikalar üzerine S.85 Lenin)

b) Diyalektik Materyalizm nesnelerin,süreçlerini ve fenomenlerin genel ve evrensel bağlamlılığının hangi değişik biçimlerini kabul eder ?

Genel ve evrensel bağlamlılık (bağlam oluşturma durumu soyut olarak kendinde var olan birşey olmayıp belirli biçimlerde vücut bulur.Yapısı çok karmaşıktır.)

Diyalektik materyalizm örneğin,genel özel ve tek zorunlu,ve tesadüfi,iç ve dış,önemli ve önemsiz,öze ilişkin ve ilişkin olmayan bağamlar arasında ayırım yapar.

N E D E N S E L L İ K

Toplumsal pratik içinde nesnel bağamları öğrenip onların bilgisi ile istediğimiz hedeflere varırsak bu nedensellik doğrudan kanıtlanması olur.Saptanan hedefe varamazsak bu kez nedensellik dolaylı olarak kanıtlanmış olur.O zaman yine başarısızlığın nedenlerinin araştırılması gerekir.

Öte yandan toplumsal pratik,neden ile sonucun karşı karşıya konuluşunu mutlaklaştırmamak gerektiği de bize gösterir.Belirli koşullar altında neden olan,belirli koşullar altında sonuç olabilir. Terside olabilir.

Nedenler sonuçlar sürekli yer değiştirebilirler.

Marksizm Leninizmciler gelişmenin nedeni işçi hareketlerindeki başarılarıdır. Sonuç ve olanak.

d) Diyalektik Materyalist yasa denince ne anlanır.

Diyalektik Materyalist yasa anlayışı özellikle yasanın nesnel karakterini vurgular. İnsanlar nesneleri keyfi olarak ne yaratabilirler nede yok edebilirler. Tutarlı eylem ancak nesnelerin öğrenilip bilinmesi ile başarıya ulaşır.

Sosyalizme geçişde bir toplumsal yasadır. Geçilecektir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

EKİM DEVRİMİNİN 63'ncü YILDÖNÜMÜNDE

SOSYALİST TOPLUM

A) Sosyalist toplum,şimdiye kadar ki bütün toplum düzenlerinden hangi noktalarda ayrılır ?

1- Sosyalizmden önce gelmiş geçmiş bütün toplum düzenleri (İlkel toplum dışında),insanın insan tarafından sömürüsüne dayanmıştır.Bu günkü kapitalist düzende böyledir.

Sosyalist toplum inşaaası ise işçi sınıfının,diğer emekçi sınıf ve tabakalarla birlikte politik iktidarı ele geçirmesi ile başlar.Politik iktidarını da,üretim araçlarının (fabrikaların,orman ve barajların) toplumsal mülkiyete devredilmesi için kullanılır.

2- Sosyalizm karakteristik özellikleri,toplumsal yaşamın bütün alanlarına damgasını vuran bir toplumsal sistem oluşturmastır.

3- Sosyalist devlet,daha önceki bütün devlet modellerinden temelde ayrılır.Sömürüyü sürdürmek isteyen sınıfların egemenliğini kırmak için bir araçtır.Ve bilimsel-örgütsel,kültürel-eğitimsel alanlarda büyük görevleri vardır.Sosyalist devlet,sosyalist toplumun oluşmasında emekçilerin elindeki en önemli araçtır.

4- Toplumsal gelişimin kendiliğindenliği ve anarşisi ortadan kaldırılır.Yeni toplumun gelişimi bilinçli ve planlı bir yol izler.Bu da emekçilerin,devlet ve ekonominin yönetimine gittikçe daha çok katılmaları ile sosyalist demokrasinin yayılması ile gerçekleşir.

b) Sosyalizmin Karakteristik Özellikleri,
Sağladığı kazanımlar ve Olanaklar nelerdir?

1- Sosyalizm adaleti güvence altına alır.Sosyalizm sömürüyü ortadan kaldırdığı,herkes emeğinin karşılığını aldığı için ilk adaletli düzendir.

2- Kadın ve erkek aynı haklara sahiptir: Toplumsal, sosyal,hukuksal olarak,yaşamın her alanında kadın ve erkekler aynı haklara sahiptir.

3- Eşit emeğe eşit ücret sağlanmıştır.

4- Fırsat eşitliği ilkesi sosyalizmin geçerli ilkesidir. Herkes kendi yetenekleri ölçüsünde yetiştirilmesi için herkese fırsat eşitliği sağlanmıştır.

Sosyalizm toplumsal güvenliği sağlar :

1- Sosyalizm bir toplumsal güvenlik düzenidir.Bunun baş koşulu da özel mülkiyetin kaldırılması ile gerçekleşmiştir.

2- Çalışma hakkı,anayasa gereğidir.İş alanlarını tehdit eden kaynaklar yok edilmiştir.Aşırı üretimi bunalımı ve enflasyonu doğuran "Serbest ekonomi pazarı " yerine planlı sosyalist ekonomi pazarı kurulmuştur.Bu da toplumun toptan kalkınmasını,kişilerin çalışma hakkına sahip olmasını sağlamıştır.

3- Her devirde bir egemen sınıfın aracı olan fiat politikası sosyalist devlette,halkın çıkarları yönünde kullanılır.Yaşam için büyük önem taşıyan yiyecek ve diğer gerekli maddelerdeki düşük ve istikrarlı fiatlar,sağlama bağlanmış geçim demektir.Ve yaşamın her alanı gittikçe düzeltilir.

4- Düşük ve istikrarlı kiralara saptanmış ve sosyal konut yapımına hız verilmiştir.

5- Sağlığın korunması,hastalık durumlarında sağliksal ve maddi yardımın güvence altına alınması,sosyal politikanın baş hedefidir.Sağliksal herşey parasız yapılır.

6- Emekçilerin dinlenme hakları,yasal olarak güvence altına alınmıştır.Bunu sendikalar ve sosyalist işletmeler düzenler.

7- Sosyalist devlet,yaşlı yurttaşların emeklilik haklarını güvence altına almıştır.

Sosyalizm,demokrasiyi emekçiler için güvence altına alır

Tekellerin,bankaların ve büyük toprak sahiplerinin politik ve ekonomik iktidarlarının ellerinden alınması, üretim araçlarının halkın mülkiyetine geçirilmesi,toplumsal ilişkileri gerçek anlamda demokratikleştirir.Yani demokrasi lafta değil,maddi olarak gerçekleşir.Çünkü politik ve ekonomik ilişkilerde halk söz sahibi olur.

Sosyalist demokrasinin açık kanıtları

1- Birlikte çalış,birlikte planla,birlikte yönet,ilkesi geçerlidir.İşletmelerde,oturma bölgelerinde,okullarda,ticarete ve diğer kurumlarda yüzbinlerce yurttaş seçilmiş olarak görev yaparlar. Örneğin;Demokratik Alman Cumhuriyetinde,9700 işçi ve Denetleme Komisyonunun 5200 Halk Kontrol Heyetinin 177.100 üyesi vardır.Bunları seçen halktır

2- Parlamento meclislerindeki üyeler,gerçek anlamda halkın temsilcileridir.Bunlar,meclise seçilince farklı bir maaş almazlar.Aktif çalışmazlarsa,seçmenleri tarafından geri çağrılabilirler.

Örneğin Sovyetler Birliğinde: 1517 milletvekilinden 498'i işçi,271'i Kolhoz köylüsü,475'i kadın diğerleri aydın ve bilim adamlarıdır.279'unun yaşı 30'dan küçüktür. (1974 Seç.)

3- Devletin her alandaki iktidar organlarının demokratik seçimi,oy pusulasının verilmesi ile sınırlanmamıştır.Adaylar kamuoyu önündeki toplantılarda saptanır,sınanır ve halkın önünde hesap verirler.Vicdanlarına değil,yaptıkları ile seçmenlere karşı sorumludurlar.

4- Sosyalist demokrasi aynı zamanda,ve özellikle işletmelerde ve iş yerinde kendini gösterir.

Emekçiler, sadece üretici değil, ürettiklerinin sahibidirler. Kitle örgütleri işletmelerde köksalmıştır, planlamada iş ve yaşam koşullarının belirlenmesinde, söz ve karar sahibidirler.

Yaşayan gerçek durum; sınıf düşmanlarının, sosyalist demokrasinin özünü çarpıtmaya yönelik bütün denemeleri çürütür.

- 1- Düşman ; partinin önde gelen prensiplerinden, demokratik merkeziyetçiliğe saldırır. Merkeziyetçiliğin demokrasiyi bozduğunu ileri sürerler. Oysa Demokratik Merkeziyetçilik Sosyalist demokrasinin vazgeçilmez ilkesidir. Çünkü :
  - a) Sosyalist mülkiyet, tüm toplumun sorumluluğunu ve kararlara katılmasını gerektirir.
  - b) Kararlara katılmadan, sorumluluk taşımadan halkın etkenliğinin ve inisiyatifinin geliştirilmesi olanaksızdır.
  - c) Merkezcilik, zorunlu ana planlama ve yürütmeyi gerçekleştirir. Ve bütün emekçilerin ortak çalışmasını birleştirir.
  - d) Seçilmiş halk organlarının yetkilerini artırarak ve niteliğini yükselterek, plan hedeflerinin, yasa ve kararların görüşülmesi, hazırlanması ve gerçekleştirilmesine, emekçilerin katılmasını sağlayarak sürekli yetkinleşir.
- 2- Herşeyin Parti tarafından belirlendiğini iddia ederler.
  - a) Oysa bütün sınıflar, istek ve iradelerini partileri aracılığı ile gerçekleştirirler. İşçi sınıfının partisi olmadan ne kapitalizmi aşabilir, ne de sosyalizmi kurabilirler.
  - b) Komünist partileri, öncü ve seçkin rollerini zorla almazlar. Hergünkü pratik, özverili, yiğitçe gösterdikleri eylemlerle kazanırlar.
  - c) Komünist partileri işçi sınıfının görevlerini ve hedeflerini bilimsel olarak temellendiren, Marks,

Engels, Lenin'in öğretisine sahip oldukları için her türlü yeni sorunlara cevap verirler.

3- Burjuva demokrasisinin aksine Sosyalist demokrasi sınıfsal karakterinden hiç bir şey gizlemez. Burjuva demokrasisi, kardeşlikten, örgütlenmeden, eşitlikten görünürde söz eder, lafta savunur. Ama gerçeğin böyle olmadığını gizler, fakat sosyalist demokraside böyle değildir. O, işçi sınıfının iktidarının güçlenmesini hedef alır. Bu nedenle halk düşmanı anti-sosyalist fikirlerin ve eylemlerin sosyalist demokraside yeri yoktur.

D- Sosyalizm kişiliğin özgürce gelişmesini olanaklı ve zorunlu kılar.

1- İnsanların yabancılaşması sosyalizmle aşılar; çünkü emekçiler kendi kaderlerinin gerçek efendisidirler. Kendi emek ürünlerinin, üretim araçlarının kendi karşılıklarına yabancı bir güç olarak çıkması Sosyalizmle son bulur. Herşeye emekçiler bizzat hükmederler. Buda onların özgürce gelişmesini sağlar.

2- Sosyalist düzen, kişiliğin özgürce gelişmesi için temeldir. Çünkü bireysel ve toplumsal faaliyetin amaç ve hedefleri birbirleriyle uyum içindedir. İnsanın çok yönlü gelişmesi sağlanır.

Kişi çıkarları, ancak sosyalist toplum sayesinde toplum çıkarları ile birlikte gerçekleşir.

Bu nedenle kişi eğer yeteneklerini genelin hizmetine sunarsa gelişir, sorumlulukta o nisbette yetkinleşir.

3- Sosyalizmde, kişiliğin çok yönlü gelişmesi güvence altına alınmıştır.

Çünkü toplumsal mülkiyet bireyselliği ortadan kaldırır.

İnsanları birbirine yakınlaştırır.

Birbirine yardım duyguları gelişir.

Sosyalist kollektif ilişkilerin zenginliğinden, kişiliğin zenginliği doğar.

4- Sosyalist devlet, artan mali yatırımlarla, herkesin eğitim ve kültürünün yüksek bir düzeye erişmesi ve gerek manevi, gerekse yaratıcı güçlerinin geliştirilmesi için gerekli maddi ön koşulları sağlar. Eğitim herkese ve herkesin dilinde sağlanır. "Sanat halka maledilmiştir. Tiyatrolar, sinemalar, kitaplıklar, çok yaygın ve herkese açıktır.

E - Sosyalizm barışın somut temelini yaratır

1- Barış Sosyalizmin içinde yaşar. Çünkü Sosyalist düzenin temel ilkeleri :

- a) İçte emekçilerin mutluluğuna yönelik çalışma ve buna uygun olarak,
- b) dışta, dünyada barıştır.

Marks; 1870'de Fransız-Alman işçilerinin barış mücadelesini değerlendirmesinde şöyle demiştir :

"Geçmiş tarihte benzeri görülmemiş bu büyük gerçek, aydınlık bir geleceğin umudunu veriyor. Bu gerçek göstermektedir ki; ekonomik sefalet ve politik çılgınlıklar içindeki o eski toplumun tam tersine, her ulusta aynı ilke -çalışma - egemen olduğu için yalnız işçi sınıfının , uluslararası ilkesi barış olacak olan bir toplum kurma yeteneğinde olduğu yeni bir toplum düzeni doğmaktadır."

(Marks: Alman-Fransız Savaşı, S 489)

2- Sosyalist düzen sürekli barışın tabanını yaratır. Çünkü savaşın temelleri ebediyen yok edilir. Emperyalizmin çıkar savaşları ortadan kaldırılır. Emperyalizm ortadan kalkmadıkça savaş tehlikesi de yeryüzünden silinmeyecektir. Her sosyalizme geçen ülke barışa taban oluşturmaktadır.

3- Barış sosyalizmden doğar, çünkü emekçi halk, işçi sınıfı önderliğinde politik-ekonomik iktidarını kurduktan sonra barışçı hedeflerini, devlet politikasına maleder. Sovyetler Birliğinin ilk doğum belgesi "Barış Kararnamesidir." Bütün Sosyalist ülkeler barışın yaratılmasına bir programla uluslararası alana girdiler.

Sosyalizmin amacı toplumun gelişmesini ve maddi zenginliği artırmak olduğuna göre barışı güvence altına alması zorunludur.

4- Sosyalist Devletlerin birliği, barış için mücadelelerin temel gücü ve baş yapıcisıdır.

Sosyalist ülkelerin her yönlü gelişimi ve Birliği emperyalist ülkeleri barış içinde yanyana yaşamaya zorlamıştır. Ancak emperyalistlerin çılgınca silahlanışları onun özünden birşeyin değişmediğini, tehlike olmaya devam ettiğini gösteriyor.

5- Barışın sosyalizmde güvenilir bir sığınağı vardır. Çünkü:

a) Sosyalist Devletler Birliği modern silahlarla donatılmış deneyimli güçlü ordulara sahiptir.

b) Halkın bu orduları, hiç kimseyi tehdit etmezler, fakat emperyalist maceracıları çember içine alırlar, ve saldırının kafasına vurma durumundadırlar.

c) Bu orduların ruhu ve tarekteri sosyalist düzenin özünü belirler ve bu düzenin damgasını taşırlar.

d) Kumandanları da kendilerini emekçilerin davasına adanmış olan işçi ve köylülerdir.

SOSYALİST TOPLUM KURUCULUĞU'NUN GENEL YASALLIKLARI ŞUNLARDIR

Buraya kadar sosyalist toplumun kazanımlarını gördük. Burada ise özetlersek; Sosyalist Toplum Kuruculuğu'nun Genel Yasallıkları şunlardır :

1- İşçi sınıfının ve Komünist Partisinin öncü ve yöneticilik rolü. Bu rolü Partinin örgütsel şu prensiplerinden alır :

1- Komünist Partisi bilinçli, öncü müfrezedir.

2- Örgütlü yöneticidir.

3- Yığınlara tam inen, köylülerle ittifak kurandır.

- 4) Tek organdır.(grupculuk yoktur.)
- 5) Demokratik Merkezîyetçilik yönetimine sahiptir.
- 6) İşçi sınıfı örgütlerinin en gelişmiş şeklidir.
- 7) Enternasyonalisttir.

2- Proleterya,Diktatörlüğü zorunludur.Çünkü burjuvazi için amansız bir diktatörlük,emekçiler için en geniş demokrasidir.

- a) Karşı devrimcilerin saldırılarını kırmak,burjuvaziyi baskı altında tutmak için,
- b) Eski kapitalist ilişkileri kaldırıp,sosyalist üretim ilişkilerini kurmak için,
- c) Özel mülkiyeti kamulaştırmak için,
- d) Tüm halkın ekonomik ve kültürel olarak yetiştirmek için,
- e) Her alanda devrimi korumak için,
- f) Emekçileri sosyalistçe terbiye etmek için,
- g) Enternasyonalizmi güçlendirmek için zorunludur.

PROLETERYA DİKTATÖRLÜĞÜNÜN SİSTEMİ :

- a) Devlet mahiyeti taşıyan
- b) Devlet mahiyeti taşımayan (sendikalar,meslek kuruluşları gibi) örgütlerden oluşur.Ve devlet en önemli rolü oynar.

3- İşçi ve Köylüler arasındaki birlik zorunludur.

4- Ulusal Sorunu Parti ilkesel,proğramsal olarak çözer. Örgütsel,sınıfsal birliği sağlar.

5- Zafer kazanmış devrimi Uluslararası gericilik ve Burjuva saldırılarına karşı korumak.Yeni ordu geliştirmek.

6- Enternasyonalizm.

%%%%%%%%%%%

- 9 -

- 4- Her ülkede işçi ve emekçilerin bilinç düzeylerinin farklı oluşları.
- 5- Her ülke burjuvazisinin direnişi ve çeşitli olan şekilleri.

SOSYALİST DEVRİMİN İKTİDAR ŞEKİLLERİ

1- Paris Komünü şekli :

Önceki derslerimizde görmüştük, örgütsüzlüğü, proleterya diktatörlüğünü kullanmayışı sonucu yıkıldı.
(Bak, 1. ders notlarına)

2- Sovyetler Birliği şekli (Bak 2. Ders Notları)

3- Halk demokrasisi şekli:

Polonya, Bulgaristan, Çekoslovakya, Macaristan, DDR gibi ülkelerde Hitler faşizmine karşı verilen mücadele de işçi sınıfının birliği güçlendi. Bu ülkelerin Sovyet ordularının yardımı ile faşizmden kurtarılmalarından sonra İşçi Partileri ortaya çıktı. Bu partiler diğer anti-faşist halk güçleriyle birleştiler ve daha sonra sosyalist değişmeye geçiş için gerekli ön koşulları yarattılar.

4- Küba şekli :

Castro öncülüğünde kitlelerin ayaklanması, Karar ve kanunların miting ve toplantılarda yapılması. Ve devrimin korunması. Ve parti kongresinin yapılması.

Bu şekillerin hepsinde de proleterya diktatörlüğü fonksiyonunu görmüştür.

KOMÜNİZME GEÇİŞ SÜRECİ

Sosyalist Devrim	Geçiş Devresi	Gelişmiş Sosyalist Toplum Kuşaklığı	Gelişmiş Sosyalist Toplum	Geçiş Dönemi	Komünizm

KOMÜNİST TOPLUM

- İKİ AŞAMADAN GEÇİYOR: 1- Sosyalizm
2- Komünizm

S O S Y A L İ Z M :

Maddi koşullarının hazırlanması. Bilimsel teknik temellerin yaratılması. Emekçilerin ihtiyaçlarının karşılanması. Herkes gücü ölçüsünde üretime katılması. Irkçılığın kaldırılması. Kültürel yükseliş. Köy-kent, kafa-kol ilişkilerinin ortadan kaldırılması. Herkesin yeteneğine göre iş yapması, emeğine göre gelir sağlaması. Bilinç düzeyinin yükseltilmesi. Tüketim de daha eşitsizlik var.

Maddi varlıkların son derece zenginleştirilmesi gerekiyor. Hesap verme, kontrol etme daha yoğundur. Çünkü sosyalist hak-hukuk normlarını yeni kavriyorlar. Daha bencillik vardır.

Lenin : "Hesap verme, kontrol etme, ufak burjuva uyuşukluğunu emekten sapmayı önler." diyor.

Bu savaş dış dünyaya da karşıdır.

Sosyalizmden Komünizme geçiş yasallığı :

1- Etraflı en geniş toplumsal gelişim sürecini kaplıyor. Komünizm Ekonomik, kültürel, ideolojik ergenliktir. Sorunlar ilişkiler kalmamıştır. Üretim güçlerinin en yüksek gelişmesi sağlanır. Emek üretiminin kesintisiz olarak artırılması. Ürünün eşit olarak bölüştürülmesine ulaşılır. İnsanların en iyi gelişmiş şekilde olması gerekir.

2- Sosyal-politik alanda, sınıfsal ayrılığın bütün izlerini silmek. Komünist devletin toplumsal yönetime dönüşmesi ortaya çıkar.

3- Tinsel (manevi) gelişim.

Bilimsel düşünmek, bilinçli, yurtsever, enternasyonal sevgiye sahip olmak.

Marks ve Engels-Lenin atlamaya karşıdır. Aşama aşama bu süreç gelişir. Komünist topluma geçilir.

İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

Kapitalizmden Sosyalizme Geçiş Çağı

Geçtiğimiz derste Ekim 1917 devrimi yeni bir çağın başlangıcı olduğunu, bu çağında "Kapitalizmden Sosyalizme geçiş çağı" olduğunu belirtmiştik. Günümüzde bunun ağırlık noktaları nelerdir:

1- Kapitalizmden Sosyalizme dünya çapındaki devrimci geçiş neden çağımızın en temel konusudur?

2- Dünya çapındaki devrimci gelişim sürecinin temel güçleri nelerdir? Ve Anti Emperyalist güçlerin birliğinin zorunluluğu.

Bunları açalım :

1- Kapitalizmden Sosyalizme dünya çapındaki devrimci geçiş neden çağımızın en temel konusudur?

Çünkü kapitalizm bu günkü insanlığın maddi ve manevi ihtiyaçlarının karşılanması için temel engelidir. Bunları şöyle maddeleştirebiliriz.

a) Ekonomik Güvensizlik ve Bunalımlar

1- En modern üretim güçleri kapitalizmde gelişti. Bunu işçiler, teknokratlar, bilim adamları yarattılar. Oysa asalak kapitalist sınıf yaratılanlara el koydu.

2- Kitlesele yoksulluk ve açlık; "geri kalmış" ülkelerde ki ve "gelişmiş" ülkelerdeki yüz milyonlarca insanın durumunu belirlemektedir.

3- Kapitalistler sürekli gelen kriz dönemlerinde kitlelerin yoksulluğuna aldırmaksızın üretim güçlerini boşa harcamaktalar.

4- Çalışan insanlara ücretli köleler, bağımlı

sömürü araçları gözüyle,işsizlerede cansıkıcı gereksiz yiyiciler olarak bakarlar.Özellikle gençliğe asla insanca bir gelecek sunmazlar.

b-Otoriter yönetim ve savaş tehlikesi

1- Büyük sermaye her zaman otoriter bir biçimde yönetir.Her türlü demokrasinin düşmanıdır.Sıkıştığı an kısıtlı burjuva demokrasisini bile ortadan kaldırır. (Örneğin Tükiye)

2- Çalışanlar tarafından yaratılan değerlerin büyük bir bölümünü silahlanmak,savaş hazırlığı yapmak ve kitle imha silahları üretmek için harcar.Bu gözü dönmüşlük sonucu 60 milyon insanın yok olmasına sebep olan iki dünya savaşı yaptı.Trilyonlarca liralık maddi zarara sebep oldu.

3- Bunların dışında,cinayet niteliğini taşıyan düzinelerle savaş suçunu işledi.Vietnam'da,Kore'de daha bir sıra ülkede bölgesel harpleri körükledi.Günümüzde de İran Irak savaşı bunun bir parçasıdır.Önlenmezse yenilenmiş faşizmle ve Atom imha savaşıyla insanlığı savaşa sürüklemeye devam edecektir.

C- Toplum ve Çevrenin Etkilenmesi

1- Büyük Tekelci Kapitalist Sınıf hümanist insancıl değerleri ve yaşamın özünü yok eder.İnsanlar arasındaki dostluk ilişkilerini koparır.Macera-cılığa,suç,ahlak bozukluklarına yol açar.

2- Ticari girişimler ile sanayi girişimlerinin birleşmesi doğal çevrenin yıkımına,su ve havanın kirlenmesine yol açarak insanca yaşamın temel varoluş koşullarını,tehlikeye atar.

d- Kapitalizm tarihsel olarak etkisini yitirmiştir,devrimci mücadeleyle tasfiyesi çağımızın en önemli görevidir.

1- Her adım başında,insan nereye bakarsa baksın, insanoğlunun hemen çözebileceği sorunlarla karşılaşır. Örneğin: Toplumsal planlamayla,işsizlik,eğitimsizlik, pahalılık çözülebilir durumdadır.Daha yüzlerce sorun. Ancak kapitalizm bütün çözüm yollarını tıkar.

2- Kapitalizm zenginlikleri dağlar gibi yığmış ve insanlığı bu zenginliklerin kölesi yapmıştır.

3- Tekniğin en karmaşık sorunlarını çözmüş , gelgelelim milyonlarca insanın yoksulluğu ve bilgisizliğini giderememiş,bir avuç milyonerin inatçı hırsı sonucu,teknik düzeltmeleri çözememiş,bütünüyle tekniği insanlığın hizmetine sokamamıştır,örneğin teknik geliştikçe insanları işsizliğe ittiği gibi. Bütün bunların yok olmasını isteyen herkes,bunların ana kaynağı olan Kapitalizme karşı örgütlü savaşmak zorundadır.

BURJUVA VE OPORTÜNİSTLERİN İDDİALARI DOĞRUMUDUR ?

a) Hedef ekolojik felaketlerin değil,kar sisteminin ortadan kaldırılmasıdır.

1- Özellikle ekolojik (Canlıların çevreleriyle bağlarını ve ilişkilerini araştırın bilim kolu) sorunlarda engelin insan değil,kar sisteminin taa kendisidir. Örneğin ; canlının çevreleri ile bağlarını toplumsal ilişkilerini araştırmak için kapitalizm para ayırmamaktadır.

2- Burjuva oportünist ideologların belirttiği gibi,bilimin nefesi tükenmiş değildir.

Ancak bilimin yaşamın her alanında kullanılması sermaye tarafından engellenmektedir.

Kapitalizm kendi üretim ilişkileri ile birlikte ortadan kaldırılmadıkça da bunların çözümü yoktur.

b- "Sanayi toplumu" çağı kavramı,kapitalizm ile Sosyalizm arasındaki sınıf karşıtlığını gizlemeğe çalışır .

1- Sosyalist ve Kapitalist sanayii devletlerini aynı kaba koyanlar,her iki toplum düzeninin birbirine karşıt sınıfsal içeriğini örtbas ederler.

Çünkü :

a) Tekelci iktidarın sanayisi,aşırı kar sömürüsü demektir.

b) İşçi sınıfının elindeki sanayi ise yaşamın her alanında ihtiyaçların karşılanması için bir araçtır.

Hiç kimse insan ve maymunu benzer yapılarından ötürü bir tutamaz.

Fakat burjuva ve oportünist ideologlar böyle göstermeye çalışıyor.

2- "Sanayi toplum" çağı,veya "Sistemlerin birbirlerine yaklaşması" gibi kavramlar burjuvazinin ideolojik karışıklıklar yaratmak için bir çabasıdır. Amacıda işçi sınıfının asıl savaşımından saptırmaktır.

c- Çağımızı,rekabet halindeki "Süper güçler " değil,Sosyalizm ve Kapitalizm arasındaki rekabet biçimlendirmektedir.

1-"Amerika gibi Sovyetler Birliği de atom gücüne sahiptir.İkiside güçlü sanayi devletleridir " diyorlar.İkisininide aynı kaba koymaya çalışıyorlar.Yani yangında ateş ile suyu bir tutuyorlar.

Oysa şunu söylemiyorlar,biri kimin devletidir ki,burjuvanın.Diğeri kimin devletidir,İşçi sınıfının.

Sahte solcuların,maocuların " Süper güçler " etiketi, tıpkı gericilerin " Sanayi toplumu " ve " Atom güçleri " gibi karalayıcı düşüncelerine benzemektedir ve sonuçta anti-sosyalizmdir.

2- Sonuçta,kitleleri kapitalizm ve sosyalizmin, sömürü ve bağımsızlığın,savaş ve barışın karşıtlığı konusunda yanıltmaya çalışmaktır.Çünkü ikisini ABD ve SSCB'ni aynı kaba koydunmu neyin neye karşıt olduğunu kavramak savaşımı yürütmek mümkün değildir.

d- SONUÇ : Kapitalizmden sosyalizme geçiş,çağımızın tain edici,toplumsal ilerleme sürecidir.

1- Çağımız dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır ;çünkü şu nedenlerden zorunludur. Şöyle ki :

- a) Anti-demokratik,anti-sosyal olan barış ve güvenliği tehdit eden sermaye iktidarının egemenliğin ve tahakkümünün yıkılması artık çoğunluğun istemidir.
- b) Bilimsel-tekniksel ilerlemenin sağladığı büyük olanaklar çalışan tüm insanların maddi ve kültürel düzeylerinin yükseltilmesi ve güvence altına alınması gerekmektedir.Bunu da yapacak olan ancak sosyalizmdir.
- c) Çok yönlü eğitimin gerçekleşmesi,ve insan kişiliğinin her yönüyle geliştirilmesi zorunlu hale gelmiştir ki Kapitalizm kendi çıkarları açısından buna engeldir.

2- Kapitalizm toplumsal ilerlemenin temel engeli olmuştur.

Geçtiğimiz yüzyıl sonunda son aşamasına Emperyalizm aşamasına girmiş,1.Dünya Savaşını açarak da savaş sonrası yaşamın her alanında bunalıma girmiştir.

Bu bunalım ancak sosyalizmle çözülecektir.

3- Ekim 1917 devriminden başlayarak dünyada sosyalizme geçiş adım adım gerçekleşmektedir. 1917'de Rusya'da devrim, 1945'den sonra 13 devletin daha sosyalizme geçişi 1959'da Küba, daha sonraki yıllarda Vietnam, Kamboçya, Angola, Güney Yemen, daha bir sıra devletin sosyalizm yoluna girmeleri, günümüz dünyasında olayların çekirdeğini iki karşıt sistem oluşturmakta ve sosyalizm ilerlerken, kapitalizmin gerilemekte olduğu gözlenmektedir.

Bu nedenle çağımıza, burjuva ve oportünist bilginlerin dediği gibi ne " Atom çağı " ne "Sanayi toplumu çağı " ne şu ne bu diyoruz. Çağımızın adına "Kapitalizmden SOSYALİZME GEÇİŞ ÇAĞI " diyoruz.

Bu Çağ neden bir darbeyle tüm Dünyada aynı anda olmuyorda, bir çağa yayılarak adım adım ilerliyor ?

a) Leninist Sosyalist devrim teorisi :

1- Marks ve Engels o zamanki somut durumdan çıkarak, gelişmiş bütün kapitalist ülkelerde aynı anda kapitalizmden sosyalizme geçileceğini belirttilerdi.

2- Kapitalizmin tekelci aşamaya geçmesi ile durum değişti.

Lenin Emperyalizmin analizini yaparak, kapitalist ülkeler arasında farklılaşmaların, çelişki ve çatışmaların doğduğunu, bu nedenle bir veya birkaç ülkede sosyalist devrimin zafere ulaşabileceğini ortaya koydu.

3- Buna bağlı olarak Lenin Emperyalizmin bilimsel analizinden şu sonuca vardı: İnsanlığın kapitalizmden sosyalizme geçişi tüm bir tarihsel çağı kapsar ve bu çağın oluşunda, iç koşulların olgunlaşmasına göre, bazı ülkeler veya ülkeler grubu sosyalist sisteme geçer ve onu adım adım geliştirirler.

6- Dünya Devrimci Sürecinde,bütün anti-Emperyalist güçler,işçi sınıfının yönetiminde ve onunla birlikte çalışırlar.

1- Dünya devrimci sürecinin Leninist teorisi,sadece devrimci sürecinin sadece zamansal farklarını değil,aynı zamanda onlara katılan toplumsal güçlerin çeşitliliğini ve farklılığında dikkate alır. Proleterya hareketi yanında diğer anti-emperyalist demokratik hareketleri de kapsar.Bunların hedefi direk sosyalizm olmazsa bile emperyalist sistemin temellerini sarsar ve dünya devrimci sürecinin gönüllülerine katılırlar.

2- İşçi sınıfı her ülkede temel devrimci güç olup,diğer anti-emperyalist güçleride çevresinde toplamaya çalışır.TKP'nin cuntanın güldüğü gün 12 Eylül 1980 çağrısıda buna en son somut örneklerinden biridir. Bir bölümünü okuyalım:

" TKP dimdik ayaktadır.Tüm güçleri ile savaşıyor. Komünistlerin görevi bu direnişti demokrasi ve özgürlük güçlerine örnek olmak,savaş gücünü yükseltmek ve tüm bu güçler arasındaki savaş arkadaşlığını pekiştirmektir. TİP,TSİP,CHP,MSP,Kürt demokratları,Amerikancı Cuntaya karşı olan herkes aralarındaki ayrılıkları bir yana bırakıp,bu direnişte omuz omuza vermelidir. Cuntaya karşı savaşmak isteyen tüm güçler,örgüt yasaklarına boyun eğmemeli,yeni koşullara uygun gizli örgütler kurmalıdırlar.Yurtsever er astsubay ve Subaylar Amerikancı Cuntanın orduyu halkın üstüne sürmesine karşı çıkmalı,ABD'nin NATO'nun çıkarlarını koruyan cuntaya karşı halkın direnişinin yanında yer almalıdırlar..."

Bu nedenle uluslararası işçi sınıfı devrimci süreçte en güçlü anti-emperyalist güçtür.

- a) Örgütlüdür,
- b) Temel üretim gücüdür,
- c) Toplumun gelişiminden doğan bilimin taşıyıcısıdır.
- d) İşçi sınıfı ekim devrimi ile, sosyalizmi kurmakla temelleri sarsılmaz bir sosyalist devlet yarattı.

3- Günümüzün en sözü geçerli uluslararası politik hareketi Dünya Komünist hareketidir. Dünya devrimci sisteminin temel güçleri emperyalizme karşı mücadelede tam bir sorumluluk anlayışı ile proleterya enter-nasyonalizminin temeli üzerinde ortaklaşa çalışan komünist partilerin yönetiminide birleştirirler.

DEVİRİMCİ GELİŞME SÜRECİNİN DÜNYA ÇAPINDA Kİ BAŞLICA GÜÇLERİ NELERDİR ?

a- Dünya Sosyalist sisteminin belirleyici rolü

1- Ekim devriminin zaferi çağımızı başlattı. İşçi sınıfı dünyanın 6'da biri üzerinde kendine sağlam bir devlet temeli yarattı. Tarihte ilk kez güç ve karmaşık devrimci çalışmayla sosyalizmi kurdu. Bu işin öncüsü oldu.

2- Başlangıçta Ekonomik ve askersel yönden emperyalizmden zayıfta olsa tek bir sosyalist ülke dev gibi güçlüydü. Bu bir övgü değil, ideolojik, politik ve gerçekselsel olarak dünyaya sağlam, güvenilir bir umut ışığı yaktı. Bütün olanakları ile dünya işçi sınıfını etkiledi. Ulusal kurtuluş ve bağımsızlık isteklerini harekete geçirdi.

3- Böylece 1945'den sonra kapitalizmin, ikinci genel bunalımını yaratan Dünya Sosyalist sistemi doğdu. Dünyanın 2. büyük devrim olayı buydu. Toplam 700 milyon insanı kapsayan onbir devlet -DDR'de dahil emperyalist sistemden kopuyor, ve sosyalizme yöneliyordu.

b- Kapitalizmin genel bunalımının ilerlemesi
Sosyalizmdeki planlı ekonomik ilerleme.

1- Ekim devriminden sonraki iç savaşın ve emperyalist istilanın hemen sonunda Lenin Ekonomik rekabetin yönünü belirledi. Planlı kalkınmaya geçildi. 1928'e dek 1 yıllık planlamalar yapıldı, 1928'de 5 yıllık plana geçildi.

1920 Yılında	ABD	55 Milyar Kilowatsaat Elek.		
	SSCB	500 Milyon	"	"
	ABD	600 Milyon ton Kömür		
	SSCB	9	"	"
	ABD	62	"	Petrol
	SSCB	4	"	"
	ABD	250.000 Traktör		
	SSCB	'de yoktu		

Sosyalizm öylesi bir ekonomik rekabete geçti. Saydığımız üretimlerin hepsinde ABD'yi Sovyetler geride bıraktı.

1937'de 456.000 traktör, 129.000 harman makinası ve 146.000 kamyon üretildi. Bu gün ise ABD'nin iki katı olarak hesabediliyor.

1927'de yapımına başlanan 1500 Km.lik Türkistan-Kuzey Sibirya demiryolu hattı, yalnız deve kervanlarının işlediği, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan, Tacikistan'ın uçsuz bucaksız bozkırlarından geçerek bu halkların kısa zamanda kalkınmasına yardım etti.

1. Beş yıllık plan sonunda 1500 büyük işletme çalışmaya konuldu.

Traktör Otomobil Kimya Uçak Savaş Sanayileri yaratılarak Sovyetler Birliği Sanayi devleti oldu.

5. Yıllık plan hedefleri 4 yıl 3 ayda gerçekleştirildi.

ABD'nin yıllık ortalama gelişimi %2,5 iken Sovyetler Birliğinin gelişimi % 19,5'a ulaştı. Bir çok üretim dalında ABD'yi geride bıraktı.

2- 1929'lar Emperyalizm için genel bunalım işsizlik açlık dönemi iken Sosyalizm gurur verici başarılar, atılımlar elde etti.

3- 2.Dünya Savaşından sonra toplumsal gelişmenin en tayin edici alanı olan maddi üretim Sosyalizm ve Kapitalizmin ekonomik olanaklarında çok büyük tarihsel değişiklikler ortaya çıkardı.

Şöyleki :

- a) Bu gün Sosyalist dünyanın sanayi üretimi savaş öncesinden 32 kat daha fazla arttı. Oysa kapitalist dünya ise sadece 4,9 luk bir artış gösterdi.
- b) Savaştan önce dünya sanayi üretimine Sosyalizmin katkısı % 10'u bile bulmuyordu. Bugün % 40'ı geçti.

4- Emperyalist devletlerin birleşme politikası (AET) sürekli çelişkiler, çatışma ve krizle geçerken, COMECON-(Sosyalist devletlerin ekonomik birliği) Avrupanın kapitalist ülkelerini geride bırakarak planlı, durdurulması imkansız dünyanın en güçlü sanayi birliği haline geldi.

Örneğin :

COMECON devletlerinde toplam 385 milyon insan yaşar. Yeni ve yenilenmiş konuta taşınanların sayısı 140.Milyonu geçti. Bu sayı FAC, Fransa, Hollanda, Danimarka'nın bütün konut inşaatından daha fazladır.

5- Ekonomik başarılar sistemler arası yarışın bütün alanlarında güç dengesinin Sosyalizm yararına değişmesine yol açmaktadır.

Yüksek gelişme temposunun planlılığı ve güvencesi Sosyalizmin kapitalist sistem üzerinde ki etkisini yeni

boyutlara ulaştırarak dünya devrimci sürecini hızlandırmaktadır.

Tüm halklar bundan etkilenmekte, sosyalizme yönelmektedirler.

C- Sosyalist güçler dünya barışını güvence altına alır ve tüm insanlığı çıkarlarını kollamaktadır.

1- Sosyalizmin gücü, Sosyalizmin yararına değişen güç dengesi etkisini en başta savaş ve barış biçiminde gösteriyor. Emperyalistler istedikleri gibi savaşı patlatamıyorlar.

2- Emperyalizmle savaş nasıl ki iç içe ise, Sosyalizm ve barışta öylesine ayrılmaz bir bütündür.

3- Barış içinde yanyana iki sistemin yaşayabileceğini ve yarışabileceğini Lenin söyledi.

4- Barış çağrısına rağmen Sovyetlerin istila edilmesine giriştiler, yenilince 2. Dünya savaşını patlattılar. Faşist caniler yenilince soğuk savaş başlatarak, 3. Dünya savaşını girişimine geçtiler.

5- Emperyalizmin bütün kışkırtmalarına rağmen,

a) Güçlü bir ulusal bağımsızlık hareketi,

b) Uluslararası güçlü bir işçi sınıfı hareketi,
ve dünya çapında bir barış hareketi ile birleşen .,

c) Güçlü bir sosyalist dünya sistemi, yeni güç dengisini yarattı.

6- Dünya tarihinde ilk kez yeni bir dünya savaşı önlenebilir hale geldi. Emperyalizm barış içinde yanyana yaşama ilkelerine doğru adım adım zorlandı.

a) Helsinki konferansı

b) Salt 1 ve Salt 2 anlaşmaları

Varşova paktı, NATO'nun savaş planlarını başarısızlığa uğrattı. FAC emperyalistlerinin DDR saldırı planları engellendi.

7- Emperyalist karşı-devrim ihracı sömürge savaşları,olasılıkları azaltıldı.

Küba'nın kurtuluşu,

ABD'nin Çin-Hindindeki yenilgisi

Angola halkının zaferi bunun kanıtlarıdır.

8- Bunlara rağmen tehlike henüz bitmiş değildir. Silahlanma yarışı devam ediyor.Şili bugün Türkiye'deki cunta bir uyarıdır.Orta-Doğuda savaşı yeniden İRAN-IRAK arasında patlatmayı başarmıştır.Bundan başka Emperyalizm 33 küçük ve büyük savaş suçunu taşımaktadır.

9- Emperyalizmin süpürülüp kazınması,barışın güvence altına alınabilmesi için tüm anti-emperyalist güçlerin canını dişine takarak savaşıması gerekiyor.

d- Sovyetler Birliği,dünya devrimci mücadelesinde hangi rolü oynar?

Bundan hangi sonuçlar çıkar?

1- Sovyetler Birliği,Ekim devriminden bu yana kapitalizmden sosyalizme geçişteki öncü rolü,değer biçilmez deneyimleri,özellikle anti-emperyalist mücadeledeki büyük ekonomik,politik,askeri ve ideolojik gücü, onun büyük büyük başarılar kazanabilmesi ve dünya çapındaki mücadelede büyük fedakarlıklar gösterebilmesini ~~xx~~ sağlamıştır,sağlamaktadır.

2- Bu günde

- Dünya barışının korunması,
- Karşı devrimin engellenmesi,
- Uluslararası dayanışmanın sağlanması,
- Emperyalist baskı altında olan ülkelere yardım edilmesi,
- Sosyalist toplum düzeninin geliştirilmesi,
- Komünizme giden yolu döşemesi,
- Barış savaşında başta yarışması,

Konularında Sovyetler Birliği en büyük merkezi sorumluluğu yüklenmiştir.

- 3- Bu saydıklarımızdan çıkan apaçık sonuç şudur: Sovyetlerle sıkı ve dostça ilişkilerin gerçekleştirilmesi yalnız işçi sınıfının değil, aynı zamanda tüm anti-emperyalist güçlerin yararınadır.

İşçi sınıfının ve ortaklarının çıkarları:

- a) Sağlam bir şekilde gelişen büyük Sovyet ekonomisi ile ekonomik ilişkilerin artırılmasını gerektiriyor.
- b) Barışın korunması iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesi Helsinki ilkeleri doğrultusunda Sosyalist devlet hakkındaki bilgi yetersizliğinin giderilmesi, kültürel bilgi alış-verişinin artırılması, işçi, gençlik ve diğer halk grupları arasında ilişkilerin yoğunlaştırılması gerekmektedir.
- c) İşçi sınıfı, burjuvazinin Ekim devriminden beri körüklediği anti-Komünizmi ve anti-Sovyetizmi kırmadıktan sonra ne düşmanını tam olarak görebilir, ne de onu başarı ile geriletebilir nede yenebilir.

KAPİTALİST ÜLKELERDEKİ İŞÇİ HAREKETİNİN DÜNYA DEVRİMCİ SÜRECİNDEKİ YERİ

a) İşçi sınıfının rolü ve gücü

- 1- Kapitalizmin kesin olarak aşılması, emperyalist ve Kapitalist ülkelerdeki diğer anti-emperyalist güçlerle birlikte işçi sınıfının eseri olacaktır. Buradan emperyalist ülkelerin işçi sınıfının Sosyalist ülkelere sonra çağımızın temel devrimci gücü olduğu sonucu çıkar.
- 2- Uluslararası işçi sınıfının % 40'ı (yaklaşık 220 milyon) gelişmiş kapitalist ülkelere toplanmıştır. Bu sınıf günden güne güçlenmektedir.

Örneğin: 1950-68 yılları arasında Batı Avrupa'da emekçilerin sayısı toplam nüfusun %68'inden % 76'sına çıkmıştır.

Japonya'da % 38'den %60'a çıkmıştır.

- 3- İşçi sınıfı savaşımında tayin edici rolü Komünist partisi oynar.
- 4- Bu ülkelerin sendikaları da 70 milyonu aşkın üyeleri ile anti-emperyalist büyük güç oluşturmaktadırlar.
- b- Daha elverişli, ancak kolay olmayan mücadele koşulları
  - 1- Tekelci kapitalizmin geriletilmesi ve iktidardan düşürülmesi için yeni koşullar oluşmaktadır. Şöyleki :
    - a) Kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesi,
    - b) Emperyalist çelişkilerin sivrilmesi,
    - c) Sosyalist dünya sisteminin gelişmesi,
  - 2- Barış içinde yanyana yaşama politikasının artan baskısı ve gittikçe yerleşmesi, işçi sınıfının örgütlenmesi sosyal-demokratik haklar elde etmesini kolaylaştırıyor.

Burjuvazi ise sahte bir politika ile bu eğilimleri baltalamaya, silahlanmaya, daha kurnaz anti-komünizme devam ediyor.
  - 3- Kapitalizmin genel bunalımının gittikçe ağırlaşması:
    - Para bunalımı,
    - Politik bunalımı,
    - enerji ve hammadde başbayileri ile ilişkiler ve yeni sömürgecilik bunalımı,
    - Çevre kirlenmesi bunalımı,
    - İdeolojik bunalım, VE
    - Manevi çöküş,Bunlar sınıf mücadelesini artırıyor.

- 4- Emperyalizmin devletin, toplumun her düzeyinde ki rolünün gidgide artması sonucunda mücadelelerin politik karakteri güçlenmektedir. Tekellerin merkezileşmesi, anti-tekelci güçleri birliğe zorluyor.
- 5- Sonuç olarak şu noktalara dikkat etmek gerekiyor.

Rejimlerin gösterdiği zorunlu istikrarsızlık sağ sosyal demokratları kullanmağa, emekçileri kapitalist sistemle bütünleşmeye, düşüncüyü denetleme çalışmalarını daha yoğun ve kurnazca sürdürmeğe, demokratik haklara saldırmaya, daha çok hukuksal baskı uygulamaya itiyor.

Şiddetli bunalımlar döneminde ise faşizme başvurmaya zorluyor.

Burada işçi hareketine büyük sorumluluk düşüyor. Tehlikeleri atlatmak kapitalist sömürüyü yok etmek için objektif ve subjektif koşulları çok iyi değerlendirmesi, çeşitli savaşım biçimlerinden yararlanması, yaratıcılıkla uygulaması gerekiyor.

ULUSAL BAĞIMSIZLIK HAREKETİ

a) Ulusal bağımsızlık hareketi nedir ?

1- Ulusal bağımsızlık hareketi emperyalizm tarafından baskı altında tutulan ve emperyalizme bağlı ülkelerle, emperyalizm arasındaki ilişkilerden doğar. 1917'den önce dünya topraklarının % 72'si ve dünya halkının % 69'u emperyalist sömürü altında bulunuyordu.

2- Marx ve Engels, proleter bağımsızlık mücadelesi ile ulusal kurtuluş mücadelesinin ve sömürge kurtuluş mücadelesinin birbiriyle bağlamı olduğunu belirttiler. Komünist Manifesto'da şöyle belirttiler:

"Ulusların birbirine karşı olan düşmanca tavırları, ulus içindeki sınıfların karşıtlığından ileri gelir."

3- Ekim devrimi tarihinde ilk kez Çarlığın halklar için kurduğu zindanları yıktı. Tüm dünya halklarına örnek oldu. Onların harekete geçmesini sağladı. Komünist Enternasyonalin 2. Kongresinde ; "Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşin ". Lenin'in parolası oldu. Bu Ulusal Kurtuluş Hareketlerini hızlandırdı.

4- 2. Dünya savaşından sonra sosyalizm yararına kurulan yeni güç dengesi emperyalist sömürge sisteminin parçalanıp yıkılmasına yol açtı. Ekim devriminden sonra dünya çapında en büyük devrimci olaydı. Sosyalist Dünya sistemi doğdu. Ve politik bağımsızlığını kazanmış 80 devlet dünyada ve Birleşmiş Milletler örgütünde büyük bir etken olarak bugüne geldiler.

b) Ulusal bağımsızlık hareketi nasıl gelişir?

1- Siyasal bağımsızlık kazanıldıktan sonra, ekonomik, kültürel, toplumsal ilerleme ile tamamlanırsa gelişebilir.

2- Bu ülkelerin gelişmesi çağımızda iki yoldan olmaktadır.

a) Kapitalist olmayan yol

b) Kapitalist yol

Bu ülkelerde mücadele bütün hızıyla sürüyor.

3- İşçi sınıfı henüz gelişmemiştir. Sanayide çalışanların sayısı oldukça düşüktür. Kararsız köylüler çoğunluktadırlar. Fakat kesintisiz bir gelişim izliyor. Buda anti-emperyalist mücadelenin güvencesi oluyor.

4- Günümüz gelişim aşamasında birçok ülkede kent orta kesiminin aydınlarının ve subay kesiminin , köylü ve işçilerle yönetimi üstlenmiş olmaları bazı ülkelerde önder durumda olan burjuvaziye karşı bir merkez oluşturmaları az gelişmiş ülkelerin karakteristik bir özelliğidir.

5- Ulusal bağımsızlık mücadelesi çoğu kez burjuvazi önderliğinde gerçekleşir. Fakat giderek yeni sömürgeciliğin ağına düşerler, işçi sınıfı hareketinin güçlü olması ancak güvence olabilir. Buna rağmen daha bütünüyle anti-emperyalist özünü yitirmemiş burjuvazi de vardır.

6- Kapitalist yolu seçmemiş olanlar ise işçi sınıfı, kültürü, sanayisi gelişmediği için hemen sosyalizme geçemez ama hedef olarak alırlarsa kapitalizmi yaşamadan sosyalizme geçme yolunu kısaltabilirler.

Bu olanak dünyadaki yeni güç dengesinin bir sonucudur.
Dünya işçi sınıfının ve sosyalist dünyanın desteğine sahiptir.

Sovyetlerin ve Sosyalist Ülkelerin Yardımı
Bu Ülkeler İçin Nasıl Bir Gelişim Gösteriyor?
Ve Nedenleri :

1- İşçi sınıfının güçlenmesine artmasına yardım ediyor.

2- Sosyalizmin teknik temelleri atılıyor.
Ağır sanayi kurulmasına yardım ediyor.

3- Ağır sanayi kurulunca emperyalizmin hertürlü alanını daraltıyor.

a)Malı ülkenen kendisi ürettiği için onlardan satın almıyorlar.

b)Bağımsızlık,sosyalizm fikirleri gelişiyor.

c)Anti-Komünizm kırılıyor,bilinçleniyorlar.

4- İşçi sınıfına deney ve teorik yardım sağlanınca (Bugün DDR'de 10.000 kişi eğitim görüyor.) Ulusal bağımsızlık dönülmez bir yörüngeye oturuyor. VE Dünya Devrimci sürecinin önemli akımlarından biri oluyor.

Emperyalizmin yardım nedenleri

Yeni Sömürgecilik

Emperyalistlerde Ulusal bağımsızlığını kazanmış ülkelere yeniden sömürgeleştirmek için yardım ederler.

Hangi alanlarda neden ? YENİ SÖMÜRGEÇİLİK

1- Ekonomik Alanda : Özel sektörü güçlendirmek mallarına daha geniş pazar bulmak,tarım ülkesi haline getirmek için.Ağır sanayiye kesin karşı çıkarlar-montaj sanayi geliştirirler.Ülkemizde olduğu gibi.

2- Politik Alanda : Kendi ülkelerinde öğrenci yetiştiriyorlar,gerici örgütlerin örgütlenmesine yardım ediyorlar,yetiştirdikleri öğrencilerini ülkenin başına çeşitli yöntemlerle getiriyorlar,göstermelik seçimlerden cuntalara dek hepsini yapıyorlar.Ülkemizde ki yöneticilere,Türk-İş'in başındakilere bakalım,

3- Askeri Alanda : Paktlar kuruyorlar (NATO-CENTO) Ordulara yardım ederek kendi halkına karşı kullanıyorlar.Orduların yüksek rütbeli subaylarını eğitiyorlar.

İdeolojik Alanda : Çok yönlü bir Anti-Komünizm propagandası yapıyorlar.Baş çelişkiyi yanı Kapitalizm-le Sosyalizm arasındaki çelişkiyi gizlemeye çalışıyor, çelişkiyi,zengin ülkelerle yoksul ülkeler arasında olduğunu "Sanayi toplumunda olduğunu"yayıyorlar.

KAPİTALİST OLMAYAN GELİŞME YOLU İLE SOSYALİZME GEÇİŞ ŞARTLARI

- 1- Devrimci kitle partisi, giderek Marksizm ve Leninizmi benimseyen bir parti olmalı,
- 2- Bir dizi geçiş tedbirleri (ekonomik-kültürel) almalı. Atlama olursa (Çin'de olduğu gibi) ters tepki yaratabilir, tehlikeli olabilir.
- 3- Devrimci yöneticilerle kitleler arasında sıkı bağlar kurma arzu ve yeteneği, Yaşama uygun yönetim, Ulusal demokratik bir devlet kurma.
- 4- Sosyalist ülkelerin desteğini kazanmaları

KAPİTALİZMDEN SOSYALİZME GEÇİŞ ÇAĞINDA DÜNYA DEVRİMCİ SÜRECİNİN ANA KAYNAKLARINI TEKRARLARSAK

- 1- Sosyalist dünya sistemi
- 2- Gelişmiş kapitalist ülkelerdeki işçi hareketi
- 3- Ulusal kurtuluş hareketi

Böylesine büyük bir güç emperyalizmi yenilgiye uğratmak onu yer yuvarlağından yok etmek için hızla ilerliyor. Fakat bu ilerleme sancısız ağrısız kayıpsız olmayacaktır.

Kaynaklar :

- 1- Sovyetler Birliği Komünist Partisi Tarihi
- 2- Bilimsel Komünizm
- 3- Sovyetler birliğinde 12 gün A.Saydan
- 4- TKP MK 12 Eylül 80 Bildirisi
- 5- ML Partinin Temel Eğitim Dersleri

DERS:5

S E R M A Y E B İ R İ K İ M İ

Bu dersin ağırlığı kapitalist birikim genel yasalarının anlaşılmasını amaç edinmiştir.

Kapitalizmin tarihsel bir görevi yerine getirmek durumundadır.

a-Maddi üretim güçleri(fabrika,makina vs ve işçi sınıfı) yaratır.

b-Üretim toplumsallaştırılır.Böylece sosyalizme geçmenin maddi temelini yaratır.

SERMAYE BİRİKİMİ NEDİR?

En genel anlamı ile SERMAYE BİRİKİMİ artık-değerin bir bölümünü sermayeye eklemesi ile gerçekleşir.

Kapitalizme özgü tarihsel bir birikme tarzıdır.Geçicilik özelliği taşır.

Toplumsallaşmış üretimin koşulları altında genişletilmiş yeniden üretim süreci oluşmasını sağlar.(İki yönlü büyük sermaye-fazla işçi)

YENİDEN ÜRETİM NEDİR?

Marx Kapital c.1 sf 591'de şöyle diyor:"Bir toplumun tüketimi (yani yemek,giyim,konut,kültürel vs)bir yana bırakması nasılsa olanaksızsa,üretimden vazgeçilmesi de olanaksızdır.Bu nedenle sürekli bir ilişki olarak ve sürekli yenilenmesinin akışı içinde incelendiğinde,her toplumsal üretim süreci, aynı zamanda yeniden üretim sürecidir."Yani hangi toplumsal düzen olursa olsun yeniden üretim yapmak zorundadır.Bu süreç devamlı olmalı,periyodik olarak aynı aşamalardan geçmelidir.

Aynı zamanda yeniden üretimde söz konusu olan,tüketilen meta'ların yerine yalnızca yenilerini koymak değil:

(bu birincisi,),aynı zamanda (ikincisi) toplumun üretim ilişkilerini durmadan yeniden yaratması da söz konusudur,

Kapitalizmde toplumsal ilişkilerin yeniden üretilmesi:

Sermaye erkinin işçi sınıfı üzerindeki egemenliğinin yeniden üretime ve bu süreçte kapitalizmin çelişkilerinin de artması demektir.

Yeniden üretim yaparken

1-Basit yeniden üretim:Eski durumun yeniden üretilmesi

2- Geliştirilmiş yeniden üretim:Sermayenin genişlemesi

büyümesi sözkonusudur.

Bunlar arasında açıkça belli dar bir fark vardır. Bu nedenle ekonomi politik ikisinin arasında bir ayırım yapar.

Ne bu ayırım:

BASİT YENİDEN ÜRETİM:

Basit yeniden üretim hep aynı basamakta kalan üretimdir. Yani tüketilmiş üretim ve kullanım mallarının yeniden üretilmesi .Buna karşılık artık-değer kapitalist tarafından:

a-Varlığı gerekli maddelerin

b-Lüks malların satın alınması için harcanır.

Yani daha basit üretimde bile kapitalist sömürünün temelleri belli olmaktadır.Çünkü bu kapitalist sermaye artık-değere dönüşür.

c:Değişmez sermaye

v:Değişken sermaye(işçinin aldığı)

s:Artık-değer.

Bir şema

Bir patron:

80(C)değişmez sermaye,(Makina, malzeme)

20(V)değişken sermaye,(İşçi ücreti) yatırır.

%100'lük bir artık-değer gerçekleştirdiğini

kabul edersek,

$80 + 20 + 20 : 120$ eder.Bunun 20'sini kendisine harcarsa, başlangıçtaki sermayenin aynısı ile($80 + 20 : 100$)'le üretime başlar.Aynı şekilde sermayenin 5 kez dönmesini düşünürsek her defasında 20'yi kendisi için harcıyorsa hep aynı sermaye ile işe başlıyor.Ancak $5 \times 20 : 100$, koyduğu sermayeyi işçilere çıkarmıştır.Ama yine 100'lük bir sermayesi var.Yeniden BASİT ÜRETİME geçilebilir.İşte bu YENİDEN BASİT ÜRETİM'dir.

GELİŞTİRİLMİŞ YENİDEN ÜRETİM

Bu geliştirilmiş bir basamaktaki bir üretimdir.Patron kendi harcamalarının dışında artık-değerin bir bölümünün birikimi ile üretimi arttırır.Kapitalizm kendisinden önceki tüm üretim şekillerinden farklı olarak geliştirilmiş üretime yönelir.Rekabet geliştirilmiş üretimi kaçınılmaz zorunluluk haline sokar.

Geliştirilmiş yeniden üretim yalnızca artık-değer değil toplumsal üretimi ilişkilerinden yeniden üretir,geliştirir:

Örnek :

- 1-Daha çok kapitalistler, yada daha büyük kapitalist
  - 2-Daha çok işçi üretilmiş olur işçilerin çoğalması ise
- 3 Kapitalizmin iç çelişkisi arttırır.Ve kendi
"Mezar kazıyıcısını" böylece ortaya çıkarmış olur

KAPİTALİZMDE ARTI-DEĞER BİRİKİMİ HANGİ
EKONOMİK YASALLIĞA GÖRE ZORUNLUDUR ?

Kapitalizmin temel yasası:Ücretli işçilerin emeği
Kapitalistlere çalışmadan gelir sağlar.Bu geliri güvence-
yle sürekli sağlayabilmesi için:

a-Kapitalistler arası rekabet savaşına dayanabilmeli,
b-Rakiplerinden her yönden üstün olmalı,(sermaye ve üreti-
m ilişkileri yönünden)

c-Artı-değere daha çok el koymak.

Bu bakımdan kapitalist üretimde anarşi(kargaşa)
ve rekabet yasası kapitalistin SERMAYEYİ BİRİKTİRME
zorunluluğunu gerektirir.

a-Teknik düzeltmeler,

b-İşletmenin genişletilmesi,hep sermaye birikimi ile olur
Bütün bunlar işçinin daha çok sömürülmesini sağlar karı
daha da arttırır.Başka bir deyimle ARTIK-DEĞERE daha çok
el koyup biriktirir.

Yani geliştirilmiş yeniden üretimin özü BİRİKİMDİR.
UCRETİ ödenmemiş emeğin gittikçe ve artan ölçüde ele geç-
irilmesidir.

Bu birikim,teknolojinin hızla gelişmesi,sermayenin kulla-
nımının artması ile

-sabit sermayenin payının

-Değişken sermayenin payına göre daha hızla büyümesi
sonucunu doğurur.Yani kapitalizm serpilip gelişir.

SERMAYENİN ARTAN ORGANİK BİLEŞİMİ HANGİ TOPLUMSAL ETKİLERE YOL AÇAR?

Emek üretkenliği arttıkça değişmez sermayenin payı da artar. değişen sermayenin payı giderek geri gider. Sömürülen işçi sayısı artar. Bu değişen bileşme, organik bileşime karşılık gelir. İşçilere iş bulma olanakları daralır. üstlerinde baskı artar. SANAYİ'de bir yedekler ordusu oluşur. (Bunlar yüksek konjöktör dönemlerinde kapitalistin emrine hazır olup, bunun dışında ücretleri düşük tutmak için kullanılan işçiler ordu sudur.)

Bilim ve teknikteki gelişme ve ilerleme, ihtiyaçların gittikçe daha iyi karşılanması olanakları, işçi sınıfı üzerindeki baskıların artması ile at başı gider.

Sınıfsal durum olumsuz yönde etkilenir. İşçi sınıfı bilim ve tekniğin getirdiği olanakları yitirdikçe yitirir.

Her bir sermayenin büyümesi, üretim ve sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi birlikte gerçekleşir.

TEMERKÜZ (TOPLANMA) VE MERKEZİLEŞME KAVRAMLARINDAN NE ANLIYORUZ?

Temerküz (toplanma), bireysel sermayenin, artı-değer sayesinde büyümesi demektir. Sermayenin merkezileşmesi ise iki veya daha çok sermayenin birleşmesi ile ortaya çıkar. Anonim şirketler bunun tipik örnekleridir.

Temerküz ve merkezileşme birbirine sıkı sıkıya bağlıdır.

TEMERKÜZ'ÜN (TOPLANMANIN) VE MERKEZİLEŞMENİN SONUÇLARI NE OLUR?

Çok büyük zenginlikler az sayıda zenginin elinde toplanır. Böylece ortaya çıkan büyük işletmeler rekabet savaşında önemli yararlar ve öncelikler kazanırlar. Küçükleri yok ederler. Büyük işletmeler modern makinaları devreye sokarlar. Emek üretkenliği artar, maliyet giderleri düşer. Sermaye birikimi böylece kapitalizmi tekelciliğin sınırına kadar götürür. Serbest rekabet kapitalizm'den TEKELCİ KAPİTALİZME GEÇİŞİ hazırlar. Büyük kapitalist işletmelerin doğuşuna yol açar.

Tekel karı, sürekli ekstra bir kar olarak tekelci olmayan tüm sınıf ve katmanlardan alınır. Serbest Rekabet Kapitalizmi karından daha yüksektir.

KAPİTALİST BİRİKİMİN GENEL YASASI VE İŞÇİLERİN DURUMU

Sermaye ile sermaye büyümesi ne kadar artarsa;

a-Emeğin gücü o kadar artar,

b-Proleterya o nispette büyür.

c-Çalışan işçi sınıfına kıyasla sanayideki yedek işsizler ordusu büyür.

d-İşçiler üzerindeki baskı artar.

3 e-Tekniği alabildiğine geliştirir.Kendi hizmetine sokar. Teknik geliştikçe canlı emeği saf dışı bırakır.Sermayenin Tekelleşmesi Toplumun öteki kesimlerini proleterleştirir. Kapitalizmin büyük gelişkisi,büyük zenginliklerin belli ellerde toplanmasına karşı,işçi sınıfının sefaletinin artmasınada yansır.

KAPİTALİST BİRİKİMİN GENEL YASASI GÜNÜMÜZDE NE GİBİ ETKİ YAPMAKTA

-F.Almanya'da işsizler sayısı 2 milyona yaklaşıyor.Bu periyodik bunalım aşıldıktan sonra bir süre için bu işsizlerin sayısı azalabilir.

-Ülkemiz sürekli bir bunalıman içinde milyonlarca işsizlik var,bunalım kalıcıdır,aşılamiyacaktır.

-Gerçek ücretler her ülkede düşmektedir.

-İş ağırlaşmakta,işin yoğunluğu artmakta,bu da işçi sınıfının sinirlerinin aşınmasına yol açar.İş kazalarının artması içki tüketiminin büyümesi,aile içi geçimsizliklerin artması bunu kanıtlamaktadır.

-Çalışan işçi ordusunun sömürüsü artmaktadır.

-4 milyona varan yabancı işçiler yedek sanayi ordusu rolü görmektedir.İş Konjöktürü iyi olunca bunlar "aslanlar"bunalım gelince "düşman"ilan edilmektedir.

-Gerek dış ülkelere sermaye ihracatı,gerekse üretimi onlara kaydırma girişimleri büyümektedir.O ülkelerdeki düşük ücret düzeyinden yararlanma çabaları durmadan gelişmektedir.

TÜRKİYE SOSYALİZM

DERS:4

K A P İ T A L İ Z M D E İ Ş Ü C R E T İ

1-İŞ GÜCÜNÜN FİATİ OLAN ÜCRET

İş ücreti,işçi sınıfının durumunun anlaşılmasında temel belirleyici etmenlerden biridir.

İş ücreti:işçinin yaşamı ve toplumsal durumu, işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesi yönünden olağanüstü bir önem taşır.

Kapitalizmde iş ücretinin içereğini kavrayabilmek için ilk önce iş ücretinin açıklamak gerekir.

İŞ ÜCRETİ NEDİR?

Kapitalizmde işçi sınıfı bir meta'dır.

Her meta gibi bir değeri ve birde fiyatı vardır.

İşçinin değeri,(iş gücünün değeri) neyle belirlenir?

Kendisinin tekrar çalışabilmesi,üretim yapabilmesi için kendisine gerekli olan (yemek,giyim,konut)gibi ihtiyaçların karşılanması ile belirlenir.

Daha da açarsak :İŞ GÜCÜNÜN değeri,bu iş gücünün üretimini ve yeniden üretimi için gerekli çalışma süresi ile(fazla çalışma süresinin dışında)belirlenir.Yani aldığı ücret geçimini sağlayıp yeniden üretmesi için aldığı ücrettir.

Ancak meta-işgücünün diğer farklı bir yanı var.

Meta-işgücünün içine tarihsel-ahlaksal bir ögede karışır.Bu öge işçi sınıfının gücü ve sınıf savaşları ile belirlenir.

Yani bu işgücü,toplumun demokratikleşmesi sömürünün sınırlandırılması yada ortadan kaldırılması için kullanılır.

Bu tarihsel,ahlaksal ögeninde güçlü olması,o ülkenin,gelişmişliğine,işçi sınıfının deneylerine,kültür düzeyine,coğrafi konumlarına,gelenek ve göreneklerine bağlı nesnel bir olgudur.

Meta,iş-gücünün fiyatı ücrettir.

Yani ücret, iş-gücünün değerinin dönüştürülmüş biçimidir.

Çünkü ücret,belli gerekli çalışma süresi için ödenen paranın toplamıdır,

ÇALIŞMA ÜCRETİ SÖMURUYU NASIL VE NEDEN GİZLER?
 Ücret kapitalist ile işçi arasındaki değiş-tokuş ilişkilerinin biçimini dile getirir.

Ücret, çalışma gününü:

Gerekli çalışma günü(yada saati)

Fazla çalışma günü(yada saati)olarak ayırmaz.

Başka bir deyişle,

Ödenen ve ödenmeyen çalışma saati olarak ayırmaz.

Bunu"örneğin:saat başı 10,-DM alıyorsun diyerek gizler"

Oysa biliyoruzki işçi aldığı ücretin karşılığını, gerekli çalışma saati içinde bir kaç saatte üretir. Bu şekilde kapitalizmin sömürü ilişkileride gizlenmiş olur,Ayrıca meta-işgücünün satılmasında,kapitalistin ödediği ücret,iş-gücünün karşılığı değilde, işçinin emeğinin fiatlıymış gibi bir görünüm kazandırıldığı için sömürü göze çarpar,kavranmaz olur.

Daha da açarsak:Önceki seminerde ne demiştik:

Meta'nın değerini belirleyenem emektir demiştik.Öyleyse işçi ürettiği meta'ların değerinin tümünü alıyor mu?Hayır.

Örneğin:Maden işçisi günde 5 ton kömür çıkardığına göre 48x300:1450 DM alıyormu?Hayır.

Demek ki işçi emeğinin karşılığını değil harcadığı iş gücünün kendisi için gerekli bölümünü alıyor.

SÖMURUNUN GİZLENMESİNE YOLAÇAN NOKTALARI ÖZETLERSEK

1-İşçi sanki emeğini satıyormuş gibi görünür.

2-İşçi ücretini ancak iş bittikten sonra alır.

3-İş ücreti,iş günün uzunluğuna doğrudan bağlı kılınmıştır.

4-İşin kalitesine göre ücretlerle farklı kılınmıştır

2-KAPİTALİST SÖMÜRÜN YOĞUNLAŞMASINDA ÜCRET BİÇİMLERİNİN OYNADIKLARI ROL

İşçi ücretinin çok değişik biçimlerde olması, ücretin emeğin karşılığı olduğu kanısını uyandırmaktadır. Böyle sanmak yanlış olur. Ücretleri genellikle iki temel biçime ayrılmak olanaklıdır.

a-Zaman ücreti

b-Parça ücreti

ZAMAN ÜCRETİ NASIL HESAPLANIR?

Çalışmanın doğal ölçüsü zamandır.

İş-gücünün günlük değeri saatlere bölünür ve saatlere göre hesaplanır.

İş-gücünün uzatılması ve işin yoğunlaştırılması ile sömürü artar. Çünkü bu durumda "iş saatinin fiat" düşer. PARÇA ÜCRETİNDEN, YADA SERİ ÇALIŞMA ÜCRETİNDEN (AKORT-ÜCRET) NE ANLARIZ.

Parça ücreti, zaman ücretinin değişik bir biçimidir. Burada ödenen ücret, doğrudan doğruya imal edilen parça başına bağlanır. Yani iş-gücünün günlük değeri, üretilmesi gereken parçaların sayısına bölünür.

Böyle bir durumda emeğin karşılığının ödendiği izlenimi daha da artar.

-Parça ücreti kapitaliste sayısız yararlar sağlar: Üretim daha kolay gözetlenir, denetlenir.

-Parçanın niteliği istenenin altında ya da kötü olursa ücret kısıllabilir.

-İşçi ücretini artırabilmek için bütün gücünü son sınıfa dek zorlar. Parça sayısı artar. (Akord çalışma. Bu çalışma ölüm kadar zordur.)

Günümüzde Tekelci burjuvazi randımanına göre ücret verildiği izlenimini uyandırmış, buna görede ücret ödemektedir. Bunlardan biri analetik iş yeri değerlendirilmesidir.

Yani her işçi için ayrı ücret koşulları saptanır. Aynı bant ta çalışıp aynı işi yapan oysa ayrı ücret alan işçiler vardır. Ayrıca başarı ikramiyesi, kazançtan pay verme gibi ücret şekilleri de vardır.

Bunların yanı sıra kadınlar çok düşük ücretler alır. Gençler, çıraklar, stajyer işçiler çok düşük ücretlerle çalıştırılırlar.

BÜTÜN BUNLARIN AMACI NEDİR?

Ücretlerin çeşitli şekillere bölünmesi: Kapitaliste sömürüyü arttırma ve aynı zamanda gizleme olanağını verir. Sendikaların ücret politikası için yürüttükleri eylemleri güçleştirmeyi ve engellemeyi amaçlar.

"Ücret politikasının bilimselleşmesi" demogojisi altında işçilerin ve sendikaların Tekelci burjuvazinin işine gelen bir ücret talebinde birleştirilmeleri hedefini taşır. Bu uygulama ile burjuvazi işçilerin dayanışmasını kırmayı, onları bölmeyi amaçlar.

3-GÜNÜMUZDE ÜCRET MÜCADELESİNİN ROLÜ

İşgücü-ücreti birbirine ters iki genel eğilimi doğurur.

a-İşçilerin sermayeye karşı mücadelesini birleştirir.

b-İşçiler arasında rekabeti arttırır. (Özellikle parça üretiminde)

İşçilerin ortak mücadelesi, kapitalist ücret yasasının kaçınılmaz sonucudur.

BRÜT, NET, GERÇEK ÜCRET İLİŞKİSİ (FAC'DEN BİR ÖRNEK)

Brüt ücret: İşçinin sözleşmesi gereği alacağı para.

Net ücret: İşçilerin, doğrudan vergiler ve giderlerin düşülmesinden sonra alacağı ücret. Bu gider ve vergiler kapitalist tarafından doğrudan kesilip devlete iletilir.

Gerçek ücret: Ücretlerin, satın alma-gücü, yani fiat artışları karşısında net ücretlerin gelişme durumu.

Net aldığımız ücret, bugünkü 5kg et alıyorsa 1 ay sonra alamıyorsa 4 kg inmişse, işte gerçek ücret budur.

Ücretin bu üç ortaya çıkış biçimi şemtik bir örnekle gösterelim.

BRÜT ÜCRET+ _____ 100 Dm

% 25 vergi ve diğer vergiler-----25 DM

NET ÜCRET-----75 DM

---Fiatların %7' arttırmanması karşısında

ücretlere %7 zam geldiğini düşüneliriz

---Ayrıca devlet vergileri tırmanma halindedir.

Münih'teki ekonomik araştırma enstitüsü IFO 1974'de

kazanılan her bir markın %47,5 ni vergilere gittiğini hesaplamıştır.

2amlar
ücret artışı
ni sağlamaz
Enflasyon
karşılığıdır

ÜCRET-FIAT HELEZONU KONUSUNDAKİ BURJUVA GÖRÜŞLERİNİN ELEŞTİRİSİ

Enflasyon konusunda gördüğümüz gibi ücret artışları yalnızca (S/V)artı-değer sermaye değer oranına etki eder.

Meta'nın değerine bir etki yapmaz.(Meta verilen emekle değerini bulur.İşçiye zam yapılmışsa artı-değer de azı-cık alır,meta'nın değeri yükselmez.)

Bu da burjuvazinin ücret-fiat sarmalma ilişkin görüşlerini ve iddialarını teorik düzeyde bilimsel olarak çürütür.

Kapitalistlere göre ücret,kullanılan ücretin araçlara gibi maliyetin bir parçasıdır.Maliyet giderleri düşük olursa yüksek bir kazanç elde edilir.Yüksek olursa kazanç düşer.

(Burjuva görüşü)Kazanç:artı-değere el koyulmasıdır. Üzerinde durulması greken konu yaratılan yeni değerın ücret ve kar diye bölünmesidir.

İşçi ücretimin yüksekliği onu ve ailesinin yaşam tarzını belirler.İşçi yüksek ücret için mücadele vermesi onun için yaşamsal bir anlam taşır.Çünkü Kapitalizm de işçi sınıfının refah ve yaşam düzeyi ücrete bağlıdır.Böylece ücret mücadelesi,sınıf mücadelesinin önemli bir parçasıdır.

Ancak burjuvazi karından vermek istemedikleri için işçilerin kazandığı ücret artışlarını,fiatları yükselterek dengelemeye çalışırlar.Bu fiat artışlarının sonunda sendikalara yüklenmeye çalışırlar.

Günümüzde Kapitalistler ve hükümetler elele vererek sendikalardan ücret artış,taleplerinden vazgeçmelerini isterler.Çünkü düşük ücret yüksek kazanç demektir.

Kapitalistler diyor ki:

"Bu günkü kazancımız sizler için çocuklarınızın için yarına iş yeri demektir."

Oysa soruyoruz onlara,çelik patronlarına 1977 yılında net karınız 22 milyar Marktı.Bu kar 1978,1979,1980 yıllarında artmaya devam etti.

PEKİ NEDEN KAPATIYORSUNUZ HÖSCH'Ü VE ÖTEKİLERİ,

Onlara yalana dayanmış sırtını.Bırakalım işyeri açmayı olanları bile korumuyor,otomasyonlarla,işçileri işlerinden ediyorlar.En taze örneği işte ADLER,FFU firması fabrikaları ucuz işçi çalıştıracakları başka

ülkelere taşıyorlar.

Özetlersek,

Dünün kazançları bugün işsizliği demektir.

Bu bakımdan ücret mücadelesi yönünden önemli olan satın alma gücüdür. Çünkü ücretler, ücretlerle birlikte satın alma gücü yükselirse talep artacaktır. Dolayısıyla ücrette artacaktır. İşte bu fazla işyeri anlamına gelir. Aksi halde kapitalistin artık-değeri ne kadar büyük ölçüde sömürürse o kadar çok işsizlik, eğitimsizlik, olanaksızlıklar baş gösterecektir.

Biz bu nesnel gerçeği göstererek, geçerli ücretlerin artmasıyla sınıf çelişkileri yok olur diyen burjuva görüşlerini çürütür. Çünkü asıl ana nokta olan özel mülkiyet ortadan kalkmaktadır. Artı-değere burjuvazinin el koymasını engellenmeden sınıf çelişkileri ortadan kalkmaz.

Bu koşullar altında işçi sınıfının ekonomik mücadelesi özellikle ücret mücadelesi ne gibi önem taşır.

x-İşçi sınıfının ekonomik savaşımıyla kapitalizmin aşırı sömürüsünü sınırlayabilir.

x-Savaşım gücünü arttırır.

x-Burjuvaziyi tavizler vermeye zorlar.

x-Toplumun demokratikleşmesine yardım eder.

x-İşçi ve ailelerinin toplumsal durumu nispeten düzelir.

x-Günümüzde anti-emperyalist bir niteliğe bürünmüştür.

Çünkü şirketler uluslararası dev niteliktedir.

x-En önemlisi de, sınıf mücadelelerinin öğretilmesinde, ekonomik mücadele en başta gelen okullardan birisidir.

PEKİ EKONOMİK MÜCADELE İŞÇİ SINIFI SÖMÜRÜDEN KURTARIRMI?

Hayır

İşçi sınıfına tarih çağımızda bir görev vermiştir. Sömürü yu ebediyen yok etmek için erki ele geçirmek zorundadır. Sermayenin egemenliğine ve dayanaklarına son vermek zorundadır.

Ekonomik mücadele politik mücadele ile birleşmedikçe, bütünleşmedikçe kalıcı başarılar elde etmek zor, sermaye egemenliğini yıkmak olanaksızdır.

İşçi sınıfı bu görevi yerine getirebilmesi için örgütlü davranmak zorundadır. Bunun için sendikaların, derneklerin barış örgütlerinin vs önemi büyüktür. Ancak o kendi partisinde yani komünist partisinde örgütlenmedikçe bu tarihi sorumluluğu yerine getiremezler.

Enternasyonalist kazanımlar elde edilmeden yine başarıya ulaşması çok zordur. Topal kalır, ve sonuçta çıkmazlara götürür. Bunun için içinde her yurtsever işçi, aydın, öğretmen kim varsa ulusal çıkarları sağlayan partiye girmelidir.

Bir ampül fabrikası

500 ampül üretiyor.

500x150:750 DM.

Patron masrafı:

Bina masrafı: 10 DM

Makina yıpranma: 20 DM

Enerji :: 20 DM

İşçi ücreti : 100 DM

Ham madde : 100 DM

+

250 DM

Geriye kalan Artı-değer : 500 DM

İşçi ücreti : 100 DM

+

600 DM

1	2	3	4	5	6	7	8	: 600
7,5	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5	

İşçinin Fazla çalışma süresi
gerekli (Artı-değer)
çalışma
zamanı
(ücret)

Maden işçileri: 4.8 ton kömür çıkarıyor.

4.8x300:1450 DM Bina masrafı 10 DM

100 işçi için Makina yıpr. 20 DM

1450 Enerji 20 DM

250 Yeni yatırım 200 DM

1200 patron ve ve hammadde

işçinin İşçi ücreti 100 DM

eline geçen + 350 DM

1	2	3	4	5	6	7	8	: 1200DM
150	-150	-150	-150	-150	-150	-150	-150	

İşçi için Artı -değer patron için

DEVİRİMCİ PERESTROYKA

VE YENİLENMENİN İDEOLOJİSİ

SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Mikhail Gorbacov'un
SBKP Merkez Komitesi Plenumunda 18 Subat 1988 günü yaptığı konuşma

Yoldaşlar,

Plenumumuz perestroyka'nın önemli bir döneminde toplanıyor. Toplumsal yaşamın demokratikleştirilmesi ve köklü ekonomik reform Parti'den yapılması gerekenler hakkında açık bir perspektif talep ediyor.

19. Parti Konferansı için görüş oluşturunken Politbüro bu düşünceleri klavuz ediniyor. Bu, Parti'nin stratejik çalışmasında birçok şeyi belirleyecek.

Ekonomimizi, kültürü, toplumsal ve düşünsel yaşamı geliştirme yollarının saptanmasına yaklaşımda ne tutum alırsak alalım, politik ve düşünsel görüntüsü, becerisi, yurtseverliği ve enternasyonalizmi, yaratıcı çalışma yeteneği, yurttaşlık tutumu ve eylemi ile, insan daima belirleyici faktör olacaktır.

Öğretim, eğitim ve yetiştirme ile ilgili herşeyin sosyalizmin gelişmesiyle, perestroyka ile doğrudan bağlı olduğundan kesinlikle hiç bir kuşku yoktur.

Devrimin daha ilk, en zor yıllarında Vladimir İlyiç Lenin'in Sovyet öğretim sisteminin yaratılmasını Parti'nin ivedi bir işi olarak gördüğünü anımsatmak istiyorum.

Bu açıktır, çünkü sosyalizmin geleceği, bunda hiç bir abartma yok, yeni bireyin öğretimi, eğitimi ve yetiştirilmesine bağlı idi.

Toplumumuzun niteliksel olarak yeni bir duruma devrimci geçişi gerçekleştirmekte olduğu sırada, bu sorun aynı ölçüde keskindir.

Onun, eğitilmiş, sosyalizme bağlı ve kendini ona adanmış, aynı zamanda ise, aktif, araştırmacı, demokrasi ve ekonomik kolektiflerin bağımsızlığı koşullarında, kendisi ve ülke için artan bir ekonomik ve toplumsal sorumluluk atmosferinde yaşamaya ve çalışmaya yetenekli yurttaşlara gereksinimi var.

Yegor Ligaçov yoldaş ve diğer konuşmacılar böylesi bir bireyin yetiştirilmesinde tüm düzeylerde okulun rolünü tanımladılar -bunu yinelemeyeceğim.

Ancak okuldan böylesi yüksek istemlerde bulunursak öğretmen ne denli önemli ve yetkili bir figür olmak zorunda. Nasıl etkin bir bilgi, öğretim becerisi ve ustalık sahibi olması gerekiyor.

İşte, yoldaşlar, tüm eğitim sisteminin yeniden yapılandırılmasında "ana halka" buradadır.

Elbette, olanaklı en kısa zamanda eğitimin yeni bir örgütlenmesine, yeni ders programlarına ve, bilgisayarlar da içinde, (yeni) maddi ve teknik araç-gereçlere gereksinim var.

Fakat çocuklarımıza bilgisini ve yüreğini adayan insanlar olmaksızın, büyük "ö" ile öğretmenler olmaksızın, tüm bunlar gerçek yaşamla hiç bir bağı olmayan, yalnızca biçimsel ve pahalı yenilikler olarak kalabilir.

Öğretmen perestroyka'nın ana bir figürüdür. O bizi inanç, akıl ve tutku ile desteklerse, perestroyka birçok yeni, içten taraftarlar ve savaşçılar, devrimci sosyalist davanın ardılları kazanacaktır.

Fakat destek ya biçimsel ise, öğretmen ilgisiz ve yansız kalırsa? Bu ilgisizliğin üretebileceği toplumsal durağanlık ve gerileme hareketini kim öngörebilir?

Elbette, yaşamın kendisinden asla umut kesilemez: o, bugün perestroyka dilinde -gerçeğin dürtü, samimi dilinde konuşuyor, ve bu belki de en iyi toplumsal pedagojidir.

Yine de biz gelecek için umutlarımızı büyük ölçüde, kendi öz yeniden-yapılandırmasıyla, kendi öz öğretim hünerleri ve Sovyet öğretmenin yaratıcı çabalarıyla okulumuzun çalışmasına bağlıyoruz, ki bu da doğaldır.

Öğretmene yönelik tutum kökten, kararlılıkla değiştirilmelidir, hiç geciktirmeksizin ve çekinmeksizin.

O, basit himayecilikten kurtarılmalı, araştırma ve bulgularına yönelik her tür kuşku kaldırılmalıdır. Öğretim dışındaki görevlerden kurtarılmalıdır. Zamani ve gücü ana (görevi) için serbest bırakılmalıdır.

Pedagojide yenilik yolu üzerindeki tüm engeller giderilmeli ve öğretmenin yaratıcı uğraşı için iyi maddi koşullar yaratılmalıdır. Bu, Parti'nin ve yerel hükümet organlarının ödevidir.

Çok-uluslu Sovyet okul sisteminde harikulade yenilikçi öğretmenler çalışıyor; bunlar, çocukların eğitiminde ve yetiştirilmesinde kendi öz yollarını arıyorlar. Onların isimleri iyi biliniyor.

Böylesi en yüksek yeteneklerde öğretmenler ne kadar çok olursa, fikirdaş öğretmenlerin özgün kolektifleri ne kadar sık olursa, okullarımız rutinden, biçimsellikten ve hareketsizlikten o kadar çabuk arınacaklardır.

Çocuklarımız, torunlarımız ve tüm devrimci perestroyka davası bundan yarar görecektir.

Çalışmamızın bir diğer önemli yönü orta ve yüksek öğrenim okullarının maddi temelidir. Her tür eğitimi ve her tür eğitim kurumlarını kastediyorum.

Açıktır ki gelecekte de -gerek merkezde gerekse taşrada- eğitim araç-gereçlerini geliştirmek ve güçlendirmek için ek olanaklar araştırmak zorundayız. Başka yol yok.

Plenumumuz eğitim reformu konularını geniş, devlet konularından inceledi. Ana sorun şu ki, orta ve yüksek öğrenim okullarının reformunu her yerde gözden geçirmeliyiz.

Hiç bir sürüncemeye, yarım yamalak önlemlere ya da suskunluğa izin verilmemelidir. Tutarlı ve amaca dönük çalışmak gerekiyor.

Bu iki gün içerisinde oldukça verimli bir tartışma yaptık. Bu, bir kez daha, ne kadar çok sorunun birikmiş bulunduğunu, nasıl ardıcıl çalışmak durumunda olduğumuzu gösterdi.

Genel çizgi açıktır: Sovyet okulları niteliksel olarak yeni bir düzeye yükseltilmelidir. Bunda hemfikiriz.

Fakat şimdi Plenumda eğitim sisteminin yenilenmesinde tutulması gerekli tüm özgül yolları tanımlamanın yanlış olacağını düşünüyorum.

Bunu yapmak kolay değil. Burada son söz geniş halk kesimlerinde, herşeyden önce de uzmanlarda -öğretmenlerde, eğitimcilerde ve bilimcilerde olmalıdır.

Plenumumuzun kararları, kongrelerini toplamaya hazırlanan öğretmenlere Parti'nin politik genelgesi olsun.

Yüksek ve uzmanlığa yönelik orta öğretimde çalışan görevliler de bunun üzerinde düşünsünler. Böylesi bir yaklaşım demokratikleşme ruhunda, perestroyka ruhunda olacaktır.

Yoldaşlar,

Konuşmamda perestroyka'nın kimi kilit ideolojik yönleri üzerinde durmak istiyorum. Ve özellikle de, çalışmamızın ideolojik olarak yorumlanması üzerinde; çünkü hiç bir şey insanların bilincini atlayamaz, on-
suz hiçbir şey yapılamaz.

Ayrıca bu fırsatla 19. Tüm-Birlik Parti Konferansı doğrultusunda üzerinde düşünüp taşınmak ve tartışılmak durumunda olan bazı konuları şöyle bir ortaya atmak istiyorum.

Onaylanan kararları yaşama geçirme çabasının belirleyici aşamasına girdiğimiz ve politikanın günlük uygulama haline gelmekte olduğu, perestroyka'nın tamamen meydana çıkmış bulunduğu bugün, onmilyonlarca insanın ve toplumun tümünün yaşamsal çıkarları giderek artan bir ölçüde etkileniyor.

Yanıt verilmiş görünen konular yeniden güncel hale geliyor.

Perestroyka'nın özünü ve amacını, toplumda başlamış bulunan değişimlerin özünü insanlar daha iyi bilmek istiyorlar; nereye gittiğimizi, hangi yüksekliklere ulaşmak istediğimizi ve topluma kazandırmak istediğimiz yeni nitelikten ne anladığımızı kavramak istiyorlar.

Bu istek son derece doğal: toplumsal yaşam biçimlerini bakımdan geçirmeye başladık, yeni şeylere sahip oluyor ve zamanı geçmiş klişeleri atıyoruz.

Değişim insanların bilincini ve psikolojisini, çıkarlarını, toplumdaki ve iş kolektiflerindeki statülerini etkiliyor.

Birçok iyi insanların dahi geçmişte suistimallere ve kusurlara alıştıkları, bunlara ilgisiz hale geldikleri ve toplumsal aktifliklerinin düzeyini düşürdükleri gerçeği gizlenemez.

Başlangıçta birçokları başlayan değişimlerin özünü kavrayamadı, perestroyka'nın yaşamda yeni hedefler ortaya çıkardığını, insanların kendisini yükselttiğini, onların maddi ve düşünsel çıkarlarıyla tam uyum içinde olduğunu göremediler.

Perestroyka, emekleriyle orantılı ve dürüstlikle yaşamamış olanlardan, işte iyi performans göstermemiş olanlardan özel bir istemde bulunuyor. Sosyalist toplumun yasalarını ve ahlakını çiğneyenleri ayrı tutuyorum.

İçerisinde eylemde bulunmak zorunda olduğumuz karmaşık politik ve ideolojik durumun bu olduğunu söyleyebilirim. Parti üretimde ve manevi alanda perestroyka için resmen savaşmak zorunda.

Elbette burada bu savaş sınıf uzlaşmazlıkları biçimi almıyor. Fakat, yoldaşlar, bunun nasıl keskin olduğunu görebiliyoruz.

Perestroyka'nın yolu üzerinde duran engeller hakkında hararetli tartışmalar yürütülmekte. İnsanlar, SBKP Merkez Komitesinin Ocak ve Haziran Plenum Toplantılarının yenilikçi kararlarının yavaş ve güçle uygulanmakta olduğundan endişeye kapılıyorlar.

Onyıllardır ilk kez görüşlerin sosyalist çoğulculuğunu gerçekten hissediyoruz. Bu alışılmadık bir şey, ve çeşitli biçimlerde değerlendiriliyor. Bu, irdeleme, çözümleme ve aydınlığa kavuşturma gerektiriyor.

Tüm bunların ardında, ana şeyi -halk tarafından yeniden-yapılandırma politikasının artan oranda desteklenmesini görmeliyiz.

Sosyalizme yararlı olan herşeyi desteklediğimizi ve destekleyeceğimizi, halkın çıkarlarına zarar veren herşeyi ise reddettiğimizi ve reddedeceğimizi söylüyoruz.

Bazılarının kafasında karışıklık olduğunu görüyoruz: özellikle yeni, alışılmadık ekonomik yönetim ve toplumsal yaşam biçimlerini uygulamaya sokarken sosyalizm konularından geriye gitmiyor muyuz, Marksist-Leninist öğretinin kendisini gözden geçirmiyor muyuz?

Tabii, her ikisinin de tehdit altında olduğuna inanan, Marksizm-Leninizmin "savunucuları" ve sosyalizmin ağıtçıları ortaya çıktı.

Bu nereden çıkıyor? Böylesi korkuların nedeni ne?

Öyle görülüyor ki bizzat perestroyka sık sık farklı biçimlerde anlaşılıyor.

Bazıları onu estetik bir operasyon, iyi sonuç vermeyen fakat en azından şöyle böyle işleyen mevcut mekanizmada bir "düzenleme" olarak görüyor, fakat yenisinin nasıl çalışacağı açık değil.

Diğerleri sosyalist sistemin kendisinin parçalanmasını talep ediyor, halkın onyıllardır izlediği yolun yanlış olduğunu ve hiç bir yere götürmediğini ilan ediyor, sosyalizmin değerlerini rastgele yadsıyor ve ona karşı burjuva liberalizminin ve milliyetçiliğin cephaneliğinden alternatifler ödünç alıyorlar.

Kimi diğerleri ise, köktenci lafazanlığa yöneliyor ve perestroyka'nın mantığını gözardı ederek sosyalist gelişmenin aşamaları üstünden atlamak için çağrıda bulunuyorlar.

Söylediklerimde hiç bir abartma, sorunların maksatlı bir şekilde kızıştirılması söz konusu değil. Evet, tüm bunlar oluyor.

Perestroyka'nın çapı, hedeflerimizin ve planlarımızın gerçekçi olduğunun ve bunların, Lenin'in deyimini kullanırsak, "ciddi ve uzun süreli" olduğunun çoğunluk tarafından anlaşılmasıyla, onun derinleşmesi ve yeni ufuklara doğru ilerlemesi bu durumu doğurdu.

İlkesel konular üzerindeki düşüncelere yeni bir yön verme ile ilintili muazzam güçlükleri hesaba katmamak olmaz. Benzer bir durum tarihimizde de olmuştu. Kooperatifleşme planını sonuçlandırırken Lenin suna isaret ediyordu: "...Sosyalizm üzerine tüm görüşümüzde köklü bir değişiklik olduğunu kabul etmeliyiz". Fakat bunun için Parti'nin ne denli çaba göstermek zorunda kaldığını biliyoruz. Bu, o yılların tartışmaları tarafından tanıtılıyor. Sosyalizme yeni yaklaşımın Parti'de ve ülkede destek kazanması için Lenin'in otoritesi ve dehası gerekti. O dönemin derslerini iyi öğrenmeliyiz. Bu şimdi bizim için yaşamsal önemdedir.

Perestroyka bizi kimi alışlageldik tanımlamalara yeni bir gözle bakmak ve katedilen ile daha katedilmesi gereken yolu ilerleme kriterleri ile, Marksizm-Leninizmin klasikleri tarafından formüle edilen yeni bir toplum kuruculuğu hedeflerinin kriterleri ile karşılaştırmak zorunda bırakıyor. Bir başka deyişle, pratik çalışmalarımızın yönlerini yüzyılı aşkın bir süredir komünistlere yol gösteren temel işaretlerle karşılaştırmak durumundayız. Yalnızca belirli doğruları ayın kabilinden yinelememeli, fakat güncel durumun ortaya koyduğu birçok soruya yanıt aramalıyız.

Bu nedenledir ki, yoldaşlar, ideolojik çalışma sorunları, sosyalizmin ve perestroyka'nın teorik sorunları böylesi engin bir önem kazanıyor.

İdeolojik ve teorik konuları gözden kaçırdığımız söylenemez. Bunlar, SBKP 27. Kongresine Merkez Komitesinin Politik Raporu'nda, SBKP Programının yeni biçiminde, Merkez Komitesi plenum toplantılarının materyallerinde, diğer bir dizi parti belgelerinde geniş bir biçimde yansıtılmaktadır. Teoriye dayanmaksızın ve ideolojik kanıtlama olmaksızın ekonomide, toplumun politik, sosyal ve kültürel alanlarında perestroyka'nın görevlerini belirlemek olanaksız olurdu.

Oktobr'ın 70. yıldönümüne adanmış belgelerde Sovyet halkının geçtiği yolun nesnel, dengeli bir değerlendirmesini vermeye, Sovyet halkını heyecanlandıran birçok karmaşık soruyu yanıtlamaya çalışıyorduk. Şimdi bu sorulara yeni istemleri hesaba katarak yaklaşmaya ve onları tamamen çözümlmeye ivedi gereksinim olduğu vurgulanmalıdır.

Toplumda sosyalist bilincin biçimlendirilmesi sürecinde öncülüğü, kesinlikle, geçmiş ve günümüz hakkında, gerçekten gelişme perspektifi olan eğilimler hakkında bilimsel bilgilerle donanmış bulunan Parti üstlenmek durumundadır. Perestroyka'nın eklediği yeniliği hesaba katarak, sosyalist kuruculuğun yeni aşamasının teorik olarak açıklığa kavuşturulmasını kesinlikle Parti yapabilir ve yapmak zorundadır. Gerçekten sosyalizmi ilerleten, onun gelişim çıkarlarını karşılayan, bizi birtakım yabancı, "ödünç alınmış" amaçlara değil de, sosyalist amaçlara doğru ilerleten şeyleri seçebilecek ve tüm toplumun hizmetine sunabilecek olan Parti'dir.

Bizi perestroyka'ya olan gereksinimin bilincine vardır, kesinlikle, herşeyden önce geçen dönemin durgunluğunun neden olduğu son derece yakıcı sorunları çözme çabasıdır. Perestroyka ne kadar gelişirse, onun sosyalizmin geleceği için tüm anlam ve önemi o kadar anlaşılır hale geliyor.

Perestroyka'nın Sovyet toplumunun gelişiminin nesnel olarak gerekli bir aşaması ve özünün, onun yeni bir nitel duruma geçmesi olduğu bilinci şimdi yerleşmiş bulunuyor. Üretim güçlerinde ve üretim ilişkilerinde köklü değişimler, toplumsal ve politik yapılarda devrimci bir yenilenme, toplumun manevi, düşünsel potansiyelinde büyüme sağlamak zorundayız. Günümüz koşullarında yeni sistemin Leninist görünümünü canlandırmaya, onu kabuklanmalardan ve biçim bozukluklarından, toplumu prangalayan ve sosyalizmin potansiyelini tam olarak gerçekleştirmesini önleyen herşeyden arındırmaya çalışıyoruz. En başta da, günümüz dünyasının tüm gerçekliklerini hesaba katarak sosyalist topluma yeni bir nitelik vermeye çalışıyoruz.

Sosyalizmin özü emekçilerin iktidarının ve insanın, işçi sınıfının, tüm halkın çıkarının öncelikliliğinin teyit edilmesinde yatar. Ensonu, sosyalizmin ödevi sömürücü bir topluma özgü olan insanın toplumsal yabancılılaşmasına, iktidardan, üretim araçlarından, kendi emeğinin sonuçlarından, manevi değerlerden yabancılılaşmasına son vermektir.

Ekim Devrimi bu tarihsel ödevin çözüm yolunu açtı. Emekçilerin iktidarının kurulması, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılması ve insanın insan tarafından sömürülmesinin yokedilmesi esaslı önemde adımlardı. Bunlar sosyalizmin temel kazanımlarıdır.

70 yıldır Partimiz ve halkımız sosyalizm düşüncesi tarafından esinlendirilmekte ve onu kurmaktadır. Fakat dış ve iç nedenlerle yeni toplumsal sistemin Leninist ilkelerini tam gerçekleştiremedik. Bu, kişi putlaştırması, otuzlarda oluşan buyrukla yönetim sistemi, bürokratik, dogmatik ve volonterist sapma, keyfilik ve -yetmişlerin sonunda ve seksenlerin başında- durgunluğa yolaçan girişim eksikliği ve tıkanıklıklar tarafından ciddi bir biçimde engellendi.

Bu olgular ve onlardan kalıp günümüze dek gelenler geçmişte kalmalıdır.

Sosyalizmden, Sovyet halkının (geçmiş) kuşakları tarafından döşenen temellerden geri çekilmekte olduğumuzdan kuşku duyanlara yanıt burada yatıyor.

Hayır, sosyalizmden, Marksizm-Leninizmden, halk tarafından kazanılan ve yaratılan hiç bir şeyden geri çekilmiyoruz.

Fakat dogmatik, bürokratik ve volonterist mirası reddediyoruz, çünkü bunların ne Marksizm-Leninizmle ne de gerçek sosyalizmle ortak hiç bir yanı yoktur.

Yaratıcı Marksizm-Leninizm, her zaman, gelişen gerçekliğin nesnel ve derin bir bilimsel çözümlemesidir.

O, gözlerini hiç bir şeyden kaçırmayan, hiç bir şeyi saklamayan, hiç bir gerçekten korkmayan, eleştirel bir çözümlemedir. Yalnızca böylesi bir çözümleme sosyalizme yardımcı olur.

Gerçekten bilimsel bir araştırmanın hiç bir sınırı yoktur ve olamaz. Teorik sorunlar buyruklarla kararlaştırılmaz ve kararlaştırılmamalıdır.

Düşüncelerin özgür yarışması gereklidir. Toplumsal düşüncemiz bundan kazançlı çıkacaktır. Öngörü kapasitesi büyüyecek ve böylece Parti politikasının işlenmesi için güvenilir bir temel olarak hizmet etme yeteneği artacaktır.

Marksizm-Leninizm, toplumsal gelişmenin algılanmasına, komünist kuruculuğun pratiğine Parti yaklaşımı için bilimsel bir temeldir. Bu, doğasında, amaçların hümanizmi, yaratıcı ilke, gerçekliğin değerlendirilmesinde nesnellik ve dürüstlük, kendinden yüksek istemde bulunma ve öz-eleştiri bulunduran bir yaklaşımdır.

Kazanımlarımızı ve birikmiş sorunlarımızı gerçekten çözümlemek, anlamak, perestroyka ve Sovyet toplumunun yenilenmesi koşullarındaki çalışmamız için dersler çıkarmak istiyoruz.

İşte tam da bu nedenledir ki, Sovyet geçmişimize dönüp, ona böylesine yakından bakıyoruz. Tarih konularının bizim için böylesine önemli olmasının nedeni budur.

Parti'nin ve Sovyet toplumunun gerçek, nesnel bir tarihini yaratmaktan söz etmekle ne kastediyoruz?

Bu sorun, bu devasa çalışmanın önemli, ayrılmaz, ve diyebilirim ki, insani bir bölümünü oluşturmakla birlikte, şu ya da bu kişilerden salt sözedilmesinden, haksız yere unutulmuş olanlar için adaletin yerine getirilmesinden ibaret değildir.

Asıl sorun insanların yaşamının ve savaşımının tarihi olan, doğru ve tam bir tarih yazmaktır.

Bu, tarihsel araştırmanın Marksist-Leninist yöntemlerinin temel bir sorunudur.

Bunları izleyerek, milyonlarca insanın nasıl yaşayıp çalıştıklarını, neye inandıklarını, utkularla yenilgilerin, buluşlarla yanlışlıkların, şanlı şeylerle trajik şeylerin, yığınların devrimci coşkusuyla sosyalist yasalığın ihlallerinin ve bazen suçların nasıl çitiştiğini canlı bir biçimde göstermek gerekiyor.

Bu, yığınların etkinliğinin bir sonucu olan tarihe bilimsel, materyalist bir bakış açısı olacaktır.

Bu, orantısızlığa hiç yer bulunmayan, tarihin tüm çeşitliliği, karmaşıklığı ve çelişkililiği içinde, ayrı yönlerin aşırı abartısı olmaksızın görüldüğü, diyalektik bir tarih tasarımı anlamını taşıyacaktır.

Toplum tarihinin çözümlemesine Marksist-Leninist yaklaşım, ardıcıl, yoğun ve eleştirel bir düşünce gerektirir. Bu, zaman, beceri ve sorumluluk ister.

Geçmişimizin kapalı sayfalarına bir an evvel göz atmak isteyen kamuoyunun sabırsızlığı anlaşılabilir.

Bununla birlikte, bu, aceleci bildirileri, ancak yeralan süreçlerin tüm karmaşıklığını yansıtmayan yüzeysel sonuçlara yol açabilecek olan, değerlendirmelerde belirli bir aceleciliği haklı kılamaz.

Gerçek bilimsel araştırma yerine geniş kamuoyuna gerçeği aydınlatmaktan çok bulanıklaştıran anlık yazılar sunulmasına izin verilemez. Bundan kurtulunmalıdır.

Merkez Komitesi ve kitle iletişim organlarının yayın kurulları şimdi, son zamanlarda ortaya çıkan, tarihimizin orantısız, öznelci değerlendirmeleri tarafından kaygı içine düşürülen insanlardan çok sayıda mektuplar alıyor.

50 yıl öncesinin olayları hakkında insanlar bugünün sorunlarıymışçasına güçlü duygularla yazıyorlar. Ve bu hiç te şaşırtıcı değil.

Bu mektuplar bizim için ana şey olan, sosyalizm ve sosyalizm tasarımı karşısında tutum hakkında. Halkın kahramanca kazanımlarının yanı sıra, onlara karşı suçların nasıl olabildiğini bilmek istiyorlar.

Hepimiz için öylesine zor olan bu soruya ne yanıt verilebilir? Sosyalizmin özünün dışavurumları ile onun biçim bozuklukları, nesnel nedenlerden kaynaklanan şeylerle öznel etkenin kaynaklık ettikleri arasında ayırım yapılmalıdır.

Maalesef, SBKP 20. Kongresinin hemen ardından, tarihimizin bu konumlardan, kanıtlayıcı bir araştırması sonuçlandırılmamıştır.

Daha sonra bazıları bu zor soruların üstünden atlamaya çalıştı. Fakat ideolojik yaşamda boşluk olmaz. Nitekim, bu, ya ilkel mitler ya da yabancı ideoloji tarafından dolduruldu. Şimdi temel olan sakin, nesnel bir çalışma için koşullar yaratmak, herşeyden önce tarihimizin sorunlarının tartışılmasına halkın aktif katılımını ve böylelikle onun eğitimini, tarih üstüne doğru görüşlerin oluşumunu teşvik edecek bu çalışmanın yansıtılmasını sağlamaktır.

Yoldaşlar, tarihimize başvurmanın yalnızca geçmişe olan bir ilgiden kaynaklanmadığını yeniden vurgulamak istiyorum. Bu, bugünkü çalışmalarımız için, perestroyka sorunlarının çözümü için yaşamsal bir gerekliliktir. "Daha çok sosyalizm!" belgisini ilan etmiş bulunuyoruz; ve şimdi hangi değerlerin ve ilkelerin gerçekten sosyalist sayılması gerektiğini saptamak zorundayız.

Sosyalizm yenilenmede tarihsel kilometre taşlarına ulaştı. Dolayısıyla herşey -pratik ve teori- yenileniyor. Perestroyka, tüm geçmiş sosyo-ekonomik ve manevi gelişimimizin bir sonucu ve aynı zamanda, bizi engelleyen herşeyden arındığımız, "yadsımanın yadsınması"nın özel bir aşamasıdır. Manevi boyutları bakımından, perestroyka, emekçilere dönük olmanın en başta geldiği sosyalist değerlerin muazzam öneminin herkesin gözünde tam olarak yeniden tesis edilmesi doğrultusundaki belirleyici çabalardan biridir. Sosyalizmin değerleri ve idealleri üzerinden bürokratism pasını silmek, onları yerlerine konmaya çalışılan gayri-insani herşeyden arındırmak, insanın en iyi yaratıcı güçlerini (zincirlerinden) boşandırmak ve kişiliğin manevi bakımdan serpilip gelişmesini sağlamak gerekiyor.

Perestroyka, topluma, insanları geçit töreninde olduğu gibi sıralar halinde dizerek değil, insan potansiyellerinin, özlemlerinin, çıkarlarının ve yeteneklerinin çeşitliliği temelinde, gerçekten birleştirmeye yetenekli düşünceler sunmaktadır. Perestroyka her insanın bilgisine, zekasına ve deneyimine, en iyi insan niteliklerine güvenmektedir. İnsanları yaşam ile, toplumsal dönüşümlere kişisel katılım deneyimi ile eğitmek için azami olanakların önünü açmaktadır. Yalnızca olanakların önünü açmakla kalmamakta, bu olanakların gerçekten kullanılması isteminde bulunmaktadır. Perestroyka'nın özü gerçekte budur.

Şimdi olaylar onun ana yönü doğrultusunda nasıl yol alıyor? İnsanlar pratik ekonomiyi öğreniyor, demokrasiyi ve açıklığı öğreniyor. Hem de pasif bir biçimde değil, ekonomik yönetimin yeni yöntemlerinde ustalaşma (işine) bizzat katılarak öğreniyorlar. Parti toplantılarında, kitle iletişim araçlarındaki ve pratik çalışmalarındaki tartışmalar ve fikir çatışmaları aracılığıyla, perestroyka'nın anlamını ve somut yaşam ve çalışma koşullarında kendilerinden nasıl bir eylem istediğini kavramaya başlıyorlar.

Yaşamın kendisi sürekli tercihler ortaya çıkarıyor: Bir ekibin, bir dükkanın, tüm bir işletme kolektifinin çalışmasını örgütlerken insanlar hangi biçimi seçmeli? Çalışmanın değeri hangi ilkeye göre biçilmelidir? Kim müdür seçilmelidir? Kim ne ile görevlendirilmelidir? Ortaklarla ilişkilerde hangi ilkeler geçerli olmalıdır? Kamu yaşamı, edebiyat ve sanattaki yeni olgulara ya da şimdi olağandışı açılardan bakılan eski olgulara karşı tutum ne olmalıdır? İnsanlar hergün böylesi pek çok soru ile yüz yüze kalıyorlar. Bir tercih yapma gereksinimi aktifliği teşvik ediyor, değerlendirmede ve eylemde bulunurken insanları bağımsız olmaya yüreklendiriyor. Belki burada hala birçok tartışmalı, ek şeyler bulunmakta. Fakat sağlam bir temel, yakıcı sorunların doğru çözümü ve sosyalizmin ilkelerine uygun bir normal günlük yaşam tüm bunları hal yoluna sokacaktır.

Demokratikleşme temel noktadır, yoldaşlar. Bu, perestroyka amaçlarını elde etmenin belirleyici aracıdır. Demokratikleşme Leninist sosyalizm kavramının tam da özüne uygundur. O, toplumumuzun Ekim Devriminin uğrunda gerçekleştirildiği ideallere ulaşmasını olanaklı kılıyor. Yönetim ve öz-yönetimin gerçek süreçlerinde, toplum yaşamının tüm yönlerinin muazzam dönüşümü için, insan faktörünün ancak demokratikleşme aracılığıyla tam anlamıyla aktifleştirilebileceği tüm Parti içerisinde açıkça kavranmalıdır. Ancak demokratikleşme ve glasnost aracılığıyla derin kökler salmış bulunan kayıtsızlık sona erdirilebilir ve emekçilerin toplumsal ve politik etkinliğine güçlü bir itki verilebilir. Ancak toplumun tüm işlerine emekçilerin bilinçli ve ilgili bir katılımı yoluyla sosyalizmin hümanist amaçlarının yaşama geçirilmesi olanaklıdır.

Geçmişte, Lenin'in Sovyet sosyalist demokrasisine ilişkin düşünceleri, niyetleri ve pratik önerilerinin tüm zenginliğini -teoride ve daha da çok pratikte- tam olarak kavrayamayışımız yüzünden ne kadar çok şey yitirdiğimizi şimdi çok iyi anlıyoruz. Bunu vurgulamak gerekiyor, yoldaşlar, çünkü bugüne varana dek demokratikleşme süreçlerinin boyutlarından irkilenlere rastlıyoruz. Bazıları ürküntüye kapılıyor ve demokrasinin kaosa dönüşmesine karşı bizi uyarıyorlar.

Fakat onların endişe duydukları şeye dikkatli bir bakın. Bu hiç te toplum için yaşamsal önemde sorunlar değil, fakat daha çok kendi bencil çıkarları hakkında. Parti üyeleri ve özellikle yöneticileri için bu kesinlikle kabul edilmez bir konudur.

Herşeyde olduğu gibi, Parti demokratizm örneği olmalıdır. Bunu size yok yere söylemiyorum.

En kronik ve kök salmış kötü alışkanlıklardan biri olan, birçok Parti komitesinin ve görevlilerinin buyruk verme alışkanlığından, herkese dayatmada bulunma ve herkes adına herşeye karar verme iştahından kurtulmanın ne kadar çok çaba gerektirdiğini görebiliyoruz.

Bakın ne yapıyorlar.

Örneğin, bazı Parti organları radyo konferansları diye bir adet edindiler; bunlar ayda 40 kez yapılıyor ve gece onbirde sona erip ertesi gün sabah sekizde bir başkası başlıyor. Bu, gün be gün sürmekte.

Böyle şey olmaz. İlce yöneticileri, acı bir hicivle, ilçe komitesi birinci sekreterinin dik durup durmadığını ve selam veriyorsa bunun düzgün olup olmadığını görebilmeleri için bölge Parti merkezi ile bir televizyon bağlantısının henüz eksik olan tek şey olduğu yorumunda bulunuyorlar.

Hala, glasnost'u ve demokrasiyi uygun sınırlar içine sıkıştırma, basına dizgin vurma ve kamuoyunu hesaba katmaksızın eyleme geçme doğrultusunda birçok çaba var.

Bir yerde, uyuşuk, beceriksiz yönetime ve haksızlığa isyan etme yürekliliği gösteren bir "olay yaratıcı"nın tepesine biniyorlar.

Bir başka yerde, kollektif çiftçilerin haklarını çiğniyorlar. Bir başka yerde ise, müdür seçimini oyuna döndürüyorlar. Yine bir başka yerde, insanların düşüncelerini hiç kaale almaksızın onların yasamsal çıkarları ve haklarıyla çelişen kararlar alıyorlar.

Kuşkusuz, bu, -kadrolarımızın önemli bir bölümünde yıllardır oluşan- "herşeyi avucunun içinde tutma", her konuda en üst yetkili olarak davranma ve işleri yaptırmak için baskı kullanma alışkanlığı yüzündendir.

Aslına bakılırsa başka hiçbir yöntem tanımıyorlar. İnsanların artan etkinliğinden açıkça korkuyorlar.

Fakat perestroyka'nın yeni aşamasında, Parti'nin, ancak demokratik çalışma yöntemlerini kullanırsa yol gösterici öncü rolünü oynayabileceği ve geniş kapsamlı bir değişim gerçekleştirmede yığınlara öncülük edebileceği tam olarak ve iyi anlaşılmalıdır.

Tabanda girışkenliğin, gayretin ve bağımsızlığın önünü tam açamayışımız yüzünden kayba uğradık, uğruyoruz.

Bu, perestroyka'nın en büyük, en zor, fakat aynı zamanda en önemli ödevidir. Bugün herşeyin bunun gerçekleşmesine bağlı olduğunu söylemek ise abartma olmayacaktır.

Girişkenlik olmaksızın, yaratıcı insanlar olmaksızın, bırakın devrimci değişimi, hiç bir ilerleme olmaz.

Size bunları anlatıyorum, çünkü pratikte girişkenliğe karşı olumsuz tutum ve onu kabul etmeme sık görülüyor; çoğu kez, yeni bir şey öneren birisini çekip atmak için kasıtlı bir çabada bulunmadan önce sorunun özüne eğilmeye zahmet bile edilmiyor. Bu son derece yaygın olmaya devam etmektedir.

Bunu hoşgöremeyiz. Ters durumda perestroyka yol almayacak. Tüm bunları kavramalı ve her yolla toplumda girişkenliği teşvik etmeliyiz.

Bugün onbinlerce yenilikçiye, yeni şeylerden korkmayan, cesur, girişimci, becerikli insanlara sahibiz. Hemen yarın böylesi yüzbinler ve yarından sonra milyonlar olması zorunluluktur.

Sosyalizm girişken insanlar toplumdur. Sosyalizmin kendisi ise tarihteki en büyük girişkenliktir. Girişkenlik, bir engel değil, rahatsızlık verici birşey değil, kısa ömürlü bir kampanya değil, ilerleme için vazgeçilmez, en önemli koşuldur.

Demokratikleşme ve glasnost'u geliştirmede Parti enformasyonunun ve kitle iletişim araçlarının oynayaacağı muazzam bir rol var.

Açık konuşursak, yoldaşlar, enformasyon (dalındaki) sayısız insanlarımız, konferansçılarımız ve ideoloji emekçilerimiz tarafından gerçekleştirilen büyük çaplı çalışmayı değerlendirmede hala idareli ve sık sık tutumlu olmaktan da ötedeyiz.

Oysa, onların sözleri aracılığıyla ki, Parti'nin düşünceleri, toplumun yenilenmesi düşünceleri insanların yüreklerini ve beyinlerini fethediyor.

Atılgan emekçileriyle, "perestroyka'nın ustabaşları" ile, gazetelerimiz, sosyo-politik ve edebi dergiler, televizyon, radyo, konferanslar ve yığın toplantıları, yeni bir atmosfer oluşturmada, düşüncüyü özgürleştirmede, perestroyka'nın tüm yönlerine ilgi uyandırmada ve çeşitli düşünceleri hesaba katmada çok şey yaptılar ve yapmaya devam ediyorlar.

Basın ve televizyon, ya bilinçli olarak ya da düşüncesizlik ve yetersizlik nedeniyle perestoyka karşısında direnen ve ona engel olanlar üzerine glasnost projektörünü çevirmekte.

İletişim araçları coşkulu taraftarları destekliyor, onların deneyimini yayıyor ve yeni tarzda çalışmaya doludizgin girişenleri, cesaret isteyen bir işte yanlış yapmaktan korkmayanları, risk altına girenleri ve perestroyka'nın ilerlemesinden kendilerini kişisel olarak sorumlu görmekte olanları haksızlıktan koruyor.

SBKP Merkez Komitesindeki konferanslarda iletişim araçlarının bu çalışmasına karşı olumlu tutumumuzdan söz etme fırsatı buldum.

Bu elbette burada hiç bir sorun olmadığı anlamına gelmiyor. İletişim araçları bazen Parti'nin ve halkın üstesinden gelmekte olduğu ödevlerin karmaşıklığını ve yeniliğini tümüyle göstermede yetersiz kalıyor.

Dergiler ve yayınlar, sansasyonel yazı yayınlama eğilimine direnemeyip, sık sık kayıyor, şimdiki ve geçmiş olaylar hakkında yüzeysel yargılarda bulunuyor ve fraksiyonculuk öğeleri gösteriyorlar. Çeşitli iş kollektiflerindeki, kentlerdeki, illerdeki, bölgelerdeki, cumhuriyetlerdeki ve merkez kurumlarındaki perestroyka deneyimi üzerine bugün daha çok, ama hala çok az, yazı var.

Gerçekleşmekte olan karmaşık bir süreçtir; güçlükle, doğru yolu araştırarak ilerlemekteyiz. Fakat, sorunlarını ve sonuçlarını çözümleyerek, perestroyka davasını kararlılıkla ve şaşmadan ilerletmeye devam edeceğiz.

Yoldaşlar, demokratikleşme süreci toplumumuzda yasalara uyulmasına kesin bir vurgu yapmaktadır. Lenin'in acımasızlıkla savaştığı hukuksal nihilizm, buyurma yöntemlerinin yürürlükte olduğu koşullarda son derece yaygın bir hal aldı.

Çünkü, bir yandan aşırı merkezizetçilik ve buyruklarla yönetim, diğer yandan dargörüşlülük, yasallıkla pek bağdaşmaz.

Onun yerine, bunlar, (19. yüzyıl Rus mizahçısı) Şcedrin'in, bir zamanlar "valilerin yasalarla sınırlanmaması" üzerine bir yasa önerisi tasarlayan valisinin zihniyetiyle bağdaşır.

Perestroyka, böylesi rahatlık ve buyurma eğilimi karşısında güçlü bir demokratik duvar örüyor ve tüm kurumları, tüm görevlileri eylemlerini yasa ile karşılaştırmaya zorluyor. Birçokları bunu yapmaya alışkın değil. Fakat alışmak zorunda kalacaklar.

Perestroyka'nın hukuksal kaldıraçlarını uygulamaya sokma çizgisini sıkı bir biçimde izlemeliyiz; en başta da, Devlet İşletmeleri Yasasının ve ekonomik reformun diğer hukuksal araçlarının türlü çeşitli daire buyrukları ve direktifleriyle sulandırılmasını önlemeliyiz.

Toplumda demokratikleşmeyi artırma politikası sosyalist yasallığın tutarlılıkla güçlendirilmesini varsayar.

Halkın iktidari, onun iradesini yansıtan yasaların tam ve ikmal bir etkisidir.

Bu nedenle, bu plenumda dile getirilen, nüfusun tüm kesimlerini, merkez ve yerel düzeylerde tüm kadrolarımızı kapsayan, geniş kapsamlı ve ulusal çapta, tek bir evrensel temel hukuk eğitiminin örgütlenmesi düşüncesini kuvvetle destekliyorum.

Kısaca, yoldaşlar, görülüyor ki daha biz kendimiz demokratikleşme süreçlerinin sonuçlarının ne denli geniş kapsamlı olduğunun, bunların Parti ve devlet çalışmasına, personelimizin çalışmasına, tüm halkın ve tüm ülkenin yaşamına ve çalışmasına ilişkin konulara getirdiği yaklaşımların tüm yeniliğinin farkına tam varmış değiliz.

Sosyalist toplumu kesin bir biçimde demokratikleştirme gereğini tanımamak ya da küçümsemek, halka ve onun sosyalizme bağlılığına inançsızlıktan başka bir anlama gelmez.

Devrimci değişimler kaçınılmazlıkla kültür sorunları ve toplumun düşünsel yaşamı üzerinde derin bir etki yapar.

Dün ve bugün yoldaşları bu konunun çok çeşitli yönlerini ilgiyle tartışırken dinlemek memnuniyet vericiydi. Halkın genel kültürel standartlarını yükseltme kaygısı bu plenumda çok güçlü bir biçimde dile getirildi.

Konuşmacılar, bunu, okul saatlerinin çeşitli dersler arasında dağılımdan sözederken, orta ve yüksek öğretimin niteliğini iyileştirme gereksinimini vurgularken ve çağdaş teknolojik ilerlemenin gerektirdikleri üzerine konuşurken dile getirdiler.

Edebiyat, sanat ve genel olarak tüm sanatsal uğraşların şimdi sahip olmaları gereken rol hakkında konuşurken, günlük yaşamda kültür sorununu ele alırken ve, son olarak, Parti çalışmasının ödevlerini tartışırken de bunu dile getirdiler. Bu son bağlantı önemli, çünkü cesur ve korkusuzca halka karşı açık olma, her sorunu onlarla birlikte tartışma ve birlikte çözme, her düzeydeki görevli için bir kültür işaretidir.

Plenumda, konuşmacılar, kültür olmaksızın demokrasi olamayacağını söylediler. Bu gerçekten doğrudur. Yoldaşların kültür sorununu etnik ilişkilerle ve genç kusağı enternasyonalizm ruhunda eğitmekle bağlamaları özellikle önemlidir.

Kültür olmaksızın ve kültür dışında bir sosyalizm olmayacağı daha Büyük Ekim Devrimi'nden önce, onun önsezisi sırasında açıkça kavranmıştı. Lenin'in kültür devriminin gerçekleştirilmesi, toplumumuzun görülmedik bir kültürel ilerleme sağlamasını olanaklı kıldı, bunun önemli önkoşullarından biri oldu.

Şimdi biz perestroyka, sosyalist toplumda yenilenme ve geniş bir demokratikleşme ödevleriyle boğuşurken, kültür sorunları birçok bakımdan yeni bir anlam kazanıyor. Bunların yeni yönleri, şimdi yüzümüzü içine, onu gerçek özüne, potansiyeline ve gereksinimlerine çevirmekte oluşumuz tarafından belirleniyor; çünkü insan yalnızca ekmekle, hatta çağdaş maddi eşyalarla bile, yaşamıyor. Bugün insan, daha çok, gerçek ve vicdanla, adalet ve özgürlükle, ahlak ve hümanizm ile yaşıyor.

Kültür sorunları, sosyalizmin gelişimindeki bugünkü aşama tarafından da yeni bir tarzda ortaya konmakta: Bugün şu açık ki, onun yenilenmesi sosyalist değerlerin çekiciliğini, onları durgunluğun, kibirli gönül rahatlığının ve manevi hareketsizliğin yıkıcı sonuçlarından temizleyerek, bir kez daha tüm dünyada yeniden geçerli kılmaktadır.

Onları yeni bir tarzda ortaya koyan, aynı zamanda çağdaş dünyadır; bu, bilim, kültür ve enformasyon alanlarında görülmedik yoğunlukta temaslar, etkileşim ve değiş-tokuş dünyasıdır, gün be gün süren bir çatışma ve rekabet dünyasıdır, aynı zamanda ise, evrensel öneme sahip ilerici değerlerle karşılıklı zenginleşme dünyasıdır.

Eski bir doğruya göre, yeni bir ürün ancak iyi sürülmüş ve kültürlü bir toprakta yetişebilir. Marksizmin kendisi dünya kültür hazinesinin üzerinde yükseldi. Bolşevizm Rusya'nın büyük kültürünün ileri, hümanist geleneklerini özümsemiştir.

"Eski" kültürün zenginliği ve hümanizmi -buna Vladimir Lenin tarafından ne kadar yüksek değer biçildiğini biliyoruz- dünya uygarlığına büyük katkıda bulunmuştur. Devrimimizin önderleri onunla yetiştiler.

Şimdi biz de, cesur ve enerjik bir biçimde, perestroyka'nın kültür tabakasını, öncüllerimiz tarafından yaratılan tüm kültür hazinesinden yararlanarak ve onu geliştirerek yetiştirmeliyiz.

Bir başka deyişle, Lenin'in "insanlığın tüm gelişimi boyunca yaratılan kültür ... bilgisi" ile kendimizi zenginleştirme çağrısı, her zaman olduğu gibi bugün de günceldir. Bu, güncel özgül koşullar altında, sınıfsal ve evrensel insani tasarımların gerçek diyalektiğini yansıtmaktadır.

Geçmişten öğrenmemiz gereken başlıca derslerden biri şudur: şimdi ekonomide buyrukçu ve idari yöntemleri kararlılıkla bir yana atıyorsak, böylesi yöntemler toplumun manevi gelişiminde hepten kabuledilmezdirler. Kültür alanında, perestroyka'nın düşünsel alanında Parti çalışmasının temel ilkeleri, demokrasi, insanlara güven, alışılmadık şeylere ve arayışlara hoşgörü, yeteneklilik, yardımseverlik, girişkenlik ve yenilikçiliğin teşviki ve hünere destektir.

Parti, sıkı bir biçimde, yetenekli ve uzak görüşlü bir tutum, toplumun manevi alanında gerçekleşmekte olan ve onun arılaşmasına ve zenginleşmesine, ahlaki gücünün ve yaratıcı potansiyelinin büyümesine hizmet eden süreçlere ilgi gösteren bir tutum yoluna koyulmuş bulunuyor.

Burada sözkonusu olan, olayları kendi akışına bırakmak ve bizim ideolojimizle ve ahlakımızla bağdaşmaz olgulara izin vermek değildir. Sorunun bu şekilde konması kabul edilemez. Halkın ve sosyalizmin çıkarları, düşünsel alan dahil, perestroyka'nın başvuru noktalarıdır.

Yeniden yapılanmanın ödevlerini, insanların girişkenliğini ve bağımsızlığını tam olarak teşvik edecek ve -bürokratik yönetim tarzının dolaysız sonuçları olan- eylemsizliklerinin, yurttaşlık (duygularının) körelmişliğinin, kayıtsızlıklarının ve bağımsız düşünme yeteneksizliklerinin üstesinden gelecek bir biçimde çözmek gerekiyor. Düşünsel alanda da yavaşlatıcı güçlerin bulunduğunu görmek gerekiyor. Burada belki de başka yerlerde olduğundan daha güçlü olabilirler.

Evet, bazıları için atalet içinde yaşamak alışkanlık olmuş ve (böylesi) daha kolay geliyor. Bir de, beklentileri aşırı yüksek olanlar, değişimi bir çırpıda gerçekleştirmek isteyenler var. Ancak mucize olmaz. Ödevlerimiz büyük ve karmaşık. Perestroyka, ardıcıl, cesur ve gün be gün çalışma, çalışma ve yine çalışmadır. Bunu kavramak, perestroyka'nın başarısı için sorumlulukla dolu olmak, düşünsel gelişimde de ileri doğru bir adım atmak demektir. Sovyet halkı, Sovyet aydınları bunu kavlıyor, Parti'nin hedeflerine yanıtlarını ve desteklerini eylemle doğruluyorlar.

Aydınların perestroyka'ya, bilimsel ve teknolojik ilerlemeye, günümüzün ideolojik-politik değerlendirmesine, ülkede toplumsal bilincin gelişmesine, Sovyet halkının düşüncelerinin, duygularının ve özlemlerinin tüm zenginliğinin sanatsal olarak yansıtılmasına olan katkılarını görüyor, değer biçiyoruz. Eminim ki, fırtınalı zamanımıza yaraşır yapıtlar okuyacak, seyredecek ve dinleyeceğiz.

Kültürümüzün eşsiz bir özelliği onun çok-uluslu olmasıdır. Bunu sık sık ve bir alışkanlık halinde yazıyoruz; fakat öyle görülüyor ki buna değer vermeyi henüz tam öğrenmiş değiliz. SSCB'deki etnik guruplar tarihsel yazgı ortaklığı ile (birbirine) bağlıdır. Bu, en çetin sınavlarda ayakta kalmış olan kardeşliğimizin ve yakınlığımızın temelini oluşturuyor. Gücümüzün kaynağı, kardeş halkların ve tüm insanlığın düşünsel deneyimi ile zenginleşen ulusal kültürlerin özgür gelişimidir.

Gerçek enternasyonalizm ve halkların gerçek dostluğu, ancak her bir halkın itibarına, onuruna, kültürüne, diline ve tarihine derin bir saygı ve onlar arasında yaygın ilişkiler varsa olanaklıdır. Ulusal kültürler arasında temasların daha genişlemesine, karşılıklı birbirlerini zenginleştirmelerine, serpilip gelişmelerine her yolla yardımcı olmak zorundayız.

Sovyet yurtseverliği bizim en büyük değerimizdir. Milliyetçiliğin ve şovenizmin hiç bir tezahürü bununla bağdaşmaz. Hangi biçimde olursa olsun, milliyetçilik kördür. Kendiniyalıtılma çabaları manevi çıkmaza götürür. Sosyalist devrimin, sosyalizm ve sosyalist anayurt uğrunda Parti'nin ve halkın doğruluk ve kahramanlık ruhuyla dolu savaşımının çapı, büyüklüğü ve insani özgüllüklerinin bilinmesi ve anlanması, Sovyet yurtseverliğinin köklerini besler. Burada çok önemli bir konuya, devrim ve Sovyet iktidarı aracılığıyla, her halkın ulusal itibarı ve ulusal mirası ile sosyalist toplumun enternasyonalizminin birleştirilmesine yaklaşıyoruz.

Kısacası, bugünkü aşamada, milliyetler politikasını baştan aşağı -teori ve pratik dahil, her alanda- ele almaya hazırlanmalıyız. Bu, toplumumuzun en temel, yaşamsal sorunudur. Kanımca bir Merkez Komitesi Plenumu milliyetler sorununu incelemelidir.

Plenum konuşmalarında, kültür ve ideoloji konularında kur yapmaya izin verilemeyeceği üzerinde duran yoldaşlara katılmak istiyorum. Düşünsel alanda da, belki de en başta bu alanda, eylemlerimizde bize Marksist-Leninist ilkelerimiz yol göstermelidir. İlkeler hiç bir koşul altında vazgeçmememiz gereken şeylerdir, yoldaşlar. Lenin'in belirttiği gibi, en doğru politika ilkeli politikadır.

Yoldaşlar, köklü ekonomik reform önümüze incelenmesi ve çözülmesi gerekli, ideolojik sorunlar dahil, pek çok yeni sorun koydu.

Bugün, ekonomik reformun geniş boyutlar kazanmakta olduğunu ve ulusal ekonominin hemen tüm alanlarını içine almakta olduğunu söyleyebiliriz. Yeni planlama, öz-finansman, öz-yönetim ve çalışmaya değer biçme yöntemlerinin öğrenilmesine yığinsal bir ölçekte başlandı. Yönetimin örgütsel yapıları da yeniden düzenleniyor.

Ekonomideki durumun yeniliği, aynı zamanda, kooperatiflerin ve bireysel emek etkinliğinin çeşitli dallarda büyüyen çapında yatıyor.

Gerçekte, sosyalist ekonominin kooperatif sektörünün oluşumu yeni bir temelde genişliyor. Tüm bunlar, aynı zamanda yönetim ve ekonomik etkinlik ilkelerine, tüm ekonomik ilişkiler sisteminin örgütlenmesine önemli değişiklikler getiriyor.

Şimdi artık hiç kimse devletin "hayırseverliğine" güvenemez. Herşeyden önce kendi öz kaynaklarına, daha verimli ekonomik kararlar araştırılmasına, bilimsel ve teknolojik ilerlemenin kazanımlarının yaygın bir biçimde uygulamaya sokulmasına, personelin yüksek ehliyetine ve becerikliliğine, emekçilerin girişkenliğine dayanmak zorunludur.

İnsanların işe karşı tutumlarında bir değişime tanık olmaktadır, yoldaşlar. Emek ve malzeme kaynaklarının maliyetini çok daha açık anlıyor ve bu kaynakların tutumlu, verimli kullanımı olmaksızın yüksek sonuçlar elde edilemeyeceğini kavıyorlar.

İnsanlar, eski yaklaşımlarını, görevlerinin gerçekleştirilmesine karşı eski tutumlarını korurlarsa, yeni ödevlerin altından kalkamayacaklarını anlamaya başlıyorlar.

Doğru, maliyet muhasebesini henüz yeni uygulamaya sokuyoruz ve bunun sistemi yetkinleştirilecektir. Fakat önümüzde üretim araçlarının toptan ticareti, dolaysız bağlar, üretim ortaklığı ve yapısal fiyat reformu bulunuyor. Tüm bunlardan geçmek, bu yenilikleri kavramak ve güçlendirmek zorunda olacağız.

Fakat, maliyet muhasebesinin şu andaki biçimiyle uygulamaya sokulması bile bir dizi sorunlar doğuruyor. Maliyet muhasebesi engellerle karşılaşılıyor ve henüz tam olarak üstesinden gelinmiş olmayan frenleyici mekanizmanın çeşitli yönlerini gün ışığına çıkarıyor.

Görünüşe bakılırsa, reformun ana sorunlarını açıklığa kavuşturmuş, Devlet İşletmeleri Yasasını hazırlamış, tüm ulus çapında tartışmış ve onaylamış bulunuyoruz. Şimdi, yasada kayıtlı olanlardan en ufak bir gerilemeye izin vermeksizin çalışmak gerekiyor.

Fakat şimdiye dek gerçekte gerek merkezi gerekse yerel düzeyde eski tarzda çalışmak ve ekonomiyi eski yöntemlerle yönetmek doğrultusunda sürekli çabalar görmekteyiz.

Merkez hala inatla brüt çıktı göstergelerine sarılmış duruyor, buyruk verme alışkanlığı devlet siparişlerinde bulunulması aracılığıyla kendisini gösteriyor ve sonuçlara dayalı yönetim yöntemlerini buyrukların örtülü biçimleri haline getirmek için çabalarda bulunuluyor.

Devlet İşletmeleri Yasası çiğnenerek, iş kollektiflerinin düşüncesi hesaba katılmaksızın ve eldeki kaynaklar ve üretim kapasiteleri ile doğru bir bağlantı olmaksızın işler verildiği durumlar oluyor.

Birçoklarının maliyet muhasebesi koşullarında çalışmaya hazırlıksızlığı işletmeler düzeyinde kendini gösterdi. Büyük olanaklar ve geniş haklar henüz yetersiz bir biçimde kullanılıyor. Bir çok müdür bekle-gör tutumu takınmış bulunuyor; bundan birşey kazanmayı bekliyor ve yeni yönetim yöntemlerini öğrenme işine yavaş bir biçimde katılıyorlar.

Eski yöntemlere bağlılık o kadar güçlü ki, gereksinim duyulan ve talep edilen malların çıktısını artırarak daha büyük bir kazanç elde etme olanağı olduğu zaman bile bu yapılmıyor, çünkü daha büyük kazanç yerine sakın bir yaşam yeğleniyor.

Bu, bazı durumlarda ekonomik normların yetersiz olduğu gerçeğiyle açıklanıyor olabilir. Fakat ana açıklama mevcut psikolojide, aşırı tedbirlilik ve bazen yeteneksizlikte yatmaktadır.

Elbette, yoldaşlar, bir yere kadar tüm bu olgular anlaşılabilir. Ne de olsa, işletmeleri maliyet muhasebesine geçirme süreci gerçekte henüz yeni başlamış bulunuyor.

Bu anlaşılabilir, fakat görülüyor ki, böylesi tutumların üstesinden gelmezsek, yeni yönetim yöntemlerine karşı tutumu kökten değiştirmezsek, istediğimizi elde edemeyeceğimiz yolunda zamanında bir uyarı yapılmalıdır.

Kısacası, bugünkü aşamada, milliyetler politikasını baştan aşağı -teori ve pratik dahil, her alanda- ele almaya hazırlanmalıyız. Bu, toplumumuzun en temel, yaşamsal sorunudur. Kanımca bir Merkez Komitesi Plenumu milliyetler sorununu incelemelidir.

Plenum konuşmalarında, kültür ve ideoloji konularında kur yapmaya izin verilemeyeceği üzerinde duran yoldaşlara katılmak istiyorum. Düşünsel alanda da, belki de en başta bu alanda, eylemlerimizde bize Marksist-Leninist ilkelerimiz yol göstermelidir. İlkeler hiç bir koşul altında vazgeçmememiz gereken şeylerdir, yoldaşlar. Lenin'in belirttiği gibi, en doğru politika ilkel politikadır.

Yoldaşlar, köklü ekonomik reform önümüze incelenmesi ve çözülmesi gerekli, ideolojik sorunlar dahil, pek çok yeni sorun koydu.

Bugün, ekonomik reformun geniş boyutlar kazanmakta olduğunu ve ulusal ekonominin hemen tüm alanlarını içine almakta olduğunu söyleyebiliriz. Yeni planlama, öz-finansman, öz-yönetim ve çalışmaya değer biçme yöntemlerinin öğrenilmesine yığinsal bir ölçekte başlandı. Yönetimin örgütsel yapıları da yeniden düzenleniyor.

Ekonomideki durumun yeniliği, aynı zamanda, kooperatiflerin ve bireysel emek etkinliğinin çeşitli dallarda büyüyen çapında yatıyor.

Gerçekte, sosyalist ekonominin kooperatif sektörünün oluşumu yeni bir temelde genişliyor. Tüm bunlar, aynı zamanda yönetim ve ekonomik etkinlik ilkelerine, tüm ekonomik ilişkiler sisteminin örgütlenmesine önemli değişiklikler getiriyor.

Şimdi artık hiç kimse devletin "hayırseverliğine" güvenemez. Herşeyden önce kendi öz kaynaklarına, daha verimli ekonomik kararlar araştırılmasına, bilimsel ve teknolojik ilerlemenin kazanımlarının yaygın bir biçimde uygulamaya sokulmasına, personelin yüksek ehliyetine ve becerikliliğine, emekçilerin girişkenliğine dayanmak zorunludur.

İnsanların işe karşı tutumlarında bir değişime tanık olmaktadır, yoldaşlar. Emek ve malzeme kaynaklarının maliyetini çok daha açık anlıyor ve bu kaynakların tutumlu, verimli kullanımı olmaksızın yüksek sonuçlar elde edilemeyeceğini kavıyorlar.

İnsanlar, eski yaklaşımlarını, görevlerinin gerçekleştirilmesine karşı eski tutumlarını korurlarsa, yeni ödevlerin altından kalkamayacaklarını anlamaya başlıyorlar.

Doğru, maliyet muhasebesini henüz yeni uygulamaya sokuyoruz ve bunun sistemi yetkinleştirilecektir. Fakat önümüzde üretim araçlarının toptan ticareti, dolaysız bağlar, üretim ortaklığı ve yapısal fiyat reformu bulunuyor. Tüm bunlardan geçmek, bu yenilikleri kavramak ve güçlendirmek zorunda olacağız.

Fakat, maliyet muhasebesinin şu andaki biçimiyle uygulamaya sokulması bile bir dizi sorunlar doğuruyor. Maliyet muhasebesi engellerle karşılaşılıyor ve henüz tam olarak üstesinden gelinmiş olmayan frenleyici mekanizmanın çeşitli yönlerini gün ışığına çıkarıyor.

Görünüşe bakılırsa, reformun ana sorunlarını açıklığa kavuşturmuş, Devlet İşletmeleri Yasasını hazırlamış, tüm ulus çapında tartışmış ve onaylamış bulunuyoruz. Şimdi, yasada kayıtlı olanlardan en ufak bir gerilemeye izin vermeksizin çalışmak gerekiyor.

Fakat şimdiye dek gerçekte gerek merkezi gerekse yerel düzeyde eski tarzda çalışmak ve ekonomiyi eski yöntemlerle yönetmek doğrultusunda sürekli çabalar görmekteyiz.

Merkez hala inatla brüt çıktı göstergelerine sarılmış duruyor, buyruk verme alışkanlığı devlet siparişlerinde bulunulması aracılığıyla kendisini gösteriyor ve sonuçlara dayalı yönetim yöntemlerini buyrukların örtülü biçimleri haline getirmek için çabalarda bulunuluyor.

Devlet İşletmeleri Yasası çiğnenerek, iş kollektiflerinin düşüncesi hesaba katılmaksızın ve eldeki kaynaklar ve üretim kapasiteleri ile doğru bir bağlantı olmaksızın işler verildiği durumlar oluyor.

Birçoklarının maliyet muhasebesi koşullarında çalışmaya hazırlıksızlığı işletmeler düzeyinde kendini gösterdi. Büyük olanaklar ve geniş haklar henüz yetersiz bir biçimde kullanılıyor. Bir çok müdür bekle-gör tutumu takınmış bulunuyor; bundan birşey kazanmayı bekliyor ve yeni yönetim yöntemlerini öğrenme işine yavaş bir biçimde katılıyorlar.

Eski yöntemlere bağlılık o kadar güçlü ki, gereksinim duyulan ve talep edilen malların çıktısını artırarak daha büyük bir kazanç elde etme olanağı olduğu zaman bile bu yapılmıyor, çünkü daha büyük kazanç yerine sakın bir yaşam yeğleniyor.

Bu, bazı durumlarda ekonomik normların yetersiz olduğu gerçeğiyle açıklanıyor olabilir. Fakat ana açıklama mevcut psikolojide, aşırı tedbirlilik ve bazen yeteneksizlikte yatmaktadır.

Elbette, yoldaşlar, bir yere kadar tüm bu olgular anlaşılabilir. Ne de olsa, işletmeleri maliyet muhasebesine geçirme süreci gerçekte henüz yeni başlamış bulunuyor.

Bu anlaşılabilir, fakat görülüyor ki, böylesi tutumların üstesinden gelmezsek, yeni yönetim yöntemlerine karşı tutumu kökten değiştirmeysek, istediğimizi elde edemeyeceğimiz yolunda zamanında bir uyarı yapılmalıdır.

Kooperatif hareketinin, bireysel emek etkinliğinin, kollektif, aile ve diğer kontratlar sisteminin gelişimi de sayısız sorunlar ortaya çıkardı.

Bu büyük girişimde herşey pürüzsüz yolalmadığı ve suistimaller olduğu için, böylesi ekonomik etkinlik biçimlerini kullanmanın doğru olup olmadığı üzerine şurada burada sorular ortaya atılıyor.

Bu önemli sosyo-ekonomik süreci suni olarak sınırlamak için girişimler olduğu bir gerçek.

Bu konuda ne denilebilir? Serinkanlı ve sistemli bir biçimde deneyim biriktirmeli, aynı zamanda ise, herşeyden önce ekonomik yöntemlerle, vergilendirme yöntemiyle ve glasnost aracılığıyla çalışarak, spekülasyon eğilimlerinin önünü almalıyız.

Burada tek bir ilke, şu sosyalist ilke var: kooperatif ve kişisel gelirler hakedilmeli ve, başka her yerde olduğu gibi, emeğin niceliği ve niteliği tarafından belirlenmelidir.

Yönetimin örgütsel yapılarını yetkinleştirmede de ciddi değişimler oluyor. Bunlar oldukça olgunlaşmış durumda ve gerekli, çünkü ekonomiyi buyruklarla yönetme yöntemleri mirasınin üstesinden gelmeye yönelikler. Fakat burada da eski yaklaşımlar gerek bölgesel, gerek cumhuriyet, gerekse ulusal düzeylerde konumlarını savaşsımsız terketmiyorlar.

Tüm bunlar, yoldaşlar, basit olmaktan uzak bir durum doğuruyor, heyecanlı duyguları ve fikir çatışmalarını körüklüyor ve, açıkçası, hem üretime ilişkin konularda hem de ideolojik alanda belirli bir gerilim yaratıyor.

Bazıları süregiden değişimleri tamamen benimsiyor, yeni yönetim yöntemlerine ve insanların girişkenliğine güvenme yolunda emin bir biçimde ilerliyor ve reforma kendi yaratıcı katkılarını yapıyorlar.

Diğerleri ortak atılımın dışında kalmaya isteksiz, fakat yaptıklarını -onu ifade edecek daha iyi bir sözcük arıyorum- çalışma taklitçiliğine indiriyor ve kendilerini yarım-önlemlerle sınırılıyorlar, ki bu hiç bir biçimde haklı gösterilemez.

Reforma özünde karşı olanlar, yeni yönetim yöntemlerinin uygulamaya sokulmasını sabote edenler ve onları her yolla, nesnel nedenleri ya da hatta emekçilerin düşüncelerini bahane göstererek, gözden düşürmeye çalışanlar bulunduğunu da hesaba katmak gerekiyor.

Buna ilişkin ne söylenebilir? Biz, en önemli bir politik ödev olarak, köklü bir ekonomik reform uygulamasını başlatmış bulunuyoruz. Ülkenin toplumsal ve ekonomik ilerlemenin doruklarına ulaşması bunun başarısına bağlı. Burada kesinlikle hiç bir geri adım atılamaz. Kaldı ki, geri çekilecek yer de yok.

Burada hepimiz enerjik ve amaca hizmet eden bir biçimde çalışmalıyız. Yarı yolda ya da başlangıç noktasına yakın bir yerde saplanıp kalma durumuna izin verilmemelidir.

Daha ilerlemeliyiz. Bundan hareketle, tüm kurumların, Parti, devlet ve ekonomi kadrolarının ve aynı zamanda iş kollektiflerinin durumlarını değerlendirmek gerekiyor.

Bu sorunu daha büyük bir ölçekte ortaya koymak istiyorum. Çünkü ekonomik reform bir toplumsal sistem olarak sosyalizmin dönüşümü ve yenilenmesinin, ona daha çağdaş ve dinamik biçimler kazandırmanın ayrılmaz bir parçasıdır. O, bilimsel ve teknolojik ilerleme için, planlı ekonominin olanaklarını insanların kişisel çıkarları, girişkenliği ve girişimleri ile birleştirmek için, kamu mülkiyetine, idari ve ekonomik yönetim yöntemlerine insanların gerçekten kendilerini üretimin gerçek efendileri olarak hissetmelerini sağlayacak biçimler kazandırmak için gerekli önkoşullar ve güçlü dürtüler yaratmalıdır.

Bilimsel çözümleme ve pratik deneyim, bizi, karşılıklı organik bağlar ve birlik halinde tüm bu ödevlerin, işletmelerin çalışmasını maliyet muhasebesi, öz-ödeme, öz-finance ve öz-yönetim ilkeleri temeline oturtturarak başarıyla yerine getirilebileceği şeklindeki kesin yargıya vardırdı.

Bu, toplumun, kollektifin ve bireyin çıkarlarının uyumlandırılması, kamu gereksinimlerinin karşılanması'nın garanti altına alınması ve aynı zamanda da bizzat emekçilerin üretimin nihai sonuçlarına ilgisini sağlama yoludur.

Bu, bize bu denli zarar veren eşitlemeciliği ve asalaklığı köklerinden söküp atma yoludur.

Bu, hem bireyi hem de tümüyle kollektifleri doğrudan ilgilendiren, disiplinin güçlendirilmesini ve verimliliğin artmasını teşvik eden, toplumsal sorunları en hızlı bir biçimde çözme yoludur.

Bu, demokrasinin derinleştirilmesi ve emekçilerin (ekonomik) yönetime katılımı için, insanların ekonomik süreçten ve onun sonuçlarından yalıtılmasının üstesinden gelmek için gerçek bir ekonomik temeldir.

Ekonomik reformun yaygın uygulanması aşamasında, toplumsal adalet sorunu daha da büyük bir yakıcılık kazandı.

Görünüşe bakılırsa bu sorun yeterince açık -sosyalizmin "herkesten yeteneğine göre, herkese emeği kadar" temel ilkesine kesin uyulması yolunda tutarlı bir biçimde ilerlemek gerekiyor.

Buraya kadar tamam. Fakat pratikte ve (hiç inkar etmeyelim) aynı zamanda anlayışımızda kendimizi eşitlemecilik psikolojisinden arındırmış olmaktan uzağız.

Şimdi bile bir çok insanın salt işbaşı bildiriminde bulunarak ücret aldığını ve gerçek emek katkısı he-saba katılmaksızın mevki işgal ettiğini herkes biliyor. Fakat insanı en çok şaşırtan şey şu ki, bu hiç kimseyi pek rahatsız etmiyor.

Fakat, "kendi gelirini kendin kazan" kolektiflerindeki insanlar daha iyi nihai sonuçlar nedeniyle ücret artışları elde eder etmez, bu insanların çok fazla ücret aldıklarını savlayarak şikayetçi olan, kızgın sesler ve protestolar işitiliyor.

Oysa, sosyalizmde (sorulması gereken) soru ancak ücretlerin hak edilip edilmediği şeklinde olabilir, yoksa bunlar düşük mü, yüksek mi diye değil. Emegin miktarı ve kalitesinin kararlaştırılmasının bilimsel olarak kanıtlanmış, denenmiş ve sınanmış ölçütlere dayandırılması gereği ayrı bir sorundur.

Kısaca, yoldaşlar, eşitlemecilik eğilimlerini ortadan kaldırma sorununa gerçekten ciddi olarak eğilmeliyiz. Bu, son derece önemli bir toplumsal, ekonomik ve ideolojik sorundur.

Altında yatan amaç ve niyetler ne olursa olsun, eşitlemecilik yalnızca ekonomi üzerinde değil, aynı zamanda insanların ahlakı üzerinde, tüm düşünce ve çalışma tarzları üzerinde yıkıcı bir etkide bulunmaktadır. Dürüst ve yaratıcı emegin prestijini zedelemekte, disiplini gevşetmekte, becerileri yükseltme dürtüsünü boğmakta ve işte yarışmaya darbe vurmaktadır.

Eşitlemeciliğin, ne Marksizm-Leninizmle ne de bilimsel sosyalizmle hiç bir ilgisi olmayan küçük-burjuva görüşlerin bir yansıması olduğunu açıkça söylemeliyiz.

Eşitlemeci tutumları sürdükleri her yerden temizlemeden ilerleyemeyeceğiz, perestroyka'nın ödevlerinin üstesinden gelemeyeceğiz.

Evet, sosyalizm bir kişiyi yaşamın güçlükleriyle ve sıkıntılarla boğuşmada tamamen kendi başına bırakmayan bir toplumsal güvenceler toplumdur.

Sovyet halkının toplumsal korunması özel mülkiyetin ve sömürünün kaldırılmasına ve emekçilerin iktidarına dayanır. Toplumsal korunma ilkesi bizim yasalarımıza geçmiş ve yıllardır süren pratik çalışmalarla doğrulanmıştır.

Ülkede yaratılan en önemli toplumsal güvenceler arasında konut hakkı, iş güvencesi, parasız eğitim ve tıbbi yardım bulunmaktadır.

Buradaki tüm gerilemelere ve kusurlara rağmen, bu kazanımların esaslı önemi kuşku götürmez.

Fakat toplumdaki toplumsal korunmanın ölçüsü ulusal zenginlik miktarına ve bu ise, sosyalizmin "herkesten yeteneğine göre, herkese emeği kadar" ilkesini ne kadar doğru ve tutarlı uyguladığımıza bağlıdır.

Bu ilkeye uygun olarak, bir kişinin yaşam düzeyi onun yeteneklerini ve hünelerini kullanmasına, ortak çabaya katkısına doğrudan bağlıdır. Bu, sosyalizmin geçerliliğinin temelini oluşturur.

Bu, kesinlikle her emekçinin hünelerine ve ülkenin kamu zenginliğine yaptığı somut katkıya bağlıdır. Aynı zamanda, kendini gösterdiği her yerde tüm para-göz eğilimlerinin önünü kararlılıkla kesmeliyiz. Yalnızca yasalarımız ve mevcut normlar çerçevesi içerisindeki namuslu ve dürüst çalışma maddi olarak iyi ödüllendirilebilir ve kamuoyunun takdirini kazanabilir.

Yoldaşlar, ekonomik gelişme için büyük planlarımız var. Bunları biliyorsunuz. Fakat tüm enerjimizi bu çalışmayı büyük bir ölçekte geliştirmeye adanırken, halkın günlük ve (diğer) gereksinimlerini gözden kayırmayacağız. Perestroyka'ya ivedi, yasamsal sorunların basıncı altında başladığımızı anımsatacağım. Bir kaç kez ülkemizde seksenlerin başında ortaya çıkan durumun değerlendirmesine dönmek zorunda kaldım. Bazı düşünceler eklemek istiyorum.

Bildiğiniz gibi, ülkemizde ekonomik gelişme hızları düşmekteydi ve kritik bir noktaya gelmişti. Fakat şimdi açık hale geldi ki, bu hızlar bile büyük ölçüde sağlıklı bir temel üzerinde, geçici etkenlere bağlı olarak elde edilmişti. O zamanlar dünya pazarında ortaya çıkan yüksek fiyatlarla petrol ticaretini ve al-kollü içki satışlarının kesinlikle haklı gösterilemez bir biçimde yoğunlaştırılmasını kastediyorum.

Eğer ekonomik büyüme göstergelerine bu etkenlerden ayrı olarak bakarsak, dört beş-yıllık plan dönemi boyunca ulusal gelirin mutlak büyümesinde hiç bir artış olmadığını ve hatta bunun seksenlerin başında düşmeye başladığını göreceğiz. Gerçek tablo budur, yoldaşlar.

Ancak şimdi sağlıklı bir temel üzerinde ekonomik büyüme başlıyor.

Geçmişte ortaya çıkan durumun sonuçlarını büyük ölçüde yaşamaya devam ediyoruz. Şimdi dünya pazarında durum değiştiği ve yakıt ve enerji kaynaklarının fiyatları düştüğü için, nüfusun toplumsal sağlığını koruma uğrunda şarap ve votka üretimini ve satışları azaltmak zorunda olduğumuz için, ülke ekonomisi son derece ciddi bir mali sorunla karşı karşıya bulunuyor.

Alkollü içki satışlarının azaltılması sonucu, son üç yılda kamu gelirleri 37 milyar rubleden fazla düştü.

Bunun üstüne, döviz kıtlığı yüzünden alımlarını kısıtlamak zorunda kaldığımız ithal malların satışından 1987'de elde edilen gelir 1985'teki düzeyden 9 milyar ruble daha az oldu.

Mevcut durum, bizden şu iki yönde birden, köklü bir ekonomik reform uygulamada ve mevcut ekonomik durumu iyileştirerek nüfusumuzun yaşamsal gereksinimlerini karşılamada muazzam, diyebilirim ki, olağan-üstü çaba istiyor.

Anımsayacaksınız, Merkez Komitesinin Haziran Plenum Toplantısında beslenme, konut ve tüketim malları ve hizmetlerinde en başta gelen öncelikleri tek tek ortaya koyduk.

Kararlarımız ülkede, cumhuriyetlerde, yörelerde ve bölgelerde pratik eylemlerle nasıl destekleniyor? Parti ve halk bunu bilmelidir, yoldaşlar.

İlk olarak yiyecek durumu. Brüt tahıl çıktısı 12. beş-yıllık plan döneminin iki yılında yüzde 17 arttı.

Et üretimi 11. beş-yıllık dönemin vasat yıllık üretimine kıyasla 2,1 milyon ton, ya da yüzde 13 arttı; süt 8,2 milyon ton, ya da yüzde dokuz; yumurta yedi trilyon, ya da yüzde 9,4 (arttı). Gördüğünüz gibi, büyüme var. Bu, yiyecek arzında belirli bir iyileşme sonucunu doğurdu.

Üstelik, bu, azalan döviz gelirleri nedeniyle bu yiyeceklerin ithaline kısıtlamaya karşın gerçekleşti.

Bununla birlikte, yiyecek kaynaklarının durumu bizi tatmin etmiyor; bunları ardıcıl bir biçimde arttırmalıyız. Burada büyük rezervler var, fakat bunlar değişik biçimlerde kullanılıyorlar.

Öte yandan, son yıllarda tarım çıktısını kaydadeğer ölçüde arttıran bir dizi cumhuriyet ve bölge var.

Örneğin, çok yakınlarda Oryol bölgesindeki tarım, gelişiminde ciddi bir biçimde geri kalmaktaydı. Son zamanlarda iyiye doğru değişimler gerçekleşmektedir.

Bölgenin çiftlikleri çalışmanın örgütlenmesinde ve değerlendirilmesinde etkili biçimler kullanmaya çok dikkat verdiler. Hemen tüm bitki yetiştirimi çeşitli kontrat biçimlerinin -kollektif, aile, bireysel ve kira kontratlarının- kapsamına alındı. Kontrat (usulü) çalışma ilkelerine geçiş hayvan çiftçiliğinde de tamamlanmak üzere.

Kırın toplumsal gelişimine geçmişte olduğundan daha fazla dikkat verilmektedir. Geçen yıl bölgedeki gerikalmış her çiftlikte ortalama 50-100 ev, okullarda 40 yeni yer ve çocuk-bakımı merkezlerinde 43 yer devreye sokuldu.

Tüm bunlar kırdaki personel bulunabilirliğinde iyileşme sağladı, tarımın ve hayvancılığın verimini arttırmak için koşullar yarattı.

Sonuç olarak, geçen beş-yıllık dönemin ortalama yıllık düzeylerine oranla, 1986 ve 1987'de brüt tarım çıktısı yüzde 18 ve emek üretkenliği yüzde 27 arttı. Plan-üstü üretim sayesinde son iki yılda yerli nüfusa et satışları yüzde 33, süt ve süt mamülleri satışları yüzde 17 arttı. Halk böylece perestroyka'dan gerçek yararlar gördü.

Ne yazık ki her yerde çalışma bu şekilde yürütülmüyor. Ermenistan'da, Novosibirsk, Voronezh, Yaroslavl, Kirovograd, Kostroma ve Rostov bölgelerinde tarım ve hayvan çiftçiliğinde verimlilik ve üretkenlik düşük olmaya devam ediyor. Buralarda, süt ve süt mamülleri çiftçiliğindeki yetersizlikler yüzünden yerli nüfusa süt satışlarındaki plan hedeflerini bile karşılayamadılar. Azerbeycan, Gürcistan ve Özbekistan'da, Çeçen İngus Özerk Cumhuriyeti'nde, Odessa ve Çardju bölgelerinde et arzında aynı şey oldu.

Durumun değişmesi için, asalaklık tutumlarının ve bir çok yerel yöneticilerin yiyecek arzı sorunlarını merkezi yetkililerden daha ve daha çok istekte bulunarak çözme eğiliminin kesin bir biçimde üstesinden gelmek gerekli. Kollektif ve devlet çiftliklerine buyruklar ve direktifler vermeye son vermenin zamanı gelmiştir. Tarım sektöründeki işçilerin yaratıcı ve girişken çalışması için geniş bir perspektif açmak, çalışmanın örgütlenmesinin ve değerlendirilmesinin tüm etkili biçimlerinin, kollektif ve devlet çiftlikleri içerisinde kollektif, kira ve aile kontratlarının, aynı zamanda da il tarım-sanayi kompleksleri çerçevesinde yeni yaklaşımların enerjik bir biçimde kullanımını gerçekleştirmek önemlidir.

Şimdi de, konut yapımı ve toplumsal alanı geliştirmenin bazı sorunları. Bildiğiniz gibi burada karşı karşıya bulunduğumuz ödevlerin hızla çözümünü sağlamaya yönelik önlemler onaylandı ve uygulanmakta. Bu çalışmanın ilk sonuçları şöyle: tüm mali kaynakları devreye sokarak, 1987'de yaklaşık 130 milyon metrekare konut, ya da planlananın 2,5 milyon metrekare üstünde ve 1986'dakinden 10 milyon metrekare daha fazla yaşanacak yer alanı yapıldı. Bu, tüm geçmiş yıllardan daha fazladır. Yalnızca geçen yıl genel eğitim okulu yapımı yüzde 18, çocuk-bakımı merkezleri yüzde 7, meslek okulları yüzde 61, yataksız klinikler yüzde 17, kulüpler ve halk merkezleri yüzde 36 arttı.

Kazakistan'daki konut yapımında yeni düşünceler araştırılması ve bulunması hakkında daha önce konuşma fırsatı bulmuştum. Kazakistan'da yapı işçileri geçen yıl iyi çalıştılar ve Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 70. yıldönümünü kutladığımız sırada yıllık programlarını tamamlamış bulunuyorlardı. Sonuç olarak, orada bekleme listesindeki ailelerin yüzde 20'sine daireler teslim edildi.

Böylesi başarılar yeni bir hedefi, 1987 başından önce bekleme listelerinde olan tüm Cumhuriyet emekçilerine 1991'e dek daha iyi konut sağlanmasını olanaklı kılıyor.

Estonya'da toplumsal alanı geliştirmek için çok-yönlü bir çalışma yürürlükte. Orada planlar yıldan yıla muntazaman yerine getiriliyor, ülkede nüfusun her bir bireyi başına düşen en yüksek konut oranı orada elde edilmiş bulunuyor ve bu hiç te küçük olmayan bir ölçüde halk kaynaklarının verimli kullanımı sayesinde. Bir başka önemli hedef -her bir çiftliğe, hepsi iyi yapılmış ve çağdaş (nitelikte), bir okul, bir çocuk-bakımı merkezi, bir kulüp ve bir kantin sağlama- planlı bir temelde çözümleniyor. Özellikle vurgulamak isteriz ki, Estonyalı yapımcıların başarıları Cumhuriyetin kendi öz maddi ve teknik altyapısının öncelikle geliştirilmesine dayanmaktadır.

Anımsayacağınız üzere, Haziran 1987 Merkez Komitesi Plenum Toplantısında birçok Cumhuriyetin ve bölgenin yöneticileri konut yapımındaki yığılma nedeniyle eleştirilmişti. Bu tür gecikmeler bugüne değin oluyor.

Tacikistan'da, Rusya Federasyonu'nun bir dizi bölgesinde -özellikle de Gorki, Novosibirsk, Penza, Rязan ve Çita Bölgelerinde- ve Dağıstan'da konut ve sosyal tesis yapımı düşük bir hızda yol alıyor.

Ne oluyor? Bu geri kalışın ana nedenleri nelerdir?

Hepsinin başlangıç koşullarının hemen hemen aynı olduğunu akılda tutarsak, bu sorunun yanıtı en başta söz ile iş arasında uyumsuzluk (denilen) eski hastalığın yeniden kendini göstermesinde aranmalıdır.

Heryerde oldukça iyi programlar çiziliyor, fakat bunların uygulanması heryerde gerekli örgütsel ve ekonomik çalışma ile desteklenmiyor.

Geçen gün SBKP Merkez Komitesi Politbürosu, SBKP Merkez Komitesinin ve SSCB Bakanlar Kurulunun kentlerde ve kırdaki bireysel konut yapımının geliştirilmesi üzerine kararını inceledi ve onayladı. Tasarlanan önlemler haklı gösterilemez kısıtlamaları ortadan kaldırıyor ve böylesi konutların kredi ile desteklenmesi ve yapımı için elverişli koşullar yaratıyor. Tüm bunlar toplumsal programlarımızın yaşama geçirilmesine çok yardımcı olacaktır. Bu noktada yerel organlar kendi evlerini yapan kişilere gereken ilgiyi göstermeli ve onlara gerekli yardımda bulunmalıdır.

Genel olarak, yoldaşlar, gördüğünüz gibi çok-yönlü önlemler alınıyor, fakat konut sorununu daha hızlı çözmek ve Sovyet halkı için daha iyi yaşam koşulları yaratmak için bunların daha aktif bir biçimde kullanılması gerekiyor.

Yoldaşlar, değerlendirmelerimizde ödünsüz olalım: konut ve toplumsal-kültürel inşaat planlarını yaşama geçirmede başarısızlık affedilmez ve hiç bir biçimde haklı gösterilemezdir. Üzerine alınan işleri yerine getirmedeki başarısızlıklar heryerde kamuoyuna açıklanmalı ve (bu) önemli toplumsal programın engellenmesinde suçu olanlar emekçiler karşısında sorumluluk taşımalıdır.

Nüfus için mal üretimi ve hizmet sunulmasıyla ilgili durum ciddi endişeler doğuruyor. Tüketim malları üretimini hızlandırmak için alınan önlemler belli sonuçlar vermektedir. Nüfusa yönelik mamül madde çıktısı son iki yılda 16,5 trilyon ruble, yani yüzde 9,4 arttı -hafif sanayi çıktısındaki 3,3 trilyon rublelik, yani yüzde 4 büyümeye (bunun) içindedir.

Ancak, tüketim pazarında durum gergin olmaya devam ediyor ve nüfusun ödeme yapabilir talebi karşılanamıyor.

Geçen yıl sanayi, nüfus için, planda belirtildiğinden 3,6 trilyon ruble daha az mal üretti. Özellikle tüketicinin özel olarak talep ettiği çağdaş teknik düzeydeki mallara ilişkin olarak, bu geri kalmanın kayda değer bir bölümünden tüm-Birlik bakanlıkları sorumludur.

Pratikte tüketim maddelerinin kalitesinde iyiye doğru elle tutulur hiç bir değişiklik olmadı. Nüfusa hizmetleri yaygınlaştırmaya yönelik maddi ve teknik olanaklar özellikle bir yavaş hızda arttırılmakta.

Sektörel bakanlıkları sorumluluktan kurtarmaksızın, ulusal ekonominin yönetiminin köklü yeniden-yapılandırılması, ensonu, pratik çalışmaların çekim merkezini kesinlikle Cumhuriyetlere, yörelere ve bölgelere kaydırmaktadır. Bunlar halkın mal ve hizmet gereksinimlerini karşılamalı ve nüfusun nakit gelirleri ile harcamaları arasında denge sağlamalıdır.

Bu yaşamsal önemde sorunların çözümüne katılmaktan türlü çeşitli bahanelerle kaçınma girişimlerinin eleştirel bir değerlendirmesi yapılmalıdır.

Görülüyor ki, şu soru üzerinde de düşünmeliyiz: Ekonomik mekanizmamız iş kollektiflerini ve sanayiye tüketim malları çıktısını arttırmaya teşvik etmede ne denli başarılı? Özellikle, mal ve hizmetlerin nicelik ve nitelik sorununu salt idari yöntemlerle çözme girişimleri bugüne değin pek etkili olmadığına göre.

Buradaki yanlışlarımızı kabul etmekten korkmamalıyız. Tersine, bunlar ne kadar çabuk meydana çıkarılır ve düzeltilirse bunun yararları o kadar çabuk görülecektir.

Yalnızca tek bir istem değişmeksizin kalmalıdır: sorunlar hızla, süruncemesiz çözülmelidir.

Bazıları, konuşmanın bu bölümünü işitince (şöyle) sorabilir: Bunun perestroyka'nın ideolojik yönleri ile ne ilgisi var?

Kanımca burada ilişki dolaysız. Büyük ölçüde, bu sorunların ele alınma biçimi halkımızın ruh halini ve zihniyetini, duygularını, çalışmaya, Parti'nin politikasına ve perestroyka'ya karşı tutumunu belirleyecektir.

Yoldaşlar,

Ekonomik reform, demokratikleşme ve glasnost süreçlerinin gelişimi, ahlaki ve manevi alanın canlandırılması ve devrimci perestroyka kavramı ile bağladığımız her şey, bir ve aynı zincirin halkalarıdır.

Bunlar sıkıca birbirine bağlı ve bağımlıdır. Birisinde yeniden-yapılandırmayı başlatınca, onu bir diğerinde de sürdürmek ister.

O halde, politik sistemimizi toplu bir bakımdan geçirme gereğini duymaya başlamış olmamız oldukça doğal, diyebilirim ki, mantıksaldır.

Sözkonusu olan, elbette mevcut sistemin yerine bir başkasını geçirmek değil, fakat niteliksel olarak yeni yapılar ve unsurlar uygulamaya sokmak ve ona toplumumuzun başarılı gelişimini güvenceleyecek yeni bir içerik ve dinamizm kazandırmaktır.

Bu konular ülkede geniş ve aktif bir biçimde tartışılmaktadır. Bu ise hiç te bir rastlantı değildir. Perestroyka derinlere doğru iniyor. O, toplumun politik sistemi gibi kilit bir alan dahil, tüm alanları kapsamak zorundadır.

Daha önce söylediğim gibi, bu konular üzerinde 19. Parti Konferansı'nın çok öncesinden kapsamlı bir çalışma yürütmeliyiz.

Politik sistemimizi geliştirmede ana sorun, temel politika ve devlet sorunlarını ele almada rastlantı unsurunu son derece azaltacak, hatta sıfıra indirecek, politik sistemimizin tüm kademelerinde öznelcilik olanağını dışlayacak, kesin bir biçimde düzenlenmiş, etkili bir demokratik denetime ve buna uygun yasal usullere sahip bir iktidar ve hükümet mekanizması yaratmaktır.

İlkesel önemdeki kararların halkın aktif katılımı ile hazırlanmasını ve onaylanmasını sağlamak gerekli. Sosyalist demokrasimize bu uygun olacaktır.

Toplumumuzun politik sisteminin çekirdeği ve onun devlet organlarında somutlanması olan Sovyetlerin rolünün esaslı bir biçimde arttırılmasına öncelik verilmelidir.

Sosyalizmin demokratik ilkeleri en başta Sovyetlerin oluşum ve işleyiş tarzında somutlanmak zorunda.

Bir bakıma, bugün, Sovyetler iktidarını Lenin'in yorumladığı biçimde yeniden canlandırma gereğinden sözlemekteyiz. Sovyetleri tüm düzeylerde, devlet otoritesi ve yönetiminin, girişkenlik gösteren ve tam haklara sahip olan, gerçekten çalışacak organları yapmalıyız.

Açıktır ki, bu, Sovyetlerin nasıl oluştuklarına daha yakından bakmayı gerektirecektir. Bu, seçim sistemimizi, iktidar organlarını oluşturma sürecinin halkın aktif katılımına ve Sovyetlerin perestroyka hedeflerine uygun olarak çalışmalarını sağlayacak yetenekte kişilerin dikkatle seçimine olanak tanınması yönünde geliştirmek demektir.

Sovyetler içinde ülkemizin, etnik özellikler dahil, tüm çeşitliliğini hesaba katmalıyız.

Ve elbette SSCB Yüksek Sovyetini atlamamalıyız. Prezidyumdan ve tam-bileşimli parlamento toplantılarından başlayıp komisyonların ve tek tek vekillerin çalışmasına dek, faaliyetlerinin etkinliğini arttırmak için, onun rolü üzerinde yeniden düşünmeliyiz.

Politik sistemdeki reformun kilit sorunu parti ve devlet organlarının işlevlerinin sınırlarını belirlemeye ilişkindir. Burada da Lenin'in düşüncelerinden yolgösterici olarak yararlanılmalıdır.

Partinin yönetici ve yolgösterici rolü sosyalist toplumun işleyişi ve gelişimi için vazgeçilmez bir koşuldur. Parti, politik doğrultuyu teorik olarak formüle eder ve uyarlar.

O, politikasını yığınlara götürür, saptanan ödevleri yerine getirmek için onları örgütler, toparlar ve buna uygun bir kadro politikası yürütür.

Temel olarak, bunlar, toplumun politik öncüsü olarak Parti'nin ana işlevleridir.

Bugün, perestroyka ve demokratikleşme koşullarında, Lenin'in Parti ve onun sosyalizm altındaki etkinlikleri üzerine öğretisi tam olarak yeniden canlandırılmalıdır. Ulusal Parti Konferansı'na bu konularda iyi düşünülmüş ve kolektif bir biçimde irdelenmiş önerilerle gitmeliyiz.

Yaratılmakta olan politik sistem, gelişmiş bir yığın örgütleri sistemi olmaksızın, onların çalışmasının içeriği ve yönteminde esaslı değişiklikler olmaksızın da düşünülemez.

Bu, her bir yığın örgütünün ardında kendi özgüllükleri ve çıkarları olan, belirli toplumsal katmanların bulunduğu gerçeğinin kavranması üzerine temellendirilmelidir.

Ödev ise, bunları eşitlemek değil, tersine, olanaklı olduğunca en tam bir biçimde ortaya çıkarmak, gözönünde tutmak ve toplumsal ilerlemenin hizmetine sokmaktır.

Yığın örgütlerinin birincil ödevi, sosyo-politik etkinliği geliştirmek, farklı çıkarları tatmin etmek ve yurttaşlarda toplumsal öz-yönetim yeteneklerini geliştirmektir.

Yığın örgütlerindeki ücretli personel yığılmasının, aşırı örgütlenmenin ve kırtasiyeciliğin üstesinden, merkez organların yetkilerinin bir bölümünü tabandaki (örgütlere) devrederek gelinmesini bir ödev olarak saptamamız gerektiğine inanıyorum. Bunlar attıkları her adım için üst organların onayını alma gereğinden kurtarılmalıdır.

Toplumsal yapılanmalar sistemini geliştirme, çeşitli toplumsal, mesleki ve başka çıkarlarına göre insanları biraraya getiren bir dizi toplumsal kuruluş oluşturma gereksinimi duyuluyor. Belki devlet organlarının ancak yığın örgütlerinin katılımı ile çözebilecekleri sorunların kapsamını genişletmemiz yararlı olacaktır.

Sosyalist demokratizm, toplumsal ve politik yaşam biçimlerinde -doğal olarak sosyalist ilkelerimiz ve değerlerimiz temelinde- çeşitlilik demektir. Ve bu düşünce, Parti Konferansından sonuçlandırması istendiğine inandığımız, kararlara dahil edilmelidir.

Bu, milliyetler arasında ilişkiler ve ulusal devletliğin gelişimi sorunları için de geçerlidir. Bugün ülkemizdeki tüm ulusların ve halkların ulusal bilincinde bir yükselişten, ulusal duyguların kendini göstermesinden (kendini gösterme bazen biçim bozukluğu gösteren bir tarzda geliyor) sözlemekteyiz: Tüm bunlar güncel sorunlardır ve çözümleri zorunludur. Cumhuriyetler arasındaki bağları daha da geliştirme ve, merkezi devlet organlarında temsil dahil, haklarını güçlendirme biçimleri üzerinde de düşünmemiz gerekecek.

Gördüğümüz gibi, sayısız sorunlar birikmiş bulunuyor. Ve yarım-önlemler yetmeyecek. Açık ki, önümüzdeki Parti Konferansına, 27. Parti Kongresinin ve Merkez Komitesi Plenum Toplantılarının halkın sosyalist öz-yönetimi üstüne düşüncelerini temel alan ve toplumda sürmekte olan demokratikleşme süreçlerini hesaba katan, politik sistemimizin yetkinleştirilmesi üzerine ayrıntılı öneriler hazırlama ödevi ile yüzyüze bulunuyoruz.

Şimdi, yoldaşlar, perestroyka'nın ideolojisinin bazı uluslararası yönlerine değineceğim.

Geçmişin deneyimlerini ve derslerini tutkulu bir biçimde aklımıza ve ruhumuza yerleştirerek, içinde yaşadığımız toplumla ilgili şeyleri anlama, inceleme ve çözümleme ödevini önümüze koyduk. Uluslararası bakımdan (da) sorunu kesinlikle aynı tarzda koyduk: olguları anlamalı, kavramalı, ülkemizin içinde yaşadığı dünyayı incelemeliyiz. Nesnel bir çözümleme sonucunda, perestroyka'nın ve yeni bir politik düşünce tarzının gerekliliğine vardık. Böylece günümüz gerçekliklerinin bilimsel olarak algılanmasında bir atılım gerçekleştirildi ve bu, yenilikçi ve dinamik bir politikaya dönüştürülebilir.

Daha Parti Kongresinden önce, 15 Ocak 1986 Bildirisinde insanlığın yaşamını sürdürmesinin vazgeçilmez bir koşulu olarak, nükleer silahlı bir barışa doğru ilerleme programı ilan ettik. SBKP 27. Kongresi, iki bin yılın sonlarında barış içinde yanyana yaşama felsefesinin ayrıntılı bir yorumunu sundu ve kapsamlı bir barış ve uluslararası güvenlik sistemi kavramını temellendirdi. Silahsızlanma alanındaki girişimlerimiz ve uluslararası arendaki öteki özgül adımlarımız şimdi artık anlık bir tutum değildir, geçmişte bazen olduğu gibi, yalnızca Batı'nın çeşitli politik adımlarına ve eylemlerine bir tepki değildir. Bunlar sağlam ve sıkı bir bilimsel temele oturtulmuştur.

Böylece, Cenevre'ye, sonra Reykyevik'e, sonunda da, Birleşik Devletler'le zirve düzeyinde ilk nükleer silah indirimi antlaşmasının -Orta ve Kısa Menzilli Füzelere Ortadan Kaldırılması Antlaşması'nın- imzalanması için Washington'a giden yol döşendi. Bunun önemini değerlendirirken, inanıyorum ki, Nisan 1985 Plenum Toplantısında başlatılan ve 27. Kongrede teorik ve politik olarak kanıtlanan politikanın doğruluğunu onun eylemde kanıtlayacağı üzerinde hepimiz hemfikiriz. Biz Washington'da imzalanan Antlaşmanın gerçek silahsızlanmanın başlangıcı olduğunu söylüyoruz. Onun böyle olmasını istiyoruz ve ardının gelmesi için çalışacağız.

Fakat bu aynı zamanda, sosyalist ülkeler, öteki ilerici ve barışçı devletler, yığinsal halk hareketleri, Birleşmiş Milletler Örgütü ve Bağlantısızlar Hareketi tarafından nükleer tehlikeye karşı yürütülen savaşım-daki çabaların bir sonucu, ürünüdür. Öndegelen bilimcilerin, kültür emekçilerinin ve din adamlarının gayretinin, birliğinin ve karşılıklı anlayışının bir sonucu(dur). Bu, birçok politikacının, iş dünyasının ve ordu çevrelerinin temsilcilerinin mantıklı ve aktif tutumlarının bir sonucudur.

Antlaşma, barış potansiyelinin ulaştığı düzeyin bir göstergesidir. O aynı zamanda yeni düşünce tarzının yalnızca beyinleri kavramakla kalmayıp, dünya politikasını etkilemeye başladığının delilidir. Antlaşmanın hazırlanışı birikmiş deneyim açısından da öğreticidir. Zor olsalar da, karşılıklı çıkarların ve kaygıların titizlikle hesaba katıldığı, eşit görüşmelerin verimliliği kanıtlanmıştır.

Fakat Antlaşmanın imzalanması rahatlığa neden olamaz. Onun, ideolojik savaşım dahil, silahsızlanma ve barış için savaşımında yeni bir dönem açmış olduğu söylenebilir. Fakat, öforinin ilk günlerinin hemen ardından, SSCB ile ilişkilerin normalleştirilmesinin karşıtları "seferberlik çağrılarında bulunmaya", Antlaşmanın onaylanmasına karşı savaşım için güçlerini toparlamaya başladılar. ABD yönetimi Antlaşmayı savunmada sözü ile birdir. Fakat o, aynı zamanda, aşırı-sağcıların anti-Sovyet, anti-komünist retorikini yineliyor. Ve yalnızca sözle değil, fakat aynı eski "artan Sovyet tehdidi" gerekçesi altında militarist tarzındaki belirli eylemlerle de. Sınırlarımızda yine provokasyonlara tanık olduk. ABD'ye ziyaret sırasında oluşan atmosfer, belli ki bazı kişilerin hoşuna gitmiyor.

NATO'nun Avrupa kesiminde militarist çabalar göze çarpar biçimde arttı. Antlaşma gereğince ortadan kaldırılacak füzelere karşılık bir "tazminat" ayarlama telaşı içindeler. Antlaşmanın bunları kapsamadığını namussuzca ileri sürerek, özellikle denizde ve havada, "öteki" nükleer silah tiplerinin modernleştirilmesini ve arttırılmasını planlıyorlar. Londra'dan, Paris'ten ve Brüksel'deki NATO genel karargahından, uzak gelecekte dahi, nükleer silahlardan vazgeçilmesine yine kesin bir "Hayır" yanıtı aldık. Antlaşmayı ve stratejik nükleer silahlarda indirim için Sovyet-Amerikan görüşmelerini onaylayan bildirilere, Fransa ve İngiltere'nin nükleer silahlarını geliştirmeye son vermeye asla niyetli olmadığına ilişkin bildiriler eşlik ediyor. Tam tersine. Tam da antlaşmanın imzalanmasından bu yana NATO devletleri ikili ve çok-taraflı askersel bütünleşme alanında çabaları arttırmış bulunuyorlar.

Bizim perestroyka hakkında üst-düzey. kişiler tarafından yapılan olumlu açıklamaların yerini, yine "komünist yayılma" üzerine sözler ve "kiminle iş yaptığımızı" unutmamak gerektiği, şimdiki Sovyet yönetimi sistemlerini değiştirmeyeceğine göre, onun "gülücükler diplomasisi"nin kuşku uyandırdığı yolunda uyarılar alıyor. Savlarına göre hiç bir güvene layık olmadığı için, SSCB ile tüm görüşmelerin anlamsızlığı üzerinde yine ısrar ediyorlar. Gericici, aşırı anti-Sovyet güçlerin birleşmesi gerçekleşmekte. Her boydan ve soydan

"yorumcular" ve Kremlinologlar hükümetlerine korkutucu önerilerde bulunuyor, kamuoyunun kafasını karıştırıyor, eğer silahsızlanma süreci sürdürülürse bunun Batı için (yaratacağı) "feci sonuçlar" ile ona gözdağı veriyorlar.

Perestroyka ve silahsızlanma sorunları üzerindeki ideolojik savaşımı topraklarımıza, içimize taşımak için girişimler arttırılıyor. "Radyo sesleri" Sovyet toplumu ve Sovyet yönetimi içerisinde büyüyen bir savaşım üzerine provokatif icatlar yayıyor. Perestroyka'ya ve SBKP'nin dış politikasına karşı bir "muhalfe"nin ortaya çıkmış ve büyümekte olduğunu söylüyorlar. Parti'nin öne koyduğu hedeflere ulaşılması olanaklı hakkında belirsizlik ve inançsızlık tohumları ekmek istiyorlar. Bu anti-sosyalist provokasyon merkezleri böylesi etkinlikleri yalnızca Sovyetler Birliği'ne yönelik olarak yürütmüyorlar -bunu da görüyoruz. Sosyalizmi daha yetkinleştirmek için dinamik süreçlerin oralarda da yürürlükte olduğu diğer sosyalist ülkelere karşı alelacele yeni yıkıcı yöntemler geliştiriyorlar. Onların her biri için, denebilir ki ulusal özgülleri hesaba katarak eylemde bulunabilmek amacıyla, özgül yöntemler bulmaya çalışıyorlar.

Niye endişeli olduklarını biliyoruz. Silahsızlanma askersel-sanayi kompleksinin ve (bu paralarla) rahat yaşayanların karları için bir tehlike olduğu için değil yalnızca. Aynı zamanda sosyalist düşüncelerin çekicilik gücünün yeniden canlanmasından, bir emekçiler topluluğu olarak sosyalizmin prestijinin artmasından korktukları için. Ülkemiz hakkında iyi duygular yeniden artmakta ve Sovyetler Birliği'nin yeniden "keşfi" gerçekleşmekte olduğu için korkuyorlar.

Tüm bunlar "düşman imajı"nın ve dolayısıyla anti-Sovyet ve emperyalist politikanın ideolojik temellerini çökertiyor. Geçtiğimiz on yıllarda gericiyle gayet iyi hizmet eden şimdi paramparça oluyor. Dolayısıyla, gericiler SSCB'nin girişken ve barışçı politikasından hoşnut değiller. Bu nedenle, hız kazanmakta olan silahsızlanma trenini durdurmak istiyorlar. Bunu ideolojik ve enfomasyon çalışmamızda görmeli ve gerekli önlemleri almalıyız.

Yoldaşlar, geçen Merkez Komitesi Plenum Toplantısından bu yana geçen dönemde, INF Antlaşmasının yanı sıra, bir diğer önemli uluslararası olay Afganistan sorununun çözümü doğrultusundaki gelişme idi. O, uzun bir süre Sovyet halkının, tüm toplumumuzun duyguları üzerinde dolaysız ve derin bir etkide bulundu.

Nisan 1985 SBKP Merkez Komitesi Plenum Toplantısından sonra, Politbüro durumun titiz ve yalın bir çözümlemesini yaptı ve daha o zaman bir çıkış yolu aramaya başladı. Fakat bu en karmaşık bölgesel çatışmanın ana düğümlerinin çözülmesini olanaklı kılacak tüm sorunları pratik olarak çözmenin hiç te kolay bir iş olmadığı ortaya çıktı. Bunun olanakları 1986 sonlarında Afganistan'daki politik sahnede başında Necibullah'ın bulunduğu gerçek ulusal güçler ortaya çıktıktan sonra açıldı. Çatışmanın, Afganistan bağımsız, tarafsız ve bağlantısız bir devlet olabilecek biçimde çözümü için dış ön-koşullar da oluştu. Bu, Afgan halkının çıkarlarına uygundur. Bizim devlet çıkarlarımıza da uygundur.

On gün önce yayınlanan bildiriye iyi biliyorsunuz. O, hakkıyla söylersek, yapacaklarımız ve umduklarımızla ilgili herşeyi dile getiriyor. Halkımız, bağlaşıklarımız ve dostlarımız tarafından, dünyanın geniş kesimleri tarafından, o, anlayış ve onay ile karşılandı. O, Afgan sorununu kendi bencil amaçları doğrultusunda daha sömürmek isteyenleri yeni gerçekliklerle karşı karşıya bırakıyor. Onlar bu gerçeklikleri hesaba katmak zorunda kalacaklar. Gelecek aylar Afganistan'daki durumun politik çözümüne katılan herkesin gerçek konumunu gösterecek. Elbette, yoldaşlar, Afganistan çatışmasına bizim katılımımız, yeniden-yapılandırma ve pratik bir politika olarak yeni düşünce tarzı doğrultusunda tutarlılıkla çalışma yolunda ilerlerken üstesinden gelmekte olduklarımızın bir çok yönlerini ilgilendiren, çok karmaşık bir sorundur. Şimdi esas olan, Politbüronun (bu) konuda da SBKP 27. Kongresinin ilkesel çizgisiyle sıkıca uyumlu bir biçimde hareket etmekte olduğudur.

Genel olarak, yeni düşünce tarzı ile ilgili konuların bilimsel bir irdelenmesinin ve bunların ideolojik olarak temellendirilmesinin başlangıç aşamasında olduğunu söylemek gerekiyor.

Genişleyen glasnost koşullarında, burada daha az iş olmayacak. Sovyet halkının herşeyi araştırma, gelişmeleri daha iyi anlama ve özellikle savaş tehlikesine karşı dünya çapındaki kampanyada, uluslararası ilişkilerde beceriyle yeralma yönünde doğal bir isteği var.

İşte bu nedendir ki, dış-politika propagandasının, uluslararası konuların açıklanması ve çözümlemesinin enfomasyon ve düşünsel düzeyini yükseltmek için gerekli tüm koşullar yaratılmaktadır.

Bu, ideolojik etkinliğimizin çok önemli bir bölümüdür. Aynen içe ait düşüncelerimiz ve değişimlere ilişkin olduğu gibi, yeni düşünce tarzının özüne ilişkin olarak (da) bazı kişilerin kafasında karışıklık var.

Bu şaşırtıcı değildir: sorunlar fazlasıyla kaydadeğer ve artacak, bunlar etrafında savaşım başlatılmıştır. Görülmedik bir olguya, dünya tarihinin büyük diyalektiğinin yarattığı bir tür paradoksa tanıklık etmekte ve katılmaktayız.

Bir çok sürecin dünya ölçüsünde hızla uluslararasılaşmasına, ülkelerin ve halkların ulusal ve bölgesel gelişim seçeneklerinin sayısının ve çeşitliliğinin artması eşlik ediyor. Bu her ikisi dünyanın bütünselliğinin pekişmesine katkıda bulunuyor.

Böylesi şeyler henüz teori alanında ciddi olarak incelenmek ve pratiğe geçirilmek zorunda. Bu, bir çok dalları olan, hem teorik hem pratik bir ödev.

Biz, güç politikasının üzerine dayandığı militarist doktrinin karşısına, "çıkarlar dengesi" ve karşılıklı eşit güvenlik kavramını çıkardık.

Bizim devlet çıkarlarımız hiç bir diğer toplumdaki emekçilerin ya da ulusların çıkarlarıyla çelişmiyor.

Barışı korumadan hiç bir ilerleme olmayacaktır ve bu ödevi çözme bağlamı dışında birinin çıkarlarından söz etmek anlamsızdır.

Uluslararası politikadan savaşı dışlama savaşımı milyonların yaşamını, herşeyden önce de her savaşta ilk ve en çok zarar gören emekçileri koruma savaşımıdır.

Karşıt toplumsal sistemdeki devletlerle normal iş ilişkileri, başka şeylerin yanısıra, anti-Sovyetizme ve anti-komünizme bir darbe, dolayısıyla demokratik kazanımlar ve özelemler üzerinde gericiliğin baskısının zayıflatılmasıdır.

Militarizmin yok edilmesi -keskin bir biçimde ortaya koyduğumuz ve ciddi, gerçekçi bir biçimde yaklaştığımız (bu) sorun- yalnızca en gerici güçleri gemlemeye yardımcı olmakla kalmıyor, fakat aynı zamanda her yerde daha çok iş vaadediyor.

Emekçiler için dolaysız yararlarına ek olarak, bu, emekçi yığınının ekonomik ve toplumsal olarak aktif kesiminin, yani demokrasi ve ilerlemenin toplumsal tabanının genişlemesi sonucunu doğuracaktır.

Yeni bir dünya ekonomik düzeni kurma ve Üçüncü Dünya'daki çarpıcı bunalım olgularının üstesinden gelme çabası, ensonu, tüm kıtalarda daha milyonlarca insan için yararlı, insani koşulların yaratılması ve bunların tarihin yaratılmasına katılımı demektir. Bu, aynı zamanda, dünyanın ilerlemesi, bağımsız gelişme ve devrimci değişim için büyük bir etkidir.

Dünya süreçlerinin karmaşıklığı ve dünya politikasında "kaymalar ve dönemeçler" in öngörülemezliği, görülmedik bir uluslararası yanıt (alan), barış içinde yanyana yaşamadan nesnel olarak çıkarı olmayan muazzam güçlerin direncini ve, son olarak, doğru anlaşılma gereğini doğuran barış taarruzumuzun boyutu ve olağanüstü niteliği- tüm bunlar, yalnızca politik değil, aynı zamanda teorik sorumluluğumuzu önemli bir biçimde arttırıyor.

Şimdi Marksistlerin ve karşıtlarının karşısında duran yasamsal teorik sorun, gerçek dünya gelişiminde ve dolayısıyla politikada sınıfsal ve evrensel insani ilkeleri birleştirme sorunudur.

Ekim Devrimi'nin 70. Yıldönümü üzerine rapor bu konuda ilkesel hazırlıkları ortaya koydu.

Temel bir nokta ortaya atıldı: Bugünkü aşamada, dünyada 20. yüzyılın sonunda varılan karşılıklı bağımlılık ve bütünsellik aşamasında, emperyalizmin doğasını onun en tehlikeli dışavurumlarının önünü tıkayacak biçimde etkilemek olanaklı mıdır?

Çeşitli toplumsal sistemlerin yarışması ve bunların evrensel bir felaketi dışlayacak biçimlerde yanyana yaşaması için ölçütler tanımlanmıştır.

Yeni çağdaki özel nitelikleri ve ana özellikleri çözümlerken, toplumsal bilime ilişkin düşüncemiz daha cesur hale geldi.

Dünya kamuoyunun geniş kesimleri perestroyka'mızı tüm insanlık için yararlı buluyor; başlattığımız reformlara ve dış politikamıza olumlu, hatta yardımsever bir gözle bakıyor. Birçokları onu açıkça ve enerjik bir biçimde destekliyor.

Tüm dünyada gelecek umudunu yeniden canlandırdık. Bu, büyük bir ahlaki kazanımdır.

Bunun değerini bilmek ve her yerde gördüğümüz güvene layık olmak zorundayız.

Bu, sorunun, insan faktörüyle dolaysız bağlı, fakat günümüzün nesnel süreçlerine kök salan bir yönüdür.

Bir diğer yön, tekeli sermayenin ve onun egemen olduğu toplumun geçirdiği özlü değişikliktir.

Ayrıca, günümüzün dünya gelişimi için belirleyici önem kazanan, kesinlikle yeni faktörler ortaya çıkmış bulunuyor: nükleer savaş tehlikesi, bilimsel ve teknolojik devrimin görülmedik toplumsal ve uluslararası sonuçları, evrensel ekolojik tehlike ve enformasyon ve her türden iletişim alanında temelden yeni durum. Global sorunların keskinleşmesi ve onları ele almada uluslararası işbirliği gereğinin kavranması, barış ve silahsızlanmaya hizmet ediyor.

Faşizmin ve ikinci dünya savaşının korkunç deneyiminin sonuçları bir çok ülkenin insanları üzerinde kalıcı bir psikolojik etkiye sahip.

Tüm bunlar, tekeli kapitalizm ve onun uluslararası-politik üstyapısı çerçevesinde "savaş partisi" ile "barış partisi" arasındaki, Lenin'in deyimiyle, "kaba burjuva, saldırgan burjuva, gerici burjuva" ile Batı'daki egemen sınıfın "pasifist kampları" arasındaki güçler oranını değiştiriyor.

Kısaca, devrimimizin yeni bir ana aşamasına başladığımız uluslararası koşullar, onun önceki aşamalarındaki kadar özlü bir biçimde farklıdır.

Yeni düşünce tarzı, materyalist diyalektik yöntem ile çözümleme konusu olan yeni gerçekliklerin doğru anlaşılması demektir. O, aynı zamanda, böylesi bir incelemeden çıkarılan ve devrimci Leninist deneyimle ve Marksizm-Leninizmin temel ilkeleriyle karşılaştırılan sonuçlar demektir.

(Şunu) vurgulamak zorundayım: yeni düşünce tarzı Lenin'in emperyalizm teorisine, Lenin'in asla "iyi" olmayacak olan emperyalizm üzerine incelemesine dayanmaktadır. Bu konuda hiç bir hayale kapılmadık ve kapılmayacağız.

Yeni düşünce tarzının merkezinde, evrensel olarak paylaşılan değerler için yeni bir rol bulunmaktadır. Bunların önemi gerek Karl Marks gerekse Vladimir İlyiç Lenin tarafından vurgulanmıştı. Ve bunlar, öğretilerinin hümanist doğasından kaynaklanan, sıradan düşüncelerden ibaret değildi. Dünyadaki uluslararasılaşma süreçlerinin önemini vurgulayan büyük öğretmenlerimiz, evrensel olarak paylaşılan değerlerin nesnel temelini ortaya çıkardılar ve bunları diyalektik bir biçimde sosyal-sınıfsal ilişkilerle birleştirdiler. Şimdi tüm bunlar pratik politikamızın eksenine haline geliyor.

Politikadan bu istem günümüzün hem olumlu hem de olumsuz süreçleri tarafından -bir yandan bizzat insan ırkının varlığına yönelik, eşi görülmemiş tehlikelerin artması tarafından, öte yandan iç (politikada) ve dünya politikasında yığınların ve genel demokratik faktörün artan rolü tarafından- belirleniyor.

Bu, aynı zamanda, temelden farklı uluslararası ilişkiler gerektiriyor.

Tam olarak hangi türden ilişkiler? Hangi ilke temel ve vazgeçilmez olmalıdır?

Bunu belirttik. Herkes tarafından ısitilebilecek bir biçimde ilan ettük ve -ABD Devlet Başkanı'ndan, herkeşe yineliyoruz.

İlke, her halkın ve her ülkenin toplumsal ve politik tereddütüne sahip olması gerektiğinin teminmasıdır.

Bunda ütopyanın ya da hayalin eseri yoktur. Batı'nın bu ilkeyi tanıma gerekliliğine ikna edilmesinin diplomatik kibarlıklarla da propaganda ile de olanaklı olmadığının çok iyi bilincindeyiz.

İyiniyetimizin, uluslararası etkinliklerdeki yeni stilimizin, karşıt toplumsal sistemlerin temsilcileri arasında olabilecek asgari güveni sağlama uğrunda içten ve verimli bir diyalog arzumuzun, devletler arasındaki ilişkilerin ideolojikleştirilmesini gerçekten yadsımamızın, hiç kimsenin güvenliğine zarar vermeden, eşit bir alış-verişe hazır oluşumuzun -kısaca, perestroyka dönemindeki Sovyet dış politikasına özgü herşeyin önemi kesinlikle küçümsenmemelidir, elbette.

Yukarıda belirtilen ve yeni düşünce tarzında yansıtılan, çağdaş dünyanın yeni gerçeklikleri, dışarıdan hiç bir karışma olmaksızın, ulusların istedikleri gibi yaşama hakkını tanıma gereğinin ana ve gitgide daha çok ikna edici bir "aydınlatıcısı"nı oluşturuyor.

Bu arada, dünyanın doğru bir biçimde (bilince) yansıtılmasının yalnızca kendimiz için değil, dünyanın her kalan bölümü için de yararlı olduğunu düşünmemiz tam da bu nedenledir.

Bu gerçeklikler, ayrımsız herkesi onları hesaba katmaya zorluyor; çünkü, ensonu, insanlığın yaşamının sürmesi ve bizzat uygarlığın varlığı bahis konusudur.

Sosyalizm, demokrasi ve ilerleme güçlerinin en önemli, diyebilirim ki, tarihsel misyonu, tam da, saldırgan ve müdahaleci güçlerin önüne aşılmaz bir engel diyecek yeni gerçeklikleri arttırmayı ve güçlendirmeyi, hatta yaratmayı içerir.

Biz, Sovyetler Birliği olarak, bu gerçeklikleri perestroyka'mız aracılığıyla yaratıyor ve pekiştiriyoruz. Yinelemek isterim ki, tüm dış politika başarılarımızın ve bizzat barışı koruma davasının kökleri burada, perestroyka'nın başarısında, bizim çalışmalarımızda yatmaktadır, yoldaşlar.

Fakat, aynı biçimde bunun tersine olarak ta, yeni düşünce tarzına dayalı bir dış politika olmadan başarılı bir perestroyka'nın olanaksız olduğunu tüm insanlarımızın kavraması önemlidir.

Yoldaşlar, yeni aşamada perestroyka'nın ideolojik sorunları, iç ve dış politik yönlerin bu diyalektik karşılıklı ilişkisi içinde karşımızda dikilmektedirler.

Bunlar, bir yıl önce Merkez Komitesinin Ocak Plenumunda üzerine basa basa ortaya atılan bir soruna -kadro sorununa- bir kez daha, fakat on kat daha güçlü bir biçimde, dikkatimizi çekiyor.

Şimdi enerjik bir biçimde yeniden biçimlendirilmekte olan, canlı ve dinamik örgütsel, politik ve ideolojik çalışmamızda, Şchedrin'in "Yeni düşünceleri anlamıyorum. Niye bunları anlamam gerektiğini bile anlamıyorum." diyen karakteri gibi insanlara yer olmamalıdır.

Bizimle çağdaş birisinin de aynı biçimde düşünmesi çok kötüdür. Fakat bu düşünce tarzının bir parti üyesi, özellikle yönetici birisi tarafından paylaşılması daha da kötüdür.

Tekrar tekrar vurgulayayım ki, parti ve, mevkisi ne olursa olsun, her komünist, demokratizm örneği oluşturmaktadır. Bu olmaksızın demokratikleşme süreci başarılı olmayacaktır.

Parti perestroyka'ya kendisinden, kendi insanlarından başladı. SBKP Merkez Komitesi'nin Ocak Plenum Toplantısından sonra Parti'nin kadro çalışmasında çok şey başarıldı. Bize yol gösteren ana ölçüt perestroyka'ya karşı tutum oldu.

Tüm parti örgütlerinde seçilmiş organların perestroyka çabalarındaki yolgöstericilikleri üzerine henüz tamamlanmış olan değerlendirmeleri, komünistlerin çoğunluğunun eylemsizliğe, sorumsuzluğa, atalet ve perestroyka karşısında ilgisizliğe tahammül etmek istemediklerini ve lafazanları ve gevezeleri hoşgörmediklerini kanıtlamıştır.

Bu toplantılarda komünistler 4.800'ü aşkın parti komitesi ve bürosunun çalışmasını tatmin edici bulmuş ve seçilmiş organların 89.000'i aşkın üyesini değiştirmişlerdir.

Bu, parti içerisinde yaratılan, görevlilerin perestroyka'nın ilerlemesinden daha kesin bir biçimde sorumlu oldukları atmosferin doğal bir sonucudur.

Demokrasiyi öğrenmek zordur. Fakat biz böylesi dersler için güvenilir işaret taşlarına, güvenilir bir Leninist yöntemle sahibiz.

Bu, eleştiri ve öz-eleştirisinin korkusuzca teşvik edilmesini içerir.

Bu, sürekli yığınların içinde, yaşamın en yakıcı sorunlarının içinde olma arzusunu içerir.

Bu, emekçilerin ve toplumun tüm kesimlerinin duygularına, gereksinimlerine ve yaşamsal çıkarlarına önem vermeyi içerir.

Son olarak, bu, ana özelliği yığınlara güvenmek olan, Leninist, sistemli çalışma tarzının her gün olumlanmasını içerir.

Ve, elbette, -seçilmiş organların artan rolü ve temel parti örgütlerinin kazanması gereken, çarpıcı biçimde artmış bir savaştan ruh aracılığıyla- demokratikleşme tüm parti-içi ilişkilere nüfuz etmelidir.

Partimizin yol gösterici rolünün, ona yukarıdaki birisi tarafından sürekli onda kalmak üzere verilmediğini, fakat komünistlerin birkaç kuşağı tarafından, onların sosyalizm ve emekçilerin çıkarları için özverili savaşımı ile kazanıldığını akılda tutmak zorundayız.

Şimdi, toplumun devrimci yenilenmesinin öncüsü olma hakkımızı, her gün ve her saat, yeniden doğrulamalı, öne sürmeli ve bunu halk uğrunda, yurdumuz uğrunda sıkı bir çalışma ile yapmalıyız.

Sonuç olarak, yoldaşlar, bugünkü yaşamımızı yaklaşık üç yıl önce perestroyka başlatıldığında sahip bulunduğumuzla karşılaştırsak, bir çok şeyin yapılmış olduğuna işaret etmek istiyorum.

Fakat, bunu perestroyka'dan beklediğimizle ve toplumumuzun yetenekli olduğu ile karşılaştırsak, çok az şey yapılmıştır.

Sovyet toplumunda yepyeni bir durum yolunda bir çok çetin sorunları çözmek gerekecek.

19. Ulusal Parti Konferansına doğru ilerlemekteyiz.

Perestroyka koşullarında yaşam ve çalışmanın son üç yılının, özellikle Devlet İşletmeleri Yasasının yürürlüğe girdiği ilk ayların ana sonuçlarının derinlemesine bir çözümlemesini yapmamız gerekiyor.

Demokratikleşme ve köklü ekonomik reform süreçleri sürerken partimizin ve toplumumuzun nerede bulunduğunu ve nereye gittiğini belirlemeliyiz. Politik sistemimizi güncelleştirme ve ulusun gelişiminin yeni kavşağında parti'nin politik öncülük rolü üzerine özel kararlar almalıyız.

Böylelikle, devrimci perestroyka'mıza güçlü bir itki daha vereceğiz.

Bu durumda, önümüzde bir hayli sıkı çalışma duruyor. Son zamanlarda parti ve toplum içerisinde geliştirilen yenilikçi düşünceler ve önerilerin sayısı muazzamdır. Ele alınması gereken özgül konular yığını büyük ve sürekli artıyor.

Bunları çözme işine nasıl koyulmalıyız? Buna, çizilen yolda adım adım ilerleyerek, birlikte karar vermeliyiz.

Arayışımızı, yaratıcılıkla ve cesurca, fakat sistemli ve sorumlu bir biçimde -yani Leninist, Bolşevik bir tarzda- sürdürmeliyiz.

(Konuşma, büyük bir dikkatle ve uzun alkışlarla dinlendi.)

(Pravda, 19 Şubat. Tam metin.)

FABRİKALAR VE SENDİKA ERJEU'NUN YAPACAĞI ÇALIŞMALARIN
İÇERİĞİ VE UYGULANMASI ÜZERİNE GÖRÜŞLER.

1-SENDİKAL

- a) Fabrika içindeki işçilere sendikali olmanın önemini anlatmak.

SENDİKA NEDİR? Sendikalar niçin kurulurlar ? Neyin savaşımını verirler ? İşçilerin sendikalardan beklentileri nedir? İşçi sınıfı sendikaların daha iyi çalışması için ne gibi görevlerle karşıkarşıyadır ? Sendikalar olmasa idi işçilerin durumu ne olurdu ? İşverenlerin sendikal mücadeleyi baltalamak için uyguladıkları taktikler nelerdir ? Bu taktikleri çürütebilmek, uygulanmasını engellemek için bizlere düşen görevler nelerdir ? Sendikaya üye olmayıpta, sendikanın işçiler için yaptıklarını sigortalara yaptırsak ne olur ? Acaba her sendika işçilerin çıkarlarını sonuna kadar savunabilirmi ? Değişik sendikalar arasındaki değişik görüş ve uygulamaların temelinde yatan şey nedir ? Sendikalara üye olmayanlar niçin üye olmuyorlar ? Aidat ödemekmi zor geliyor ? Sendikalar onlar tarafından lüzumsuz'mu görülüyor ? Yoksa sendikalara politik birer örgüt gözü ilemi bakıyorlar? Eğer böyle ise kafalardaki bu tip sorular nasıl açığa çıkartılmalı ve bu insanların sendikaya girmeleri sağlanmalıdır ? İşçi Temsilciliği eşittir Sendika şeklindeki görüşlerin yanlışlığı bizlerce bilinip bu insanlara anlatılabiliyormu ? İşçi Temsilciliği sendika değilse nedir ? İşçi Temsilciliğini sendikalardan ayıran özellikler nelerdir? İşçi Temsilciliğinin görev ve yetkileri nelerdir ? Acaba işçi temsilciliği sendikanın görevlerini üslenebilirmi ? Sendikalar politikalarını gerçekleştirebilmek için işçi temsilciliğinden nasıl yararlanabilirler ?

Tüm bu sorulara yanıt vermeyi öğrenmek en başta bizim görevimiz olup, bu yanıtları çevre içinde anlatabilme olanaklarını araştırmamız gerekir. İşte bu nedenle bizlerin sendikal konularda özellikle çok geniş bilgiye ihtiyacımız vardır. Şimdi tüm gruptaki Y.ların önünde kendilerini geliştirme görevi duruyor. Bunun için:

PRATİK:

- 1) -Ekte bulunan sendika temsilcileri listesi incelenerek, aktif olan ve olmayan sendika temsilcileri tesbit edilecek. Aktif çalışmayanların yerine yenileri saptanacak.
- 2) -Sendikal alanda çevreden gelen sorular toplanarak bir katalog haline getirilecek. Grup toplantılarında bu sorular ve bizim zorluklarımız derinlemesine tartışılacak. (Deney alış-verişi)

3) -Sendikal eğitimler: (Y.ların katılacağı)

Deniz: 17-30 Ocak VKL semineri
 Halil: 7 -12 Şubat Lohn 1
 " : 13-25 Mart Lohn 11 (yer olursa)
 Ali Ç : " "
 Halil: 4-16 Eylül Referenden II
 Ali Y: ?
 Birsen: ?
 Piraye: ?
 Müzeyy: ?

4) -Aileler için senede iki kez hafta sonu semineri:
 (Mü. dışında)

11-12 Haziran -15-16 Hazirandan çıkarak güncel bir konu anlatılacak.
 15-16 Ekim Konu:ileride tesbit edilecek.

5) - Aktif sendika temsilcileri ve aktif sendika üyeleri için bilgilendirme toplantıları:

Tarih:

Konu:

30 Nisan
 25 Haziran
 24 Eylül
 26 Kasım

b) SENDİKAL EYLEMLERDE ÖNCÜLÜK YAPILMAZ. Fabrika içinde olası bir eylemi örgütlemenin en büyük sorumluluğu öncelikle bizlerin omuzlarındadır. İnsanlar grev ve protesto veya iş yeri toplantısı var deyince çıkıp peşimize düşmüyorlar. Onlarla çok sıkı ilişki içinde olmak, konuşmalarımızla onları etkilemek ve gerçekleri ortaya koymak zorundayız. Ancak bu şekilde işçiler bizi izlerler. İşletme geniş. Tüm çabalarımıza rağmen bizlerin her yere yetişme olanakımız yok. Bunun içinde kişisel ilişki içinde geliştirdiğimiz insanların yardımlarına ihtiyacımız vardır. Öyleyse önümüzde duran görevlerden birisi de şu olmalı.

- Tek tek bölümlerde etkinliği saygınlığı olan kişileri tek tek saptayıp onları geliştirmektir. Bunun yolu ve yöntemi o saptadığımız kişi ile kuracağımız bağlantı sonucunda ortaya çıkacaktır. İnsanların neden hoşlandıklarını, ilgilerini, ruhi durumlarını bilmek gerekir. Kimisi ile futbol sahasında yakın arkadaşlık kurulabilir, kimisi ile video başında, kimisi ile de örgü örerken.

PRATİK:

SENDİKAL AÇIDAN ÖNEMLİ EYLEM TARİHLERİ:

- 8 Mart : Uluslararası Kadınlar Günü
  - 5 Mart : Girişim (yürüyüş)
  - 6 Mart : K.Örgütü
  - 8 Mart : DGB
  - 11 Mart: DKP
- 2-(3).4.1988 : Ostermnarsch
- 1.5.1988 : 1 Mayıs
- 18.6.1988: 15-16 Haziran
- 3.9.1988 : 1 Eylül, Anti-kriegstag
- 11.9.1988: 12 Eylül ve sendikal harekete etkileri

c) SENDİKA ÜST YÖNETİMİ İLE İLİŞKİLER,

SENDİKAL ORGANLARDA GÖREV ALMAK:

Sendika üst yönetimi ile iyi ilişkilere girmek, bizim sendikal olanaklardan yararlanmamızı kolaylaştırır. Bu iyi ilişkilere girmenin yolu iş yerinden başlayarak merkeze kadar, üst düzey yöneticilerini kişisel tanımaktan geçer. Bu tanıma ise genellikle bölgesel hafta sonu seminerlerinde, sendika binasında yapılan açık toplantılarda ve sendikanın çeşitli komisyonlarındaki aktifliklerde sağlanır.

Oyleyse:

- Kadınlar, gençler ve yabancılar komisyonlarında çalışmalara önem verilmelidir.
- Üye olmayanların üye olmaları sağlanmalı, üye olanların ise daha sıkı bir çalışma için girmeleri gerekir.

d) POLİTİK YÖNLERİNİ GELİŞTİRMEK,

PARTİ İÇİN HEDEF KOYMAK

Sendikaya üye veya sendika temsilcileri içinden politik açıdan gelişmeye açık olanlarını saptamalıyız. Bu arkadaşlarla sendikal çalışmaların dışındada birlikte olmanın yollarını arayıp, politik açıdan gelişmeleri için çaba göstermeliyiz.

Nasıl saptayıp çıkaracağız? Bu ancak eylem içinde olur. Sendikal eylemlere canla başla sarılan dostlarını yavaş yavaş politik bir çalışma içine girmeleri gerekir. Ve bu çalışmaların ne için yapıldığı kendilerine gösterilmelidir. İnsanlar yaptıkları çalışmanın politik çalışma olduğunu bilip doğru ve gerekli olduğuna inanmalıdırlar. Herkese yapabileceği kadar iş verilmesine dikkat edilmelidir. Böylece çalışmalar içine girip benimseyen arkadaşlar uzun deneyimler sonucu aramıza katılmalıdırlar.

- Yeni insanlar kazanmak bizim önümüzdeki en önemli görevlerden biridir.

- Sempatizanlar ve sempatizan olabilecekler

saptanmalı. Gerekirse çalışma ve parti grupları oluşturulmalıdır.

2- POLİTİKAa) P. politikasının iş yerinde propagandası:

Biz politik bir partiyiz.Bu nedenle, yaptığımız çalışmaların tümünde uzak veya yakın politik hedefleri olmalıdır.Euda bizim parti politikasını iş yerinde nasıl propaganda edeceğimizle sıkı sıkıya bağlıdır.

- Herşeyden önce bizlerin parti politikasını iyi bilmesi gerekir.Bunun içinde yayınları iyi izleme görevi önümüzde durmaktadır.Ancak bizler iyi politika yapabilirsek kitleleri etkileyebiliriz.Bildiğimiz bir şeyindaha iyi uygulayabileceğimiz doğru görüşünden çıkarak parti politikasını özümsemeyi önümüze hedef olarak koymalıyız.Daha sonra fabrika içinde ve dışında politikayı yaymak bizim için daha kolay olacaktır.

Parti politikasını yaymanın çeşitli yolları vardır.Bu bildiri olur,pul olur,gazete olur veya seminerler yolu ile olur.Ama ne şekilde olursa olsun herşeyin başı bu işi örgütlü yapmaya, kollektif çalışmaya bağlıdır.Bunun içinde herhangi bir propaganda eylemini örgütlemeye Y.'ın militanca yaklaşımları büyük önem taşıyor.

Yani,

- İyi bir parti militanı olmakta önümüzde duran en önemli görevlerden biridir.Bunun için öz verili olmak, gözünü budaktan sakılamak militan olmanın bir yanıdır.Diğer yanı ise kendimizi politik açıdan geliştirmek, eleştiriye açık olmak, öz eleştiri yapabilmektir.Ancak böylece program ve tüzüğü hayata geçirebiliriz.

PRATİK:

Eğitim :

- 1- Grup içi eğitim: Her ikinci olağan toplantıda (ayda bir kez) ihtiyaca göre saptanan bir konu grup içi eğitim olarak işlenecek.
- 2- Semt düzeyinde eğitim:Y ve en yakın sempatizanlar için 15 günde bir yapılacak eğitime katılınacak.

Konu: Ne Yapmalı

Tarih: 17 Şubat Çarşamba 18.30-20.30 arası.

- 3- Merkezi eğitimler: .....

Çevreye yönelik seminerler :

- 27.3.1988 Yerel seçme seçilme hakkı konulu seminer. K.Örgütünde.
- 11.9.1988 12 Eylül'ün sendikal harekete etkisi konulu seminer. K.Ö.

İnfo Masaları :

- 23.1.1988 Dayanışma girişimine bağlı olarak
- 27.2.1988 " " "

Çevreye yönelik toplu eğlenceler:

- 19.3.1988 K.Örgütünde. 18.00'den itibaren. (K.Örgütünün.)
- 2.7.1988 " "
- 1.10.1988 " "
- 31.12.1988 " "

Çevreye yönelik toplu geziler:

- Kitle örgütünün plânına göre ayarlanacak.

Basın-yayın:b) İŞ YERİ GAZETESİ :

Bir iş yeri parti grubunun en önemli propaganda materyallerinden birisi iş yerine özgü parti gazetesini çıkarmaktır. Bir parti gazetesini nasıl olmalıdır ?

Baştan aşağı politik içerikli, ağırlıklı bir dille yazılmış , genel doğruları ortaya koyan bir yayın politikası gazetenin en yakın çöp kutusuna atılması sonucunu getirir. Öyle ise insanlar çıkacak gazetede kendilerini görmelidirlerki okusunlar. İş yerindeki sorunlar çok fazla. Bu sorunlar iki yayın dönemi arasında saptanmalı ve basit, anlaşılır bir dille politik yorumu ile birlikte kısa öz bir şekilde verilmelidir. Gazeteyi alan herkes, en tahsillisinden, en tahsilsizine kadar herkeszevkle okuyabilmelidir. Buda ancak bizim iş yerimizi, iş yerindeki sorunları, iş verenin politikasını iyi bilmemiz sonucu olanaklıdır.

O halde şimdi:

- İnsanlar arasındaki konuşmalara daha iyi kulak vermek, sorunlayı saptayıp ufak,ufak not tutmak, bu sorunlar hakkında işçiler ne düşünüyorlar ?Tüm bunları saptamak görevi ile karşıkarşıyayız.

Böylece bizim etkili bir yayın çıkarma olanağımız büyüyecek, ismimizi ve politikamızı daha fazla duyurup,kitleler arasında getirdiğimiz doğru görüş ve çözümlemelerle daha fazla saygınlık kazanacağız,.

Redaksiyon: Halil, Ali Ç, Ali Y. , Piraye

Redaksiyona dışımızdan'da katılımı sağlama olanakları araştırılarak, gazetemizin ilk sayısını 28 Şubat'ta çıkaracağız.

Gazete basım tarihleri:

28 Şubat 1988
30 Nisan 1988
30 Temm 1988
31 Ağust 1988
31 Ekim 1988
18 Aralık 1988

c) FABRİKA İÇİNDE LEGAL VE İLLEGAL YAYIN SATIŞINI YAYGINLAŞTIRMAK

P.mizin yayın olanakları çok geniş ve oldukça fazla yayın çıkıyor.Öyleki bu yayınları çoğu kez bizlerde sonuna kadar okuyamadan bir yenisi geliyor.Bu bir sorundur ve çözümü ise biz çalışan insanlar için kolay değildir.Kendi okuyamadığımız yayını nasıl satacağız? Bu konuda gerçekçi olmak zorundayız. Şimdiye kadar yayınlarımız hiç kitlesel satılmadı.En kitlesel satım legal Tİ'nin bile satışı giderek azalmakta.Partinin yeni bir yayın politikası uygulaması zorunluluğu var. Fakat şu anda çıkan yayınların satışında organizesi zorunlu.

Herkes her yayını okuyamayacağına göre, kime hangi yayını okutabileceğimizi kendimiz saptamak ve okunmasını sağlamak zorundayız. Sempatizan olabilecek, sempatizan olmuş, bize sempatizandan daha yakın olan insanları ayrı ayrı saptayıp, işletme içinde yayın satışını organize edebiliriz. Ayrıca hiç sempatizan olmayan kitlelerinde okuyacağı bir yayın olmalı. Bunu şimdilik iş yeri gazetesi ile doldurmaya çalışacağız.

d) PARTİYİ MADDİ YÖNDEN GÜÇLENDİRME HEDEFİ:

P.mizin üye aidatları ve ağır aksak yürüyen yayın satışları dışında herhangi bir şekilde maddi kaynağı yoktur. Günümüzde partimizin paraya olan ihtiyacı her zamankinden çok daha fazladır.

- Üyeler olarak bizlere düşen görevlerden birisi de P.'ye maddi destek sağlamaktır. Bu sadece bizim kendimizin öz veride bulunması demek değildir. Daha başka gelir kaynaklarında bulmak zorundayız.

Makbuzla bağış toplama olanağımız olmadığına göre , bağışları açık sözlülükle ve insanlara anlatarak toplamak bir yöntemdir ama kalıcı değildir. Lakin yapılması gerekir. Bunun dışında iş yerine özgü eğlenceler, geziler, şenlikler düzenlenebilir. Buradan gelen gelirler P.'ye gönderilebilir.

- P. grubu önüne aylık, altı aylık veya yıllık hedefler koyup bu hedeflere yönelik yaratıcı çalışmalar ortaya koymalıdır.

Örn. eve iş alıp kollektif bir şekilde bu işi yapma veya birlikte gidip ayda bir gün temizlik veya başka işler yapma v.b

FRATİK:

- Yaz aylarında çilek toplama
- Makbuzla dayanışma toplama (dem. güçleri adına v.b)
- Pfenik'leri toplamak
- Eğlencelerde açık artırma
- Eve iş alma yollarını araştırmak.
- 14 ay süre ile her Y çift aidat ödeyecek.

Ali Ç : 1 ve 8. ay (ocak-Ağustos)
 Deniz: 2 ve 9. ay (şubat- eylül)
 Piraye: 3 ve 10.ay (mart- ekim)
 Müzeyy: 4ve 11.ay (nisan-kasım)
 Birsen: 5 ve 12.ay (mayıs-aralık)
 Halil : 6 ve 1. ay (haziran- ocak 1989)
 Ali Y : 7 ve 2. ay (temmuz- şubat 1989)

KADINLAR: Bu alandaki çalışmalar kadınlar grubunun plan ve programı dahilinde yürütülecektir.

Kadın ve genç kızlardan oluşan aktif sendika temsilcisi ve üyelerle ilişkilerin geliştirilmesine özel önem verilecektir.

Bu alandan sorumlu olan y: Piraye'dir.

Kadınlarla toplantı tarihleri: 30 ocak Yer: K.Örg.
 27 şubat
 26 mart

DAYANIŞMA ÇALIŞMALARI:

1987 yılı dayanışma çalışmalarımızı Noel süresince yürütülen 72 saatlik uyarı nobetleri ile noktadık. Şimdi, deneyimler ışığında 1988 yılı boyunca yürüteceğimiz dayanışma çalışmalarımızın ana noktalarını tekrar saptıyoruz.

Önümüzdeki dönemde bir yandan duruşmalar, diğer yandan da politik göçmenlerin ülkeye dönüşleri başlayacak. Bu nedenle 1988 yılı içinde dayanışmaya yönelik çalışmalarımızın ana yönünü Alman ve Türkiye'lilerin en geniş kesiminin dayanışma hareketine, farklı düzeylerde de olsa çekmek olacaktır. Bu diğer bir deyişle, çalışmalarımızın çemberiniolabildiğince geliştirmek demektir.

Buna göre :

1) Türkiye'lilere yönelik çalışmalar ;

a-DEVİRİMCİ SOL ; devrimci sol ile ilişkilerimizin yeterli ölçüde olmadığını bölgemizde de saptadık. Oysa onlarla birlikte hareket etmedikçe hiç bir sorunun çözülemeyeceğininide biliyoruz. Bunu sağlamak bizim görevimizdir. Buna hizmet etmesi amacıyla,

- Önümüzdeki 3 aylık bir dönem içinde her birim kendi çalışma alanı içindeki devrimci sol'a ait kişilerle hemen ilişkiye geçecektir. Bu ilişki sonuçta diyalogu geliştirmeye yönelik olmalı, arkadaşlık bağları kurmamıza yardım etmelidir. Yoksa salt gazetemizi satmak için ya da bir eylemimize çağırmayı hedeflememelidir.
- eğer olanağı varsa biz onların eylemlerine katılalım. Ailece birlikte olmaya çalışalım. Boş zamanlarımızı birlikte değerlendirelim.
- yayınlarını izlemeliyiz. Semt komitesi düzeyinde ele alınacak bu çalışmaya temel birimlerden yoldaşların yapacakları çalışmalar da değerlendirilecektir. Olanaklar ölçüsünde periyodik aralıklarla yayınlarda ele alınan konular ve yaklaşımlar yoldaşlara iletilecektir.

b-YIĞINLARA YÖNELİK ; her birim çalışma alanına yönelik bağımsız çalışmalar sürdürmelidir. Yığınları sürekli bilgilendirme sistemini kurmalıdır. Yığınlara seslenmede etkili olan kültürel yan ihmal edilmemelidir. Semt komitesi bu konudaki ihtiyaçlarınıza cevap vermek için olanaklar aramaya hazırdır.

2) Alman kamu oyu'na yönelik çalışmalar ;

Burada amaç Kutlu ve Sargın yoldaşların Alman kamu oyununda geniş şekilde tanınmasını sağlamaktır. Onları dünyaca tanınmış demokrasi savaşçıları, devrim liderleri gibi bayraklaştırmaktır. Bu amaçla ;

- her hafta açılan bilgilendirme masası daha çekici hale getirilmeli, zenginleştirilmelidir,
- Ülkemizdeki insan hakları ve demokrasi konuları yerel eyalet, Federal ve Avrupa Parlamentolarının gündemine getirilmelidir.

yukarda belirtilen ana hedeflere ulaşmada bize yardımcı olacak kimi merkezi çıkışlar, eylemler ise şöyledir :

1) DURUŞMAYA YÖNELİK:

a- Birinci duruşma büyük bir olasılıkla Şubat ayında yapılacaktır. Merkezi olarak hazırlanan kartların duruşma öncesi mahkeme adresine postalanması,

b- birinci duruşma gününde yerel 24 veya 12 saatlik uyarı nöbetlerinin, basın toplantılarının, protesto gösterilerinin örgütlenmesi,

2) POLİTİK GÖÇMENLERİN YURDA DONUŞLERİ İLE İLGİLİ:

a- Mart veya Nisan olabilir, B.Avrupa çapında merkez bir uğurlama gecesine yığinsal katılım,

b- Haziran ayında FAC çapında duruşmaya ve yeni tutuklamaları konu eden merkezi bir "tribunalin" hazırlığı. Bu yerelde olabilir.

c- Eylül- Ekim aylarında FAC düzeyinde "Türkiye'de insan hakları ve demokrasi" içerikli bir konferansın yapılması.

3) 10 Ekim 1988, başkanımız Boran yoldaşı kaybetmemizin 1.yıldönümünde merkezi yığinsal bir gece.

4) 10 Aralık Uluslararası insan hakları günü ile ilgili etkinlikler.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

KAPİTALİST ÜLKELERDEKİ KRİZİN 80'Lİ YILLARDA GELİŞMESİ :

Tekeller, gelişmiş kapitalist ülkelerde bir yanda, devlet-tekelci kapitalizmi içinde bulunduğu "Krizden" kurtarabilmenin yollarını ararken, diğer yanda da, kapitallerini değerlendirme biçimlerini temelden yenileyip, kalıcı bir duruma getirmek için işçi-emekçilerin yaşam koşullarına, kazanılmış bir dizi sosyal ve sendikal haklarına yoğun bir biçimde saldırıyorlar.

Gelişmeleri, bu ülkelerde 80'li yıllarda ulusal gelir (UG) dağılımının yukardan aşağıya, tekellerin istediği biçimde yapılması ve devletin sosyal hizmetlerinin göreceli bir biçimde kısıtlanması izliyor. Özellikle modern tekniğin üretimde kullanılmasının yoğunlaştırılması, işgücünün daha yoğun sömürülmesine yeni kapılar açmakta, yeni tekniğin esnek ve yoğun bir biçimde kullanılmasını geliştirmektedir. Gelişmelerin en önemli yanı ise, tekellerin, bu hedeflere ulaşmada yığınsal işsizliği araç olarak kullanmalarıdır.

Bu durum işçi sendikalarını yeni sorunlarla karşı karşıya getirmektedir. Bu nedenle de, sendikaların önümüzdeki dönem önlerinde duran en yakıcı ve güncel görevleri : Dünya barışının korunması ve bilimsel-teknik gelişmelerin (BTG) sosyal açıdan kontrolüdür.

YIĞINSAL İŞSİZLİK : BASKI VE DİSİPLİN ARACI :

Tekellerin yeni teknolojiye dayandırdıkları rasyonelleşme ve uzun vadeli, geleceğe uygun yapısal bir politika ile istenilen kârlara ulaşamayacağı görüşü, kapitalizmde yığınsal işsizliği körükleyen faktörlerdendir. Burada yeni olan : İşsizliğin, kapitalist ülkelerin "Gelişme" dönemlerinde de azalmadığı, tam aksine arttığıdır.

(Bak Tablo : 1)

Belirli kapitalist ülkelerde işsizler sayısı : (Bin olarak)

Yıl	ABD	Japonya	FAC	Fransa	İngiltere	İtalya
1975	7830	1000	1074	840	978	1107
80	7638	1140	889	1451	1668	1698
81	8273	1259	1272	1173	2566	1896
82	10678	1359	1833	2008	2793	2052
83	10717	1561	2258	2041	2970	2264
84	8539	1608	2281	2310	3047	2391
85	8312	1563	2305	2396	3163	2471
86	8538	1695	2344	2445	3217	2666

T A B L O : 1 Kaynak: Main Economic, OECD-Paris

1986 Verilerine göre, tüm işsizler sayısı içindeki sürekli işsizler oranı ise şöyle :

Belçika'da	: % 60 (Bunların % 40'ı 2 yıldan fazla işsiz)
Fransa'da	: % 56
İngiltere'de	: % 56
Hollanda'da	: % 55
İspanya'da	: % 55

Ayrıca, uzun süredir işsiz olanların yeni bir işyeri bulma ümitleri de azalmaktadır.

GELİR DAĞILIMINDAKİ EŞİTSİZLİK SÜRÜYOR :

UG'in bir avuç çıkarıcının lehine ve onların istemleri doğrultusunda dağılımı FAC'de, çalışanların ücretlerinin UG'deki payının hızla düşmesine yolaçıyor. Bu pay :

1975'de : % 44,2 iken

1980'de : % 42,2'ye

1985'de : % 37,6'ya

1986 yılının ilk 6 ayı hesaplarına göre de % 37,1'e düşmüştür.

Durum İngiltere'de de aynıdır. Örneğin, işveren kârları 1983-85 arası % 51,6 artarken, ücret ve maaşlar % 16 oranında artmış, buna karşın fiyatlar % 11 artış göstermiştir.

Tekelci kapitalizm kriz döneminden yararlanarak, 1980-82 döneminde gerçek ücretlerin düşürülmesi veya en azından ücret ve maaşların dondurulmasını başarmıştır.

Bu durum, işsizler sayısında da görüldüğü gibi, ücretlerin kriz döngüsünden çıkıp, kendi başına gelişmesini getirdi. Uluslararası istatistiklere bakıldığında, gerçeğin tam aksine, ücret-maaş gelişmesi yüksek oranda gösterilmektedir. Fakat burada ücret-maaşların brüt olarak kayıtlara geçtiği : Vergi, sosyal kesintiler ve paranın satınalma gücü gibi çok önemli faktörlerin gözönüne alınmadığı kasıtlı olarak gizlenmektedir.

(Bak Tablo : 2)

Belirli kapitalist ülkelerde gerçek ücretler : (Endeks 1973=100)

Yıl :	ABD	Japonya:	FAC	Fransa:	İngiltere:	İtalya:
1980	87.3	110.3	110.4	117.6	105.0	116.4
81	86.0	111.0	108.7	115.6	106.4	117.6
82	85.0	113.3	106.1	117.3	108.9	116.9
83	86.6	115.5	105.0	117.5	113.4	117.4
84	87.6	118.2	104.2	117.6	117.8	120.2
85	86.7	120.4	103.7	118.0	120.7	122.0
Yıllık gelişmeler : (% olarak)						
80	-5.9	-0.4	-0.5	+0.8	-0.5	-1.4
81	-1.5	+0.7	-1.5	-1.7	+1.3	+1.1
82	-1.2	+2.0	-2.4	+1.4	+2.4	-0.6
83	+1.9	+1.9	-1.0	+2.0	+4.1	+0.4
84	+1.3	+2.3	-0.8	+0.1	+3.9	+2.4
85	-1.1	+1.9	-0.5	+0.4	+2.7	+1.7
T A B L O : 2 Kaynak: IPW-Berichte, Berlin 11/86						

Ücret düşümü, sürekli işsizlik, sosyal, sendikal hakların budanması ve konut kiralalarının hızla artması, toplumsal yoksulluğun başlıca nedenleridir. FAC ve Fransa halklarının % 15'i yoksulluğun en alt sınırında yaşamaktadır. ABD'de devlet organlarının resmi verilerine göre 1984'de 33,7 milyon insan yoksulluk sınırının altında yaşıyor.

RASYONELLEŞME ! ÜRETİM GÜÇLERİNİ AÇIĞA ÇIKARMA :

BTG'in en geniş bir biçimde uygulanmasına paralel olarak tekeller, kâr alanlarının genişlemesine rağmen, kâr oranlarının düşmesi sorunuyla karşı karşıyadırlar. 80'li yılların ortalarına kadar olan, işin verimlilik hacmindeki büyüme oranının gerilemesi, kapitalin değerlendirilmesi konusunda sorunlar olduğunu belgelemektedir.

Kapitalizm, bu olumsuz gelişmeyi önlemek için, sömürünün yoğunlaştırılmasının daha da koyulaştırılması yolunu seçmektedir. Bunun : En kısa zamanda, en az masrafla, en fazla kâra dayanan kapitalist yasalara göre sonucu olarakta : Otomasyon, robotlaşma, enformasyon ve telekominikasyon (Tele iletişim) önlemlerini kapsayan bilimsel-teknik devrimin (BTD) ulaştığı yeni boyutlarda kullanılması hızla arttırılarak kâr hırsı yasası işyerlerinin yığınsal olarak yok edilmesi ve çalışanların sömürülme oranlarının yoğunlaştırılarak arttırılması şeklinde işletilmektedir. (Bak Tablo : 3)

Üretim dallarında işin verimliliği - Çalışılan her iş saatine göre üretim sonuçları : (Endeks 1980 = 100)

Yıl	ABD	Japonya:	FAC	Fransa:	İngiltere:	İtalya:
1979	100.5	94.1	98.7	98.0	103.9	96.0
81	103.5	102.4	102.6	101.0	104.8	104.0
82	105.3	103.4	104.6	105.0	109.7	104.0
83	109.7	108.1	108.9	110.0	117.1	105.0
84	113.2	118.9	111.2	116.0	121.5	112.0
85	119.9	123.9	116.3	-	124.5	-
Yıllık büyüme oranı :						
1979	1.5	5.3	4.5	5.0	1.8	3.3
85	3.0	4.7	2.7	3.5	3.0	3.1
T A B L O : 3 Kaynak : IPW-Forschungsheft, Berlin 4/86						

ABD Otomobil endüstrisinde 1978 yılında 725 bin kişi çalışırken, 1986'da bu sayı 510 bine düştü. ABD'de yayınlanan "The Economist" gazetesinin bildirdiğine göre, dünyanın en büyük otomobil tekellerinden General Motor otomatikleşmeye yılda 9 milyar dolar harcamaktadır. Bu harcamalar sonucu General Motor son yıllarda ABD'de 6 yeni montaj fabrikası kurmuş, 12 fabrikayı da tamamen yeni teknikle donatmıştır. Firma yönetimi buna karşın 11 eskimiş işletmesini önümüzdeki iki yıl içersinde kapama kararı almıştır. Kapatılacak işletmeler nedeniyle 29 bin işyeri ortadan kalkacaktır.

General Motor'un Avrupa'daki işletmelerinde, üretimde verimin yoğunlaştırılması yoluyla toplam 100 bin işyerinden her yıl ortalama % 5'i ortadan kaldırılacaktır.

General Motor 1984'de Elektronik firması EDS'i 2,5 milyar dolara satın aldı. Buna ek olarak, General Motor aynı zamanda, teknolojinin yüksek olduğu bir dizi firmaya da ortak. 1988'de kurulması düşünülen "Enformasyon Merkezi" ile General Motor'un tüm işyerlerinin yönetim ve kontrolü bir yerde toplanacak. Merkezi sistem sayesinde anında fiyat karşılaştırması ve gerekirse üretimin bir yerden, diğer yere nakli mümkün olabilecek.

Buraya kadar anlatılanlar General Motor'un rasyonelleşme alanındaki uygulamalarında bir bütünün sadece bir dilimidir. Rasyonelleşme dalgasının zirvesini, General Motor'un yönetimi tarafından daha 1985'de ilân edilen ve 3,5 milyar dolara malolacak "Saturn Projesi"

oluşturmaktadır.Bu projenin ana noktası, "Geleceğin montaj fabrikasıdır".Ön tahminlere göre Saturn projesi sayesinde şu anda binlerce kalifiyesiz işçi ile 130 saatte yapılan bir otomobil montajı, en modern compüter ve teknik aygıtlarla donatılmış işyerlerinde bir kaç kalifiyeli işçi ile 40 saatte yapılabilecektir.

ABD Otomobil İşçileri Sendikası UAW, bu konuda bir çok taviz vermek zorunda bırakılmıştır.Saturn projesinde çalışan emekçilerin temel saat ücretleri, ABD otomobil endüstrisinde geçerli ücretlerin % 80'idir.Projede tüm işyerlerinin % 80'i kalıcı, % 20'i ise, siparişlerin durumuna göre değişkendir.Dolayısıyla tüm personel sayısının % 80'i kalıcı, % 20'de siparişlerin durumuna göre geçicidir.

DAHA AZ İŞÇİYLE DAHA FAZLA ÜRETİM :

FAC otomobil endüstrisi İşverenleri Birliği'nin açıklamalarına göre, bu zamana kadar bu işkolunda ortadan kaldırılan işyerlerine ek olarak, yeni tekniğin kullanılmasıyla 1990 yılına kadar 152 bin işyeri daha yokedilecektir.Bu sayı otomobil endüstrisindeki tüm işyerlerinin % 23'dür.Yani, 1990'a kadar bu endüstri dalında her 4 işyerinden biri ortadan kaldırılacaktır.

Volkswagen (VW), FAC'nin Wolfsburg kentindeki ana merkezinde 1983'-de 550 milyon DM. harcayarak otomotikleştirilen bin montaj bölümünü işletmeye soktu.Böylece o bölümdeki 5 bin montaj işyerinin bini, rasyonelleşme yoluyla ortadan kaldırıldı.Bir otomobilin montajı için harcanan zaman % 20 oranında düştü.FAC'de yayınlanan "Frankfurter Allgemeine" gazetesinin bildirdiğine göre, aynı üretim tekniği 1988 yılı içersinde VW'nin diğer işyerlerinde de uygulanmaya başlanacak.

İngiliz Tekstil endüstrisinin önde gelen firmalarından "Cortaulds" da 1980'den buyana yoğun bir biçimde rasyonelleşme programı uygulanmaktadır. 11 Bin işçi bu işletmenin 42 fabrikasında 1979'da, haftada 1.800 ton iplik üretirken, 1986'da 4 bin işçi 28 fabrikada haftada 1.100 ton iplik üretmektedir.

ABD Demir-Çelik endüstrisinde 1979'dan buyana üretimdeki işyerlerinin % 50'i yokedilmiştir.Buna ek olarak, 1982'de bir ton Çelik 10,5 saatte üretilirken, 1986'da 7,5 saate düşmüştür.

FAC Demir-Çelik endüstrisinde 1974'de 330 bin olan çalışanlar sayısı, 1986'da 203 bine gerilemiştir. 1990 yılına kadar 40 bin işyerinin daha ortadan kaldırılması plânlanmaktadır. Durum FAC Tersaneleri ve Maden Ocaklarında da Demir-Çelik'den farklı değildir.

İngiltere kömür madenlerinde 1985 Mart ayından bu yana 39 ocak kapatılmıştır. Böylece Mart 1987'ye kadar 60 bin maden işçisi işyerini kaybetmiş olacaktır. Buna karşın üretimde verimlilik, yeni tekniğin de kullanılmasıyla % 23 oranında artmıştır.

İŞİN ESNEKLEŞTİRİLMESİ :

Tekeller, yeni tekniğin yoğun bir biçimde kullanılmasını, iş koşullarının esnekleştirilmesi ve bireylere göre özelleştirilmesi ile birleştirmektedirler. Bu durum onlara : Çalışma süresinin "İhtiyaca göre" farklı-değişken uygulanması, makinelerin çalışma süresini, işçinin çalışma süresinden ayırma, yatırımları konjüktür ve siparişlerin durumuna göre ayarlama olanağını vermektedir. Böylece farklı ücretlendirme, toplu sözleşmelerle saptanan ücretlendirme biçimleri, iş yasalarının öngördüğü kuralların çiğnenmesi veya ortadan kaldırılması gibi, sendikaların 60'lı ve 70'li yıllarda zorlu mücadeleler sonucu elde ettikleri bir dizi kazanımların yokedilmesine çalışılmaktadır.

Tekellerce yoğunlaştırılan bu saldırıların özü ve ana hedefi, işçiler-emekçilerin sendikal örgütlerinde birleştikleri örgütlü gücü, onun sınıfsal dayanışma ve işçi sınıfının ortak çıkarlarıdır. ABD, FAC, Belçika, Fransa, Danimarka, İtalya, İsveç, Avusturya ve Hollanda'da, esnek-değişken ve farklı iş süresini öngören bir dizi toplu sözleşme vardır. Diğer bir deyişle, toplu sözleşmelerin öngördüğü haftalık çalışma süresi ortalamasına, bir ay veya bir yıl içersinde ulaşabilmenin önü, toplu sözleşmelerle açılmıştır. Örneğin, haftalık çalışma süresinin 40 saat olduğunu kabul edelim : Ayın her hangi bir haftasında 30 saat çalışılıyor, eksik kalan 10 saat başka bir hafta 50 saat çalışılarak dengeleniyorsa, o ayın haftalık çalışma süresi ortalaması 40 saat demektir. Başka bir örnek : Aylık çalışma süresinin 160 saat olduğunu varsayalım. Yılın her hangi bir ayında 140 saat çalışılıyor, 20 saatlik eksik kalan süre, bir başka ay da 180 saat çalışılarak tamamlanıyor, yıllık ortalama 160 saatlik aylık çalışma süresine ulaşıyor demektir.

FAC Tekellerinin, İşverenler Birliklerinin, Cumartesi ve Pazar günlerini işgünü yapabilmek için toplu sözleşmeler yoluyla iş süresinin değişkenliğini-farklılığını-esnekliğini sağlama uğraşılarının gerçek nedeni işte budur.FAC hükümeti, haftalık çalışma süresini düzenleyen yasayı değiştirerek, "Haftalık çalışma süresi 60 saate kadar uzayabilir" şeklinde, çıkarılacak yasa ile tekellerin bu uğraşlarına taban hazırlamak istemektedirler.Amaç, tekellerin "Pahalı" makinelerinin gün, hafta, ay ve yıl içersinde ihtiyaca göre ve ek masrafa yolaçmadan sürekli olarak çalışmasını sağlayabilmektir. Bu mantık doğrultusunda, işin, çalışma süresinin bölünmesiyle ilgili (Bir kişi 8 saat yerine, 2 kişi 4'er saat) kısmi iş anlaşmaları, kiralık işçi ve süreli iş anlaşmaları giderek önem kazanmakta, kapitalist ülke hükümetlerince yasallaştırılmaktadır.

Merkezi İsviçre'nin Cenevre şehrinde bulunan, Uluslararası İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun açıklamalarına göre, tüm çalışanların : ABD'de % 14,1'i - Japonya'da % 15,8'i - İngiltere'de % 18,9'u - Kanada'da % 15,3'ü - İsveç'de % 24,3'ü - Norveç'de % 18,9'u kısmi iş anlaşmalarıyla çalışmaktadır.FAC'de Haziran 1985 verilerine göre 1,9 milyon olan kısmi çalışanlar sayısı, 1987'de 3,3 milyona ulaşmıştır.

Tekeller buna paralel olarak, farklı ücretlendirme uğraşılarında arttırmaktadırlar.Bunun başını ABD tekelleri çekmektedir.Bir dizi toplu sözleşme, ücret ve sosyal haklar kısıtlamasını, değişik ücretlendirme sistemini ve yeni işe başlayanlara, aynı işi yaptıkları halde düşük ücret verilmesini içermekte, eşit işe-eşit ücret ilkesi bilinçli bir biçimde çiğnenmektedir.(Bak tablo 4).

ADB'deki iki kademeli ücretlendirme sistemi.Dolar olarak :

F i r m a :	Önceki Ücretlendirme anlaşması	Yeni Ücretlendirme anlaşması
Boeing	11.38	6.70
Lockheed	8.64	6.00
Giant Ford	6.95	5.00
Dow Chemical	7.08	6.89
American Airlines	36.000 (Yılda)	18.000 (Yılda)
T A B L O : 4 Kaynak: Fortune Dergisi Los Angelos 9.1.84		

ABD Airlines tekelinin hesaplarına göre, iki kademeli Ücretlendirme sistemi daha 1984'de bu tekele 1 milyon dolar ek kâr getirdi. Dünya'nın en büyük silah tekellerinden olan Lockheed tekeli, yıllık ek kârlarının 19 milyon olduğunu belirtiyor. ABD "Bureau of Labor Statistick" araştırma enstitüsünün verilerine göre, 1985 yılı sonlarında 23 milyon ABD işçi-emekçisine (Tüm çalışanların % 25'i) iki kademeli Ücretlendirme sistemi uygulanmaktadır.

Özellikle ABD Demir-Çelik ve Otomobil endüstrisinde Ücret kısıtlamasını, izin süresinin kısaltılmasını ve düşük emeklilik ödeneği ödenmesini içeren toplu sözleşmeler yapılmaktadır. ABD işçi-emekçilerinin yıllık izin ortalaması 12, tekniğin "Mucizesi" Japonya'da ise yılda 10 gündür.

FAC ve Fransa tekelleri, farklı Ücretlendirme sisteminin kendi ülkelerinde de uygulanmaya başlanmasına çalışmaktadırlar. FAC hükümeti koalisyon ortaklarından FDP, gerici CDU/CSU partilerinin en tutucu kesimlerinin, Alman İşverenler Birliğinin hazırladığı istemler kataloğunun içeriği bu ve benzeri önerilerle doludur. Bu önerilerin başlıcaları şöyledir :

- Yeni işe başlayanlar, o işkolunda geçerli olan toplu sözleşmeler gözönüne alınmadan Ücretlendirilmeli, kişi saat Ücretini işverenle kendi saptayabilmelidir.

- Yeni işe başlayanlara, o işkolunda geçerli olan sözleşmelerin öngördüğü yıllık ücretli izin verilmemeli, izin süresi kısaltılmamalıdır.

İngiltere'de çıkan "Financial Times" gazetesi, Japonya'daki farklı Ücretlendirme sistemini Avrupa Ülkelerine "Örnek" olarak göstermektedir.

Bir Japon işçisinin ortalama gelirinin % 25'i kendisine 6 aylık "Prim" olarak verilmektedir.

Ücret gelişmesine karşı uygulanan metodlardan biri de, Üretim ve Üretim kapasitesinin uluslar ötesi tekellerce, işgücünün ucuz olduğu ülkelere nakledilmesidir. Bu yolla bir taşla iki kuş vurulmaktadır. Birincisi, bu ülkelerde işgücünün ucuz olması, işçi ve sendikal hakların hiç veya sınırlı olması nedeniyle ek kârlar arttırılmaktadır. İkincisi ise, BTG'in kullanılması yoluyla bu ülkelere ya-

tırılan değişken sermayenin mal-değer olarak tekrar geri gelmesidir.

ABD'nin 1985 yılı Chip Üretiminin (Chip, Compüter ve diğer elektronik aygıtların programlanmasında kullanılan küçük programlama parçalarıdır) % 80'i Tayvan, Güney Kore, Çin Halk Cumhuriyeti, Malasya, Singapur ve Hongkong'da üretilmiş ve ABD'ye getirilmiştir.

Aynı yıl, yani 1985'de endüstride çalışan bir işçinin ortalama saat ücreti Tayvan'da 4 DM. Singapur'da 3,71 DM. Hongkong'da 2,95 DM. Güney Kore'de 2,81 DM. Malasya'da 2,58 DM. Tayland'da 0,95 DM. Filipin'de 0,97 DM. Endonezya'da 0,55 DM. idi.

Bu ülkelerde işçi ücretlerinin saptanması doğrudan doğruya tekeller ile işçi arasında yapılmaktadır. Aynı ülkelerde yılda çalışılan süre, gelişmiş kapitalist ülkelere oranla çok daha fazladır. Örneğin, 1983'de Filipin'de 2360 saat, Tayland'da 2290 saat, Malasya'da 2280 saat, Singapur'da 2100 saat. FAC'de yılda çalışılan süre ise, 1635 saattir.

KAZANILMIŞ SENDİKAL HAKLARIN BUDANMASI :

Tekellerin farklı-değişken uygulamalar stratejisinin gerçekleştirilmesi uğraşları, sendikal haklara saldırıları kendi içinde taşımaktadır. ABD'de, adına "Sendikal örgütleri parçalama firması" denilen "Union Busting" firmaları giderek yaygınlaşmaktadır. Şu anda "İşçi sorunlarıyla ilgilenen", yeni sendikal örgütlerin kurulmasını engelleyen, kurulmuş sendikal örgütleri dağıtmaya çalışan binden fazla bu tür firma bulunmaktadır. Bu tür firmalar Avrupa'da da gelişmektedir.

"Sendikasız" işyerleri uğraşları İngiltere'de de gelişiyor. Elektronik endüstrisi ve hizmetler işkollarında yeni kurulan işyerlerinde, işverenlerin diktasıyla çok kez, işyerinin sendikasız ve "Bağımsız" kalması, grev yapılmaması daha baştan itibaren kararlaştırılmaktadır.

Bu "Sorun" diğer kapitalist ülkelerde başka yollarla "Çözölmektedir".

FAC'de, 1 Mayıs 1985'de adına "Çalışmayı Teşvik Yasası" denilen yasa yürürlüğe girdi. Böylece FAC patronlarının uzun süredir istedik-

leri : Kısmi çalışma, kiralık işçi kullanma, süreli iş anlaşmaları yapma istekleri hükümetçe yasal olarak yürürlüğe sokuldu. Arkasından sendikaların grev olanaklarını kısıtlayan, Çalışmayı Teşvik Yasası'nın 116. maddesi değiştirildi.

Görüldüğü gibi, kapitalist ülke hükümetleri ve tekeller, kendilerinin neden oldukları "Krizlerin" faturasını bir yanda ülke emekçilerine ödettirirken, diğer yanda da, krizden çıkabilmenin yollarını, halkın kazanılmış bir dizi haklarına saldırmada ve budamada arıyorlar. Bu hedeflerine ulaşmada, din, dil ve ulus farkı gözetmeden birleşen uluslar ötesi tekellere ve onların politik yandaşlarına karşı verilecek mücadelede her ülke emekçisinin kendisine sorması ve yanıtlaması gereken şu soru geliyor gündeme : "Payıma düşeni yapmaya hazır mıyım ?".

"BUK Çalışma Grubu-Krefeld"
tarafından çeşitli yayınlardan
yararlanarak hazırlanmıştır.

Nisan/1988

MUCİZELER ÜLKESİ : J A P O N Y A

Japonya dünya kamuoyunda "Tekniğin mucizesi" bir ülke olarak tanınır.O'na bu şöhreti kazandıran olgu, Japon elektronik araçlarının tüm dünya piyasasına girmesi ve eşdeğerlerine oranla az da olsa "Ucuza" satılmasıdır.Çoğumuzun görmediği, bilmediği uzak-doğunun bu efsane ülkesine bakış açımız genel olarak budur.

Japon işçi-emekçilerinin bu "Mucize" ülkedeki yerleri nedir ? Üretim ilişkileri, işsizlik, çalışma koşulları, ücretler, sendikal hak ve özgürlükler, işyerlerinde sağlık koşulları, sosyal yaşantı nasıldır ? İşte az, hatta çoklarımızın hiç bilmediği yanları bunlardır Japonya'nın.

Batı Avrupa ülkelerinin gündeminden inmeyen işsizlik, çoğumuzun tahminleri aksine Japonya'ya da ulaşmıştır.Japonya'da işsizlik oranı % 6'dır.Sayıları 1980'den bu yana artan ve günümüzde 2 milyona ulaşan işsizler, buna rağmen toplumsal bir sorun olarak değil, belirli işkollarının kendisine özgü "Özel Krizi" olarak görülür. Japonya'nın hakim çevreleri bu "Özel Krizi", halk dilinde "Çin işi, Japon işi" olarak bilinen metodlarla çözmeye çalışırlar : Önce geçici olarak süreli anlaşmalarla işe alınanlar, onların ardından kadrolu işçiler işten çıkartılır veya başka yerlere "Kiralananır".

İşçi kiralaması, sonlarına yaklaştığımız 20. yüzyılda bu "Mucizeler" ülkesinde kullanılan günlük metodlardandır. 1985 Yılında çıkartılan bir yasa ile patronlara bir "Hak" olarak tanınmıştır.Patronlar bu yasaya dayanarak fazla işçilerini, kendilerine ait başka bir işyerine veya yabancı bir işletmeye kiraliyabilirler.Kiralamanın olanaklı olmadığı durumlarda işçiye çıkış verilir.Örneğin, dünyanın en büyük Demir-Çelik kırıllarından Nippon tekeli bu "Metod" sayesinde 1990 yılına kadar bu işkolunda 19 bin, tüm tersane branşında ise 20 bin işçi "Tasarrufu" yapacaktır.

Sayıları bini bulan büyük tekeller, ülkenin endüstri üretimlerinin yarısına sahip olup, diğer yarısını üreten ve sayıları 5 milyonu geçen küçük ve orta büyüklükteki işyerlerine hakimdirler.Buralardaki üretim koşullarını ve fiyatları tekeller belirler.Onlara karşı gelmek, iflâs etmek, iş alamamak demektir.

Pahalılık ülkeyi kasıp-kavurmaktadır.Bu durum halkın yaşam düzeyinin giderek düşmesine yolaçmaktadır.Kiraların pahalı olması ne-

deniyle, aylık bina kirasını ödeyemeyecek duruma gelipte, çalışmalarına son veren ve konsolosluklarını kapatan ülkeler vardır. Japon işçi-emekçileri ile, patronları arasındaki gelir farkı son 25 yıl içerisinde 10 katına çıkmış, tekeller arasındaki rekabet işçi ücretlerinin giderek düşmesine yolaçmıştır.

Bu zamana kadar uygulanan : Kıdem, yaş ve randımına dayanan ücretlendirme sisteminden giderek uzaklaşmaktadır. Bunun nedeni, tasarruf yoluyla, ek kârlardır. Bir yanda modern tekniğin iş akışında "Kolaylık" sağladığı uydurmacasıyla işçi ücretler düşürülürken, diğen yanda, teknik eleman ve yönetici pozisyonlarında olanlara, işçilere oranla çok yüksek ödemeler yapılmaktadır. Bu durum, işyerlerinde sözü edilen gruplar arasında sürtüşmelere yolaçarak, patronların ekmeğine yağ sürmektedir. İşçiler arasında ücret artımı yaş sınırı, 50 yaş ile sınırlandırılmıştır.

İşçilerin : Günlük iş süresinin bitiminden sonra evlerine gitmeyip, işyerinin toplantı salonunda toplanarak, iş akışı ve masrafları kısıcıcı önlemler üzerine, iş amirleriyle tartışıldığı işyerlerinin sayısı az değildir. Alınan sonuçların çok kez işçilerin aleyhine kullanıldığı, patrona, işyeri ve personel masraflarından tasarruf yollarını gösteren bu gibi toplantılara katıldıkları için işçilere ayrıca ücret ödenmemektedir. Sadece yeni buluş önerilerine bin Yen (Japon para birimi) yani, 5 dolar prim ödenmektedir.

Dünya'nın tüm kapitalist ülkelerinde de olduğu gibi, Japonya'da da patronların işlettiği mantık : "İşçiler çalışkan ve kanaatkâr olmalıdır. Biz kazanırsak, onlar da kazanırlar" biçimindedir. Bu mantık Japonya'da öyle yaygınlaştırılmıştır ki, Japon işçi-emekçileri sendikal mücadele, grev gibi terimlere yabancılaşmışlardır. Çalıştığı işyerinde işkoşullarından ve ücretinden memnun olmayan Japon işçileri, bu sorunların çözüm yollarını birinci derecede sendikası kanalıyla aramaz. Önce, iş amirleriyle ikili ilişkiler içinde ve "Dört Göz altında" yapılan konuşma ve görüşmelerle çözüm arar. Japon işçilerine iş amirleri tarafından sürekli olarak verilen "Telkin" sorunu, araya sendikalar girmeden, işçi ile iş amirleri arasında "Başbaşa" çözebilecekleridir. Bu "Metod" Japon işçi-emekçilerinin günlük yaşamlarına yerleşmiştir. İş amirlerinin sorunlara buldukları "Çözümler" çok kez işçiler tarafından da üslenilir.

Japon patronları, son zamanlarda artan bir hızla kadrolu işçi sayısını azaltmaktadırlar. Kadrolu işçilerin işine son verilerek, onların yerine "Sözleşmeli Personel", işçi kiralayan bürolardan temin edilen kiralık işçiler alınmaktadır. Bu tür yollarla alınan işçi sayısı, bu denli kısa bir zamanda artarak günümüzde, tüm çalışanların % 30'a ulaşmıştır. İşçi kiralayan bürolar, "Mucizeler Ülkesi" Japonya'da ayrı ve başıbaşına bir endüstri koludur.

Kadrolu işçi sayısının giderek azaltılması ve kiralık, geçici, sözleşmeli ve süreli olarak işe alınanların, işyeri kaybı korkusuyla sendikalara ilgi göstermemesi, sendikaların konumunu zayıflatmaktadır. Bu nedenle, Japon işçi-emekçilerinin sendikalılık oranı son 10 yılda % 35'den, % 22'e düşmüştür.

Kadrolu işçiler ile, kiralık ve benzeri işçiler arasındaki işyeri koruma rekabeti ve bunun sonucu olarak meydana gelen sürtüşmeler, patronun işine gelen, fakat sendikaların bu tür işyerlerindeki konumunu daha da zayıflatan bir başka nedendir.

Bu gelişmelere paralel olarak, Japon patronlarınca körüklenen başka bir yöntemde : Günün belirli saatlerinde veya haftanın belirli gün ve saatlerinde çalışma, yani, "Kısmi çalışma" biçimidir. Öncelikle kadınların "Tercih ettiği" bu tür çalışma giderek yaygınlaştırılmaktadır. Günümüz Japonya'sın da tüm çalışan kadınların % 25'i bu tür çalışma biçimiyle, en kötü, zor işlerde ve güvencesi olmadan çalışmaktadırlar. Ayrıca, Japon özel sektöründeki işyerlerinde çalışanların tümünün % 25'i de kısmi çalışmaktadır. Bu tür kiralık işçiler, küçük ve orta büyüklükteki işyerlerinde % 20-30 ile, büyük işyerlerine oranla (% 15) daha fazladır. Kiralık işçilerin ücretlendirilmeleri, ücretler arasındaki farklılık ve işkoşulları kendisini çalıştırmak üzere kiralayan işyerinin "İnsafına" kalmıştır.

ABD'De yayınlanan "Time" dergisinin açıklamalarına göre, "Tekniğin Mucizesi" bu ülkede, tüm emekçilerin ancak 1/3'ü modern işyerlerinde, diğer 2/3'lük çoğunluğun çalıştığı yerler de 19. yüzyıl metodlarının geçerli olduğu atölyeler biçimindedir.

İşçi-emekçiler arasına sokulan rekabet duygusu, kadın işçilerin ücretlerinde daha belirgen olarak ortaya çıkmaktadır. Örneğin,

erkeklerle aynı işi yapan kadın işçilerin ücreti, erkek işçilerin aldığı ücretin % 43'üdür. Japonya'daki işçi ücretleri genel olarak ABD'li işçinin yarısı, Batı Avrupa'lı işçilerin ise 2/3'ü kadardır. Gençler arasındaki işsizlik giderek artarak 1985'de % 4,7'e ulaşmıştır. Bunun son yıllarda daha da arttığı izlenmektedir.

Japon işçi-emekçilerinin günlük, haftalık, aylık ve yıllık iş süresi : Avrupa endüstri ülkelerine oranla daha fazladır. FAC ile karşılaştıracak olursak, Japon işçisi yılda, bir FAC'li işçiye oranla 500 saat daha fazla çalışmaktadır. Tüm çalışanların ancak % 28'i, beş günlük çalışma haftasından yararlanmaktadırlar.

Japon işçi-emekçilerinin daha fazla çalışmalarının nedeni, fazla mesailerdir. Bir FAC'li işçi yılda ortalama olarak 70 saat mesai yaparken, bir Japon işçisinin yıllık ortalama mesai süresi 220 saattir. Hastalık süresince, hastalığın başlangıç ve bitiş günlerine ücret ödenmemesi, gruplar halinde çalışılan yerlerdeki zorunlu randıman baskısı, sürekli olarak uygulanan az işçiyle çok iş mantığı, Japon emekçilerini, isteselerde istemeselerde mesaiye zorlayan nedenlerdendir.

Efsaneler diyor ki bu "Modern" ülkede çalışanların yıllık ortalama izinleri 10 gündür. Japon sendikaları, patronların : İşçilere 10 günlük yıllık izinlerinden vazgeçmeleri için baskı yapıldığı yolunda şikayetler aldıklarını belirtiyorlar. İzine çıkan veya hastalanan işçilerin yeri, işçi sayısı arttırılarak doldurulmamata, onların işleri diğerlerine paylaştırılarak yaptırılmaktadır. Örneğin, Japonya'nın en Otomobil tekeli Toyota'da çalışan her üç kişiden biri, yıllık izinini tam olarak kullanmamaktadır. Dünya'nın en hızlı yürüyen akarbandlarının kullanıldığı Toyota'dan bir işçi şöyle demektedir : "Burada posası çıkmış Limon'dan bir kaç damla daha çıkarma sanatı uygulanmaktadır".

Japonya'nın en büyük sendikal kuruluşlarından olan SOHYO sendikasının, 13 bin Toyota işçisi üzerinde yaptığı sağlık araştırmasında, işçilerde : Devamlı yorgunluk, takatsizlik, sürekli baş ağrısı, mide bulantısı, sinir hastalıkları olduğu saptandı. Bu "Super Modern" ülkede yılda 1 milyondan fazla iş kazası olmaktadır.

olduğu ve geleceğin'deki gelişmeler üstüne tartışılıyor.

Merkez Komitesi Plenumunda Mao'ya karşı yöneltilen eleştiriler
Bu yıl Haziran ayında Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 6. oturumu yapıldı. Bu oturumun yapılması aslında geçen yıl için planlanmıştı. MK toplantısı, Partinin 60 yıllık yaşarında politik çizgisinin değerlendirilmesiyle ilgili sorunları da ele aldı. Özellikle Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonraki dönemi inceledi. Oturum Pekin yönetimi içinde görev değişiklikleri yaptı. Oturumun hazırlanması sırasındaki durum, ve oturumun sonuçları, Çin toplumu ve parti içindeki ilk bunalım belirtilerinin varlığını ortaya koydu. Plenumdaki tartışmalar, Çin yönetiminde, sert çatışmaların varlığını doğruladı. Bu çatışmalar yalnızca Çin Komünist Partisi tarihini değil, değişik aşamalarının değerlendirilmesinde değil, yalnızca Mao Zedung ideleri ve onun eyleminin değerlendirilmesinde değil, aynı zamanda günümüzde, Pekin'in sosyal, politik ve ekonomik çizgisiyle ilgili olarak da ortaya çıktı. Oturumun tümüyle çelişkili ve dengesiz bir durumda olan belgeleri açıklıkla aynı zamanda şunu gösterdi. Pekin, varolan durumdan çıkışı herşeyden önce büyük güç milliyetçiliği ve yayılmacı çizginin pekişmesinde ve ülkenin geliştirilmesi için kendine özgü ve bilim dışı bir modelin oluşturulmasında ve Maoçulugun partinin ve devletin ideolojik-politik platformu olarak, yenilenmesi ve korunmasında arıyor. Oturumda alınan Çin Komünist Partisi'nin, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonraki tarihini bazı sorunlarını inceleyen kararda, Maoçu çizginin ekonomi ve politikadaki başarısızlıkları kabul ediliyor. Bunun yanısıra bir dizi Maoçu direktifin tutarsızlığı itiraf ediliyor. Mao Zedung'un bir çok yanlış eleştiriliyor. Özellikle, sözün ona "büyük sıçrayış"ın gerçekleştirildiği dönemde yapılan yanlışlar. Bunun yanısıra halk komünlerinin kuruluşu ve "kültür devrimi"nin uygulanmasında yapılan yanlışlar.

Mao çevresinde yürütülen ve yobazlık derecesine varılan kişiye tapma eleştiriliyor. Gerçekten Mao Zedung'un eylemlerinin ve Maoçu politika ve ideolojinin bazı sorunlarında uzun süreden beri SHKP ve öteki komünist ve işçi partilerince, bu arada komünistlerin uluslararası forumlarında, değişik belgelerinde, ya da kardeş partilerin basınında ortaya konan bazı görüşler geç de olsa, kabul ediliyor. Ama oturumun bu kararıyla aynı zamanda Mao Zedung'un çalışmalarında başarıların birinci yeri aldığı vurgulanıyor. Bunun yanısıra yanlışların ikincil bir rol oynadığı, Mao Zedung'un idelerinin partiyi yönlendiren ideler

olduğu ve gelecekte de böyle kalacağı belirtiliyor.

Merkez Komitesi Plenumunda Mao'ya karşı yöneltilen eleştiri yumuşatılmaya çalışıldı. O ve onun yaptığı caniyane yanlışlar haklı gösterilmeye çalışıldı. Örneğin daha kısa bir süre önce aynı Çin yöneticilerinin kültür devrimine olumsuz yönde eleştirileri büyük ölçüde yumuşatıldı. Bundan kısa bir süre önce Şecâi Nom tarafından feodal, faşist diktatörlük dönemi diye nitelenen kültür devrimi şimdi, büyük proleter devrimcinin yaptığı bazı sol radikal yanlışlar olarak niteleniyor.

Oturumun kararı şunu ortaya koyuyor. Çin yönetimi yalnızca Maoculuktan vazgeçmekle kalmıyor, tersine Maoculuğu koruyup, modernleştirmeye uğraşıyor. Böylelikle Çin halkı halk düşmanı Maoçu ideoloji ve politikanın doğuracağı yeni zorluklara ve felâketlere mahkum ediliyor.

Mao'ya karşı bugünkü durum üstüne, açıklık getirmek için, bundan kısa bir süre önce, haftalık bir dergi olan Pekin Revü'sü, şunları yazdı:

Çin'de hiçbir zaman Maoçusuzlaştırma eylemi yapılmamıştır. Tersine bugün Çin'de yapılan herşey, Mao'nun idelerinin bir parçası ve geliştirilmiş biçimidir.

Yabancı gözlemciler, haklı olarak bugün Çindeki gelişmelerin Mao'culuğun bir restorasyonu olduğunu vurguluyorlar. Plenumun kararı, Çin Komünist Partisi tarihini çarpık bir biçimde yansıtır. Bu kararda Çin Komünist Partisi'nin tarihi dünya devrimci sürecinden yabancılaştırılarak ele alınıyor ve Mao'nun idelerinin bir sıra utkusuna indirgeniyor. Kararda Çin'de olağandışı koşulların varlığı ileri sürülüyor ve böylece toplumsal gelişmenin özel Çin yolu savı atılıyor. Bu kararı kaleme alanlar, yalnızca sosyalizmin kuruluşunun genel yasallıklarına yadsımakla kalmıyorlar, onlar sosyalist dünya sisteminden, ya da tek tek sosyalist ülkelerden tek bir kelimeyle bile söz etmiyorlar.

Pekin yönetimi hiçbir biçimde Çin ile dünya sosyalizmi arasında bir bağ kurmuyor. Merkez Komitesi'nin bu oturumundaki bir acaiplik de, Mao'nun Sovyetler Birliği'ne karşı, savaşının, onun kötü nam salmış, üç dünya pe teorisi gibi jeopolitik konseptlerinin başarı olarak gösterilmesidir. Çin Komünist Partisi'nin bugünkü yönetimi tümüyle Mao'nun yaşadığı dönemlerde uygulanan sosyalizm ve tüm devrimci güçlerle düşmanca şövenist, hegemonyacı dış politik çizgiyle dayanışmalarını belirttiler. Ve bu yönetim aynı çizgiyi bundan böyle sürdürmek niyetinde olduğunu belirtti.

Ve bu çizgiyi devrimci gerezlikle maskeleye çalıştı. Merkez Komitesi'nin 6. oturumu bir bakıma Çin yönetimindeki sert kavganın bir turunu bitirdi. Oturumda kararlaştırılan, tepe yönetimindeki değişiklikler, Deng Siaoping'in sağ milliyetçi emperyalizm yanlısı çizgisinin konumlarını önemli ölçüde güçlendirdi. Ama Deng Sioping, Hua Guofeng'i yönetimden uzaklaştırmayı başaramadı. O Merkez Komitesi başkanlığı görevini Hu Jaoban'a bıraktı. Ama Merkez Komitesi'nin başkan yardımcısı olarak kaldı. Deng Sioping gurubu, ... Ye-Zan ve Hua Guofeng'in oluşturduğu sol merkezçi blokla bir uzlaşma yapmayı başardı. Bu uzlaşma doğrudan ya da dolaylı olarak, parti veteranlarını ve kültür devriminde yükselenleri, Maoçulukla birleştiriyor.

Çin yöneticilerinin kendilerinin de açıkladıkları gibi, Çin Komünist Partisi'nde yapılan değişiklikler, iç ve dış politika-da değişme anlamına gelmiyor. Pekin sözlerle bu politikanın sosyalizmin kuruluşuna ve barışın korunmasına yönelik olduğuna inandırmaya çalışıyor. Bazen çok alçak sesle, emperyalizme karşı savaştan da, sözediliyor. Ama pratikte Çin'de sosyalizmin temellerinin altı kazınıyor, özel girişimcilik canlandırılıyor, ulusal burjuvazinin ayrıcalıkları yeniden tanınıyor, yabancı sermayeye kapı açılıyor. Uluslararası alanda, Pekin yumuşamaya karşı, elinden gelen herşeyi yapıyor, dünyanın değişik bölgelerindeki tehlike ocaklarına kıızırtıyor, Çin'le komşu ülkelere tehdit ediyor. Çin yöneticilerinin politikası, onların sözlerine göre değil, eylemlerine göre değerlendirilmelidir. OlayOlgular Pekin'in emperyalizme daha da sıkı bağlaştığını ortaya koyuyor. Buhun yeni bir kanıtı olarak Haig'in bu yılın Haziran, Temmuz aylarında Çin'i ziyaretini gösterebiliriz. Bu ziyaret, Çin Amerikan ilişkilerinin niteliksel olarak yeni ve barış davası için son derece tehlikeli aşamaya girdiğini söylememize haklılık kazandırıyor. Bu aşamanın özelliği olarak, Çin Amerikan işbirliğinin askersel yönlerinin daha da genişlemesini gösterebiliriz.

Bu arada ABD- Çin'e yeni askersel tekniklerin satışını onaylamıştır. Heig Pekin'i ziyaret ettiği zaman ABD'nin Pekin'e ölüm silahları satma kararını bildirmiştir. ABD bugün artık Çin'i kendisine düşman komünist ülkeler listesinde çıkarıp kendisine dost az gelişmiş ülkeler listesine almıştır. Artık yalnızca ulaşım araçları, telefon, ..ver parçaları değil, aynı zamanda son derece karmaşık ve en gizli araç gereçleri de Çin'e vermektedir. Bunların arasında stratejik roketler, tank savar roketlerden, avcı bombardıman uçaklarına kadar modern silahları sayabiliriz.

Pekin'i ziyaretini sırasında Haig, askersel işbirliği sorunları arasında casusluk ödevlerini de ele aldı. Kuzey batı Çin'de Amerikan üs ve tesisleri bulunmaktadır. Buralarda Çin personeli CIA'nin yönetiminde çalışıyor. Elde edilen enformasyonlar, ABD ve Çin'in casusluk merkezlerince birlikte değerlendiriliyor. Bu yılın Haziran ayında askersel personelin değiş tokuşu da başlatıldı. Haig, Çin'i ziyaret ettiği zaman her iki ülkenin ortak çıkarları özellikle vurgulanmıştı. Washington Post gazetesi bunun üstüne ABD-Çin bağlaşıklığının oluşturulduğunu yazdı. Gerçekte bu bağlaşıklık sosyalizme ve bağımsız devletlere karşı eylemlerin koordinasyonu temelinde yükseliyor. Bu arada şunları sayabiliriz. Hindi Çini ülkelerini ASEAN ülkeleriyle çatıştırmak. .... ASEAN ülkelerini ziyaret ettiği zaman açıkça bu çizgiyi ortaya koydu. Yine bu arada sosyalist Viyetnam Cumhuriyetine karşı silahlı provokasyonlar sayılabilir. Çin ve ABD birlikte Laos'taki karşı devrimcileri destekliyorlar, Kamboçya'dan kovulan karşı devrimci çeteleri besliyorlar. Amerikan ve Çin yöneticileri Kamboçya üstüne yapılan konferansta belirleyici oldular. Onlar bu konferansı Kamboçya'nın iç işlerine karışma olarak aracı olarak kullanmaya kalkıştılar. Bu konferans Güney Doğu Asya'da barış ve stabiliteyi tehlikeye düşüren bir rol oynuyor. Amerika ve Çin güney doğu Asya'da ve Pasifik Okyanusu çukurundaki jandarmalık görevini Japonya'ya vermek istiyorlar. Japonya'yı Washington-Tokyo-Pekin üçlü bağlaşıklığına çekme çalışıyorlar. Sözde Viyetnam'ın hegemonyacılığına karşı, ama gerçekte sosyalizme ve ulusal kurtuluş hareketine işbirliği oluşturmaya çalışıyorlar.

Orta Doğu'da Amerikan emperyalizminin konumları Afganistan ve İran'daki gelişmeler nedeniyle, büyük ölçüde zayıfladı. ABD ile birlikte Pekin, Pakistan'daki Ziya ül Hak'ı bu ülkedeki gerici rejimi ayakta tutmak için ve bu ülkeyi Afganistan'a karşı ilan edilmemiş savaş aracı olarak ve Hindistan'a baskı aracı olarak kullanmak için destekliyor. Afgan karşı devrimcileri, Çin'in ve Amerikan silahlarıyla savaşıyorlar. Onlar Pakistan'da Çin ve Amerikan personeline eğitiliyorlar. Çin ve Amerikan bakanları bu eğitimi kontrol ediyor. karşı devrimcilerin bir bölümü ise, doğrudan doğruya Çin'de eğitiliyor. Washington ve Pekin yıkılan sömürücü sınıfların temsilcilerini ve İslam gericiğinin temsilcilerini, demokratik Afganistan Cumhuriyeti'ne karşı kışkırtıyor. Pakistan'ı Çin'in de yardımıyla atom bombasıyla silahlandırıyor.

Pakistan ile Hindistan arasındaki stratejik .. bu amaçla yararlanıyor. Çin yalnızca Hint topraklarını terketmemekle kalmıyor, aynı zamanda Tibet'teki provokasyonlarını arttırıyor. Bu arada yeni roket üsleri kuruyor. Çin ^{Hindistan} ~~Hindistan~~ 'a karşı yıkıcı önlemlere yoğunluk veriyor. Ayrılıkça hareketleri destekliyor, bu arada havadan balonlarla kışkırtıcı yayın dağıtıyor. Bu balonların üstünde "Made in USA" yazıyor.

Çin, Basra körfezinde Amerikalı'ların askersel varlığını onaylıyor. Çin-ABD işbirliği Yakın Doğu'daki gerginliklere daha da artırıyor. Pekin yönetimi Sedat'ın emperyalizm yanlısı politikasını destekliyor. Onlar Sedat'la Mısır'a Çin uçaklarının ve askersel araç-gerecin gönderilmesini öngören bir anlaşma imzaladılar. Pekin sözlerle İsrail'in Arap devletlerine karşı eylemlerini yeriyor, ama gerçekte o Amerika'nın İsrail politikasını, Arap, ulusal hareketine karşı yönelik komployu destekliyor.

Pekin Afrika'daki kurtuluş hareketlerine g karşı tam bir döneklik ve hıyanet politikası izliyor. Uzun süreden beri Pekin yöneticileri Afrika'nı bazı ülkelerinde halk düşmanı, bölücü gurupları kendine bağlayıp destekleme politikası güttü. Halk erkine karşı savaşılan çeteleri destekledi. Pekin bufüne kadar Angola'yla diplomatik ilişkiler kurmuş değildir. Namibya'da karşı devrimci çeteleri destekliyor. Genellikle Afrika devletleri arasındaki bütün anlaşmazlık durumlarında Pekin, emperyalistlerin koruduğu tüm güçlerle bağlaşıklık kuruyor.

Afrika ülkeleri Güney Afrika'nın Namibya'ya karşı saldırılarına karşı ellerinden gelen herşeyi yaparken, Pekin Namibya sorununu yeni sömürgeci bir biçimde düzenlemeyi amaçlıyor. Güney Afrika ırkçıları modernleşmeye geçme isteminde olduklarını açıklıyorlar. Dünya basınındaki açıklamalara göre, Çin Güney Afrika Cumhuriyeti'ne nükleer silah denemelerinde kullanılmak üzere uranyum gönderiyor.

Latin Amerika'da Çin, ABD ile birlikte en gerici rejimleri destekliyor. Pinoşe'ye, Salvador rejimine destek oluyor.

Pekin yönetimi sosyalizme karşı açık düşmanlık politikalarıyla, Batı Avrupa'daki gerici güçlere destek oluyorlar. Onlar NATO atom roketlerinin yerleştirilme kararının en kısa zamanda gerçekleştirilmesini istiyorlar. Pekin Reagan'ın nötron bombası yapma kararını destekliyor. Çin yöneticileri Doğu Batı arasında yapıcı bir diyalogun gelişmesi yönündeki her adıma karşı çıkıyorlar. Onlar Polonya'daki olayları çarpıtıyorlar ve emperyalist

çevrelerinin Polonya'ya karşımlarını haklı gösteriyorlar.

Çin yönetimi soğuk savaşa dönme umutlarına destek oluyor. NATO ile Varşova paktı arasında çatışmayı körüklüyor. Brüksel'de Ortak Pazar'la Çin arasında ticaret haftası bu yılın Mart Nisan aylarında yapıldı. Bu Ortak Pazar'la Çin arasındaki ekonomik ilişkileri daha pekiştirdi. ABD, Batı Avrupa ve Japonya'nın temsilcileri bu yıl Mayıs ayında Pekin'de toplandılar. Çin genel kurmay başkanı yine bu yılın yaz aylarında değişik kapitalist ülkeleri gezdi. Bu sosyalist ülkelere Avrupa Çin keppetenine sıkıştırmak denemesiydi. Günümüzde ABD emperyalizmi ile, Çin hegemonyacıları dünya barışına tehdit ediyorlar. Günümüzün özelliği Pekin'in yalnızca ABD, Batı Avrupa, Japonya ile Çin arasında bir birlik oluşturulması yönündeki çağrılarda bulunmakla kalmadığını gösteriyor. Bugün Pekin, bu bağlaşıklıkla değişik az gelişmiş ülkeleri de içine alacak biçimde genişletilmesi yolunda çıkışlar yapıyor.

Pekin'in propagandasında önemli yer alan yeni bir formül şudur: ^{Sovyet} ~~Marxist~~ hegemonyasına karşı direnişin ortak yapılarını oluşturulm. Bu Pekin'in deyişle Sovyetler Birliğini gemlemek ve geriletmek için bütün güçleri Pekin'in birleştirme çabasıdır. Ama gerçekte bu tüm barışçı, devrimci güçlerle savaş anlamına geliyor. Pekin yönetimi anti-sovyetizm bayrağı altında bütün az gelişmiş ülkeleri toplamak ve bu ülkelerdeki burjuva milliyetçi, ulusal demokratik veya sosyalist partilerle değişik düzeylerde işbirliği ve parti ilişkileri kurmak istiyor. Ama Çin'in bu yöndeki tüm çabalarına karşın az gelişmiş ülkeler arasında kayıtsız şartsız bu çizgiyi izleyen hiçbir devlet yoktur. Tam tersine bazı ülkelerde Çin yönetiminin bu politikası açıkça yeriliyor. Pekin'in isteminde yer alan ortak yapı içinde sosyal demokrasiye de özel bir yer ayrılıyor. Onalrın Barandt, Gonzales, Suarez, Kreisky, Mitterand gibi bir çok yöneticisi son dönem içinde Çin'e davet edildi. Çin yöneticileri anti-sovyetik çizgilerini Avrupa'daki bazı sol partilere ve Sosyalist Enternasyonal'e dayatmak istiyorlar. Ve bunun yanı sıra Çin Halk Cumhuriyeti'nin yönetici politikacıları bazı komünist partilerinin de kendilerinden yana çekmek için denemelere girişiyorlar.

Bu amaçla bazı komünist partilerin temsilcileri Pekin'e davet edildi. Çin politikacıları, komünist partilerinin bürolarını ziyaret ettiler ve bu partilerin bazı belgelerini elde

etmek ve düzenli ilişkiler kurmak istediler. Çin Komünist Partisi yöneticileri bazı komünist partilerini de bu ortak yapıya katmak istiyorlar. Çin'i, emperyalist savaş kışkırtıcılarını, kapitalist devletlerdeki bazı sol güçleri, gerici ve ilerici az gelişmiş ülkeleri birleştiren ögeler anti-sovyetik bir yapı, tutarsız ve perspektifsizdir.

Çünkü bu tek tek ve birbirinden kopuk ve birbirlerinin karşısında yer alan güçleri birleştirmek olanaksızdır. Pekin yöneticilerinin bu yöndeki çabalarının kaçınılmazlıkla başarısızlığa uğrayacağı açıktır. Ama Pekin'in sosyal ilerleme ve barıştan yana olan güçlerin arasına uyumsuzluk sokmak yönündeki bu denemelerinin içinde yatan tehlikeyi de küçümsemek gereklidir. Bu koşullarda komünistlerin uyanıklığı arttırmaları ve komünist hareketin düşmanlarının oyun ve manevralarına dikkat çevirmeleri gerekir.

Pekin'in bu güncü harpçi, emperyalizm yanlısı platformu komünist partileri için onaylanamaz, bir platformdur. Bu platforma karşı uzlaşmacı ve bu ölçüde onları yüreklendirici bir tutum almak yalnız ve yalnız emperyalizme karşı, barışı koruma savaşında okmünistlerin ve tüm devrimci hareketlerin birliğine azarar verir. Eğer komünist ve işçi partileri kararlı bir biçimde Pekin'in yıkıcı eylemlerini ortaya koyabilirler ve halkların kuzu postundaki baş düşmanı emperyalizme karşı çıkabilirlerse, emperyalizmden ve Çin hegemonyacılığından kaynaklanan savaş tehlikesine karşı koyabilirlerse, dünya gericiliğinin ilerici ve barışsever güçlerle savaşta rövancı kazanma yönündeki sinsî niyetleri suya düşecektir. Maoçuluğun eski ve yeni görünüş biçimlerine karşı ilke ve uzlaşmasız savaş yürütmek ve Pekin'in emperyalizmle askersel ve politik bağlaşıklığının iç yüzünü ortaya koymak zorunluktur.

Bilimsel Komünizm

1) Sosyalizmin Ütopiden bilime dönüşmesi:

BK,ML bilimin üç oluşturuçu ögesinden biridir.BK, felsefe ve ekonomi politikle sıkı bağ içindedir.Organik olarak onlar birbirlerine bağımlı ve tabidirler.Bu organik bağıllık, onların ödev ve amaçlarının ortaklığından kaynaklanmaktadır.

BK,Prol.nın snf.svş.nın Sosyalizm ve komünizm kuruculuğunun gelişmesi sürecinde ortak sosyo-politik yasallıklara ve yanlarına değinen bir bilimdir.Snf. savaşımının kap.den sos.e götüren yasallıkları açıklamakta,eski toplumun yeni toplumla değiştirilmesinin yol,araç ve biçimlerine değinmektedir.

BK'in bir bilim olarak kendine özgün yasaları vardır.Bu yasa ve katagorilerle kendi özünü açıklıyor.Bu yasaların merkezinde İS'nın tarihsel misyonu yer almaktadır.

- 1- İS'nın tarihsel misyonu
- 2- Prl'nın brj.ye karşı snf. svş.1 yasası
- 3- Şu veya bu şekilde Prl.Dkt.'nün kurulması yasası
- 4- İS'nın emekçi yığınlarla bağlaşıklığının kurulması
- 5- Sos. top.un politik örgütlenmesi ve Komünist topluma dönüşmesi vb.

Diğer yandan BK'in katagorilerinin karakteristiği ise,onların BK'i açıklamasındadır.Bunlar: Prl.,Prl'nın snf.svş.1,sosyalist devlet,Prl.Dikt.,İş-Köylü bağlaşıklığı,top.un sosyal, sınıfsal yapısı,Tüm halkın devleti vb.

BK'in teorik kaynağı ütpek sosyalizmdir.

Ütopik sosyalizm,insan toplumunun gelişmesinin belirli bir aşamasında ortaya çıktı.O,oluşmakta olan işçi sınıfının çıkarlarına yansıtmaktadır.Top.un özüne girebilmektedir.Ütopik sosyalistler,ütpek teoriler kap.in oluşmasıyla gelmiştir.

Ütopik sosyalizmin temsilcileri:

Tomas Mor,Tomazo Kampanela (16-17.Yüzyıllar)

Babiof 17-18.yy.

Eleştirisel ütpek sosyalizm 18-19.yy.Üçüncü dönem bunlardan Fruier,R.Oven,S.Simon .

Rus devrimci demokratların üt.sosyalizmi. Bunlar içerisinde Hertsen,Cernisevski.

-Ütopik sosyalizmin ortak karakteristiği:

ÜS,öylesi tarihsel koşullarda belirlenmiştir ki,bu koşullar sos.in hem olumlu,hem olumsuz yönlerini gösteriyor.Onlar daha sonra sos.in kaynağı oluyor.Engels "olgunlaşmamış kap. üretimde olgunlaşmamış sınıfsal ilişkilerle olgunlaşmamış teoriler doğar" diyor.

ÜS'in sınıfsal karakteri onun BK'in idelerinin hazırlanmasın - daki kaynağını gösteriyor.Ve Engels" Alman Ütopik Sosyalizmi S.Simon,R.Oven gibi dahilerin omuzlarında durduğunu bütün ütopye ve fantezilerine rağmen en büyük,dahice bizim bilimsel açıdan kanıtladığımız her şeyi öngörmüşlerdi." diyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV

2) Proletaryanın Tarihsel Öz görevi:

Kap. tarihsel olarak çöküşe mahkum edilmiş bir düzendir. Bu sonuç tarihsel materyalistçe anlaşılmasının derin özünden çıkmaktadır. Aynı zamanda bu sonuç yasal bir süreçtir de.

ML kap.in gelişmesinin analizi temelinde Bilimsel olarak şunu ispatlamıştır: Kap. kendi başına kendi ölümünün ekonomik, sosyal ve ruhsal önkoşullarını hazırlıyor.

ML kap.in bu çöküşünü iç çelişkilerinin gelişiminin kaçınılmaz bir sonucu olarak ele alıyor.

Bu çöküşün en obj. temeli ÜG ile Üİ arasında uyumsuzluk temelinde oluyor. ÜG ile Üİ Üretim tarzının iki yanıdır. Kap.in çöküşü de işte buradadır. Yani diyalektik birliğin birlik yanının bozulmasında.

Bu sosyal politik çelişki ise brj. ile prol. arasındadır. Ve proletaryanın öz görevi işte bu noktadan başlamaktadır. Çünkü, sosyal çelişkilerin - Çatışmaların olmasına rağmen eğer tüm devrimci güçler birleşmemişse, İS birleşmemiş, örgütsel gücünü ortaya koymamışsa kap. bu dünyadan yok olmaz. Brj. yok olmaz. Bu görev de öncelikle prl.ya düşmektedir.

ML, öğretisinde genel olan prl.nın tarihsel rolünü açıklamaktadır. Bu özgörevin rolü ise insanın insan tarafından sömürülmesinin likide edilmesinde, özel mülkiyetin likidesinde ifadesini bulur. Top.un sınıflara bölünmesinin likidesinde ve tüm üyelerinin sosyal bakımdan eşitliği temelinde ifadesini bulur. M-E "bugün burjuvaziye karşı koyan sınıflar içinde gerçekten devrimci olan yalnızca proletaryadır." demişlerdir.

- Proletaryanın tarihsel özgörevinin belirleyen nedir?

- a) İS'nin ür. araçlarından yoksun oluşu ve bu temelde en güçlü sömürüye onun maruz kalması.
- b) İS maddi değerlerin genel yaratıcısıdır. Ve bu değerleri tüketmek ve dağıtmak hakkından yoksundur. Prl.nın tarihsel rolü toplumsal üretimdeki yerinden gelmektedir.
- c) Prl. sınıflı toplumlarda en örgütlü sınıftır. O, toplumda en bilinçli, en disiplinli sınıftır. Prl. ayrıca bilimsel olarak kanıtlanmış ML teoriye sahip biricik sınıftır. - 1) Prl. öz bakımından Entens. tir.

3) Çağımızın ana içeriği ve temel çelişkisi:

Çağımız kap.den sos.e geçiş çağıdır.

Dünya tarihinde başlayan yeni çağın içeriğini Lenin:"kapitalizmi ve izlerini ortadan kaldırmak,Komünist düzenin temellerini kurmaya koyulmak" olarak belirlemiştir.

Ayrıca 1960 danışma toplantısı:"çağımızın temel içeriği kapitalizmden sosyalizme geçiş,birbirine karşıt iki toplumsal sistem arasındaki mücadelelerin çağıdır.SD ve UKD'lerin utkusu çağıdır" "emepryalizmin ölüme doğru gittiği ve sömürge sisteminin tamamen ortadan kalkmakta olduğu çağdır.Sosyalizmin ve komünizmin bütün dünyada utku kazandığı çağdır."

Çağın temel Çelişkisi:

Sosyalizmin birleşik güçleriyle kapitalizmin güçleri ikiye ayrılmıştır.Ve birbirlerine karşıt durumdadırlar.Arasındaki çelişki bugün çağımızın temel çelişkisidir.

Dün kapitalist sistemin temel çelişkisi emekle kapital,İS ile Brj. arasındaydı.Bugün de böyledir.Karşıt sosyal sistemler yani DSS'i ile Kap.Sistem arasındaki çelişki,emekle kapital,İS ile brj. arasındaki çelişkiyi daha da artırıp derinleştirmektedir.Zamanımızın temel çelişkisinin sınıfsal karakteri ve en büyük özelliği işte budur.Çağımızda İS kap. sistem çerçevesindeki kısmı sömürülmekle beraber O,yanlız sömürülen bir sınıf değil, aynı zamanda kapitalizme karşıt sosyalist sistemde devlet egemenliğini elinde bulunduran sınıftır.

- Tarihsel Çağ kavramı:

Tarihsel Çağ insanlık tarihinin uzun ya da kısa bir kesitini kapsar.İS'nın sınıfsal gelişmesi için,doğru strateji ve taktik çizilebilmesi için Çağın karakterinin doğru yapılması önemlidir.

Çağımız Ekim devrimiyle başlamıştır.Bu tarihten sonra:

- Ekim devrimiyle ilk kez yeni türden ür. ilişkileri kurulmuştur.(sosyalist ür. ilişkisi) Bu durum ayrıca SSCB'nin öncü rolünün de ilk kaynağıdır.
- Ekim devrimiyle kap.sistemin bütünlüğü parçalanmıştır. Kapitalizmin genel bunalımının özü budur.
- Ekim'den sonra Devletler arasında Barış içinde YY yaşama ilkesi geliştirilmiştir.

- İlk kez ML teori pratikte kanıtlandı ve geliştirildi.
- İlk kez yeni tip bir devlet kuruldu ve Ulusal Soruna çözüm getirildi.
- Böylece Dünya Devrimci Sürecinin yeni bir müfrezesi oluştu. Bu müfrezenin karakteristiği onun DDS'nin öncü gücü olmasıdır.
- Ekim Devrimiyle Sömürge ve bağımlı ülkelerin uyanışları hızlandı ve ulusal kurtuluş savaşları hız kazandı.

-- Çağımızın Dönemleri:

I.Dönem: 1917-1945 Ekim Devriminden II.Dün.Svş.nın sonuna..

II. " : 1945-1960 Sosyalizmin utkusu ve DDS'nin kurulması

III." : 1960'dan günümüze: Bu dönemin karakteristiği,
a) DDS toplumsal gelişmede çözümleyici faktöre dönüşmüştür.
b) emp.in sömürge sistemi çökmüştür.
c) Kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesi ve kapitalist sistemin zayıflaması.

4) Dünya Devrim Sürecinin özü, itici güçleri, yasallıkları:

DDS'nin içeriği karmaşık diyalektik bir birliktir. SD'ler, Ulusal kurtuluş, anti-emp. Devrimler, Halk Demokratik Devrimleri, geniş köylü hareketleri ve halkların faşist ve diğer baskı rejimlerini yıkmaya savaşımının birliğidir.

-DDS'nin itici güçleri:

- 1- Dünya Sosyalist Sistemi. Sosyalist Sistem emperyalizmin devlet gücüne yine örgütlü ve silahlı devlet gücüyle karşı çıkabilmektedir.
- 2- Kapitalist Ülkeler İS. Kendi temel çelişkileri olan Emek-Sermaye çelişkisinin çözümünde sömürücü güçlere ve Tekellere vurduğu darbeye aynı ölçüde emperyalizmde darbe indirmiş olmaktadır. Böylece sosyalist sisteme güç katmaktadır. Emp.in çöküşünü hızlandırmaktadır.
- 3- Ulusal Kurtuluş Hareketleri. UKH'lerinin çözümledikleri temel çelişki Bağımlı ülkelerle emp. arasındaki çelişkidir.

Bu üç kol, ayrı ayrı sorunları çözümlüyor ve ayrı ayrı kolları içeriyor. Fakat dolaylı ya da dolaysız tüm müfrezelerin ana yönü emperyalizme yöneliktir. DDS'nin bütünleşmesinin Obj. temeli Dünya ölçüsündeki çelişkilerin diyalektik bağıdır. Dolayısıyla çelişkiler birbirleriyle örülü olduğu için güçler de birbirleriyle bağlıdır.

DDS'nin müfrezelerinde öncü olmanın obj. ölçütü Bu güçlerin Çağın temel çelişkisinin çözümüne olan ilişkisidir. Çağdaş Devrim Sürecinde İS'nın yarattığı Sosyalist Sistem, Devrimci sürecin temel itici gücüdür. Çünkü o artık çözümleyici güç haline gelmiştir.

-- DDS'nin yasallıkları:

- İS'nın DDS'nin gelişmesindeki öncü rolü
- İS'nın savaşlarının ve DDS'nin enternasyonalleşmesi.
- Tüm demokratik, anti-emp., anti-tekel savaşımın SD'e yakınlaşması ve birleşmesi.
- İS'nın savaşlarının giderek politik karakter kazanması.
- DDS'nin dengesiz gelişmesi

5) Dünya Sosyalist Sisteminin oluşması
Gelişimi ve önemi:

- Dünyanın ilk sosyalist devleti Ekim Sosyalist Devrimi ile oluştu.1921 yılında Moğolistan HC kuruldu. II.Dünya savaşından sonra da Orta ve Güneydoğu Avrupa'da Asya'da bir çok ülke kapitalist sistemden ayrıldı.Sosyalizm yolunda ilerlemeye koyuldular.1959'da Küba devrimi utku kazandı.
DSS'i günümüzde Avrupa,Asya ve L.Amerika'da birçok ülkeyi kapsamaktadır.

- Dünya Sos.Sisteminin gelişmesi:

Sosyalist ülkeler arasındaki ilişkiler gittikçe ekonomik, politik ve kültürel alanlarda güçlenip,gelişmektedir. Böylece de bu ülkelerin halkları ortak amaçlarına her gün biraz daha yaklaşmaktadır.

Küçük ve büyük devletler arasında tam eşitlik,birbirlerinin iç işlerine karışmamak,ulusal egemenlik ve toprak bütünlüklerine saygı,kardeşçe ekonomik yardımlaşma ve sosyal hayatın her alanında işbirliği bu ülkeler için karakteristiktir.

- DSS'inin önemi ve DDS'ne etkisinin yol ve biçimleri:

- 1-DSS,DDS'nin güçlü bir dayanağı,temelidir.
- 2- DSS,özgürlük ve bağımsızlık için savaşan halklara sınırsız yardımlar yapmaktadır.
- 3- DSS'i diğer ülke halklarının devrimci savaşımalarını geliştirme ve devrimi gerçekleştirmelerinde etki eder.
- 4- DSS'i DDS'nin gelişmesi için uluslararası koşulları oluşturur.Bu sosyalist sistemin izlediği ardıcıl politika sonucudur.

6) Çağdaş kapitalist toplumda sınıfsal yapı
ve sınıf savaşımları:

Çağdaş koşullarda emekçilerin durumu şöyledir:

Sosyalist ülkelerin halkları ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda aralıksız bir yükseliş halindedirler. Kapitalist ülkelerin emekçileri ise, gaddarca sömürülmekte emperyalizmin güttüğü silahlanma yarışının en ağır yükünü ekonomik çöküntünün en ağır yükünü sırtlarında taşımakta ve daimi savaş psikozu içinde tutulmaktadır. İşte bütün bunlar işçi hareketinin sosyal dayanağını genişletmektedir.

Kapitalizmin ekonomik bunalımına dayanamayan bir çok küçük üretici iflas etmekte, prl. saflarına karışmaktadır. Ayrıca Bil. Tek. Dev. in etkisiyle IS'nın tabanı alabildiğine genişlemekte, Köylülerin, Küçük şehir brj. nin ve ilerici aydınların sayısı giderek artmaktadır. Kapitalist toplumsal yapı daha da karmaşıklaşmaktadır. Bu gün kapitalist ülkelerde işçi ve emekçilerin sayısı 220 milyonun üstündedir. Ve gelişmiş kap. ülkelerde sınıfsal ayrışmada bir derinleşme vardır. Bu bir avuç egemen brj. ile prl. arasındaki uçurumun derinleşmesidir.

-- Gelişmiş Kap. Ülkelerde IS'nın karakteristiği:

- 1- Ücretlilerin giderek sayıca artması
- 2- IS içinde sanayi prl. nin hızla artması
- 3- Aynı zamanda kol emeği işçileri nispeten azalıyor. Özellikle kalifiyesiz emek sayısı azalıyor.
- 4- IS'nın sosyo-sınıfsal yapısının değiştiğini söylerken Genç işçi sayısının arttığını belirtmek gerekir. Bunların Prl. saflarına katılımı ilerici bir değişikliktir. Çünkü onlar yeniyi daha çabuk benimsemektedirler. Bunun tehlikesi ise,
a) Goşizm, b) Neo-faşizm.

-- Kapitalist Toplumda sınıf savaşımları:

1969 yılı Danışma toplantısında bu konuda şunlar yeraldı:

- 1- IS savaşının güçlenmesi, ekonomik durumlarının iyileştirilmesi vb. gibi.
- 2- Ekonomik ve Politik istemlerin birbirine girmesi, örülmesi ve IS'nın bu savaşımının tekelleri sarsması. Bu kap. toplumun dayanıksızlığını ispatlamaktadır.

Bu temele dayanarak şu sonuç çıkarılıyor.Buradan hareketle temel toplumsal dönüşümlere,SD'e varılabilir.İS ile diğer emekçi yığınların iktidarı kurulabilir.70'li yıllarda Vi-etnam'da sömürgecilik likide edildi ve sosyalizm utku kazandı.Bir sıra ülkeler sosyalizme yöneldi,Angola,G.Yemen,Afganistan vb.

-- İS'nın savaşımının özellikleri:

- 1- Kitleliliği ve geniş boyutlar kazanması.
- 2- Büyük sabitlilik ve biçim bakımından çok türdenlik.
- 3- Politik karakterinin güç kazanması.
- 4- Sosyal tabanının genişlemesi.(diğer katmanların katılımıyla)

Ek Notlar:

kap.deki genel bunalımın yeni devresinde kap. ekonominin iç istikrarsızlığı ve çöküş temposu hızlanmıştır.Ür.im artış tempo-
yarındaki farklılıklar fabrikaların tam kapasite ile işle-
memeleri,kap.dünyanın zaman zaman ta temelinden iktisadi buna-
lımlar tarafından sarsılması,krizler kap.in mevcut üretim güç-
lerinden tamamıyla yararlanma yeteneğini kaybetmesi.

Onun en yeni bilimsel ve teknik buluşları halkların yararına kullanılmasının ise sözü bile edilemez.Bütün bunlar gösteri-
yor ki,kap.de ür.güçleriyle ür. ilişkileri arasındaki uzak-
laşma artık eşi görülmedik derecede şiddetlendi.Bu yüzden de
kap. ür. ilişkileri çağdaş ür.güçlerinin gelişmesine engel
olmaktadır. Fakat bu gerekçelere bakarak emp.in iktisadi
alanda hiç bir gelişme kaybetmediğini,yerinde saydığını söy-
lemek de yanlış olur.Kap.,sosyalizmle ek. yarışmayı kazanmak
için çirpiniyor.Çağdaş bil.tek. ilerlemeye ayak uydurmaya
çalışıyor.Ve en önemlisi müthiş bir rekabet savaşı içinde
bulunuyor.Bütün bunlar onu, üretimi mükemmelleştirmeye,bilim
ve tekniğin en yeni buluşlarından yararlanmaya itiyor.

Çağdaş brj. ideolojisi de bunalım içindedir.

Bunun özellikleri şöyledir:

- a) Yarınlara karamsarlık ve korku ile bakış.
- b) Mistisizme dört elle sarılış.
- c) Bilime,insanlığın yaratıcı gücüne güvensizlik.
- d) ilericiliği inkar,Komünizme iftira,ücretli kölelik ve baskı rejimlerine övgüler,karşı olanlara baskı vb..

Burjuva ideolojisi geniş yığınları peşinde sürükleyebilecek fikirler ortaya koyma yetenek ve imkanlarından artık yoksundur. Kapitalist toplumun sınıfsal yapısını ele alırken onun bu özelliğini görmemek onu mutlaka eksik tanımlamaya yol açar.

--Kapitalist toplumun sınıfsal yapısının toplumu ayrıca şu özellikleri de gösterir:

- a) İS'nın sayıca büyük ölçüde artması
- b) Bil. tek.devrimin iflasa sürüklediği küçük brj.kesim.
- c) Köylülüğün iflası ve prl.leşme sürecine girmeleri.
- d) Hizmet kesiminde çalışanların sayıca artması.
- e) İS'nın meeleki yapısında kalifiyelik durumunun artması ve bunun gerekliliği.

7) Çağdaş Ulusal Kurtuluş Hareketinin karakteri
ve itici güçleri:

Sosyalist Ülkeler sömürgeciliğin amansız düşmanıdır. Buna karşın ezilen halkların yürüttükleri UKH'lerinin, bağımsızlıklarının en candan taraftarıdır.

Sosyalist Sistem UKH'lerinin hızla gelişmesinde ve emp.in sömürge sisiteminin çökmesinde, emperyalizmin güçsüzleştirilmesinde önemli bir faktördür.

II. Dünya savaşından sonra sosyalizmin doğrudan etkisiyle ve yardımlarıyla ezgi altında olan halkların büyük bir çoğunluğu sömürge esaretinden kurtulmuştur. Asya, Afrika ve L.Amerika halkları SB'nin ve diğer sosyalist ülkelerin kendilerinin en yakın dostları ve en güvenilir müttefikleri olduklarını geçirdikleri tecrübelerle anlamışlardır. Halen Asya-Afrikadaki yeni gelişmekte olan ülkelere Sosyalist ülkeler tarafından 800 kadar fabrika kurulmaktadır. SSCB bu ülkelere 3,5 milyar Ruble yardımda bulunmuştur ve sürekli kadro yetiştirmektedir.

ML anti-emp. savaşta UKH'lerinin büyük rolünü vurgularken, bu savaşta yönetici gücün u.arası İS olacağını vurgulamaktadır. Bunu şu faktörler koşullandırır:

- a) UKD'lerini doğuran nedenlerin karakterinden. Çünkü temel çelişki sömürge ülkelerle Emp. arasındaki çelişkidir.
- b) UKD'leri her şeyden önce sosyalist değil demokratik ödevleri çözümlerler.
- c) UKD'leri SD'lere oranla daha geniş tabanlıdır.
- d) UKD'leri sosyo-ek. gelişme bakımından düşük düzeye sahiptirler.

-- UKD'lerinin itici güçleri:

- a) İşçi Sınıfı
- b) Köylüler
- c) Ulusal burjuvazi
- d) İlerici aydınlar
- e) Ordu ve Gençlik
- f) Şehir küçük burjuvazisi

Bu itici güçlerin farklı sınıfsal karakteri bakımından Onlar UKD'lerinde farklı rol oynamaktadırlar.

- UKD'lerin Karakteri:

Bu devrimlerin karakteri çözümlediği ödevlerle belirlenir. Bu devrimler eski patriarkal ilişkiler sonucu anti-feodal ve aynı zamanda Demokratik karakter taşımaktadırlar. Emperyalizmin bu ülkelerdeki temellerine vurduğu için de anti-emperyalist karakterlidirler.

- Politik bağımsızlığın kazanılması
UKD'lerinin yalnızca bir yanıdır.

Çünkü bu bağımsızlığa ulaşılması henüz sömürgeci ülkelerle bağların kesilmesi anlamına gelmiyor. Bu ülkeler obj. olarak pol. bağımsızlıktan sonra ekonomik bağımsızlığı otomatikman sağlayamazlar. Çünkü her yönlü kapitalist ülke ekonomisine bağlıydılar.

Bu yüzden yeni kurtulan ülkelerin önünde yeni sömürgecilik bir engel olarak durmaktadır. Şayet UKD'i kendi ödevlerini yerine getirmesse Yeni Sömürgecilik o ülkelerde kendine sosyal taban arama yollarına gidecektir.

Bütün bunlardan çıkarak Politik bağımsızlığın kazanılması Ekonomik bağımsızlığın kazanılmasıyla bütünleşmeli, tamamlanmalıdır.

8) Kapitalist Olmayan Gelişme Yolu:

Bu yol kapitalist gelişme yolunun önerdiği gelişme perspektifinden farklı bir yol dur.

-KOGY, ekonomik bağımsızlığın kazanılmasına yol açacak, ulusal ekonominin gelişmesine ve güçlü bir sanayinin planlanmasına yardım edecektir. Tüm doğal zenginliklerin ulusallaştırılması vb. sosyalist gelişmeye yol açacak ve böylece de ekonomik ilerleyiş, halkların her yönlü gelişmesi sağlanacaktır.

KOGY sosyo-politik alanda şu anlama gelir:

İnsanın insan tarafından sömürüsünün ortadan kaldırılması işsizliğin likide edilmesi, açlığın ve sefaletin ortadan kaldırılması demektir.

Hangi yolun seçileceği, UKD'lerinde Hegomon olan güçlerce belirlenir. Kapitalist Olmayan Gelişme Yolu Sosyalizme geçişin ön koşullarını yaratmak anlamına gelir. Bunun geçici karakteri de burada yatmaktadır. Bu başka bir deyişle onun utkusu demektir. Fakat bu utku kesin karakter taşıyor.

Bunu bir sıra ülkelerin deneyimi gösterdi. Söz konusu olan bu ülkeler kesin olarak sosyalist gelişme perspektifine yöneldiler. Sosyalist gelişme bir yerde sosyalizme geçiş demek değildir. Ters gelişmeler de gösterebilir (Mısır- Irak örneği.) Böylesi ülkelerde Öncü gücün yetiştirilmesi, Sübjektif faktörün İS Partisinin oluşturulması gerekmektedir.

-- Sosyalizme Yönelim bilinçli olarak tutulan yol oluyor. Bunun bilinçliliği onun öncü bir Parti oluşturmasından gelir.

10) Çağımızın en etkin gücü olan Komünist Hareket

KH'in Önemi:

Günümüzde toplumsal gelişmeyi etkileyen güç DKH'dir. Dünyadaki köklü değişimler KH'in faaliyeti sonucu ortaya çıkmıştır. Bugün devrimci gelişmelerde başı yine KH çekmektedir. Gelişmiş toplum kuruculuğunu başarı ile sürdüren ve sosyalist toplumun üstünlüklere her alanda kanıtlayan yine KH'dir.

DDS'nin üç müfrezesi çözümledikleri ödevler DKH'ninin güçlülüğünün ispatıdır. Bu gün dünyada 91 KP vardır. Onların politik güçleri ise sayılarından daha fazladır.

GKÜ'lerde tekellerin baskısı ve sömürüsüne karşı en geniş yığınları "Tek Anti-Emp. Cephe" birleştirmeye çalışan KH'dir. UK Savaşı veren ülkelerde KH'in öncülüğünde emp.e güçlü darbeler indiriliyor. Aynı ayrı koşul ve şartlarda sürdürülen bu savaş özünde bir bütünsellik içindedir ve aynı süreçtir. KH dir.

- KH'in önemi nereden geliyor?

a) Her şeyden önce KH yeni bir toplumun kurulmasını, sömürü düzeninin yıkılmasını üstleniyor ve bu yolda tek doğru strateji ve taktikleri de KP'leri işlemektedir. Bu toplum bunalım nedir, işsizlik nedir bilmemektedir. gerçek demokrasi gelişiyor ve bu toplumda halk yığınları yönetime gittikçe daha fazla katılıyorlar.

b) KH çağımızın en devrimci öncü sınıfının Politik olarak örgütlenmesidir. Bu sınıf çağımızda ilerlemenin ana toplumsal gücü, anti-emp. bağlantı gücüdür. Savaş-Barış ulusal kurtuluş, Dem, savaşımı bu emp. karşı gericiliğe karşı savaş, sosyalizme geçiş gibi sorunlara yanıt getiriyor. Tüm halk yığınlarının, demokratik güçleri bu uğurda seferber ediyor. Ve halkın çıkarlarını yansıtıyor.

- KH içerik olarak Enternasyonalisttir.

Ulusal ve Ents. çıkarları birleştiriyor.

- KH'in bilimsel ideolojisi ML'le donanmıştır. Bu id.nin uygulanması Komünistlere çağımızın yasallıklarını, DDS'nde varolan belli karşı eğilimleri anlamasını, kazanılmış tarihsel deneyimi teorik olarak analiz edip genişletilmesini sağlar.

- KH anti emperyalist savaşın strateji ve taktiğini hazırlıyor tüm demokrasi güçlerini birleştiriyor.
- KH yalnız anti emp. savaşın görevlerini yerine getirmekle kalmıyor,dünyayı dönüştürmek,emp.i kesin olarak ortadan kaldırmak,sosyalist ve komünist toplumu kurmayı amaçlıyor.Bu savaşın başarısı DKH'nin birliği sonucu gerçekleşmektedir.
- KH'in bir güç kaynağı da reel sosyalizmdir.SBKP gibi sınırsız deneyimi olan bir partinin varlığıdır.
- KH'in deneyimi bilimsel karakter taşır.
- KH'in güç kazanması için oportünizm ve Revizyonizme,Burjuva milliyetçiliğine ardıcıl savaşım vermek zorunludur.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ

12) ML Partinin Strateji ve Taktiği:

- Strateji ve Taktik kavramları arasındaki ilişkiler:

Strateji ve Taktik deyimleri askeri deyimlerdir.

Strateji deyimini Yunancadan gelmektedir. Yunanca, Stratos-Ordu + agosu, yani, Strateji askeri bilimin bir parçası olup silahlı savaşın yürütülmesi için obj. yasallıkları ele alıp bu temele dayanarak savaşın temel biçim ve yöntemlerini belirler. Aynı zamanda bir devlet veya ittifak halindeki bir kaç ülkenin silahlı güçlerini savaşta başarıya ulaştırmaya yarar.

Taktik'de Yunanca bir deyim olup Taktiko + Tasso kelimelerinden gelmektedir. Ve son amaca ulaşabilmek için savaş metodlarını belirler. Taktik, stratejik savaşın zaferin elde edilmesi için somut şartlara uygun olarak savaş yolları, biçim ve araçlarının saptanmasıdır. Taktik bir bütün olarak stratejiye tabidir ve ona hizmet eder.

Politik Strateji hakkında konuşurken, yalnız silahlı savaşın yasallıklarını ve savaşın örgütlenmesini değil, aynı zamanda sınıf savaşının ulusal ve enternasyonal çapta incelenmesini göz önünde bulundurmak gerekiyor. Çünkü Politik Strateji ve taktik silahlı savaş taktiğinden başka toplumsal hayatın bütün dallarındaki sınıf savaşının biçim, metod ve çok yönlülüğünü içermektedir. Ve belirtmek gerekir ki, Politik strateji ve Taktik daha geniş bir anlam taşımaktadır. Aynı zamanda askersel strateji ve taktiği de içermektedir.

KH'in strateji ve taktiklerinin temel sorunlarının işlenmesi Marksizmi yeni, emp. çağda yaratıcılıkla geliştiren Lenin'e borçludur. Lenin, teorik ve Pratik faaliyetiyle toplumsal hayatta yalnız subj. faktörün rolü ve yani tipden bir parti bilimini geliştirmekle kalmadı, O, aynı zamanda bu teorinin pratikte doğrulunu da kanıtladı.

- Sınıf Savaşımında Strateji ve taktiğin Bilimsel olarak uygulanması koşulları:

Lenin'in belirlediği ve U. arası KH'in de ispatladığı gibi

"olgunlaşmış olan sorunların çözümlenmesini geciktirmek ve aynı zamanda da bazı sorunların çözümlenmesini ihmal edip, diğer bir döneme geçmek doğru değildir. Olgunlaşmış sorunların çözümünü geciktirmek, partinin yönetici ve örgütleyici rolünü yerine getirmemek demektir. Stratejik bir dönemi ve bazı çözümlenmeyen sorunları atlama çabaları ise yığınların partiyi anlayabilmesini güçleştirir ve o zaman da partinin soyutlanması durumu doğar.

Belirli stratejik dönemin sorunları ile bağlı olan stratejik amaç, ML teorinin genel çizgilerine uygun, top.sal gelişme yasallıklarına dayanarak formüle edilmektedir."

Stratejik dönemin sınır ve amaç ve ödevlerinin belirlenmesi, Ancak toplumdaki tüm sınıfların, toplumun diğer toplumlarla karşılıklı ilişkilerinin ve u.arası çapta güç dengesinin çok yönlü incelenmesiyle mümkün olabilir.

- Stratejinin Hazırlanması:

- 1- Baş düşmanın Belirlenmesi (hedef)
- 2- Ana Tehlikenin belirlenmesi (Darbenin yönü)
- 3- Bağlaşıkların açık ve net olarak belirlenmesi.

- Taktik:

Taktik, yöntem, biçim ve araçlar sistemidir. O, savaşın her aşamasında hangi araca başvurulacağını gösterir.

(genişletilmeli!)

19) Anti Komünizm

Anti Komünizm Burjuvazinin Komünizm idelerine karşı tepkisi olarak, Komünizmin doğuşuyla çıkmıştır.

- Manifestonun birinci sayfasında anti-K'nin belirtilerine işaret edilmektedir. Daha o zaman Avrupanın tüm güçleri, Papazı, Çarı, Fransız radikalleri, Alman Polisi bu belirtiye karşı kutsal ittifak kuruyorlardı.
- Anti K. sınıf savaşımının gelişmesiyle de değişmektedir. Değişimin obj. eğilimi yığınlar Komünist ideleri ne ölçüde benimserse, Komünizm ne ölçüde güçlenirse anti-K. burjuvazinin politikasında o ölçüde artmaktadır. Bu, burjuvazinin tipik ve karakteristik yönüdür ve Enternasyonal karakter taşır.
- Anti-K. tekellerin düşünce ve eylemlerinde genel itici güçtür. Çünkü bugün anti-K., emp. devletlerin iç ve dış alanda temel içerigini oluşturmaktadır.
- Anti-K. çağdaş dünyanın en geniş kapsamlı, gerici ideolojik ve politik gücüne dönüşmüştür. O, savaşımını komünist ideolojiye, ML'e karşı, sosyalizm ve komünizm kuruculuğuna karşı ve aynı zamanda kap. ülkeler İS savaşımına, UKH'lerine karşı, UIKH'ne karşı yöneltmektedir.
- Anti-K. de en karakteristik olan, Oktobr devrimi sonrasında Anti-Sovyetizmdir. Anti-K., emp. dünyanın en gerici finans oligarşisinin politikasıdır ve onun sınıfsal özü de budur. Onun tabanına ulusal burjuvazinin bir kesimi, gerici aydınlar ve gençliğin aşırı duygusal bir kesimi de girmektedir. O bazan İS'nın içinde de yer bulur. İS sıralarına sağ sosyal demokrat çevreler, yeni-Troçkizme, Maoizme vb.
- Yöntemleri esnektir. Ayır-Buyur yöntemidir, O kendi amaçları doğrultusunda bütün araçları kullanır.
- Merkezileşmesi ise, Münih'teki Avrupa Lıgası, Avusturya, Fransa, İsviçre ve Tayvan adasında Asya halklarının anti-K., Lıgası vardır. 1978'de Mısır'da da böylesi bir örgüt kurulmuştur. Her şeye rağmen anti-K., sosyalist ilerleyişin gelişimini durdurmaktaki yeteneksizliğine de günümüzde tanık oluyoruz.

Çağdaş Koşullarda Savaş ve Barış sorunları:

Lenin"savaş özel mülkiyetin temellerine karşıt değildir, tersine bu temellerin doğrudan ve kaçınılmaz bir gelişmesidir" diyor.

O halde savaş IS'nın, emekçi halkın kurtuluşu için sosyalist Sistemin güçlendirilmesi için, Bağımsızlık savaşını vermekte olan ülkeler için bir yıkım kaynağıdır. Lenin bu yüzden SD Teorisini geliştirirken ayrı toplumsal düzenlerin daha bir arada uzun süre yaşaması gerektiğini belirtiyor. Ve BYY Yaşamamını bu yüzden kaçınılmaz olduğunu işliyor. Fakat brj. ve "sol" oportunistler Lenin'in bu idesini speküle ediyorlar.

"sol" oportünizm iki sistem arasında savaşım çizgisini mutlaklaştırıyor. 50'li yıllarda DKH ile Maoizm arası çelişkide bu yansıyor ve Maoocular BYY ilkesini yadsıyorlardı. Fakat 1957 danışma toplantısında, SBKP'nin 20. Kongresinde Savaş olmadan da Devrimlerin olabileceği ve buna karşın Barışın kaçınılmazlığı vurgulanınca, Maoocular Sosyalist Dünyanın DDS'nden ayrılması ve savaşımından vaz geçmesi olarak anladılar bunu. O günden sonra SSCB'nin dış politikasını "sosyal emp." olarak niteliyorlar.

- BYY politikası her şeyden önce uyumsuzluk sorunlarında savaşın bir araç olarak yadsınmasıdır.
- BYY politikası hak eşitliğine dayanan karşılıklı güven ve ilişki demektir.
- İç işlerine müdahale etmeme, toprak bütünlüğüne saygı,
- Karşılıklı yarar temelinde ek. ve kültürel işbirliği demektir.
- BYY politikası çağdaş koşullarda u. arası alanda sınıf savaşımının bir biçimidir.

**Sosyalist Devrimin İtici güçleri ve
Temel ödevleri ve Utku yolları:**

1,- SD'in itici gücü proletaryadır. Her sosyal devrimin bir itici gücü, hegomonu vardır. Devrimi yöneten hegomon aynı zamanda devrimin karakterini de belirler. SD'de prl.nın rolü büyüktür. Bu rol İS'nin günden güne artan devrimci potansiyelinden gelir. Ve SD'i sonuna kadar götürecektir en ardıcıl sınıf oluşundandır.

Toplumun sömürülen diğer kesimlerinin çıkarlarının en tam bir şekilde savunmasındandır ve bilimsel olarak kanıtlanmış bir teorisinin olduğundan kaynaklanmaktadır.

Lenin'in belirttiği gibi, emekçilerin büyük bir çoğunluğu proletaryayı desteklemediğinde devrim olanaksızdır. Lenin İS'nin kendi misyonunu yerine getirirken kuracağı ittifaka büyük yer verdi. Proletaryanın sosyalizm mücadelesinin farklı aşamalarında, toplumun farklı katmanlarıyla bağlaşıklığa gitmektedir. Ancak proletaryanın her aşamada genel bağlaşıklığı Yoksul Köylülüktür.

2- SD'in temel ödevleri.

- a) Politik iktidarı ele geçirmek ve bu temel üzerinde Prol.Dikt.nü kurmak.
- b) SD, tüm emekçileri İS etrafında birleştirmelidir. ve buradan çıkarak şu ödevleri çözmelidir.
  - İnsanın insan tarafından likidesi ve yeni sosyo-sınıfsal yapının kurulması.
  - Üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti ve Tarımın sosyalistçe yeniden dönüştürülmesi.

SD'in utku yolları:

- a) Barışçıl-Parlamenteer yoldan
- b) Barışçıl olmayan yoldan

Her iki yoldan her hangi biri mutlaklaştırılmamalıdır.

Devlet - Diktatörlük - Demokrasi - Şiddet

- o Devlet, hakim sınıfın, öteki sınıfları ezme ve baskı altına alma aracıdır. Bunun dışında, "sınıflar-üstü" , "tarafsız" bir devlet olamaz. Her devlet, hakim sınıfın öteki sınıflar üzerinde diktatörlüğü demektir. Burjuva devleti de burjuvazinin emekçiler üzerinde diktatörlüğüdür. İşçi sınıfının devleti de bir sınıfı ezmek amacı gütmektedir: Burjuva sınıfını ezmek. Burjuvaların siyasal gücünü tamamen kırmak ve üretim araçlarını elinden alarak kollektif mülkiyet haline getirmek.
- o Burjuvazi, yanlış olarak, demokrasiyi diktatörlüğün tersi gibi göstermeye çalışır. Oysa bir devlet olduğuna göre, demokrasi de aynı zamanda bir sınıf diktatörlüğüdür. Demokrasi hakim sınıf için geçerlidir. Onun için demokrasidir. Onun demokrasisidir. Eski Yunan şehir devletleri efendilerin demokrasisi idi. Ama aynı zamanda, efendilerin kölelere karşı diktatörlüğü idi. Burjuva demokrasileri temel niteliği bakımından burjuvazi için demokrasi, emekçilere karşı ise diktatörlüktür. İşçi sınıfının devleti de, emekçi halkın demokrasisidir fakat sömürüyü yeniden geri getirmek isteyen burjuvaziye karşı diktatörlüktür.
- o Fakat, işçi sınıfının devletinin, işçi diktatörlüğünün o zamana kadarki devletlerden temelden farklı bir niteliği vardır:
  - o O zamana kadarki devletle küçük bir sömürücü azınlığın, geniş emekçi kitlelerine karşı diktatörlüğü idi,
  - o İşçi devleti ise, geniş emekçi kitlelerinin sömürücü burjuva azınlığına karşı diktatörlüğüdür.
  - o O zamana kadarki devletlerin görevi varolan toplum düzeninin devamını sağlamaktı,
  - o İşçi devletinin görevi ise, sınıfsız toplumu gerçekleştirmektir. Sınıflar ortadan kalktığı zaman, devlet de ortadan kalkacaktır. Bu yüzden işçi diktatörlüğü, kendisinin devamını sağlamak değil, kendi kendini günü geldiğinde kaldırmak amacı güder.

Bu nedenlerle :

İşçi sınıfının devleti, alışlagelmiş anlamda bir devlet değildir.

(Yardımcı kitaplar: Lenin-Devlet ve Devrim; Lenin-İşçi Devrimi ve Dönek Kautsky

Dersde okuma metni: T.Kurtuluş s.7 "Demokrasi" 'Lenin'in İşçi Dev-

rimi ve Dönek Kautski eserinin bir bölümü nün kısaltılmışı')

o Burjuvazi, diktatörlük kavramını terörle, korkunç kanlı şiddet hareketleri ile birleştirmekte, sosyalist devletleri kan dökücülükle suçlamaktadır. Burjuvazi diktatörlüğü, bir azınlığın çoğunluk üzerinde diktatörlüğü olduğundan, ancak kanlı terörlerle ayakta durabilmektedir.(Endonezya, Vietnam vb.) Bu yüzden burjuvazinin diktatörlükle terörü eş-anlamalı sayması ve kendi canavarlıklarını işçi sınıfından beklemesi doğaldır. İşçilerin diktatörlüğü ise gücünü geniş emekçi kitlelerinden almaktadır.

o Şiddet , işçi devletinin hiçbir zaman temel niteliği değildir. Sosyalist devrimler mümkün olduğu kadar barışçı yollardan gerçekleştirilir. Ancak burjuvazinin şiddete başvurması halinde, işçi sınıfı da buna şiddetle cevap verir. (Ekim devriminde , Kışlık Sarayın alınışında kan dökülmedi. Ancak beyaz orduların müdahalesi, yabancı emperyalist devletlerin saldırıları üzerine işçi sınıfı silaha sarıldı.)

o Burjuvazi ya da bilinçsizce ona hizmet eden bazı küçük üretici zümreler, işçi sınıfı devletini yıkmaya, sömürü düzenini yeniden geri getirmeye yeltendikleri zaman, bu yeltenişleri kesin şekilde cevaplandırılır. İşçi sınıfı, devletin yıkılmasına hiçbir zaman inkân vermeyeceğini, endişeye yer bırakmayacak şekilde ispatlar.

(Örnekler: Batı Almanya'nın DDR'e karşı plânlarının cevabı anti-faşist duvar; Macaristan'da, Çekoslovakya'da emperyalizmin "yumuşatıp temellerini çökertme" taktiğine dünya işçi sınıfının cevabı.)

K.Marx: "Parti zaferi kazandıktan sonra, boşuna savaş vermiş olmak istemiyorsa, gerici güçlere silahlarıyla saldıgı korkuyla, hakimiyetinin devamlılığını sağlamalıdır."

İşçi Sınıfı Diktatörlüğünün Amacı

o Şiddet, ancak belirli şartlar altında, burjuvazinin gücünü kırmak için işçi diktatörlüğünün başvurduğu bir yöntem, bir araçtır. İşçi diktatörlüğünün amacı ise :

- o Burjuvazinin siyasal gücünü kırmak,
- o Üretim araçlarını kollektifleştirerek,
- o Sosyalizmi kurmak,
- o Ve sınıfsız toplumun temellerini atmaktır.

İşçi Sınıfı Diktatörlüğünün Niteliği

İşçi sınıfının devletinin görünüş şekilleri bulunduğu yerin şartlarına göre değişir.

- Örneğin: - Sovyetler Birliğinde, halk, işçi sınıfının devrimci partisinin önderliğinde, devlet surları içinde görev alarak devlet yönetimine katılır.
- Demokratik Almanya'da işçi sınıfının dışındaki emekçilerin partileri vardır. Bu partiler, işçi sınıfının devrimci partisi önderliğinde, Millî Cephe içinde el birliği ile sosyalizm kuruculuğuna katılırlar.

Fakat işçi devletinin temel niteliği, işçi diktatörlüğü olma niteliği değişmez.

İşçi sınıfı devletinin bu temel niteliğinin önemli unsurları şunlardır :

o Geniş halk kitlelerinin devlete katılması; Sosyalizm kurucusu olmaları

Burjuvazi feodalizme karşı savaştığı dönemlerde, emekçi kitleleri de bu savaşa katıldılar. Daha ileri bir toplum düzeninin kurulabilmesi için büyük fedakarlıklar yaptılar. Oysa kapitalizm kurulduktan sonra, burjuvazi, bu müttefiklerinin örgütlenmemesi, devlette söz sahibi olmaması için elinden gelen her şeyi yaptı. Burjuva devrimi, sömürünün sadece biçimini değiştiren bir devrim olduğundan bu doğal bir tutumdur.

İşçi sınıfının ise emekçi halkla bir çelişkisi yoktur. Tersine, sosyalizmi kurnak ve sınıfsız toplumun temellerini atmak gibi zor bir görevi, ancak milyonlarca emekçinin politik-ideolojik bilinçliliği ve örgütlülüğünden alacağı güçle yerine getirebilir. Bu yüzden, tarihte ilk olarak işçi sınıfının devletinde emekçiler bilinçli, kişiliğine sahip, örgütlü bir "tarih yapıcı güç" olarak ortaya çıkabilmekte, sosyalizm kuruculuğuna katılabilmektedirler.

o İşçi sınıfının sosyalist devrimde yönetici rolü

İşçi sınıfı :

- o Modern üretimin, yani kollektif üretimin taşıyıcısı olan sınıftır. Dolayısıyla üretim güçleri-üretim ilişkileri çelişkisini çözecek olan temel güçtür.

8 Üretim araçlarından tamamen yoksundur ve en fazla sömürülen sınıftır. Bu nedenle, kurtuluşu ancak emeğin kesin kurtuluşu ile mümkündür. (Kom. Manifesto: "Zincirlerinden başka kaybe-

decek şeyi yok, fakat kazanacağı bütün bir dünya vardır.") Bunların yanı sıra, bu niteliğinin sonucunda işçi sınıfı şu özelliklere de sahiptir:

- o Elinde güçlü bir bilimsel-ideolojik silah vardır, marksizm-leninizm vardır. Üretimdeki yeri dolayısıyla (özellikle endüstri proletaryası) en disiplinli, örgütlenmeye en yetenekli sınıftır.
- o Sınıf çıkarları onu, yarı yolda kalmadan, devrimi sonuna kadar yani sınıfsız topluma kadar götürmeye zorlanmaktadır. Bu nedenle, en tutarlı (ardıcıl) savaşı veren sınıftır.

Bu özelliklerinden dolayı, kapitalizmi yıkıp sosyalizmi kurmak, işçi sınıfının tarihsel görevi olmuştur. Ancak onun yönetininde halk kitleleri bağımsız ve örgütlü bir güç olarak, tarihe damgalarını vurmak, politik ve sosyal isteklerini gerçekleştirmek imkânı bulabilmektedirler.

İşçi sınıfı bu görevini yerine getirmek için tüm emekçilerle, özellikle emekçi köylülerle sağlam ittifaklar kurar. Bu ittifak, politik iktidarın kazanılmasından sonra, sadece devam etmekle kalmaz, daha da güçlenir ve derinleşir. İşçi diktatörlüğü, emekçilerin ittifakının yüksek düzeyde, özel bir şeklidir.

o Marksist-Leninist partinin yönetimi

Sosyalist devrimden önceki devrimler, büyük ölçüde "kendiliğinden" (spontane) hareketlerdi. Devrimin taşıyıcısı olan güçler, kısa vadeli, yakın sınıf çıkarlarını gerçi görebiliyorlardı, fakat tarihin gelişme kanunlarını bilmiyorlardı. Kapitalist ilişkileri ve bütün kapitalist üretimin örgütlenmesini, hakim sınıf, burjuvazi, gelişmenin temel kanunlarını anlamadan geliştirdi.

Sosyalist devrim ise, sadece bir üretim biçimini kaldırmakla kalmayıp, aynı zamanda "sınıflı toplumlar" dönemini kapatma görevini de taşıdığından, ancak işçi sınıfı ve müttefiklerinin bilinçli ve örgütlü savaşıyla mümkündür. Sosyalist devrim, temelini biline dayandırmak zorundadır. Bu biline dayanan örgütlemeyi yapacak güç, işçi sınıfının marksist-leninist devrimci partisidir. Bir toplum içindeki somut karmaşık şartları tahlil edip, sosyalist devrimin gelişmesi için gerekli taktik ve stratejiyi hazırlamak ve bu savaşı zafere götürmek için gerekli teorik bilgiye, tecrübeye ve politik-örgütsel yeteneklere ancak marksist-leninist parti sahiptir.

- o İşçi sınıfının, partisi tarafından yönetilmesi ve
- o Burjuva devletinin yok edilmesi

sosyalist devrimin temel sorunudur.

(Tarihten örnek: Almanya'da 1918 Kasım devrini, KPD henüz kurulmamış olduğundan yenilgiye uğradı. Bir başka örnek; Paris komünü)

Tartışma

- o "Sınıflar-üstü devlet", diktatörlük-demokrasi
- o Paris komünü örneği (işçi diktatörlüğünün tohumları, eksik yanları)
  - o Burjuvazinin devletinin kökten yıkılması
  - o Parti (eksikliği)
  - o İşçi sınıfı önderliği
  - o Halk kitlelerinin devlete katılması (kent küçük üreticileri; köylülerle ittifak başarısız), halk demokrasisi
  - o Sovyetler Birliği

HANGİ SOSYALİZMİN YASINI TUTUYORLAR ?

Sovyet halkı giderek artan demokrasi ortamında yaşamayı öğreniyor. Değişik fikir ve görüşler arasındaki mücadele, günümüzde olan olaylar durumuna geldi. Duraklama koşulları ve açıklık politikasının olmaması, çok yönlü ve değişik çıkarları olan sosyal grupların bulunduğu Sovyet toplumunu canlı bir duruma getirmedi. Toplum daha ziyade, bir zamanlar yaşam saçı filizleri ve bunun yanında değişik sosyal akımları kendi içinde donduran bir buzdağı haline gelmişti.

1985 Yılıının Nisan ayında esmeye başlayan ılık bahar rüzgârları, bu değişik akımların daha çabuk güçlenmesine yolaçtı. Fakat eskimiş, kokuşmuş ve kendi içinde yıkılmış bu kalıntılar, her defasında olduğu gibi, bu kez de bahara dayanamadılar. Bir bahar ki, yaşam saçı yükselişlerin yanında, bataklık ve pisliklerinde yüzeye çıktığı bir bahar.

Bürokrasinin kabuğuna çekilmiş olanlar, yenilenme olabileceğini uzun süredir akıllarının köşesinden dahi geçirmeyip, gelişkilere alışanlar ve Sovyetler Birliği'nde bütün hızıyla süren devrimci yenilenme-açıklık politikasının giderek kısırlaşacağını, geçmişde de olduğu gibi, bugün de ümit edenler için bu gelişmeler : Sadece yaşam için gerekli unsurları değil, aynı zamanda pislikleride içinde taşıyan, fakat giderek, gelişerek güçlenen bu yükselişi izlemek hiç de alışılmış bir tablo olmadığı gibi, kötü bir resimdi de. Bunlar, şu anda, Nisan 1985'de başlayan yenilenme baharına uyma veya uymama kararsızlığının getirdiği şaşkınlık içersindedirler.

Sovyet toplumunun bugünkü yaşamına bakıldığında, yenilenmenin neler getirdiğini, hangi güçleri yeniden canlandırdığını, toplumu : Kimin nereye, hangi yöne götürmek istediğini, kimlerin hangi uğraşılarda bulunduğunu ve neyin çağrısını yaptığını görmek çok önemlidir.

M. Gorbaçov, SBKP MK'nin Şubat plenumunda şu vurgulamayı yapıyor : "Her zaman söyledik, yine söyleyeceğiz, sosyalizme yararlı olan herşeyi destekledik, bundan sonra da destekleyeceğiz.Halkın çıkarlarına zarar veren herşeyi redettik, gelecekte de rededeceğiz.Bazılarının şaşkınlıkla sordukları sorularla karşılaşıyoruz : Sosyalizmden geri adımlar atmıyor muyuz ? diyorlar.Ve özellikle ekonominin yönlendirilmesi ve toplumsal yaşamda yeni, alışılmamış formüllerin uygulanmasıyla, Marksizm-Leninizmi kendimiz revize etmiyor muyuz ? Bütün bunlardan sonra sosyalizme yas tutan, Marksizm-Leninizmin tehlikeye düştüğünü zanneden, Marksizm-Leninizmin "Koruyucularının" ortaya çıkmasına şaşmamak gerekir".

GERİCİLERİN MANİFESTOSU :

Gelişmeleri iyi izleyip, iyi anlayan, bu gelişmelerin günümüzün gereksinimleri olduğuna anlayış gösteren değişik kesimlerin Sovyet basınında yer alan görüşleri giderek artıyor.Çok yönlü ve sağlıklı bu görüşlere, N.Andrejewas'ın "Sowetskaja Rossiya" gazetesinde yayınlanan, "Prensiplerimden taviz veremem" başlıklı yazısı oldukça ters düştü. Kanımızca bu yazı, sadece yazanın görüşlerini içermiyor.Şu anda geniş bir yankı uyandıran bu yazı, açıkca deklarasyon anlamını taşıyor.

Fakat herşeyin iyi, olumlu bir yanı da vardır. Bu yazıyla, belirli oranda da olsa inanmış olarak kendi pozisyonlarında ısrarla duranların, en nihayet dünyaya gerçek yüzlerini gösterdiklerini görüyoruz. Fakat bu yüzler makyajlı. Hatalar ve çirkin yönleri örtülmüş. Fakat buna rağmen bu gibilere karşı, bu kadar sert davranılmaması gerekiyor. Çünkü günümüzde yenilenmenin savunucusu gibi gözüüküp, boya ve makyaj gibi modası geçmiş usullerle gerçek yüzlerini saklamaya çalışanların sayısı az değildir.

İşte bütün bu nedenlerle ilkesel bir tartışmaya gerçekten ihtiyaç vardır. Fakat gerici-lerin manifestosunun somut içeriğine gelmeden önce, bunların, bugünkü Sovyet toplumunda toplumsal ve politik arenadaki yerlerine bir bakalım.

Ülkemiz bugün modası geçmiş toplumsal uygulamalara ve onun mahsulü olan bürokrasiye karşı SBKP tarafından başlatılan acımasız ve tavizsiz bir mücadele veriyor. Böyle bir mücadele : Emir-talimata dayanan yönetim sisteminin, eskimiş ve paslanmış sosyo-ekonomik biçimlerine karşı verilen bir mücadeledir. Bugün gönül rahatlığı ile söylenebilir ki, toplumun en geniş ideolojik kesimleri ve sosyal güçleri, Sovyet toplumunun devrimci yenilenme politikasının arkasındadır.

Bu kesimler arasında ağırlık, yenilenmeden yana olanlardadır. Bunların çoğunluğunda işçi-emekçiler oluşturmaktadır. Yenilenmenin yolunu açan, kararlı olan bu kesimler için durum açıktır : Sosyalizm belirgen yenilikler olmadan, gerek içe dönük mücadelede ve gerekse uluslararası arenada başarı sağlaya-

maz. Erki işçi-emekçilere vermeden, hangi ortamda olursa olsun, onların istemlerinin gerçekleşmesini güvence altına almadan (ki bunların gerçekleşmeside emir-talimata dayanan yönetim sisteminin yıkılıp, atılmasıyla mümkündür) gerçek sosyalizmin ve onun ilerlemesinin olanağı yoktur.

Bu tür görüşlerin olduğu kesimlere : Yenilenme ve değişikliği onaylamalarına ve desteklemelerine rağmen, henüz radikal, belirleyici önlemler konusunda kararlı olmayan, oluşturulması yaşamsal önem taşıyan bir mekânizmanın, halkın iktidarının her duruma hakim olabileceğinin güvencesi olduğunu küçümseyenlerde katılmaktadır.

Toplumun önemli bir kısmını, yenilenme konusunda henüz kararsız olanlar oluşturmaktadır. Bunlar yenilenmenin perspektif ve sonuçlarından yana olmalarına rağmen, gerçekleştirebileceği konusunda tereddüt göstermekte ve "Tepedekilerin" ellerindeki gücü başkasına vermeye hazır olmadıklarına inanmaktadırlar. Bunun sonucu olarakda, konunun aceleye getirilerek çıkarılacak sonuçlarla, değişiklik uğraşılarının geriye tepmesi halinde kendi aceleciliklerinin kurbanı olmamayı tercih edenlerdir.

Yenilenmenin bilinçli savunucuları, bugün dahi kendilerine Stalin'i örnek alan kesimle direk olarak karşı karşıyadırlar. Ortaya ilginç bir düşünce tarzı çıkmaktadır. Ne keyfi hareket ve davranış biçimi, ne kitleleri susturma ve bir dizi hakları kısıtlama, ne olmayan açıklık ve demokrasi, bu kesimleri, daha önceki sistemin gerçek sosyalizm olmadığını göstermeye yetmemektedir. Onlar halâ hiç bir değişiklik ve yenilenmenin yapılması gerektiği inancındadırlar. Hattâ daha

ileri giderek : Yönetim kadrosu tarafından evvelce de olduğu gibi, bugünde sertlik uygulanmalıdır. Aksi halde idelerin tümüyle yokolmasını getirecek değişiklikler olabilir, denilmektedir.

Aşırı gerici bu kesimlere, Stalin'in baskı dönemindeki hataları kabul etmek zorunda kalıp, bu nedenle değişikliğin gerekli ve zorunlu olduğunu belirtenler katılmaktadırlar. Fakat bunların yanında, geçmiş eleştirirken dikkatli olmak gerekmektedir. "Sosyalist idelerin alt-üst edilmesine" karşı çıkmakta, eski sistemin değişikliğe uğratılmasından yana olduklarını, fakat ondan kopmak istemediklerini söylemektedirler.

Onların görüşlerine göre, erk, erki elinde bulunduranlarda kalmalı, fakat ona daha modern ve demokratik bir biçim verilmelidir.

Bunlara ek olarak, değişiklik ve yenilenmeden yana olduklarını söyleyenler arasında daha aşırı pozisyon alanlarda vardır. Bunlar, bir yanda gelişmelerin hızlanmasıyla, yenilenmenin meyvalarını yarın toplamak isteyen, acilci geçinip, diğer yanda sosyalist sistemi devrimci değişikliklerle yenileme maskesi altında parçalamak isteyen aşırı sağcılardır. Bunlar Sovyet halkının onyıllar boyunca gittiği yolun yanlış olduğunu söyleyen ve bunun alternatifini, burjuva liberalistliği ve milliyetçiliğinde görenlerdir.

Herşeye rağmen toplum içindeki değişik bu grupların tutumlarını tabulaştırmamak gerekir. Çünkü, anlaşma eğilimi gösteren akımlar olduğu gibi, insanların oluşturduğu sosyal gruplar sürekli olarak hareketlilik içersinde olup, belirli bir akıma sabit kalmamaktadırlar. Sosyal grupların istemleri, hedefle-

ri, çözüm önerileri ve sempatileri günlük yaşam içersinde değişiklik göstermektedir. Çeşitli güçler ve onların arasındaki farklılıklar sebebsiz değildir ve bir bütün içersinde gözönüne alınmalıdır.

OLUMLU BİR PROGRAM OLMADAN :

Bu yapı içersinde sosyalizme yas tutanların yeri nedir ?

Onların toplum içersindeki pozisyonlarını gösteren en belirgen olgu, olumlu ve yapıcı bir programlarının olmayışıdır. Yüzeysel ve göstermelik olarak tanıdıkları yenilenme ve değişiklik programı, onların gerçek programı değildir. Başlatılan ve gerçekleşenlere ek olarak halen süren değişikliklerin yenilenme programı kapsamında olduğunu redetmektedirler. Kendilerinin yapıcı ve olumlu bir programlarının olmayışı ise, bir rastlantı değil, toplumsal nedenlerle kendilerinin tutumlarındaki eksikliktir.

Sosyalizme yas tutanlar, özünde sosyalizme değil, savundukları plân ve görüşlerin ayrılmaz bir parçası olan, çarpıttıkları sosyalizmi , yalıtıldıkları için açıkça savunamamanın yasını tutmaktadırlar. Kendilerinin redettikleri köklü değişiklikleri içeren yenilenmeye, toplum içersinde de karşıtlar kazanabilmek için korku ve şüphe yaratılmak istenmektedir. Toplumun belirli kesimlerinde inançsızlık ve güvensizliğin yaygınlaştığı, ideolojik karmaşıklığın belirdiği, insanların politik yönlerini kaybedip, eleştirisiz ideolojik tutum aldıkları düzmecesi yaygınlaştırılmak istenmektedir. Ve işin ilginç yanı, sosyalizmi çarpıtan, Sovyet toplumunu ekonomik duraklamaya sokan, ülkeyi

krizin eşiğine getirenler, kendilerini bu olayların suçlusu olarak görmemektedirler. Tam aksine, suçlular, Stalin'in değişikliğe uğrattığı sosyalizmi eleştirenler, duraklamayı kabul etmeyenler arasında aranmaktadır. Bunlara, "Nitel ve nicel yenilenme maskesi altında, bilimsel ideolojinin içini boşaltanlar, fakat bunu açıklık politikası şaşırtmacasıyla gizlemeye çalışıp, özünde objektif olarak toplumsal bilincin gelişmesini frenleyenler" gözüyle bakılmaktadır.

Bu sözler bize yabancı gelmiyor değil mi ? Toplumun kendi kendisini yenileme akışına bu tür basit saldırılar ilk kez olmuyor. Açıklık politikasının "Şaşırtmaca" olduğu konusunda yakınmalara ilk kez rastlamıyoruz.

Burada olumlu, verimli bir programın eksikliği, olaylara "Sınıfsal yaklaşmanın" önemi öne çıkarılarak denkleştirilmek istenirken, gerçekte Stalin'in "Meşhur" sosyalizmde sınıf savaşı tezi yaşatılmak istenmektedir. "Prensiplerimden taviz veremem" yazısında görüşlerini belirten kadın yazar şöyle diyor : "Ekim devrimi ile yıkılan sınıfların ardından gelen kuşaklar, kendilerinden öncekilerin yaşamak için materyal ve sosyal bir dizi kazanımlardan vazgeçmek zorunda kaldıklarını halâ unutmamışlardır".

İyi ama, geçmişini daha kaçınıcı kuşağa kadar hatırlayıp sürdüreceksiniz ?

Fakat bu "Anadan doğma yakıncılara" gerçekten ne istedikleri sorulduğunda, hep aynı yanıtı alırsınız : "Hiç bir iş yapmayanlar eleştirilmeyecek.Yani diğer bir deyişle, geçmişin olaylarını kurcalamayın ve kendi akışına bırakın".

Burada en ilgi çekende, Stalin'i eleştiren

görüşleri ne denli sertlikle kötülemeye çalıştıkları ve konuyu, doğruluk derecesi halâ bilinmeyen, göya Churcil'in kendi söylediği "Stalin'den korkarım" sözüne kadar getirmektedirler.

Bugün Stalin'in suçsuz olduğu, ülkede olan haksızlıklardan, suçlardan haberi olmadığı veya bütün bunlarla ilgisi olmadığı söylenemez. Böyle oluncada, Stalin'e yapılmak istenen eleştiri, eleştirinin biçimi bahane edilerek rededilmektedir.

Bugünkü Sovyet toplumu Stalin'i, onun bir dizi görüş ve davranışlarını neden eleştirmek istemektedir, daha doğrusu eleştirmek zorundadır ?

Sovyet toplumunda giderek güçlenen, emekçilerin en yeni, en geniş kesimlerini değişikliğe kazandıran devrimci yenilenme, yenilenmenin yönü ve nedeneleri konusunda ortaya çıkan sorulara açık yanıtlar getirmeyi gerektiriyor.

Sosyalizme yas tutanlar bu soruları doğru ve gerçekçi bir biçimde yanıtlayamıyorlar ve yanıtlayamamalarınında şaşmamak gerekiyor. Bunun nedeni, geçmiş tarihimizin zorlu sorularını görmemezlikten gelen, bu sorular karşısında susan, önemli bir şey olmadığı havasını yaratmak isteyen kesimler arasında kendilerinininde bulunmalarıdır. Bunların yenilenme anlayışı, geçmişe yönelik tavırlarıyla uyum içersindedir. Bunlar, kendilerinininde arzuladıkları yenilenmede, sadece küçük makyaj ve tamiratların yapılmasını, dış görünüşde değişikliklerin olmasını, iyi veya kötüde olsa varolan mekânizmanın "Değiştirilip", yenisinin getirilmesini istemekte, fakat yeni getirilecek böyle bir mekânizma i-

çin, ne olacağı henüz bilinmediğinden güçlü uğraşların verilmemesi gerektiğini savunmaktadırlar.

Geçmişe yönelik böyle bir anlayış ve günümüzdeki yenilenmenin bu tür yorumlanması, Sovyet toplumunun günümüz ihtiyaçlarına ve bunun doğal sonucu olan, Ülkemizdeki devrimci yenilenme ve değişikliklere göreceli zararlar vermektedir.

Stalin döneminde toplumsal yaşamda "Önemli bir şey olmadığı" görüşünü yaymak isteyenlere, M.Gorbaçov 2 Kasım 87 tarihli raporunda şöyle seslenmektedir : "Bizden anlayış göstermemiz beklenemez.Bu, tarihsel gerçekleri umursamamazlık, gayri yasal uygulama ve keyfi davranışların kurbanı olan karşıt görüş ve düşüncülerin anısına saygısızlık olur.Anlayış göstermemiz beklenemez, çünkü ancak gerçeklere uygun bir analiz bizim bugünkü sorunlarımızın çözümüne yardımcı olabilir : Demokratikleşme, yasalara uyma, açıklık, bürokrasinin aşılması.Yani,kısacası : Yenilenmenin yakıcı sorunlarıdır bunlar.Bütün bu nedenlerle, bu konuda gerçek ve tam açıklığa ve kararlılığa ihtiyaç vardır".

Yenilenme koşulları altında, geçmiş dönemin açıkça ortaya serilmesi, özel merakımızın giderilmesi için değil, o dönemde takınılan tavrın gözlerönüne sergilenmesi içindir.Bizim tarihten deneyler çıkarmak isteyeşimiz, geçmiş i irdelemekte çıkarımız olduğundan değil, onun bizler ve pratik çalışmalarımızda devrimci yenilenme ve değişiklik konularında görevlerimizin üstesinden gelmedeki yaşamsal önemindendir.Eğer biz çözüm olarak "Daha fazla sosyalizmi" öneriyorsak, hangi

değerlerin ve hangi prensiplerin günümüzde sosyalistce olduğunu ve hangilerinin olmadığını da görmek, bilmek zorundayız.

Sosyalist prensiplerin yeniden yerine otur-
tulması, sadece görünüşte yapılan makyajlar-
dan çok daha önemli ve gerekli olduğu gibi,
bu soruda doğru kararlar verebilmek için
tüm değer ve prensipleriyle, olumlu-olumsuz
yanlarıyla geçmişi irdelemek, yaşamdaki so-
nuçlarını ele almak zorundayız.

SADECE GEÇMİŞİ Mİ ? :

Stalin döneminde ve daha sonraki dönemlerde
Sovyet toplumunda gerçekten yaşanan nedir ?
Bugün yeniden olumlu-olumsuz yönlerinden
ders ve deney çıkarmak bizim için neden ö-
nemlidir ?

Görüşümüze göre bunun yanıtı : Lenin'in ö-
lümünden sonra Stalin'in Bolşevik Partisi-
nin başına geçmesiyle, 20'li yılların sonun-
da, 30'lu yılların başında, Stalin'in kon-
septinin, onun sosyalizme bakış açısının,
Lenin'in sosyalizm konseptinin yerini alma-
sıdır.

Stalin şu noktadan hareket etmekteydi : Sos-
yalizmin kurulması, endüstrideki tüm üretim
araçlarının devletleştirilmesini ve tarımın
yüzdeyüz kollektifleştirilmesini güvence
altına almak demektir. Bunun içinde, sadece
devlet baskısı değil, kitleleri yıldırma
ve keyfi davranış ve uygulamalarda geçerli
metodlardandır.

Sovyet toplumu 30'lu yıllarda temel sosyal
değişikliklere uğradı : Özel mülkeyet kal-
dırıldı, geri kalmış ülke endüstrisi gelişt-
tirildi. Binlerce fabrika, işyeri ve koope-
ratif kuruldu. Kapitalizmle birlikte, kapi-

talist sömürü sınıfıda yokedildi.

Stalin bütün bunlara işaret ederek kurulanın sosyalizm olduğunu zannetti. Fakat Sovyet toplumu geliştikçe, başlangıç döneminde anlaşılmayan konu daha berrak olarak ortaya çıkmaya başladı.: Kapitalizmin olmadığı yaşam, sosyalist yaşam biçiminin olduğu anlamına gelmez.

Stalin, parti ve devlet organlarını kendi sosyalist görüşlerine uydurdu. Parti ve devlet organlarına dayanarak yığınları organize etmede etkili oldu, 30'lu yılların sonunda Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin belirli görüşlerini gerçekleştirdi. Stalin'in görüşleriyle belirlenen devlet bürokrasisi biçimindeki sosyalizm, kitlesel yıldırımlar ve korku, demokrasiden, açıklıktan yoksunluk topluma yerleşti. Rejimin bu belirgen olguları, K. Marks tarafından maskesi düşürülen "Kışla sosyalizmi"ni hatırlatmaktadır.

BENZERİ OLMAYAN DEVRİM :

Sovyetler Birliği'ndeki günümüz gelişmelerinin özelliği, geçtiğimiz onyıllardaki tarihsel gelişmeler sonucu günümüze kadar süren bürokrasiyle süslenmiş, devlet dayatmacılığı şekline getirilen sosyalizmin, yenilenme yoluyla Lenin'in istediği gerçek sosyalizme dönüştürülmesidir. Görüş ayrılığı ve çelişkilere, ayrı görüşte olan güçlerin yapısına, politik ve ekonomik değişikliklere rağmen, ancak bu nitelikteki bir değişiklik, diğer devrimlerle benzerliği olmayan gerçek bir devrimdir. Ve bugüne kadar tarihte eşi, benzeri görülmemiştir. Yenilenmede alışılacak gelmemiş olanda budur. Yönlerini kaybedip, şu andaki değişiklik içinde yerlerini arayıp,

bulamamalarının nenede bundandır. Sosyalizmin yasını tutan bu insanlar şimdi ortaya çıkıp, sosyalizmin parçalanacağından yakınıyorlar. Evet sosyalizm parçalanacaktır, fakat hangi sosyalizm ? Bunun yanıtı : Dogmatik, bürokratik sosyalizmdir.

Yenilenme ile bu zamana kadar ağrıyan yerlere parmak basıyoruz, geçtiğimiz dönemlerde "Farkında olmadığımız" sorunlara yöneliyoruz. Bunlara ek olarak, yenilenme kendi içinde bir dizi sorunu ve yeni yeni çelişkileri beraberinde getiriyor, ortaya çıkarıyor. Gereğini aşan milliyetçilik, hattâ daha ileri giderek söyliyelim, anti sosyalist görüntüleri körüklüyor.

Bütün bunlara karşın Marksist-Leninist güçlerin belirli ve kararlı tavır alması, yanlış görüş ve konsepsiyonlara karşı olması, hele sosyalizme yabancı görüşlerse redetmeleri zorunluluktur. Bu kavga içinde önemli olan, doğru yönü kaybetmemek, ana tehlikenin nerede olduğunu görmektir. Yenilenmenin en geniş alanlarda geliştiği günümüzde en büyük tehlike, yenilenmeyi geri çevirmek isteyen tutuculuk ve gericiliktir.

2 Kasım 87 tarihli konuşmasında M. Gorbaçov şöyle diyor : "Yenilenmenin önüne koyduğu hedefleri ve kendi çıkarlarını tehlikede gören bu tutucu, gericici çevrelerin karşı direnişlerini arttırdıklarını görmemek yanlışlık olur. Bu tutumları sadece belirli alanlarda değil, çalışma kolektiflerinde de kendisini gösteriyor. Tutucu ve gericici güçlerin hiç bir fırsatı kaçırmadan, her türlü güç durumdan yararlanarak yenilenmeye karşı çıkmayı, emekçiler arasında huzursuzluk yaratmayı deneyecekleri mutlaklıdır".

BUK Çalışma Grubu - Krefeld
Mayıs/88

Bu yazı, Prof. Anatoli BUTENKO'nun Mart/88 tarih ve 15.88 sayılı "Neue Zeit" dergisinde, "Welchem Sozialismus sie nachtrauen" başlığı ile yayınlanan yazısından, ~~şöyle~~ ~~1988 yılında~~ yapılan serbest çeviridir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA
TÜSTAV

16:05

Kasım: "Kapitalizm sosyalizme geçiş
sajının özellikleri"

"Marks ilk defa kapitalizmin sosyalizme geçişini
söyledi."

"geçiş dönemi nedir? Marksizmin söylediği bir
şey"

"Marks ve Engels sosyalizmi benimseyenler, yili
gördüler. Manifesto'da belirttikleridir, geçiş
dönemine giden yoldur."

Marksizmin konuları...

Devletçilik: bir devletin ekonomisi değişir?
Soru çok geniş bir şeydir.

"Eğer sosyalizm bir geçiş dönemiyse bu geçiş dönemi
Ekim devrimi ile başladı."

Tek ülkede sosyalizm teorisi Ekim devriminden sonra
ortaya çıktı.

1980'li yıllarda otomatik bir sosyalizm dönemi:

başladı: yavaş, sosyalizmde teoriler ortaya
çıktı. Kapitalizm teknolojik devrimde yavaş yavaş
bir değişim içindeydi."

"Devlet SSCB'de ve diğer ülkelerde sosyalizm
söyleniyordu. Bunun için objektif veriler
varmış, çünkü objektif verilerle açıklanabilir
gibi değil."

Devrim çok geç bir toplumdur. ~~başladı~~ başladı.

Kapitalizmin enjine yeni kentlerden olma-
yanın yeni birinin midirde etni: lozun.
Bu birin: ite ite: lozun.

Peki enjine: untrun: m? Kof: dajun: ordun:
m? Kof: dajun: ordun: dajun.

Bu: dajun: tek: bir: ilde: m: dajun: gajun:
dajun: atun: ite: dajun:

Bir: dajun: dajun: ve: dajun: dajun, Dajun: dajun:
ile: dajun: dajun: dajun: dajun, dajun: dajun:
dajun: dajun: dajun: dajun: dajun, Dajun: dajun:
dajun: dajun?

gajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun. Bu:
dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:
dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:
dajun: dajun: dajun: dajun:

Bu: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:
dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:
dajun: dajun: dajun: dajun:

Bu: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:
dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:

Kapitalizim: Dajun: dajun: dajun:
dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:

Fakat: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:
dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:

dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun: dajun:

Bun. Bütün Avrupa sosyalizm ve yekun yet
olmak görürüm.

II. Enternasyonal ile III. Enternasyonal bir ortaya
kimi bilime yitirilebilir mi?

~~Yanıt~~ Cafur:

Hic ~~Enternasyonal~~ sosyalizm bir düşünce
ve: sosyalizm ilke ~~Enternasyonal~~ ekonomide gelişme
ile kapitalizmi kurtulabilir mi? Bu düşünce
sosyalizm getiren. Sosyalizm her ilke o ilke
ve düşünce mifresi diye gelişmektedir. Lenin
"Öğretici agjans, kurtulur."

"Proletaryat 1917 devrimi ile talimat bir ilke
götürür."

Sosyalizm değil, komünizm değil
sosyalizm bir sosyal ilke ve.

Tek ilke sosyalizm kurtulur mi, kurtulmaz
mi? Bu kurtulur olma kurtulur. Bu
kurtulur.

Bir ilke kurtulur sosyalizmin kurtulur
gibi diye bir düşünce yok. Her kurtulur
ilke sosyalizmin kurtulur diye bir düşünce
ve.

Yazgıdan, bızıl bızıl gırtlak gıcır!
İzler altında göçtürende söt söt bızır?
Bom bom gıcır!

İkinci: Komünistler sosyalistlerle aynı bir
güdüden hareket ederler, sosyalistlerin de
güdüde birbirinden farklı komünistlerin diğer güdüde
birbirinden farklı hareketleri.

10-15 yıl içinde dünyaya örneği bir
değiştirilebilir olurdu!

Peri ile normal genel durumu her zaman
bir muref ve

Cafiri deligje kalangman; engelen kadi
kadi korundunlar, komara göre torun
kani. Bu katiullah kalangman; engeli
döremi ayri bögünce bir dönen slord
görünce bögünce.

Söylüyor benin kuyubükümü: uyardım
 bağırda taşıyan kumrılar. Ana aya zanned
 kuyubükümü: uyardım bağırda
 taşıyan.

gelişme kriti: e? (uzunluk boyunlar farklı)
kayışların gelişme ölçülerle gelişmeyi
ölçüyorlar.

"Teknolojiler bizim değil!" Kaptanımızın getirdiği teknolojiler olduğu gibi bizim sonuna kadar bizimle olacak! Belki bu da olurdu: Kozanovici dedi ki: "Aynı gibi fabrika içinde çalışan. Teknolojiyi geliştiren de aynı sonuna kadar!" dedi.

Bene bilmek lazım: Ekonomik büyüme;
maliyetlerin azalması, tek edilebilir, sosyalizmi;
somutlaştırma.

Katibin çok önemli. Bunu düşününler iyi sabırlı
yürün, her birinin içinde yetki olan çok iyi
bilirlermiş. Kimse o olan bilmeyen sakamaz.

Derivasi perspektif: a? bome III. Dinyak. Gub.

1. Bu ilhallerde maddeler bir parçaya bölünür.
Bu ilhalleri fiziksel ilhaller denir. 2. Bu ilhallerde maddeler yeni maddelere dönüşür.

Gönül :

→ Marken eingeführt: geschl. oder
markenlos. hängend. gelbe
Stückchen. kleine Stängel. Kaugelber
Kaugelber.

→ ~~Fugitive~~ - ~~burglary~~ ~~joint~~ ~~murder~~
all hiji jhi police hai deewala ni shank?

→ Bu bir kapitalizm bağında bu bir yığın işçi
şeyidir!

13.5.89/7

- [illegible]

Basket Under

- Burjuvazi kendi ideolojik istiklalini
 kaybetmiştir. ^{terik planı}
 gözetilmediği için. Fakat belli bir
 zaman da sahip olmuştur.
 Kendi kendine terik platformu bilimsel
 temellere dayanarak. Bu yüzden
 ilk kurulan birikim formu. veyahut

13.5.85/8

// Demin deha unthgus bir vakt var:
insanlar arasında iktisadi deyişim.

// Böyle topluluk demin. Olan böyle bir
yaygınla katlanıyor.

Bir bizi de soruyor:

→ Dürümünizi deyişim uydurduk!

Bütün de proletaryanın. Sınırlar, sayı
güçlüğü! Bu yüzden de proletaryanın
deyişim, bizi de, getiriyor.

" Bir şeyi fahra varden:

İnsan çok önemli. Hepsine deyişim de
bir çok insana katır geliyor. Bir tek bir
Ayhanlık katırını ulaştırıyor. Demek partisi
fahra, öne insanın kendisi, insanın ulusu:
önemli!"

[Not: bu ve buna benzer fikirler: her
birinin konuları da sanırız!]

Kesme: "Kısın 'biz komünistler sosyal-
demokratlaşmın.' desek işiyor. Çünkü
'ileri kapitalist ülkelerde' sosyaldemokratlarla
komünistler birlikte kapitalizmi demokratik
yoldan geçirmiş işin çabucakları' diyor."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

* Üzerinde çalışılıp 7.6.89
tarihine kadar yürütmeye
Kurulu'na yazılı görür
bildirilecek

Değerli Arkadaslar,

Ceşitli toplantılarda yurttaşlarımıza: "Çocuk eğitimi ne zaman başlar?" diye sorulduğunda: "Okula gidince" diyorlar. Genel kanı böyle. "Hayır! Ana karnında" dediğinizde şaşırıyorlar. Yurtdışında ki işçilerimiz çalıştıkları ülkelerde okul öncesi eğitim olanaklarından yararlanamıyorlar. Oysa daha küçük yaşlarda iki dilli büyümek önemli bir şans. Böyle büyüyen tek tük çocuklarımız yerli çocuklardan da başarılı oluyor, kendilerine son derece güveniyor, yeteneklerini çok yönlü geliştirebiliyorlar.

Ülkemizde ise 7 yaşına dek yaygın bir eğitim olanağı yok. 7 yaşından itibaren kul yetiştiren bir eğitim sistemi başlıyor. Okul öncesi ve okul dışı eğitimi yurtdışında ve dışında düzenli sürdürenler ise kuran kursları ve camiler. Yavrularımızın beyinlerini çağdışı hurafelerle doldurarak tüm geleceğimizi ipotek altına alıyorlar. Bu durum edemen güçlerin işine geliyor.

Ya bizler hangi önlemleri alabiliyoruz ? Bu konuda bir çaba göstermemiz gerekli mi ? Biraz açmak istiyorum.

Bilindiği gibi insan kişiliği 0-10 yaşları arasında oluşuyor. Bilim adamlarının saptamasına göre çocuk ilk doğduğu zaman beyin iki yarım küre gibi ayrı ama birbirine onbinlerce sinir lifleri ile bağlı durumdadır. Eğer sıfır yaşından başlanır 10 yaşına dek ilkeli bir eğitim sürdürülürse bu lifler muazzam bir hareketlenme ile güçlenerek beynin iki yanını birbirine bağlıyor. Çocuk tam insana dönüşerek beynin tam işlev görmesi sağlanıyor. Bu on yılın içinde ilk 6 yıl daha da önemli. Örneğin: Çocuk doğmadan eğitim başlarsa, 1 yaşında 3 sözcük, birbucuk yaşında 22 sözcük, 2'sinde on kat artarak 227 sözcük, 3 yaşında 896, 4 yaşında 1540, 5'inde 2072 ve 6 yaşında 2562 sözcük konuşabiliyor. 4 dili birden öğrenebiliyor. Öğrenme hızı bundan sonra oldukça azalıyor. Eğer bu yaşlarda eğitim yapılmıyorsa, beyin gelişimi tamamlanamıyor.

Çağdaş ve uygar yöntemlerle eğitim yapılırsa çocuk hümanist, kültürlü, toplumunu düşünen, bilgili, gelişkin, var olan yeteneklerinin 3-5 katını kullanabilen ^{ve kişiliği} bir insan olabiliyor. Eğer eğitim yapılmazsa, korkak, kendini merkeze koyan, bencil, ruhen hasta, incelmeyen, dar bakışlı, yaratıcı olmayan insanlar ^{ortaya} çıkıyor.

Cok acıdır ama tüm çocuklarımız böylesine muazzam bir sorunla karşıkarşıyadır. Bu çocuklar 21.yüzyıla nasıl adım atabilir ? Her-gün dev boyutlarda gelişen teknolojiyi nasıl kavrayabilir ? Top-lumda kendine nasıl bir yer edinebilir ? Var olan kültür birikimini nasıl geliştirip ileriye götürebilir ? Ülkesine, dünyaya nasıl sa-hip çıkabilir ?..

Öyleyse 20. yy bitirirken ve bugünden başlayarak tüm örgütleri-miz, sözlü ve basılı tüm yayınlarımız çocuk çalışması geleneğini başlatmalıdır diye düşünüyorum. Eğer bu çalışma ciddi bir biçimde başlarsa, bu verimli topraktan 10-15 yıl sonra çok iyi ürünler çıkacağına güvenle bakabiliriz.

NELER YAPABİLİRİZ ?

A) En önemli koşul her örgütümüz ya da başlangıçta olanağı olan örgütümüz bu iş için istekli, gönüllü bir eleman ayırmalıdır. (Parti üyesi olması şart değildir) Bu eleman başka hiç bir görev-le doldurulmamalı, çocuk eğitiminde uzmanlaşmalıdır. Bu elemanlar yılda birkaç kez bir araya gelerek yapılacak işleri tartışmalı, koordine etmelidirler. Hatta proje hazırlanarak bu elemanlar için belli kurumlardan ücret almak olanaklıdır.

B) Başlangıçta yapılacak pratik işler:

a) Gönüllü bu elemanlar ^{bir araya getirmek} materyal toplamak. Kendilerinin gelişmesini, ~~sağlamak~~ ve bir plan içinde çalışmalarını sağlamak. Bunun için aşağıda vereceğim kaynaklar başlangıçta yeterlidir.

Türkçe olanlar:

1.Arbeitskreis Neue Erziehung e.V yayınlarından çıkan "Çocuk-larımızla Elele Programı" adlı kitap dizisinden 1.2.3.4.5. kitaplar ve kasetleri. Adres: Arbeitskreis Neue Erziehung e.V. Markgrafen str.11 ,1000 Berlin 61,Tel:030-2510274. Kitaplar ve kasetler üc-retsiz gönderilir.

2.Doçent Dr.Haluk Yavuzer'in yazdığı "Çocuk ve Suç" Altın Ki-taplar yayınları İstanbul.

3.G.Saltman'ın yazdığı "Cocuğunuzu Kötü Eğitiyorsunuz" Milliyet yayınları, İst.

4.Prof.Atalay Yörükoğlu, "Cocuk Ruh Sağlığı" İş Bank.Yayınları.

Almanca olanlar:

1) Barbara Sichtermann "Vosicht Kind" Wagenbachs Taschenbuch Verlag.

2.Andreas Dutschmann, "Mein Kind kann sich nicht konzenrieren was tun?" Herderbücherei.

3. Gisela Preuschoff "Von 0 bis 3 Alltag mit Kleinkindern"
 4. " " "Von 3 bis 6 Alltag mit Vorschulkindern"
 Pahl-Rugenstein Verlag
 5. Annette Guhl-Schubert, "Spielgruppe" Herderbücherei

C) VELİLERE YÖNELİK ÇALIŞMA

1. Kendimizden ve çevremizden başlayarak çocuk ve ergen eğitimi üzerinde eğitici toplantılar. Bu işin öneminin velilerce kavranmasını sağlamak. Başlangıçta 5 veli bile gelse önemlidir. Konuştuğum bir grup eğitimci arkadaş bu çalışmayı sürdürecektir.

2. Çocuk yuvalarında çocuklarına yer bulmak için başvurularını teşvik etmek. Yeterli yuva ve oyun bahçeleri yoksa yenilerinin açılması için ilgili dairelerle başvurularını örgütlemek

3. Yenilerinin açılacağı güne dek aynı yaş grubundan 3-5 çocuk velisini bir araya getirip ilgili daireden ücretli bir eğitici (bu bir anne ya da işsiz bir baba bile olabilir) isteyerek, olanaklı bir evde eğitime başlamak. Bu tip çalışmalar ARD ve Batı Ülkele-
 rinde Veli örgütlenmesi ve çocuk eğitiminde başarılı sonuçlar vermişti

4. Ruhsal ve bedensel olarak çocuğun sağlıklı doğması için hamilelik döneminde anne ve babaya yönelik eğitimsel ^{çalışma} yapmak.

5. Bebek bakımı, beslenmesi ve sağlığı eğitimi yapmak.

6. Çocuklara hangi kurum ve kişilerin bakabileceğini, annelik ve babalık haklarının öğretilmesi. Ve bu haklardan yararlanma yolları.

D) ÇOCUKLARA YÖNELİK ÇALIŞMALAR

1. 1-3 yaşlar arasında çocuk dünyası. Çok hızlı öğrenme dönemi. Bu dönemin gereksinimlerini karşılama çalışması.

2. 3-6 yaş dönemi. Herşeye ilginin çok arttığı, büyüklere hep itiraz ettiği, hayal dünyasının enginleştiği dönem. Çocuk yuvasına gitme olanağı yaratılamamışsa velinin işi olağanüstü zorlaşmış demektir. Bu konuda eğitimsiz olan insanlarımız çocuğu başıboş bırakmakta, tüm yaşamını ~~xxx~~ olumsuz etkileyecek bir boşluğa itmektedir. Çocukların gelişmesi için çok boyutlu bir çalışmayı gerektiren dönem.

3. 6-10 yaş dönemi. Anneden babadan bağımsız davranma eğiliminin ortaya çıktığı okul dönemi. Derslere yardım ve boş zamanların değerlendirilmesi çalışmaları.

4. 11 ve sonrası. Ergenliğe adım atma dönemi. Kızların kadın, oğlanların erkek olma yeteneklerinin ortaya çıktığı dönem. Gerek-
 sinim duydukları kadın-erkek ilişkilerinde açık ve net bilgilendirme olmaz, onlara hoşgörölü davranılmazsa, en çok yanlışlar yapacakları bir devre yaşayacaklar demektir.

E) YAYIN ÇALIŞMASI

1. Günlük, haftalık, aylık sözlü ve yazılı ~~10~~ ayırimsız tüm yayınların çocuk eğitimine ilginin artırılmasına katkıda bulunmalarını
2. Çocuklara yönelik yayınlar yapmalarını istemek.
3. Çocuk eğitimini sürdürecektir gönüllü kişi ve veliler için var olan yayınları duyurmak. Yurtdışında yaşayan çocukların özgün sorunlarına yanıt verecek psikolojik ve pedagojik çalışmalar üretmek.
4. Yaşamla bağlı ders kitaplarının üretilmesi, Var olanların geliştirilmesi. Bu konuda yapılan çalışmaların desteklenmesi.
5. Çocukların elden bırakmayacakları masal, hikaye kitaplarının romanların üretilmesi için yazarların özendirilmesi. Çocuklar için yazarlar yetişmesini hedefleyecek önlemler almak.
6. Çocuklar için oyunlar, filmler ve gezi verilerinin listelerini derleyip yayınlamak.

F) EĞİTİM KURULTAYI

Bölgesel çalışmalarını başlatıp adım adım geliştirirken örneğin 2 yıl sonrasına sağdan sola herkesimden ilgili insanların katılacağı bir eğitim kurultayı toplamak. Ve bu kurultayla çalışmalarını bir üst aşamaya yaymak, genişletmek gerek. Böylece çocuklarımızın tümünü olmasa bile, önemli bir kesimini 2000 yılına daha iyi hazırlamış, uygar, hümanist, başarılı, gelişmiş birer insan olarak girmesini sağlamış olabiliriz. Bu görevi ancak şimdiden başlayacağımız bir çalışmayla başarabiliriz. Aynı çalışma çeşitli değişikliklerle, eklemelerle Türkiye ve öteki ülkeler için de geçerli olabilir. Bu nedenle size sunduğum bu çalışma önerisini MK'ya da sunmanızı dilerim.

Çalışmalarınızda başarı dileyimle.

25. Nisan. 1989.

YÜCEL FEYZİOĞLU

Cocuk Calismasi için, İlgili
Dairelere PROJE önerisi

Amaçlar:

- Özellikle 3 yaşına dek çocuklar anadilin temel kavramlarını iyi bir eğitimle kavrayabilmektedirler. Anadilin kavranması için çalışma yapmak . 3-5 Kişilik çocuk grupları oluşturmak.
- 3-6 yaş arasında çocuk yuvasına gidemeyen çocuklarla grup çalışması yapmak. Bir yandan kültürel değerleriyle büyümelerine, öte yandan yaşadıkları toplum değerlerine uyum göstermelerine katkıda bulunmak.
Bu yaştaki çocukların çocuk yuvalarına gitmeleri için aileleri ile ilişkiye geçmek. Yeterli çocuk yuvaları yoksa, yöneticilerden yenilerini açmalarını istemek.
- 7-10 yaş arası çocukların ev ödevlerine yardım etmek ve boş zamanlarını değerlendirme çalışmaları yapmak.

Amaçlanan

Çalışma Grupları:

- 0-3 yaş arası çocuklar
- 4-6 yaş arası çocuklar
- 6-10 yaş arası çocuklar
- Aile içi eğitim çalışması için Veli grupları

Çalışma yapılacak yerler: Dernek, AWO, Okul, Jugendamt, ev.gibi.
(Olanak nerede varsa...)

Yürütölme şekli: .....

(Haftada kaç kez, nerede, saat kaçta, kaç çocukla, kaç grupla, kaç eğitimciyle?vs.)

Ücreti:

- Kadrolu eleman istemek (tayin etmeleri çok zordur.)
- ABM'den bir yıllık eleman istemek (Çok olanaklıdır. İstenen elemanın koşulları tutuyorsa. Koşullar: İşsiz olacak, işsizlik yardımı almakta olacak. Ya da almış olacak)
- Saat Ücreti ile çalışacak eleman istemek. (En kolay başarılan bu olmaktadır.)
- Materyal Ücreti istemek. (Hesabı yapılarak.)